

Ўзбекистон

Болалар ва аёллар аҳоли мониторинги

Мульти индикаторли кластерли тадқиқотлари 2006 йил

Ўзбекистон
Республикаси
Давлат Статистика
Қўмитаси

БМТ
Болалар Жамғармаси

БМТ
Аҳолишунослик
Жамғармаси

Ўзбекистон
Мульти индикаторли кластерли тадқиқотлари
2006 йил

Ўзбекистоннинг Мульти индикаторли кластерли тадқиқоти (МИКТ) Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси томонидан ўтказилган. БМТ Болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ) ва БМТ Аҳолишунослик жамғармаси (ЮНФПА) томонидан молиявий ва техник ёрдам кўрсатилган.

Тадқиқот 1995 ва 2000 йилларда ўтказилган МИКТ дастлабки икки раундидан кейин бўлиб ўтган, 2005-2006 йилларда дунёнинг 50 дан ортиқ мамлакатларида бажарилган МИКТ (МИКТ3) тадқиқотлари учинчи раунди бир қисми сифатида ўтказилди. Тадқиқотлар усуллари дунё мамлакатларида болалар ва аёллар шароити ҳақида маълумот тўплашга қаратилган МИКТ глобал лойиҳасини бажаришда ишлаб чиқилган моделлар ва андозаларига асосланади. МИКТ глобал лойиҳаси ҳақида қўшимча маълумотни www.childinfo.org интернет саҳифасидан олиш мумкин.

Таклиф этилган саҳифалар:
ЮНИСЕФ ва Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитаси. 2007 й. Ўзбекистоннинг Мульти индикаторли кластерли тадқиқоти 2006 й. Якуний ҳисобот. Тошкент, Ўзбекистон: ЮНИСЕФ.

Суърат: ©UNICEF/Uzbekistan/2007/Brigitte Brefort

Мeга Basim босмаҳонасида чоп этилган

mega
Basim Yayın San. ve Tic. A.Ş.

МУҚАДДИМА

Ўзбекистон Республикаси 189 мамлакатлар қатори Минг йиллик Ривожланиш Мақсадлари ва “Болалар учун яроқли дунё” декларацияларини имзолади. Ушбу декларацияларни имзолар экан, Ҳукумат мақсад ва вазифаларни амалга ошириш йўлида эришилаётган тараққиёт кетидан кузатиб бориш мажбуриятини ўз зиммасига олди. Ушбу дастурлар доирасида 2006 йилда Ўзбекистон Ҳукумати ЮНИСЕФ ва БМТ аҳолишунослик Жамғармасининг (ЮНФПА) техник ёрдамида Мульти индикаторли кластерли тадқиқотни (МИКТ) ўтказди. МИКТ 2006 Ўзбекистондаги аёллар ва болалар аҳолини мониторинг қилиш мақсадида даврий тадқиқотлар туркумининг охириги текширувини ифодалайди.

Ушбу ҳисобот бу борадаги интилишлар ва қўлга киритилган муваффақиятни таъкидлабгина қолмай, эришилган тараққиётни вилоятлар ва минтақалар ўртасида таққослаш учун маълумотларни субмиллий даражада тақдим этади. Бу жуда муҳим, чунки кўпинча миллий даражадаги терма маълумотлар минтақавий номувофиқликларни аниқлай олмайди.

Ушбу тадқиқот миллий даражада Давлат Статистика Қўмитаси томонидан ўтказилди ва унинг доирасида мамлакатнинг барча минтақалари бўйлаб 10500та уй хўжаликлари қамраб олинди. Ўзбекистонда 2006 йил учун МИКТ лойиҳаси бир қатор ташкилотлар ва алоҳида шахсларнинг биргаликдаги сайёи-ҳаракатлари туфайли муваффақиятли яқун топди ва биз уларнинг фаол иштирокини эътироф этиб, ўз миннатдорчилигимизни билдирмоқчимиз. Ушбу тадқиқотни бажаришга тайёргарлик қўриш давомида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг таълим, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий муҳофаза масалалари бўйича Мажмуаси қошида мувофиқлаштирувчи ишчи гуруҳ ташкил этилди. Ушбу ишчи гуруҳ таркиби Давлат статистика қўмитасининг раиси ва раис ўринбосари, соғлиқни сақлаш, таълим, молия, меҳнат ва ижтимоий муҳофаза вазирликларининг раҳбарларидан ташкил топди. Шунингдек, ишчи гуруҳ аъзолари сафига Ўзбекистон хотин-қизлар Қўмитаси, ННТ ва ёшлар ташкилотлари вакиллари кирдилар.

Миллий даражада Давлат статистика қўмитаси тадқиқотни режалаштириш ва мувофиқлаштириш масалалари учун жавоб берди. Тадқиқотга раҳбарлик қилиш ва уни субмиллий даражада бажариш ишлари вилоятлар статистика бошқармаларининг раҳбарияти, шу жумладан Қорақалпоғистон Республикаси ва Тошкент шаҳри статистика Бошқармалари томонидан амалга оширилди. Вилоят, туман ва маҳалла даражадаги маҳаллий ҳокимият органлари жойларда тадқиқотни бажаришга ёрдам бердилар.

Умид қиламизки, ушбу тадқиқот ва ҳисобот натижалари мамлакатда аёллар ва болалар аҳоли юзасидан яхши тушунча бериб, миллий ва халқаро ҳамкорлар томонидан ижтимоий сиёсатни тайёрлаш ва режалаштиришга хизмат қилади.

Ўзбекистон Республикаси
Вазирлар Маҳкамаси

Ўзбекистон Республикаси
Давлат Статистика Қўмитаси

БМТ ЮНИСЕФ
Болалар Жамғармаси

БМТ Аҳолишунослик
Жамғармаси (ЮНФПА)

МУНДАРИЖА

Натижалар йиғма жадваллари	6
Қисқартмалар рўйхати	9
Қисқа мундарижа	10
1. Кириш	15
Дастлабки шартлар	15
Тадқиқот мақсадлари	16
2. Терма тузиш ва тадқиқот ўтказиш услубияти	18
Терма схемаси	18
Саволномалар	19
Ўқитиш ва жойларда маълумот тўплаш	20
Маълумотларга ишлов бериш	21
3. Терма ҳажми ва уй хўжаликлари ва респондентлар таърифи	23
Терма қамрови	23
Уй хўжаликлари таърифи	23
Респондентлар таърифи	24
4. Болалар ўлими	27
5. Овқатланиш	32
Овқатланиш ҳолати	32
Эмизиш	34
Тузни йодлаш	38
А витаминини қўшиш	40
Кам тана массаси билан туғилган чақалоқлар	41
6. Болалар саломатлиги	44
Иммунизация	44
Оғиз регидратацияси усули билан даволаш	45
Тиббий ёрдам учун мурожаат қилиш ва пневмонияни антибиотиклар билан даволаш	47
Қаттиқ ёқилғи турларини қўллаш	48
7. Атроф-муҳит	51
Сув ва санитария	51
8. Репродуктив саломатлик	56
Контрацепция	56
Контрацепциядан фойдаланиш зарурати	57
Туғишгача бўлган назорат	57

Туғишга тиббий ёрдам кўрсатиш	58
Оналар ўлими	59
9. Боланинг ривожланиши	61
10. Таълим	64
Мақтабгача муассаларга қатнаш ва мақтабга тайёргарлик	64
Бошланғич ва ўрта ўқув муассасаларига қатнаш	65
Катталар саводхонлиги	68
11. Болаларни ҳимоя қилиш	70
Туғилишни рўйхатга олиш	70
Болалар меҳнати	70
Эрта турмуш қуриш	71
Болалар ногиронлиги	73
Етим ва ҳимояланмаган болалар	73
12. ОИВ/ОИТС ва жинсий ахлоқ	75
ОИВ юқиши ва презервативлардан фойдаланишни билиш	75
ОИВ юқиши нуктаи назаридан жинсий ахлоқ	78
Фойдаланилган адабиётлар рўйхати	80
Жадваллар	81
А Иловаси. Терма схемаси	144
В Иловаси. Тадқиқотда иштирок этган кишилар рўйхати	151
С Иловаси. Танлаш сабабли ҳосил бўлган хатоларни баҳолаш	152
Д Иловаси. Маълумотлар сифати жадваллари	172
Е Иловаси. МИКТ кўрсаткичлари: сурат ва маҳражлар	179
Ғ Иловаси. Саволномалар	183

Жадваллар рўйхати

1 Жадвал. Уй хўжаликлари ва алоҳида кишиларни сўров қилиш натижалари	81
2 Жадвал. Уй хўжаликлари аъзоларининг жинси ва ёш бўйича таркиби	82
3 Жадвал. Уй хўжаликлари таркиби	83
4 Жадвал. Аёлларнинг асосий хусусиятлари	84
5 Жадвал. Болаларнинг асосий хусусиятлари	85
6 Жадвал. Болалар ўлими	86
7 Жадвал. Болаларнинг етарлича овқатланмаслиги	87
8 Жадвал. Дастлабки эмизиш	88
9 Жадвал. Эмизиш	89
10 Жадвал. Мос равишда эмизиладиган гўдаклар	90

11 Жадвал. Йодланган тузни истеъмол қилиш	91
12 Жадвал. Болаларга А витаминини қўшиб бериш	92
13 Жадвал. Кам тана оғирлиги билан туғилган гўдақлар	93
14 Жадвал. Асосий хусусиятлар бўйича эмлаш	94
15 Жадвал. Асосий хусусиятлар бўйича эмлаш (давоми)	95
16 Жадвал. Оғиз регидратацияси услуги даволаш.	96
17 Жадвал. Диареяни уй шароитида даволаш.	97
18 Жадвал. Пневмонияга шубҳа туғилганда тиббий ёрдамга мурожаат қилиш	97
19 Жадвал. Пневмонияга чалинганларни антибиотиклар билан даволаш.	98
20 Жадвал. Пневмониянинг иккита хавфли аломатларини билиш	99
21 Жадвал. Қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланиш	100
22 Жадвал. Печка ёки ўчоқ турига қараб қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланиш	101
23 Жадвал. Такмиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	102
24 Жадвал. Уй хўжаликлари томонидан сувни тозалаш.	103
25 Жадвал. Сув манбаигача бориш вақти.	104
26 Жадвал. Сувни олиб келувчи шасх.	105
27 Жадвал. Нажасларни кетказиш учун санитария-гигиеник ускуналардан фойдаланиш	106
28 Жадвал. Болалар нажасини кетказиш	107
29 Жадвал. Контрацепция воситаларидан фойдаланиш	108
30 Жадвал. Контрацепциядан фойдаланиш зарурати	110
31 Жадвал. Туғишгача тиббий кузатув хизматларини кўрсатувчи ташкилот	111
32 Жадвал. Туғишгача тиббий кузатув назорат	112
33 Жадвал. Туғишга тиббий ёрдам кўрсатиш	113
34 Жадвал. Ой кунни тўлик ўтган ҳомиладорлик	114
35 Жадвал. Оналар ўлими коэффициенти.	115
36 Жадвал. Таълим олишда оила кўмаги	116
37 Жадвал. Ўқув материаллари	117
38 Жадвал. Мактабгача ёшда бўлган болаларни талими	118
39 Жадвал. Бошланғич мактабга кириш	119
40 Жадвал. Бошланғич ўқув юртларида ўқишга қатнаш коэффициенти	120
41 Жадвал. Ўрта ўқув юртларида ўқишга қатнаш коэффициенти	121
42 Жадвал. Бошланғич мактабга қатновчи ўрта мактаб ёшидаги болалар.	122
43 Жадвал. 5-синфгача ўқиган болалар.	123
44 Жадвал. Бошланғич мактабни тугатиш ва ўрта мактабга ўтиш	124
45 Жадвал. Таълим олишда жинслар тенгхуқуқчилиги	125
46 Жадвал. Туғилишни рўйхатга олиш.	126
47 Жадвал. Болалар меҳнати	127
48 Жадвал. Ўқиётган ишчилар ва ишлаётган ўқувчилар	128
49 Жадвал. Эрта турмуш қуриш	129
50 Жадвал. Болалар ногиронлиги	130
51 Жадвал. ОИВ юқиши профилактикаси тўғрисида билимлар мавжудлиги	132
52 Жадвал. ОИВ/ОИТС ҳақида нотўғри фикрларни аниқлаш	133
53 Жадвал. ОИВ/ОИТС юқиши тўғрисида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	134

54 Жадвал. ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақида	135
55 Жадвал. ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат.	136
56 Жадвал. ОИВга тест ўтказувчи ташкилот ҳақида билиш	137
57 Жадвал. Туғишгача тиббий кузатув вақтида ОИВга тест ўтказиш ва маслаҳатлар бериш қамрови	138
58 Жадвал. ОИВ инфекцияси юқиши хавфини оширувчи жинсий ахлоқ.	139
59 Жадвал. Юқори даражада хатарли бўлган охириги жинсий алоқа вақтида презервативлардан фойдаланиш	140
60 Жадвал. Болалар кун кечириши ва етимлик ҳолати.	141

Схемалар рўйхати

1-схема. Уй хўжаликлари аъзоларининг ёши ва жинси бўйича тақсимланиши	23
2-схема. Гўдаклар ўлими коэффицентини баҳолаш, 1996–2006	27
3-схема. 5 ёшгача бўлган болалар ўлими коэффицентини баҳолаш, 2000–2006	29
4-схема. Асосий хусусиятларга кўра 5 ёшгача бўлган болалар ўлими	30
5-схема. Етарлича овқатланмаслик ҳолати тарқалганлиги, 1996–2006	33
6-схема. 5 ёшгача бўлган, етарлича овқатланмайдиган болалар фоизи	34
7-схема. Гўдакни туғилгандан сўнг бир соат ичида ва бир кун ичида эмизишни бошлаган оналар фоизи	37
8-схема. Йодланган тузни етарлича истеъмол қилувчи уй хўжаликлари фоизи, 2000–2006.	39
9-схема. Туғилганда оғирлиги 2500 граммдан кам бўлган гўдаклар фоизи.	42
10-схема. 12 ойга тўлгач тавсия этилган эмлашларни олган, 15–26 ойлик бўлган болалар фоизи	45
11-схема. ОРТ ёки кўплаб суюқлик қабул қилган ва овқатланишни давом эттирган диарея билан касалланган 0–59 ойлик болалар фоизи	47
12-схема. Ичимлик суви манбаига кўра уй хўжаликлари аъзоларининг фоиз бўйича таркиби	51
13-схема. Контрацепция воситаларидан фойдаланиш, 2000–2006.	56
14-схема. Оналар ўлими коэффицентини	60
15-схема. Мактабгача бўлган ўқув муассасаси, бошланғич ва ўрта мактабларга қатнаш, 2000–2006.	66
16-схема. ОИВ юқиши ҳақида билим мавжудлиги, 2000–2006	75
17-схема. ОИВ/ОИТС юқиши ҳақида ҳар томонлама билимларга эга аёллар фоизи . . .	76
18-схема. ОИВ инфекцияси юқиши хавфини оширувчи жинсий ахлоқ	79

НАТИЖАЛАРИНИНГ ЙИГМА ЖАДВАЛИ

Мульти индикаторли кластерли тадқиқотлар (МИКТ) ва Минг Йиллик Ривожланиш Мақсадлари Кўрсаткичлари (МРМ), Ўзбекистон, 2006 й.

Модда	МИКТ кўрсаткичининг рақами	МРМ кўрсаткичининг рақами	Кўрсаткич	Миқдори	
БОЛАЛАР ЎЛИМИ					
Болалар ўлими	1	13	5 ёшгача бўлган болалар ўлими коэффиценти	57	1000 бошга
	2	14	Гўдаклар ўлими коэффиценти	48	1000 бошга
ОВҚАТЛАНИШ					
Овқатланиш ҳолати	6	4	Кам вазн ҳолати тарқалганлиги	5,1	Фоизлар
	7		Ўсишдан орқада қолишнинг тарқалганлиги	14,6	Фоизлар
	8		Ориқлаб кетишнинг тарқалганлиги	3,3	Фоизлар
Кўкрак сути билан эмизиш	45		Кўкрак сути билан эмизшни ўз вақтида бошлаш	67,1	Фоизлар
	15		Фақат кўкрак сути билан боқиш коэффиценти		
			6 ойгача	26,4	Фоизлар
			4 ойгача	36,9	Фоизлар
	16		Эмизшни давом эттириш коэффиценти		
				78,3	Фоизлар
			20–23 ойгача	37,9	Фоизлар
			12–15 ойгача	45,2	Фоизлар
17			28,5	Фоизлар	
18			27,6	Фоизлар	
19		Мос тарзда эмизилувчи гўдаклар	27,6	Фоизлар	
Тузнинг йодланганлиги	41		Йодланган тузни истеъмол қилиш	53,1	Фоизлар
А витамини	42		А витамини билан озиқлантириш (5 ёшгача бўлган болаларни)	72,0	Фоизлар
Кам тана оғирлиги билан туғилган болалар	9		Тана оғирлиги кам бўлган гўдаклар	4,8	Фоизлар
	10		Туғилгандан сўнг оғирлиги ўлчанадиган гўдаклар	99,2	Фоизлар
БОЛАЛАР САЛОМАТЛИГИ					
Иммунизация	25		Сил касалига қарши эмлаш қамрови	99,2	Фоизлар
	26		Полиомиелитга қарши эмлаш қамрови	86,8	Фоизлар
	27		ҚДҚга қарши эмлаш қамрови	90,4	Фоизлар
	28	15	Қизамиқ касалига қарши эмлаш қамрови	96,0	Фоизлар
	31		Тўлиқ иммунизациядан ўтган болалар	81,1	Фоизлар
	29		В гепатитига қарши эмлаш қамрови	86,5	Фоизлар
Касалликларни даволаш	33		Оғиз регидратациясини қўллаш (ОРТ)	78,8	Фоизлар
	34		Диареяни уй шароитида даволаш	16,6	Фоизлар
	35		ОРТ қабул қилувчи ёки кўп миқдорда суюқлик ичувчи болалар ва давомий эмизиш	28,1	Фоизлар
	23		Пневмонияга шубҳа туғилганда тиббий ёрдамга мурожаат қилиш	67,7	Фоизлар
	22		Пневмонияга учраганликда шубҳа бор беморларни антибиотиклар ёрдамида даволаш	55,7	Фоизлар
Қаттиқ ёқилғи	24	29	Қаттиқ ёқилғи турлари	15,7	Фоизлар
Манба ва нархлар	96		Етказиб бериш манбаси (давлат манбалари)		
			Антибиотиклар	12,3	Фоизлар
	97		Нархи (ўртача нархи)		
			Антибиотиклар (давлат манбалари)	—	Сўм
			(хусусий манбалар)	1000	Сўм
			Оғиз регидратацияси учун туз (давлат манбалари)	—	Сўм
			(хусусий манбалар)	200	Сўм

Модда	МИКТ кўрсаткичининг рақами	МРМ кўрсаткичининг рақами	Кўрсаткич	Миқдори	
АТРОФ-МУҲИТ					
Сув ва санитария	11	30	Такомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	89,6	Фоизлар
	13		Сувни тозалаш	98,7	Фоизлар
	12	31	Такомиллаштирилган санитария-гигиеник ускуналардан фойдаланиш	99,4	Фоизлар
	14		Болалар нажасини кетказиш	58,6	Фоизлар
РЕПРОДУКТИВ САЛОМАТЛИК					
Контрацепция ва қониқтирилмаган эҳтиёжлар	21	19с	Контрацепциянинг тарқалганлиги	64,9	Фоизлар
	98		Контрацепциядаги қониқтирилмаган эҳтиёжлар	7,8	Фоизлар
	99		Контрацепциядаги қониқтирилган эҳтиёжлар	89,3	Фоизлар
Оналар ва чақалоқлар саломатлиги	20		Туғишдан олдинги тиббий кузатув	99,0	Фоизлар
	44		Туғишдан олдинги тиббий кузатув мазмуни	99,1	Фоизлар
			Таҳлил учун қон олиш	97,7	Фоизлар
			Артериал қон босимини ўлчаш	97,7	Фоизлар
			Таҳлил учун сийдик олиш	97,6	Фоизлар
			Оғирликни ўлчаш	89,8	Фоизлар
	4	17	Туғишга малакали тиббий ёрдам бериш вазиятида бола туғиш	99,9	Фоизлар
	5		Тиббий муассасаларда туғишлар	97,3	Фоизлар
	Оналар ўлими	3	16	Оналар ўлими коэффициенти	28
БОЛАНИНГ РИВОЖЛАНИШИ					
Боланинг ривожланиши	46		Ўқишга ёрдам бериш	71,3	Фоизлар
	47		Отанинг ўқишга ёрдам бериши	46,9	Фоизлар
	48		Ўқишга ёрдам бериш: болалар китоблари	42,5	Фоизлар
	49		Ўқишга ёрдам бериш: болаларга мўлжалланмаган китоблар	77,8	Фоизлар
	50		Ўқишга ёрдам бериш: ўйинлар учун материаллар	32,3	Фоизлар
	51		Вояга етмаганларга ғамхўрлик	5,0	Фоизлар
ТАЪЛИМ					
Таълим	52		Мактабгача бўлган муассаларга қатнаш	19,7	Фоизлар
	53		Мактабга тайёрлик	26,9	Фоизлар
	54		Бошланғич мактабга қабул қилиш коэффициенти	88,9	Фоизлар
	55	6	Бошланғич ўқув юрларида ўқишга қатнаш коэффициенти	95,8	Фоизлар
	56		Ўрта ўқув юрларида ўқишга қатнаш коэффициенти	93,1	Фоизлар
	57	7	Бешинчи синфгача ўқиган болалар улуши	99,5	Фоизлар
	58		Ўрта мактабга ўтган болалар улуши	100,0	Фоизлар
	59	7б	Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	96,6	Фоизлар
	61	9	Жинслар вакиллиги коэффициенти (эркаклар ва аёлларнинг таълим олиши) Бошланғич Ўрта	1,00 0,98	коэффициенти
Саводхонлик	60	8	Катталар саводхонлиги фоизи	100,0	Фоизлар
БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯЛАШ					
Болаларни ҳимоялаш	62		Туғилганликни рўйхатга олиш коэффициенти	99,9	Фоизлар
Болалар меҳнати	71		Болалар меҳнати	2,0	Фоизлар
	72		Ўқувчи ишчилар	93,3	Фоизлар
	73		Ишловчи ўқувчилар	2,2	Фоизлар

Модда	МИКТ кўрсаткичининг рақами	МРМ кўрсаткичининг рақами	Кўрсаткич	Миқдори	
Эрта турмуш қуриш	67		15 ёшгача турмуш қуриш	0,3	Фоизлар
			18 ёшгача турмуш қуриш	12,5	Фоизлар
	68		Ҳозирги вақтда турмушга чиққан/эркак киши билан бирга яшайдиган 15–19 ёшдаги аёллар улуши	4,9	Фоизлар
Ногиронлик	101		Болалар ногиронлиги	2,0	Фоизлар
Етим болалар	75		Етимлар улуши	4,1	Фоизлар
	78		Яшаш учун маблағ билан таъминлаш	1,9	Фоизлар
ОИВ/ОИТС ВА ЖИНСИЙ АХЛОҚ					
ОИВ/ОИТС муаммоси ҳақида билим ва унга муносабат	82	19b	Ёшларда ОИВ/ОИТС профилактикаси тўғрисида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	35,3	Фоизлар
	89		ОИВнинг онадан болага юқишини билиш	73,4	Фоизлар
	86		ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	2,7	Фоизлар
	87		ОИВ тестини қаерда ўтишни билувчи аёллар улуши	54,5	Фоизлар
	88		ОИВ тестини ўтган аёллар улуши	32,8	Фоизлар
	90		ОИВнинг онадан болага юқишини олдини олиш маслаҳатлари қамрови	69,3	Фоизлар
	91		ОИВнинг онадан болага юқишини олдини олиш тестлари қамрови	65,4	Фоизлар
ОИВ/ОИТС ва жинсий ахлоқ	84		Ёшлар орасида биринчи жинсий алоқа ёши	—	Фоизлар
	92		Жинсий алоқадаги шериклар ёшининг турлилиги	2,8	Фоизлар
	83	19a	Доимий бўлмаган шериклар билан жинсий алоқада бўлганда презервативлардан фойдаланиш	60,5	Фоизлар
	85		Охириги йил давомида юқори даражада хатарли жинсий алоқалар	3,6	Фоизлар

ҚИСҚАРТМАЛАР

ОИТС	Ортирилган иммунитет танқислиги синдроми
БЦЖ (BCG)	Кальметт-Герен Бациллеси (Bacillus-Calmette-Guerin)
КНПМ	Касалликларни назорат қилиш ва профилактика маркази
CSPro	Рўйхатга олиш ва тадқиқот маълумотлари билан ишлаш дастури
ТДТ	Тиббий демографик тадқиқот
КДҚ	Кўкйўтал-дифтерия-қоқшалга қарши вакцина
РТАҲ	Рўйхатга олиш тизими амал қилиш ҳудуди
ЖТК	Жинслар тенглиги кўрсаткичи
НФА-DB	«Саломатлик ҳамма учун» маълумотлар базаси
ОИВ	Одамнинг иммунитет танқислиги вируси
IDD	Йод танқислиги туфайли келиб чиққан бузилишлар
БИВ	Бачадон ички воситаси
ЛАУ	Лактацион аменорея услуги
ССВ	Соғлиқни сақлаш вазирлиги
МРМ	Минг йиллик Ривожланиш Мақсадлари
МИКТ/МICS	Мульти индикаторли кластерли тадқиқот/Multiple Indicator Cluster Survey
МИКТ3	Мульти индикаторли кластерли тадқиқот — учинчи босқич
ҚСК	Қатнаш соф коэффициенти
ТСММ/NCHS	Тиббий статистика миллий маркази (National Centre for Health Statistics)
ORS	Оғиз регидратацияси учун тузлар
ОРТ	Оғиз регидратацияси орқали даволаш
РРМ	Миллионга тўғри келадиган қисмлар
PPS	Ўлчамга тўғри пропорционал эҳтимол
ТДБ	Танловнинг дастлабки бирлиги
RHF	Тавсия этиладиган уй шароитида тайёрланадиган суюқлик
SD	Ўратача фарқланиш
SPSS	Ижтимоий фанлар учун статистик маълумотлар пакети
Давстатқўм	Давлат статистика қўмитаси
ЎзТДТ	Ўзбекистонда тиббий демографик тадқиқот
ЎзСХЎ	Ўзбекистонда саломатлик ҳолатини ўрганиш
ЮНЭЙДС	ОИВ/ОИТС бўйича БМТ Дастури
ЮНФПА	БМТ аҳолишунослик жамғармаси
UNGASS	ОИВ/ОИТС бўйича БМТ Бош ассамблеяси махсус сессияси
ЮНИСЕФ	БМТ Болалар жамғармаси
UZS	Ўзбек сўми
WFFC	Болалар ҳаёти учун яроқли дунё
ЖССТ	Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти
ФЯС	Фаровонликни яхшилаш стратегияси

ҚИСҚА МУНДАРИЖА

Ўзбекистонни Мульти индикаторли кластерли тадқиқот қилиш уй хўжаликлари, аёллар ва болаларни миллий репрезентатив терма ўрганишни ифодалайди. Тадқиқотнинг асосий мақсадлари Ўзбекистондаги болалар ва аёллар аҳволини баҳолаш учун энг янги маълумотларни тўплаш; Минг йиллик ривожланиш мақсадлари, «Инсонлар ҳаёти учун яроқли дунё» ҳаракат режалари мақсадлари ва бошқа халқаро битимларни келгуси ҳаракатларни амалга ошириш учун асос сифатида жараёни мониторинг қилишда керакли маълумотларни олишда; Ўзбекистонда маълумот тўплаш ва мониторинг тизимини такомиллаштиришга кўмак бериш ва мутахассислар техник малакасини ошириш, лойиҳалаштириш соҳасида тажрибани, бундай тизимларни амалга ошириш ва таҳлил қилиш. 10198 уй хўжаликлари, 13919 аёллар (15–49 ёш) ва 4986 (5 ёшгача) болалар учун саволномалар тўлдирилди.

Болалар ўлими

- Гўдақлар ўлими 1000 бошга 48 нисбатда, 5 ёшгача бўлган болалар ўлими 1000 бошга 57 нисбатда баҳоланади.

Овқатланиш аҳволи

- Ўзбекистонда 5 ёшгача бўлган деярли ҳар йигирманчи бола ўртача кам тана оғирлигига эга (5 фоиз), бир фоиз болалар эса ўта кам тана оғирлигига эга.
- Ўн беш фоиз болалар бўйи ўсиши секин ёки ўз ёши учун жуда паст бўйлидир, тўрт фоиз болалар эса ўта паст бўйга эга.
- 5 ёшгача бўлган уч фоиз болалар озиб кетган ёки ўз бўйи учун жуда ориқдир.
- 5 ёшгача бўлган болаларнинг тахминан етти фоизи ортиқча тана оғирлигига эга.

Эмизиш

- Тадқиқотдан аввалги икки йил мобайнида тирик бола тукқан аёлларнинг учдан икки қисми (67 фоизи) болани туғилгандан сўнг бир соат мобайнида эмизишни бошлаганлар ва фақатгина 15 фоиз чақалоқлар туғилгандан сўнг бир кун мобайнида эмизилмайди.
- Олти ойгача бўлган болаларнинг тахминан 26 фоизи фақатгина эмизиш орқали овқатлантирилади, бу эса таклиф этилган меъёрдан паст.
- 6–9 ойлик даврда 45 фоиз болалар кўкрак сути ва қаттиқ ва ярим қаттиқ овқат қабул қиладилар. 12–15 ойга бориб, 78 фоиз болалар ҳали ҳам кўкрак сутини қабул қиладилар, 20–23 ойга бориб бу сон 38 фоизгача камаяди.

Тузни йодлаш

- Ўзбекистондаги уй хўжалиқларининг 53 фоизида туз 15 PPM ва ундан юқори нисбатда йодга эгаллиги аниқланди.

А витаминини кўшиш

- МИКТ бошланишидан олти ой мобайнида 6–59 ойлик болаларнинг 72 фоизи А витамини кўшимчасини юқори миқдорда олишган.

Кам тана оғирлиги билан туғилган болалар

- Деярли ҳамма чақалоқлар туғилганда оғирлиги ўлчанади, деярли 5 фоизи 2500 граммдан кам оғирликка эга.

Иммунизация

- Умуман олганда 5 ёшгача бўлган болаларнинг 96 фоизи эмлашни рўйхатга олиш тиббиёт карточкаларига эга бўлганлар.
- 15–26 ойлик болаларнинг деярли барчаси 12 ойлик ёшгача БЦЖ га эмланганлар (99,2%).
- КДҚ вакцинасининг биринчи дозаси 98 фоиз болаларга эмланган. Кейинги КДҚ эмлашларида бу фоиз камаяди (иккинчи дозага 95 фоиз ва учинчи дозага 90 фоиз).
- Шунга ўхшаш тарзда 96 фоиз болалар полиомиелитга қарши биринчи эмлашни 12 ойлик ёшгача олганлар, иккинчи дозани эса фақатгина 87 фоиз болалар олган.
- Қизамиққа қарши эмлаш қамрови ҳам юқори бўлиб, 96 фоизни ташкил этади.
- Умуман олганда, тавсия этилган барча саккиз эмлашларни олган болалар фоизи 81 фоиздан кам эмас.

Оғиз регидратацияси

- Умуман олганда, Ўзбекистонда 5 ёшгача бўлган болаларнинг фақатгина 3 фоизи тадқиқотдан олдинги икки ҳафта мобайнида диарея билан оғриган.
- Ўрта ҳисобда 79 фоиз болалар бир ёки ундан кўпроқ тавсия этилган уйда даволаниш усуллари билан даволанган (яъни, ОРТ ёки RHF усуллари билан), 21 фоиз болалар эса умуман даволанмаганлар.
- Бироқ, 17 фоиз болалар кўп миқдорда суюқлик қабул қилганлар ва бир вақтнинг ўзида овқат қабул қилганлар. Умуман олганда 28 фоиз болалар ОРТ қабул қилганлар ёки тавсияларга кўра овқатлантириш билан бирга кўп миқдорда суюқлик қабул қилганлар.

Тиббиёт ёрдамига мурожаат қилиш ва пневмонияни антибиотиклар билан даволаш

- Тадқиқотдан олдинги икки ҳафта мобайнида 0–59 ойлик болаларнинг 2 фоизигина пневмония аломатларига эга бўлганликлари таъкидланган.
- Бу болалардан 68 фоизи керакли тиббиёт муассасаларига йўлланган.
- 5 ёшгача бўлган болаларнинг пневмонияга шубҳа бўлган эллик олти фоизи тадқиқотдан олдинги икки ҳафта мобайнида антибиотиклар қабул қилганлар.
- Умуман олганда, фақатгина 15 фоизи пневмониянинг икки хавфли белгилари — тез ва қийин нафас олиш билан таниш бўлганлар.

Қаттиқ ёқилғи турларини қўллаш

- Ўзбекистонда уй хўжалиқларининг фақатгина 16 фоизи қаттиқ ёқилғи турларидан овқат пишириш учун фойдаланадилар.
- Қаттиқ ёқилғи турларини қўлловчи барча уй хўжалиқларидан учдан бир қисмидан кўпроғи (35 фоизи) очиқ печка ёки тутун қувурисиз ёки мўрисиз ўчоқ ишлатадилар, 54 фоизи эса очиқ печка ёки тутун қувури ёки мўрили ўчоқ ишлатадилар, фақатгина 10 фоизи эса тутун қувури ёпиқ печка ишлатадилар.

Сув ва санитария

- Умуман аҳолининг 90 фоизи такомиллашган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш имконига эга (турар жой, ҳовли ёки майдонга олиб келинган водопровод суви, жамоат водопровод кранлари ёки босимли қувурлар, қувури қудуқ, атрофи ўралган қудуқ ёки атрофи ўралган булоқ).

-
- Ўзбекистонда деярли барча уй хўжаликлари (99 фоиз) уй хўжалиги такомиллаштирилган ёки такомиллаштирилмаган сув манбаидан фойдаланишидан қатъий назар, мос сув тозалаш усулини қўллайдилар (аксарият қайнатиш усулини қўллайди).
 - Ўзбекистоннинг деярли барча аҳолиси такомиллаштирилган санитария воситаларига эга уй хўжаликларида яшайди.
 - Умуман, 0–2 ёшдаги 59 фоиз болаларнинг нажаси бехатар тарзда кетказилади.

Контрацепция

- Хабар қилинишича, эрга теккан ва эркак билан бирга яшовчи аёлларнинг 65 фоизи контрацепция воситаларидан фойдаланадилар.
- Энг оммабоп усул БИВ (бачадон ички воситаси) бўлиб, Ўзбекистондаги турмушга чиққан аёлларнинг ярми томонидан қўлланилади. Бошқа контрацепция воситаларининг тарқалганлик фоизи уч фоиздан ошмайди.
- Ҳозирда никоҳда бўлган аёлларнинг фақатгина олти фоизи анъанавий усулларни қўллашларини айтдилар.

Контрацепциядан фойдаланиш зарурати

- Ҳозирда турмушда бўлган аёллардан фақатгина 8 фоизи контрацепция бўйича эҳтиёж эга (4 фоизи туғишлар орасидаги ораликни узайтириш кераклиги сабабли, 4 фоизи чекловлар туфайли).
- Умуман олганда, туғишни тартибга солишда 89 фоиз эҳтиёжлар қониқтирилади.

Туғишдан олдинги назорат

- Ўзбекистонда туғишдан олдинги кузатиш (доктор, ҳамшира ёки акушер томонидан) стандартга яқинлашмоқда ва хомиладорлик даврида камида бир марта туғишгача кузатув хизматларини олувчи аёллар нисбати 99 фоизни ташкил этади.

Туғишга тиббий ёрдам кўрсатиш

- Тадқиқотдан аввалги бир йил давомида бўлган деярли барча туғишлар малакали ходимлар томонидан қабул қилинган.
- Тадқиқотдан аввалги бир йил давомидаги ҳолатларнинг 95 фоизида туғишга тиббий ёрдам врачлар томонидан кўрсатилган.

Боланинг ривожланиши

- Тадқиқотдан аввалги 3 кун давомида 5 ёшгача бўлган болаларнинг 71 фоизи ота-оналари билан турли таълим ва мактабга тайёрлов машғулотларида қатнашдилар. Ота-оналарнинг болалар учун ташкил этган машғулотларнинг ўртача сони 4,4 ни ташкил этди.
- Оталарнинг бир ёки ундан ортиқ машғулотларда қатнашиши 47 фоизни ташкил этди, бироқ оталар иштирок этган машғулотлар ўртача сони 0,8 фоизни ташкил этди.
- Ўзбекистонда 78 фоиз болалар камида 3 та болаларга мўлжалланмаган китоблар мавжуд бўлган уй хўжалигида яшайди. Бироқ 0–59 ойлик болаларнинг фақатгина 43 фоизи болалар китобига эга. Болаларга мўлжалланмаган китоблар ўртача сони юқори (10 та китоб), болалар китоби сони эса паст (2 та китоб).
- 0–59 ойлик болаларнинг учдан бир қисми уйда ўйнаш учун уч ёки ундан ортиқ ўйинчоқларга эга бўлиб, 4 фоиз болаларнинг эса ҳеч қандай ўйинчоқлари йўқ.

Мактабгача муассасаларга қатнаш ва мактабга тайёрлик

- 36–59 ойлик болаларнинг 20 фоизга яқини мактабгача муассасаларга қатнайдилар.

-
- Умуман олганда, бошланғич мактабнинг биринчи синфига қатнайдиغان 6 ёшли болаларнинг 34 фоизи ва 7 ёшли болаларнинг 26 фоизи бир йил аввал мактабгача муассасага қатнаганлар.

Бошланғич ва ўрта мактабга қатнаш

- Ўзбекистонда бошланғич мактабга қабул қилиниш ёшидаги болалар орасида 7 ёшли болаларнинг 79 фоизи бошланғич мактабнинг биринчи ёки иккинчи синфига қатнайди ва 8 ёшли болаларнинг 99 фоизи бошланғич мактабнинг биринчи, иккинчи ва учинчи синфларига қатнайди.
- Умуман, Ўзбекистонда бошланғич мактаб ёшидаги болаларнинг 96 фоизи бошланғич ёки ўрта мактабга қатнайди.
- Ўрта мактаб ёшидаги болаларнинг фақатгина 7 фоизи ўрта мактабга қатнамайди.
- Биринчи синфга борган болаларнинг деярли барчаси бешинчи синфгача етиб боради.
- Бошланғич мактабни яқунлаш ёшидаги (11 ёш) болаларнинг 97 фоизи бошланғич мактабнинг охириги синфига қатнаганлар.
- Бошланғич мактабда жинслар вакиллиги коэффиценти айнан 1,00 ни ташкил этиб, ўғил ва қиз болаларнинг бошланғич мактабга қатнашида ҳеч қандай фарқ йўқлигини кўрсатади. Ўрта таълим учун бу коэффицент бир оз пасайиб 0,98 фоизни ташкил этади.

Катталар саводхонлиги

- Ўзбекистонда катталар саводхонлиги оммавийдир.

Туғилишни рўйхатга олиш

- Ўзбекистонда 5 ёшгача бўлган деярли барча болалар туғилиши рўйхатга олинган.

Болалар меҳнати

- 5–14 ёшдаги болаларнинг фақатгина 2 фоизи болалар меҳнат амалиётида банд бўлиб, бу болаларнинг аксарияти учун бундай ишга пул тўланмайди.
- Ишловчи деб белгиланган 2 фоиз болаларнинг аксарияти мактабга ҳам қатнайдилар (93 фоизи).

Эрта турмуш қуришлар

- Ўзбекистонда 15–19 ёшдаги аёлларнинг фақатгина беш фоизи ҳозирда турмушга чиққан.
- 15–49 ёшдаги аёлларнинг бир фоиздан ками 15 ёшга етгунга қадар турмушга чиққанлар, 20–49 ёшдаги аёлларнинг 13 фоизи эса 18 ёшгача турмушга чиққанлар.

Болалар ногиронлиги

- 2–9 ёшли болалардан фақатгина 2 фоизи уларнинг оналари ёки васийларининг хабарларига кўра камида бир ногиронликка эга. Саволномада кўрсатилган ҳеч қайси бир ногиронлик тури учун айнан ушбу ногиронлик турига эга болалар фоизи 1 фоиздан ошмади.

Етим ва ҳимояланмаган болалар

- Умуман, 0–17 ёшдаги болаларнинг 91 фоизи ота ва онаси билан яшайди, 6 фоизи фақатгина онаси билан, 1 фоизи фақат отаси билан яшайди ва 2 фоизи ҳеч қандай биологик ота-онасиз яшайди.

ОИВ юқиши ҳақида билимлар мавжудлиги ва презервативлардан фойдаланиш

- Барча сўралган аёллардан 48 фоизи иккита кўп тарқалган хато фикрни рад этдилар ва кўринишидан соғлом бўлган одам инфекция юқтирган бўлиши мумкинлигини биладилар.

-
- Умуман, 60 фоиз аёллар касаллик юқишини олдини олишнинг икки усули ҳақида билишларини хабар бердилар.
 - Фақатгина 31 фоиз ёш аёллар (15–24 ёш) ОИВ ҳақида ҳар томонлама ва аниқ билимларга эга.
 - Умуман, 92 фоиз аёллар ОИВ онадан болага юқиши мумкин эканлигини биладилар. ОИВнинг онадан болага юқишининг учала турини биладиган аёллар 73 фоизни ташкил этди, 5 фоиз аёллар эса ҳеч бир йўлини билмайди.
 - Яримдан кўп аёллар (55 фоиз) ОИВга тестни қаерда ўтиш мумкин эканлигини биладилар, 33 фоизи эса тестдан ўтганлар.

1. КИРИШ

Дастлабки шартлар

Ушбу дастлабки ҳисобот Ўзбекистон Республикасида 2006 йилда Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасининг саъй-ҳаракатлари билан унинг минтақавий бўлинмаларининг қўмагида ўтказилган Мульти индикаторли кластерли тадқиқот (МИКТ) ишларига асосланади. Текшириш ишлари Ўзбекистонда болалар ва оналар шароити ҳақида муҳим маълумот тақдим этиб, кўп жиҳатдан яқинда қабул қилинган халқаро ҳужжатлардан (2000 йилнинг сентябрь ойида Бирлашган Миллатлар Ташкилотига аъзо бўлган 191та давлат томонидан қабул қилинган Минг йиллик декларацияси, 2002 йилнинг май ойида бўлиб ўтган болалар аҳволи бўйича Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг махсус сессиясида 189 та аъзо давлатлар томонидан қабул қилинган “Болалар яшаши учун яроқли дунё” ҳаракат режаси) келиб чиқадиган мақсад ва вазифаларга эришиш йўлида тараққиётни мониторинг қилиш зарур бўлганлиги учун амалга оширилди. Юқорида қайд этилган иккала ҳужжат ҳам халқаро ҳамжамият томонидан 1990 йилда болалар манфаатларини кўзлаб юқори даражада ўтказилган Бутун жаҳон учрашувида қабул қилинган мажбуриятларга асосланади.

Мазкур халқаро ҳужжатларга имзо қўяр эканлар, ҳукуматлар ўз мамлакатларида болаларнинг яшаш шароитларини яхшилаш ва бу мақсадга эришишдаги тараққиёт устидан кузатув олиб бориш мажбуриятларини ўз зиммаларига олдилар. Ушбу вазифани бажаришда ЮНИСЕФга таъминловчи вазифаси ажратилган (қуйидаги жадвалга қаранг).

Ҳаракат қилиш мажбурияти: миллий ва халқаро даражаларда ҳисоботларни тақдим этиш вазифаси

Минг йиллик декларациясини ва “Болалар яшаши учун яроқли дунё” Декларацияси ва Ҳаракат режасини имзолаган ҳукуматлар, шунингдек, уларда баён этилган мақсад ва вазифаларга эришиш йўлидаги тараққиёт устидан кузатишда қуйидагиларни ўз зиммаларига олдилар:

“Миллий ва, тегишли вазиятларда, минтақавий даражаларда мазкур Ҳаракат режасида миллий, минтақавий ва глобал даражаларда белгиланган мақсад ва вазифаларни амалга оширишнинг бориши устидан мунтазам кузатиб борамиз ва бу жараённинг тараққиётига баҳо берамиз. Бунинг учун биз маълумотлар йиғиш, уларни таҳлил қилиш ва ажратиш, шу жумладан жинси, ёши ва тафовутларга олиб қилиши мумкин бўлган бошқа тегишли омиллар бўйича ўзимизнинг миллий статистик салоҳиятимизни кучайтирамиз, ва болаларга бағишланган кенг доирадаги тадқиқотларни ўтказишни қўллаб-қувватлаймиз. Биз статистик салоҳиятни ошириш борасидаги ҳаракатларни қўллаб-қувватлаш мақсадида халқаро ҳамкорликни фаоллаштирамиз ҳамда назорат қилиш, баҳолаш ва режалаштириш учун ижтимоий салоҳият яратамиз” (“Болалар яшаши учун яроқли дунё”, 60-банд).

“... Биз тўсиқларни янада самарали бартараф этиш ва фаолиятни жадаллаштириш учун миллий ва субмиллий даражаларда тараққиётни мунтазам равишда ўрганиб борамиз...” (“Болалар яшаши учун яроқли дунё”, 61-банд).

Ҳаракат режасида (61-банд) ишлар аҳволи бўйича даврий маърузаларни тайёрлаш жараёнига ЮНИСЕФни жалб этиш аниқ кўзда тутилган:

“... Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Болалар жамғармасига, болалар манфаатларини ҳимоя қиладиган дунёда етакчи муассаса сифатида, ҳукуматлар, тегишли жамғармалар, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти тизимининг дастурлари ва ихтисослашган муассасалари ҳамда мақсадга мувофиқ бўлганда, барча бошқа тегишли шахслар билан яқин ҳамкорликда мазкур Декларацияни ва Ҳаракат режасини амалга оширишнинг бориши тўғрисидаги ахборотни тайёрлаш ва тарқатишни давом эттириш бўйича мурожаат қилинмоқда”.

Минг йиллик декларациясида (31-банд) эришилган тараққиёт тўғрисида даврий маърузаларни тақдим этиш кўзда тутилган:

“... Биз Бош Ассамблеядан мазкур Декларация бандларини амалга оширишнинг боришини мунтазам кўриб чиқишни илтимос қиламиз ва Бош котибдан Бош Ассамблеяда кўриб чиқиш ҳамда келгуси чораларни кўриш учун асос сифатида даврий маърузаларни чоп этишни сўраймиз”.

Кейинги бир неча йил ичида Ўзбекистон ҳукумати Минг йиллик ривожланиш мақсадларини (МРМ) ҳамда аёллар ва болалар ҳуқуқларини амалга оширишга мувофиқ ижтимоий ислохотларни амалга оширишга нисбатан ўзининг сиёсий масъулияти ва салоҳиятини анчагина кенгайтирди. Ўзбекистон, Минг йиллик декларациясини имзолаган тараф сифатида, МРМда баён этилган муаммоларни ҳал қилиш борасида ўз мажбуриятларини бажариб келмоқда. Ҳукумат ушбу муаммоларнинг миллий ривожланиш контекстидаги долзарблиги ва муҳимлигини эътироф этади. Ҳукумат, донорлар ҳамжамияти ва фуқаролик жамияти билан ҳамкорликда, ўз миллий мақсадлари ва МРМ индикаторларини ишлаб чиқишга киришди. Миллий экспертлар гуруҳи, тегишли дастлабки даражалар ва индикаторларни ўрнатиш орқали, ҳар бир мақсад учун ривожланиш контекстини таҳлил қилишда анчагина олға силжиди. Ҳукумат, хусусан, МРМнинг фаровонликни яхшилаш стратегиясининг (ФЯС) ораликдаги ҳужжатида муваффақиятли мослашганлиги ва қўшилганлигини тан олади. Мониторинг ва ҳисоботни институционаллаштириш бўйича қўшимча ишларни бажариш лозим. Модомики, миллий МРМларнинг, ҳам мамлакатларнинг фаровонликни яхшилаш оралик стратегиясининг мақсади турмуш даражасини оширишга қаратилган экан, МРМ ва ФЯСни ишлаб чиқиш жараёнлари, айниқса уларни муҳокама қилиш вақтида, бир-бирини тўлдиради. МРМ ораликдаги ФЯСни ишлаб чиқиш учун муайян асосларни белгилайди ҳамда янада кенг миллий миқёсда дахлдорликни кучайтиришга ёрдам беради. МИКТ 2006 нинг яқунланиши ана шундай стратегик ишга қўшимча сифатида хизмат қилиб, келгусида барча манфаатдор тарафлар ва масъулиятли шахслар томонидан режалаштириш ва амалга ошириш учун дастлабки маълумотларни тақдим этади. МИКТ 2006 ни бажариш натижасида олинган маълумотлар ҳукуматнинг илмий жиҳатдан асосланган сиёсатини ишлаб чиқиш ва таҳлил қилиш жараёнини янада кучайтиришга хизмат қилади ва шу билан МРМ ва “Болалар яшаши учун яроқли дунё” дастурининг мақсадларига эришиш йўлида янада мувофиқлашган сиёсатни ишлаб чиқиш ва амалга оширишга ёрдам беради.

Мазкур якуний ҳисобот тадқиқот доираси қамраб олган индикаторлар ва мавзулар мажмуини тақдим этади.

Текшириш мақсадлари

Ўзбекистонда 2006 йилда ўтказилган Мульти индикаторли кластерли тадқиқотнинг бош мақсадлари қуйидагилардан иборат:

- Ўзбекистонда болалар ва аёллар аҳволини баҳолаш учун янгиланган маълумотларни тақдим этиш;
- Келгуси ҳаракатларни амалга ошириш базаси сифатида Минг йиллик декларациясини ривожлантириш соҳасида ҳамда Декларацияда, “Болалар яшаши учун яроқли дунё” Ҳаракат режаси ва бошқа халқаро келишувларда ифодаланган мақсадларга эришишдаги тараққиётни мониторинг қилиш учун зарурий маълумотларни қўлга киритиш;
- Ўзбекистонда маълумотлар йиғиш ва мониторинг қилиш тизимини такомиллаштиришга ёрдам бериш ҳамда бундай тизимларни лойиҳалаштириш, амалга ошириш ва таҳлил қилиш соҳасида мутахассисларнинг техник малакаларини ошириш.

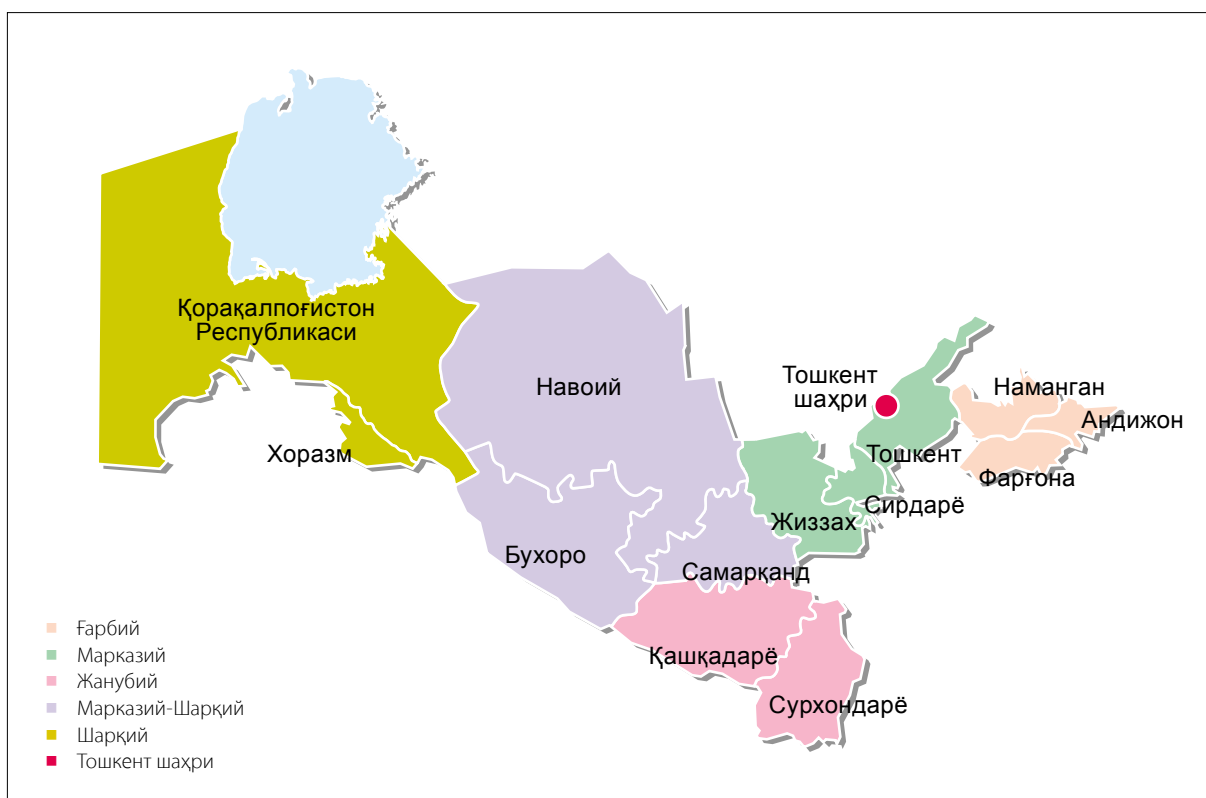

**10 198 уй хўжаликлари муваффақиятли сўровдан ўтказилди;
5 ёшгача бўлган болалар учун 4986 саволномалар ҳамда
15–49 ёшдаги аёллар учун 13 919 саволномалар тўлдирилди.**

2. ТЕРМА ТУЗИШ ВА ТАДҚИҚОТЛАР ЎТКАЗИШ УСЛУБИЯТИ

Терма схемаси

Ўзбекистонда ўтказилаётган Мульти индикаторли кластерли тадқиқот (МИКТ) учун терма шундай аснода режалаштирилган эдики, шаҳар ва қишлоқ ҳудудлари ҳамда қуйида кўрсатилган мамлакатнинг аниқланган 6 та асосий гео-иқтисодий минтақалари учун миллий даражада болалар ва аёллар аҳволига тегишли кўп миқдордаги кўрсаткичлар бўйича баҳоларга эга бўлиш лозим эди

Терманинг асосий ҳудудлари сифатида шаҳар ва қишлоқ жойлари белгиланди ва терма уч босқичда олиб ўтказилди. Биринчи босқичда терманинг 375 та дастлабки элементлари танлаб олинди. Унда 2002 йилда Давлат статистика Қўмитаси томонидан ўтказилган мамлакат аҳолисини текшириш вақтида қўлга киритилган ва “маҳалла” деб номланадиган 14799 та қайд қилиш тизимининг таъсир зонасидан иборат бош тузилма сонига мутаносиб, деган эҳтимол мавжуд эди. Рўйхатга олиш тизимининг танлаб олинган таъсир этиш зоналарининг рўйхати терманинг иккинчи босқичи учун асос бўлиб хизмат қилди. Рўйхатга олиш тизимининг таъсир зонаси учун унинг таркибида мавжуд бўлган “стандарт сегментлар”нинг талаб этиладиган сонига тенг бўлган сон кўрсаткичи тайинланган эди. Ушбу сегментлар сони рўйхатга олиш тизимининг таъсир зонасидаги аҳоли сонини 500 га бўлиш ва бунинг натижасини энг яқин бутун сонгача яхлитлаш йўли билан аниқланган. Битта сегмент тасодифий йўл билан, рўйхатга олиш тизимининг ҳар бир таъсир зонаси учун тайёрланган схематик харита асосида танлаб олинган. Танлаб олинган сегментлар доирасида уй хўжаликларининг рўйхати тузилганидан сўнг 10505 уй хўжалиқларидан

иборат тизимли терма тузилган эди. Рўйхатга олиш тизимининг барча таъсир зоналарида муваффақиятли қатнов кузатилди.

Кластерларнинг терма минтақалари ўртасида тақсимланиши аҳоли тақсимланишига мутаносиб эмас ва, демакки, уй хўжалиklarининг батамом тарқалганлигидан далолат бермайди. Шундай қилиб, мазкур термани уй хўжалиklarининг ўзини баҳолаган термаси, деб эътироф этиб бўлмайди. Ҳисобот учун миллий микёсда терманинг вазни қўлланилади. Терма схемасининг батафсил таърифи А иловада келтирилган.

Саволномалар

Ушбу тадқиқотда учта саволномадан фойдаланилди: 1) уй хўжалиklarининг барча де-юре (юридик/расмий) аъзолари, уй хўжалиklarининг ўзлари ва уй-жой тўғрисида маълумот йиғиш учун ишлатилган уй хўжалиklари бўйича саволнома; 2) ҳар бир уй хўжалигида 15 ёшдан 49 ёшгача бўлган барча аёлларга нисбатан ишлатилган аёллар учун саволнома; ва 3) уй хўжалигида яшовчи 5 ёшгача бўлган барча болаларнинг оналари ва васийларига нисбатан ишлатилган, 5 ёшгача бўлган болалар учун саволнома.

Бошқарув кўмитаси тадқиқот билан қамраб олинган энг муҳим масалаларни танлаш ишларини ҳамда аҳоли, аёллар ва болалар саломатлиги, оилани режалаштириш ҳамда саломатликка боғлиқ бўлган бошқа саволларга нисбатан Ўзбекистон учун долзарб бўлган муаммоларни акс эттирувчи саволномалар бўйича қатъий келишувга эришишни мувофиқлаштирган.

Уй хўжалиklари бўйича саволномалар қуйидаги модуллардан иборат эди:

- Уй хўжалигининг рўйхати
- Маълумот
- Сув таъминоти ва санитария
- Уй хўжалигининг хусусиятлари
- Болалар меҳнати
- Чекланган имкониятлар
- Оналар ўлими
- Йодланган тузни истеъмол қилиш

Аёллар учун индивидуал саволнома уй хўжалиklарида яшовчи 15 ёшдан 49 ёшгача бўлган барча аёллар учун қўлланилиб, қуйидаги модулларни ўз ичига олган:

- Болалар ўлими
- Оналар ва янги туғилган чақалоқлар саломатлиги
- Оилавий аҳволи/Иттифок
- Контрацепция (сақланиш)
- Жинсий ахлоқ
- ОИВ ҳақида билимлар мавжудлиги

5 ёшгача бўлган болалар тўғрисидаги саволнома уй хўжалигида яшовчи 5 ёшгача бўлган барча болалар оналари ва васийларига нисбатан қўлланилди. Одатда саволлар 5 ёшгача бўлган болалар оналарига берилди; она уй хўжалиги рўйхатида бўлмаган тақдирда боланинг бош васийси аниқланиб ундан сўралди. Саволнома қуйидаги модулларни ўз ичига олган:

- Туғилишни рўйхатга олиш ва эрта таълим бериш
- Болалар ривожланиши

-
- А витаминини истеъмол қилиш
 - Эмизиш
 - Касалликларни даволаш ва беморларни парваришlash
 - Иммунизация
 - Антропометрия

Саволномалар МИКТ3 саволномалари намуналарига асосланган (МИКТ 3-босқичи)¹. Саволномалар МИКТ3 саволномаси инглиз тили нусхасидан ўзбек ва рус тилларига таржима қилинган ва 2006 йил январь ойи мобайнида олдиндан Тошкент шаҳрининг бир туманида ва Тошкент вилояти Зангиота туманининг бир қишлоқ жойида тестдан ўтказилди. Асосий тадқиқотни ўтказиш вақтида жойларда раҳбар ходимлар ва муҳаррирлар сифатида ишлашлари лозим бўлган йигирма саккиз киши саккиз кун давомида сабоқ олдилар, шунингдек жойларда ўзбек ва рус тилларида интервью ўтказиш учун икки кунлик тренингни ҳам ҳисобга олиш керак. Шу билан бирга, айна вақтнинг ўзида оғирлик ўлчови ишлари бажарилди. Тренинг қатнашчилари икки кишидан иборат командаларда иш олиб бориб, интервью ўтказдилар ва бу уларга бир-бирининг кетидан кузатиш ҳамда бир-бирини қўллаб-қувватлашга имкон яратди. Жами бўлиб 117 та уй хўжаликларининг интервьюлари ўтказилди, шу жумладан аёллар учун 146 та индивидуал саволномалар ва 5 ёшгача бўлган болалар учун 55 та саволномалар тўлдирилди. Ҳар бир команда уй хўжаликларининг бештадан ўнtagача уй хўжалиги интервьюсини ўтказди. Жойларда машғулот якунланганидан сўнг бир кун саволномаларни ўрганиш ҳамда иштирокчилар интервью ўтказиш вақтида учраган саволлар ва муаммоларни муҳокама қилишга бағишланди. Дастлабки тест-синовларининг натижалари асосида матнга ўзгартиришлар киритилди ва саволномаларнинг таржимаси тайёрлаб кўйилди. Ўзбекистон учун МИКТ саволномаси нусхаси Е иловада келтирилган.

Ўзбекистон учун МИКТ саволномасига МИКТ саволномалари намуналарига нисбатан бир қатор қўшимчалар киритилди. Бу қўшимчалар асосан аҳоли таълими даражаси ва ҳомила чораларига алоқадор эди. Саволномалар билан интервьюлар ўтказиш билан бир қаторда, интервью ўтказувчилар уй хўжаликлари томонидан овқат пишириш учун ишлатилувчи тузнининг йодга эгалигини текширдилар, ҳамда 5 ёшгача бўлган болалар вазни ва бўйини ўлчадилар. Ушбу ўлчашларнинг тафсилотлари ва натижалари ҳисоботнинг тегишли бўлимларида келтирилган.

Тренинг ва жойлардаги ишлар

Жойларда текшириш ўтказишда қатнашадиган ходимлар 2006 йилнинг март ойи бошида 10 кун давомида таълим олдилар. Жами бўлиб раҳбарлар, муҳаррирлар ва интервью олувчилар сифатида 92 нафар иштирокчига сабоқ берилди. Интервью олувчилар ва муҳаррирлар сифатида ишлаш учун фақат аёллар танлаб олинди. Эркаклар эса асосан раҳбар ходим сифатида ишлаш учун танлаб олинди. Ўқув жараёни тақдимотлар, намоёишлар ва мулоқотлардан иборат бўлди. Кичик гуруҳларда роль ижро этиш, интервью олиб кўриш, муҳокама қилиш, йод мавжудлиги бўйича антропометрик ўлчовларни олиш ва тест-синовлар ўтказиш каби ишлар олиб борилди. Тошкент шаҳридаги учта болалар боғчаларида эса антропометрик ўлчовларни стандартлаштириш бўйича алоҳида машғулот ўтказилди.

ЮНФПА, Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва ЮНИСЕФ вакиллари оилани режалаштириш, она ва бола саломатлиги, ОИВ/ОИТС ва тузни йодлаш мавзулари бўйича мамлакатлар дастурлари бўйича тақдимотлар ўтказдилар. Назарий билим олишга қўшимча равишда иштирокчилар жойлардаги тренинглар давомида икки кун ичида интервью олиш борасидаги ўз кўникмаларини амалда ишлатиб кўриш имконига эга бўлдилар. Ушбу дастур якун-

1 МИКТ3 саволномалари намуналарини www.childinfo.org интернет саҳифасида ёки ЮНИСЕФ, 2006 да топиш мумкин.

ланганидан сўнг жойларда юзага келиши мумкин бўлган барча қолган муаммолар ёки саволларни кўриб чиқиш учун якуний сессия ўтказилди. Раҳбар ва муҳаррирлар сифатида ишлаш учун танлаб олинган қатнашчиларга жойлардаги ишларни назорат қилиш ва саволномаларни таҳрир этиш мавзуси бўйича икки кунлик қўшимча тренинг ўтказилди.

Маълумотлар ҳар бирининг таркиби 3–4 нафар интервью олувчилар (аёллар), бир нафар муҳаррир/ўлчаш ишларини бажарувчи шахс (аёл), бир нафар раҳбар ва бир нафар ҳайдовчидан иборат бўлган 15 та команда томонидан йиғилди. Давлат статистика қўмитасидан катта ходим ва икки нафар дала мувофиқлаштирувчилари жойлардаги ишларни келиштириб, уларга раҳбарлик қилдилар. Жойларда фаолиятни назорат қилиш ва зарурий кўмак бериш учун ташқи назорат дастури яратилди.

Дала ишлари 2006 йилнинг март ойи бошларида бошлаб юборилиб, шу йил май ойининг ўрталарида якунланди.

Маълумотларга ишлов бериш

Маълумотлар CSPro дастурий таъминотидан фойдаланган ҳолда олти микрокомпьютерда 9 нафар маълумот киритиш оператори ва 2 нафар маълумот киритиш раҳбари томонидан киритилди. Сифат назоратини кафолатлаш учун саволномаларнинг икки ёқлама киритилиши амалга оширилди, ҳамда саволноманинг ички мантиқи текширилди. Бутун текширув давомида Ўзбекистон учун бўлган саволномаларга татбиқан МИКТЗ глобал лойиҳасининг доирасида ишлаб чиқилган тартиб-таомиллар ва стандарт дастурлар ишлатилди. Маълумотлар тўплаш командаси томонидан кирувчи маълумотлар сифатини назорат қилиш ва маълумотлар тўплаш командалари билан тескари алоқани таъминлаш учун, маълумотлар сифатини назорат қилиш бўйича қўшимча жадваллар тўплами яратилди. Маълумотларга ишлов бериш ишлари маълумотларни тўплаш билан бир вақтнинг ўзида 2006 йилнинг апрель ойида бошланди ва 2006 йилнинг июнь ойида тугатилди. Маълумотлар SPSS (Ижтимоий фанлар учун статистик пакет) 14-версияси дастурий таъминотидан фойдаланган ҳолда таҳлил қилинди, шу мақсадда намунали синтаксис ва табуллаштириш режалари ишлаб чиқилди.

© UNICEF/Uzbekistan/2006/Bobur Turdiyev

**53 190 уй хўжаликлари аъзолари рўйхатга олинди.
Улардан 26 578 нафари эркак жинсига, 26 611 эса
аёл жинсига мансуб кишилар эди. Уй хўжалиги
ўрта ҳисобда 5,2 кишидан иборат бўлди.**

3. ТЕРМА ҲАЖМИ ВА УЙ ХЎЖАЛИКЛАРИ ВА РЕСПОНДЕНТЛАР ТАЪРИФИ

Терманинг қамрови

Терма учун танлаб олинган 10505 та уй хўжаликларидан 10349 тасида аҳоли яшар экан. Улардан 10198 таси муваффақиятли сўровдан ўтказилди ва бу уларнинг умумий сонидан 98,5 фоизни ташкил этди. Сўровдан ўтказилган уй хўжаликларида 15 ёшдан 49 ёшгача бўлган 14205 нафар аёллар борлиги аниқланди. Улардан 13919 таси муваффақиятли сўровдан ўтказилди ва бу 98 фоизга тенг жавоб бериш коэффициентига эришилганидан далолат беради. Бундан ташқари, уй хўжалигининг саволномасида 5 ёшгача бўлган 5039 нафар болалар тўғрисида қайд этилган. Ана шу болалар бўйича 4986 та саволномалар тўлдирилди ва бу 98,9 фоизга тенг бўлган жавоблар коэффициентига мос келди. 96,6 ва 97,5 фоизни ташкил қиладиган умумий жавоб берганлар коэффициенти мувофиқ равишда аёллар ва 5 ёшгача бўлган болаларни сўровдан ўтказишга мўлжалланган (1-жадвал).

Шаҳар ва қишлоқ уй хўжаликлари ва турли минтақаларда жавоб берганлар ўртасида катта фарқ йўқ. Барча турли минтақа, шаҳар ва қишлоқ туманларида жавоб берганлар улуши 95 ва ундан ортиқ фоизни ташкил этди.

Уй хўжаликлари хусусиятлари

Тадқиқ қилинган аҳолининг ёши ва жинси бўйича тақсимланиши 2-жадвалда келтирилган. Бу тақсимлов 1-схемадаги аҳолининг ёши ва жинси бўйича пирамидасини тузишда ҳам қўлланган. Тадқиқот пайтида самарали сўралган 10198 та уй хўжалигида 53190 нафар уй хўжалиги аъзолари яшаган. Улардан 26578 нафари эркак ва 26611 нафари аёл бўлган. Тадқиқот баҳолов кўрсаткичлари шуни кўрсатадики, ўртача уй хўжалиги ўлчами 5,2 кишини ташкил этади.

3-жадвалда уй хўжаликлари ҳақидаги асосий маълумот кўрсатилган. Уй хўжалиги миқёсида жадвалда уй хўжалиги бошлиғининг жинси, минтақа, шаҳар/қишлоқ макоми, уй хўжалиги аъзоларининг сони ва уй хўжалиги бошлиғининг она тилиси кўрсатилган². Бу дастлабки хусусиятлар мазкур ҳисоботдаги келгуси жадвалларда ҳам қўлланилган; жадвалдаги рақамлар ҳисоботдаги таҳлилнинг асосий тоифалари бўйича кузатувлар сонини кўргазма қилиш учун мўлжалланган.

Таққосланган ва таққосланмаган уй хўжаликлари сони бир хил, чунки термалар вазни унификация қилинган (А Иловасига қаранг). Жадвалда ҳеч бўлмаса бир нафар 18 ёшгача бўлган болага эга (81 фоиз), ҳеч бўлмаса бир нафар 5 ёшгача бўлган болага эга (37 фоиз) ва ҳеч бўлмаса бир нафар 15 ёшдан 49 ёшгача бўлган аёлга эга бўлган (89 фоиз) уй хўжаликлари улуши ҳам кўрсатилган. Аксарият уй хўжаликларининг бошлиқлари эркалардир (82 фоиз). Аҳолини минтақа ва шаҳар ва қишлоқ туманларига тақсимлаш натижасида термадаги энг катта уй хўжаликлари улуши шарқий минтақа (28 фоиз) ва қишлоқ минтақалари (62 фоиз) ташкил этади. Бешдан бир уй хўжаликларида уй хўжалиги бошлиғининг она тили ўзбек тили эди.

Респондентлар хусусиятлари

4- ва 5-жадвалларда 15 ёшдан 49 ёшгача бўлган аёллар ва 5 ёшгача бўлган болалар орасидан респондентлар дастлабки хусусиятлари ҳақидаги маълумотлар тақдим этилган. Иккала жадвалда таққосланган ва таққосланмаган кузатувлар натижалари умумий сони тенгдир, чунки термалар вазни унификация этилган (стандартлаштирилган). Аёллар ва болалар дастлабки хусусиятлари ҳақидаги фойдали маълумотларни тақдим этишдан ташқари, жадваллар ҳар бир дастлабки тоифа бўйича кузатувлар сонини кўрсатади. Бу тоифалар ҳисоботнинг кейинги жадвалларида қўлланилади.

4-жадвалда 15–49 ёшдаги аёллар орасидан респондентларнинг дастлабки хусусиятлари келтирилган. Жадвалда аёлларнинг минтақа, шаҳар ва қишлоқ тумани, ёши, оилавий аҳволи, оналик ҳолати, маълумоти³, фаровонлик⁴ кўрсаткичи квинтили ва уй хўжалиги бошлиғи она тилиси бўйича тақсимлаш маълумоти ҳам кўрсатилган.

Ўтмишдаги туғилишнинг юқори коэффициентлари натижасида ёшроқ аёллар улуши ҳозирда ёши каттароқ аёллар улушидан пропорционал равишда юқорироқ ва ҳар бир ёш гуруҳида одатда ёш ошиши билан респондентлар мутаносиблиги пасаяди. Тадқиқот ўтказиш даврида барча аёлларнинг олтимиш тўрт фоизи турмушда бўлган, беш фоизи эса олдин турмуш қурган бўлган. Кутилганидек, аксарият аёллар қишлоқ ҳудудларида

2 Бу уй хўжалиги бўйича саволномада уй хўжалиги раҳбарининг она тилиси ҳақидаги саволни кўйиш орқали аниқланган.

3 Бошқа ҳолда ифодаланмаганда, «маълумот» асосий ўзгарувчи сифатида қўлланилганда, мазкур ҳисобот мобайнида респондентнинг таълим даражасини англатади.

4 Таҳлилнинг асосий компонентлари термада ҳар бир уй хўжалиги мулкни баҳолаш ва ҳар бир уй хўжалигининг фаровонлиги бўйича балл бериш учун уй-рўзгор жиҳозлари ва хўжалик мосламаларига эгаллик ҳақидаги маълумотни қўллаш усули орқали бажарилди (Бундай ҳисобларда қўлланилган мулк ўз ичига қуйидагиларни олди: яшаш жойи эшигининг асосий материали, томнинг асосий материали, деворлар асосий метериали, овқат пишириш учун ишлатиладиган ёқилги тури, электр токи, радиоприёмник, телевизор, уяли алоқа телефони, стационар телефон, музлатгич, электр чойнаги, стол, стул, ойна, кир ювиш машинаси, чанг ютгич, видеоплейер/ДВД плейер, гердероб, мебель гарнитурини, соат, велосипед, мотоцикл ёки мотороллер, от-эшак араваси, автомобиль ёки юк машинаси, компьютер, трактор/комбайн, қишлоқ хўжалиги учун ярқоқли ер майдони, қора мол, соғин сигир, бука, от/эшак/хачир, туя, эчки, қўй, товук, қуён, ичимлик суви манбаи ва санитария мосламасининг мавжудлиги). Сўнгра ҳар бир уй хўжалиги уй хўжалиги аъзолари сонига қараб ўлчанди, ўзи яшайдиган уй хўжалиги фаровонлиги баллари асосида уй хўжалиги аҳолиси энг кичик квинтилидан энг катта квинтилигача бир хил ўлчамдаги беш гуруҳга бўлинди. Тахмин қилинишича, уй хўжаликлари мулки ҳақидаги маълумот асосий узок муддатли моддий бойликларни ўз ичига олади, бу эса уй хўжаликларини фаровонлик даражаси бўйича таснифлашга имконият беради: энг кам таъминланганлардан энг бойларигача. Фаровонлик индекси ўта кам таъминланганлик, фойда ва харажатлар ҳозирги даражаси ҳақида маълумот бера олмайди ва фаровонлик бўйича олинган баллар факатгина ўзлари асосланган маълумотлар мужассамлигига нисбатан қўлланиши мумкин. Фаровонлик индекси қурилишининг кейинги маълумоти Рутштейн ва Жонсон китобида 2004 ва Фильмер ва Притчет китобида, 2001 берилган.

яшайдилар (69 фоиз), энг катта мутаносиб улуши шарқий минтақада яшайди (29 фоиз), ундан кейин марказий минтақа келади (21 фоиз). 4-жадвал кўрсатадики, бошланғич таълим Ўзбекистонда деярли умумийдир, аксарият аёллар ўрта мактабни ҳам тугатадилар; 46 фоиз аёллар тўлиқ ўрта маълумотга эга, 25 фоизи тўлиқ ўрта махсус маълумотга эга, 8 фоизи эса олий маълумот олганлар. Аёлларни фаровонлик квинтили бўйича тақсимлаш ҳар бир тоифа учун тахминан тенг мутаносибликларни кўзда тутаяди. Уй хўжалиги бошлиғининг она тилисига келсак, 85 фоиз аёллар учун ўзбек тили она тили ҳисобланади, рус, қорақалпоқ ва тожик тиллари каби бошқа тиллар ҳам уй хўжаликлари бошлиғининг она тилиси сифатида кўрсатилган.

Минтақа ва яшаш жойи бўйича таққосланган ва таққосланмаган кузатувлар сони тахмин қилинган чегараларда бўлиб, терма стратегияси сифатида уй хўжаликлари ошиқча ва кам термаси бўйича кўзда тутилган сайи-ҳаракатларни кўрсатади. Дастлабки хусусиятларга келсак, таққосланган ва таққосланмаган кузатувлар сони кам фарқ қилади, фаровонлик ва маълумот бундан мустасно.

5-жадвалда 5 ёшгача бўлган болалар баъзи дастлабки хусусиятлари келтирилган. Улар ўз ичига болаларни бир нечта белгилар бўйича тақсимлашни олади: жинси, минтақа ва турар жойи, ой бўйича ёши, онаси ва васийсининг маълумот даражаси, фаровонлик даражаси ва уй хўжалиги бошлиғининг она тилиси.

Аксарият болалар қишлоқ минтақаларида яшайди (71 фоиз), энг катта мутаносиб улуши шарқий минтақада яшайди (27 фоиз), ундан кейин марказий (22 фоиз) ва жанубий (21 фоиз) минтақа келади. Оналар маълумоти эса, 49 фоиз болалар оналари тўлиқ ўрта маълумотли, 28 фоизи тўлиқ ўрта махсус маълумотга эга. Болаларни фаровонлик квинтили бўйича тақсимлаш бошқаларга нисбатан кам таъминланган тоифа учун юқорироқ мутаносибликлар ва кўпроқ таъминланган тоифа учун пастроқ мутаносибликларни кўрсатади.

Минг йилик Декларацияси ва “Болалар яшаши учун яроқли дунё” ҳаракатлар Режасини ривожлантириш соҳасининг энг муҳим ва кенг қамровли мақсадларидан бири чақалоқлар ва 5 ёшгача бўлган болалар ўлимини камайтиришдан иборат. Гўдаклар ўлими даражаси 1000 бошга 48 нисбатда, 5 ёшгача бўлган болалар ўлими даражаси эса 1000 бошга 57 нисбатда баҳоланади.

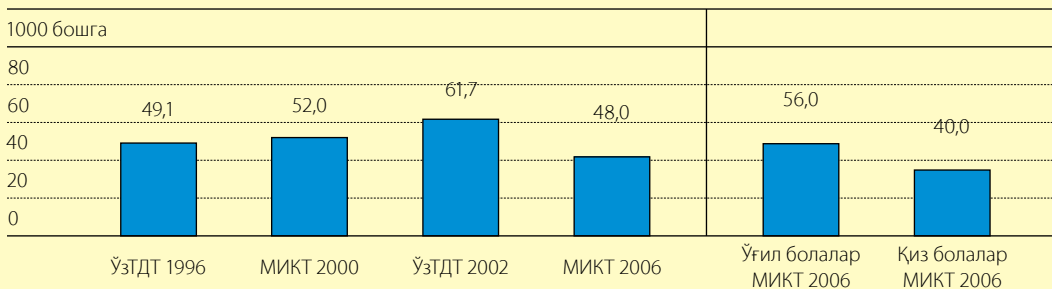
4. БОЛАЛАР ҶИМИ

Минг йиллик декларациясини ва “Болалар яшаш учун яроқли дунё” Ҳаракат режасини ривожлантириш соҳасидаги кенг қамровли мақсадлардан бири гўдаклар Ҷими ва беш ёшгача бўлган болалар Ҷимини камайтиришдан иборатдир. Аниқроғи, МРМ 1990 йилдан 2015 йилгача беш ёшгача бўлган болалар Ҷимини учдан икки қисимга камайтиришни кўзда тутди. Ушбу мақсадга эришиш йўлидаги тараққиёт мониторинги муҳим, лекин мураккаб вазифа ҳисобланади. Бир қарашда болалар Ҷимини ўлчаш осондек туюлиши мумкин, лекин, масалан, “Шу уй хўжалигида ўтган йили бирон киши ўлдими?” — деб тўғридан-тўғри савол беришдан фойдаланишга уринишлар ноаниқ натижалар беради. Айни пайтда, туғилиш тўғрисидаги гувоҳномаларга киритилган маълумотлар асосида болалар Ҷимини аниқлашнинг бевосита усуллари кўп вақт олади, қиммат ва ўргатиш ва назорат қилиш масалаларига кўпроқ эътибор талаб қилади. Муқобил усул сифатида болалар Ҷимини ўлчаш учун ишлаб чиқилган билвосита усуллар бошқа манбалардан олинган маълумотларга нисбатан барқарор баҳолар беради. Билвосита усуллар хотиранинг заифлиги, ноаниқ ва нотўғри тушунилган ифодалар ҳамда сўров ўтказишнинг махсус услубларини яхши билмасликка боғлиқ бўлган хатоларни иложи борица камайтиришга имкон беради.

Гўдаклар Ҷими коэффициентини — бу гўдакларга нисбатан бола бир ёшга тўлгунича ўлиб қолиш эҳтимоли кўрсаткичи деганидир. 5 ёшгача бўлган болалар Ҷими коэффициентини — бу боланинг 5 ёшга тўлгунича ўлиб қолиш эҳтимоли кўрсаткичи. МИКТни ўтказиш вақтида гўдаклар Ҷими ва беш ёшгача бўлган болалар Ҷимининг коэффициентини билвосита баҳолаш усули, яъни Брасс усули ёрдамида ҳисоблаб чиқилади (БМТ, 1983; 1990а; 1990б). Бундай баҳолаш учун куйидаги маълумотлар ишлатилади: 15–49 ёшдаги аёллар (аёллар беш ёшлик ёш гуруҳларига бўлинади) қачонлардир туққан болаларнинг ўртача сони ва ўлган болалар улуши (бунда ҳам аёллар беш ёшлик ёш гуруҳларига бўлинади). Бундай услуб ёрдамида юқорида қайд этилган маълумотлар Ҷим эҳтимоли коэффициентига айланади ҳамда шунда болалар дучор бўладиган Ҷим хатари ҳам, улар бундай хатарга йўлиқадиган вақт давомийлиги ҳам ҳисобга олинади. Ўзбекистондаги Ҷим ҳолатлари бўйича аввалги ахборотни инобатга олиб, болалар Ҷимини ҳисоблаш учун Шарқ моделидаги жадваллардан фойдаланилди, чунки айнан уларда 25–29 ёшдаги ва 30–34 ёшдаги ёш гуруҳларида Ҷим борасидаги вазият энг тўғри акс этирилган⁵.

2-схема.

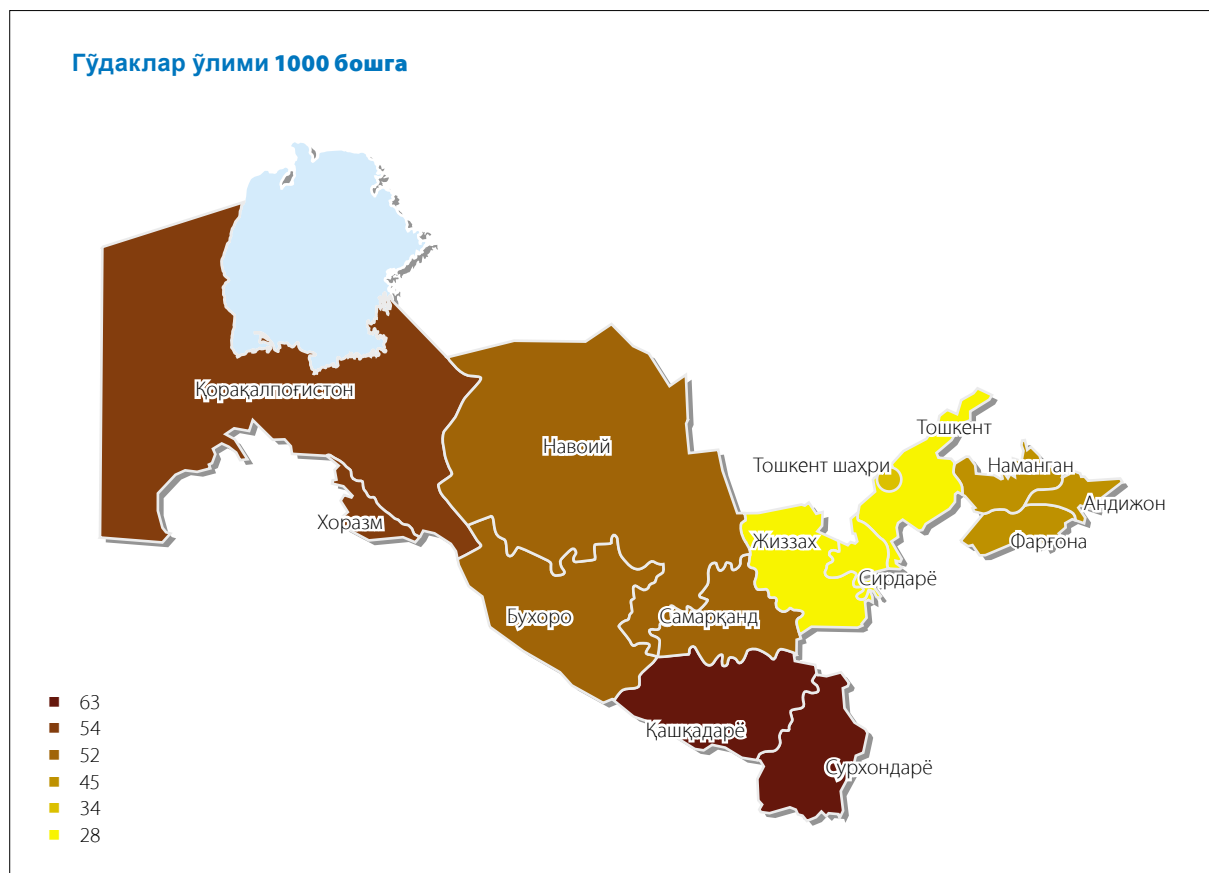
Гўдаклар Ҷими кўрсаткичлари, Ўзбекистон, 1996–2006 йиллар.

5 МИКТ 2000 да Ҷим ҳолатларини ҳисоблаш учун 20–24 ёшдаги ва 25–29 ёшдаги ёш гуруҳларидан фойдаланилган. Ўзбекистонда ва барча бошқа мамлакатларда бола туғиш ёшда бўлган аёллар ёши ўсиб бораётганлигини ҳисобга олиб, МИКТ 2006 да ҳисоблаш учун 25–29 ёшдаги ва 30–34 ёшдаги ёш гуруҳларидан фойдаланиш бўйича қарор қабул қилинди.

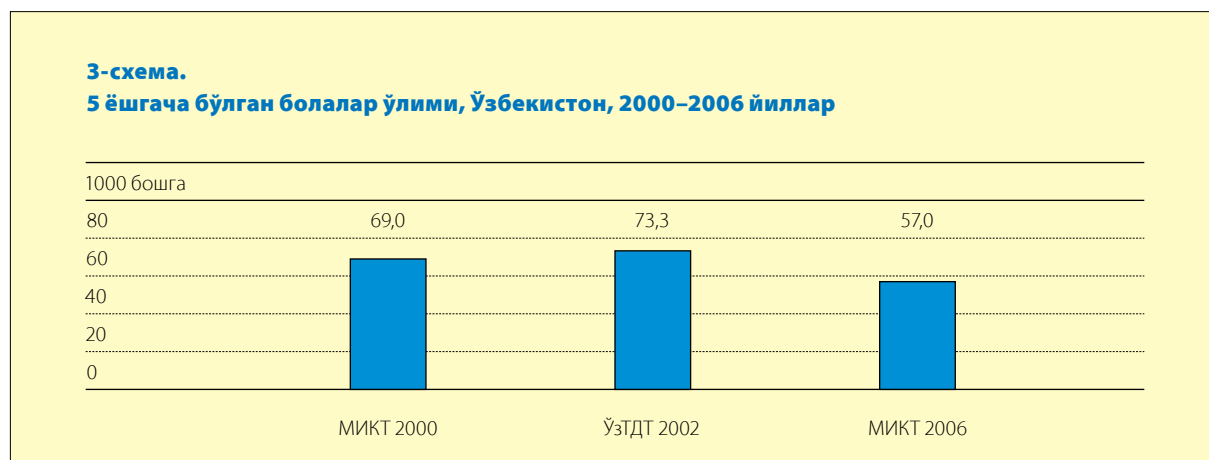
Ўзбекистондаги гўдаклар ўлими даражасининг охири баҳоланишлари миллий даражада бажарилган учта бошқа тадқиқотларда акс эттирилган: «Ўзбекистонда тиббий демографик тадқиқот 2002 й.» (ЎзГДТ), Мульти индикаторли кластерли тадқиқот 2000 й. (МИКТ) ва «Ўзбекистонда тиббий демографик тадқиқот 1996 й.» (ЎзГДТ). Ушбу тадқиқотларнинг барчасида Бутун жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти томонидан қабул қилинган болани тирик туғиш ва болалар ўлимининг ифодалари ишлатилган. 1996 йил ва 2000 йилда ўтказилган ЎзГДТда ўлим даражалари аёллар ҳомиладорлиги тарихидан фойдаланган ҳолда бевосита ҳисоблаш усули билан ҳисоблаб чиқилган, 2000 ва 2006 йилларда ўтказилган МИКТ давомида эса билвосита ҳисоблаш услубларидан фойдаланилган. Бу манбаларнинг барчасида келтирилган ўлим даражасининг баҳоланишлари 2-схемада акс эттирилган.

Одатда ўлимни баҳолаш вақтида кенг ишонч оралиқлари мавжуд бўлишини ҳисобга олиб, ўтказилган тадқиқотлар маълумотларига асосланган гўдаклар ўлимининг кўрсаткичлари кейинги ўн йил ичида гўдаклар ўлимининг даражаси паст суръатларда ўзгарганлигини назарда тутати. Гўдаклар ўлимининг рўйхатга олинган коэффицентлари ва тадқиқот маълумотлари ўртасидаги мавжуд тафовутни гўдаклар ўлимининг расмий баҳоланишларида совет даврида ишлаб чиқилган протоколлар ишлатилиши билан қисман изоҳлаш мумкин. Уларга мувофиқ 999 граммдан енгил туғилган, ҳомиладорликнинг 28 ҳафтасидан аввалроқ туғилган ҳамда нафас олишдан бошқа ҳеч қандай тириклик жиҳатларини намоён этмайдиган чақалоқлар ҳам яшаб кетишга қодир, деб ҳисобланган. Айни вақтда чақалоқнинг, айниқса, дастлабки 6 ойлик ҳаёти учун тугилганликни рўйхатдан ўтказишда давомли оралиқ мавжуд (Алешина ва Редмонд: 2003).

Яшовчанликни ифодалашдаги фарқланишлардан ташқари, амалдаги рўйхатга олиш тизимида ҳам, тадқиқотлар ўтказиш давомида маълумотларни тўплаш услубиятида ҳам тафовутлар бор. Юқорида айтиб ўтилган барча тадқиқотларда болалар туғилиши ва ўли-

ши тўғрисидаги маълумотлар оналардан олинган. Бундан фарқли холда рўйхатга олиш тизими эса соғлиқни сақлаш органлари ҳам, оила аъзолари ҳам бола туғилиши ёки ўлиши ҳолатини рўйхатдан ўтказишларини тақозо этади.

ЎзТДТ 2002 й. ва МИКТ 2000 й.да (3-схемада) Ўзбекистонда 5 ёшгача бўлган болалар ўлими даражаси бўйича охириги маълумотлар берилган. 5 ёшгача бўлган болалар ўлими 1000 бош болаларга 70га тенг сақланиб қолган бўлсада, ўтказилган тадқиқот жорий ўн йилликнинг дастлабки йилларида 5 ёшгача бўлган болалар ўлими даражаси аввалги МИКТ ларга қараганда жиддий пасайганлигидан далолат бермоқда. Мана шу яққол пасайишлар ва фарқлар, ҳамда аниқловчи омилларнинг келгуси туркуми алоҳида батафсил таҳлилда ўрганилиши лозим. 6 Жадвалида болалар ўлимини баҳолаш турли дастлабки хусусиятлар бўйича келтирилган. Чақалоклар ўлими нисбати 1000 бошга 48 деб ҳисобланади, 5 ёшгача бўлган болалар ўлими эса 1000 бошга 57 нисбатдадир. Бу кўрсаткичлар 25–29 ва 30–34 ёшдаги аёллардан олинган ўлимларни баҳолаш маълумотларини ўртача сонини олиш орқали ҳисоблаб чиқилган бўлиб, улар 2002 йилга нисбатан келтирилган.

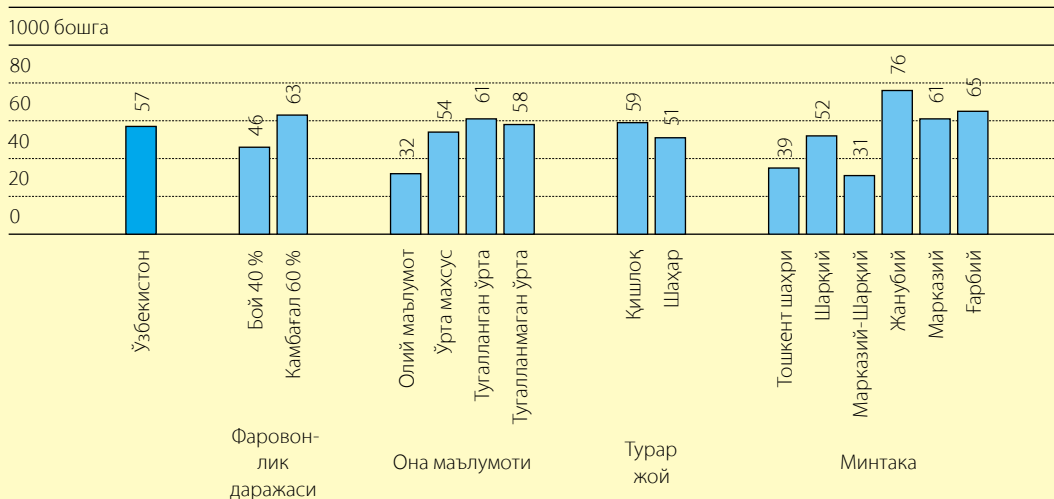
Ўғил болалар ва қиз болалар ўлими эҳтимоли орасида маълум фарқлар мавжуд. Ўзбекистонда эркак жинсига мансуб болалар орасидаги ўлим даражаси аёл жинсига мансуб болалар орасидаги ўлим даражасидан юқорилиги кузатилади. Миллий миқёсда гўдаклар ўлимининг даражаси ҳар 1000 нафар эркак жинсига мансуб болалар учун 56 ва ҳар 1000 нафар аёл жинсига мансуб болалар учун 40 тани ташкил қилади. Шу аснода, эркак жинсига мансуб гўдаклар орасидаги ўлим эҳтимоли аёл жинсига мансуб гўдаклар орасидаги ўлим эҳтимолидан 42 фоизга юқоридир. Дастлабки йил яшаш давомида эркак жинсига мансуб гўдаклар орасидаги ўлим даражасининг бундай ортиб кетиши Европа мамлакатларида кенг тарқалган, ҳамда Марказий Осиё ва Кавказ мамлакатларида ҳам жуда сезиларли тафовут мавжуд бўлиб, расмий статистика маълумотларига кўра эркак ва аёл жинсига мансуб гўдаклар ўртасидаги ўлим даражасининг нисбати 1,34 га тенг (ЖССТ, 2006а). Ушбу маълумотлар мавжуд тафовутни ҳисобга олган ҳолда қўшимча таҳлил этилиши керак, чунки фарқланиш кутилганидан ҳам юқори бўлиши мумкин. Эҳтимол, аёл жинсига мансуб гўдаклар орасидаги ўлим даражаси ҳақидаги рақамларнинг камайтириб кўрсатилиши ана шундай гендер тафовутларнинг сабабларидан бири бўлиши мумкин (Алешина ва Редмонд, 2003).

Гўдаклар ўлими ва 5 ёшгача бўлган болалар ўлимининг энг паст даражалари марказий-шарқий минтақада (1000 бошга 28 ва 31) ва Тошкент шаҳрида (1000 бошга 34 ва 39) кузатилаётган бўлса, бу борадаги энг юқори кўрсаткичлар жанубий минтақада (1000 бошга 63 ва 76) қайд этилган. Онанинг билим даражасига қараб гўдаклар ўлими даражасида сезиларли тафовут бор бир пайтда, Ўзбекистонда яшаш жойига қараб гўдаклар ўлими да-

ражасидаги тафовутлар катта эмас; шаҳарда туғилган гўдакларга нисбатан, қишлоқ жойларида туғилган болаларнинг бир ёшга ҳам тўлмай ўлиш эҳтимоли 14 фоизга юқорироқ. Моддий фаровонлик даражасига қараб ҳам ўлим даражасида сезиларли фарқланишлар мавжуд — бадавлат оилаларда яшайдиган гўдаклар ва 5 ёшгача бўлган болалар орасидаги ўлим эҳтимоли кам таъминланган оилаларда яшовчи болалар орасидагига нисбатан деярли тўртдан бир даражага пастроқдир. Дастлабки хусусиятларга кўра 5 ёшгача бўлган болалар ўлими даражасидаги тафовутлар ҳам 4-схемада кўрсатилган.

4-схема.

Асосий хусусиятларга кўра 5 ёшгача бўлган болалар ўлими, Ўзбекистон, 2006 йил

Тадқиқот ўтказиш вақтида болаларнинг овқатланиш борасидаги мавқеини аниқлаш мақсадида 4986 нафар 5 ёшгача бўлган болаларнинг бўйи ва оғирлиги ўлчанади.

5. ОВҚАТЛАНИШ

Овқатланиш аҳволи

Болаларнинг овқатланиш аҳволи умуман олганда уларнинг саломатлик аҳволини акс эттиради. Болаларга мувофиқ даражада озик-овқатлар берилганида, болалар турли касалликларга тез-тез дучор бўлмаганларида ва яхши парваришга эга бўлганларида, улар яхши ўсадилар ва тўлақонли озуқага эга бўладилар, деб ҳисобланади.

Етарсиз овқатланиш дунёдаги болалар ўлимнинг ярмидан кўпининг сабабчиси-дир. Етарлича овқатланмайдиган болаларнинг умумий болалар касалликларидан ўлиши эҳтимоли кўпроқ, яшаб кетганлари эса касаллик рецидивидлари ва суст ривожланишга молик бўладилар. Етарсиз овқатланиш сабабларидан ўлган болаларнинг тўртдан уч қисми уларнинг ташқи ҳимоясизлигини кўрсатмаган ҳолда, енгил ва атайин кам овқатлантирилган бўлганлар. Минг йиллик ривожланиш Мақсадларидан бири 1990–2015 йиллар мобайнида очликдан азоб чекувчи инсонлар сонини икки мартага камайтиришдан иборат. «Болалар ҳаёти учун яроқли дунё» ҳаракат режаси мақсади 5 ёшгача бўлган болалар орасида етарсиз овқатланишни камида учдан бир қисмга камайтиришдан иборат бўлиб (2000–2010 йиллар мобайнида), 2 ёшгача бўлган болаларга эса алоҳида эътибор қаратилади. Етарсиз овқатланиш тарқалишини камайтириш болалар ўлими даражасини камайтириш мақсадларига эришишга ёрдам беради.

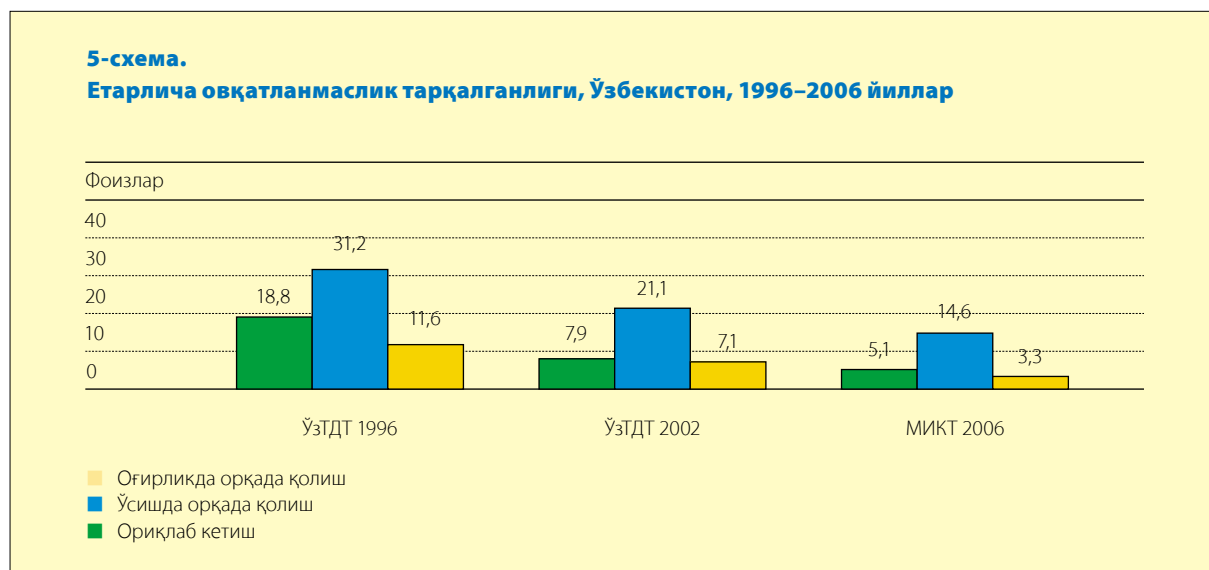
Тўлақонли озуқага эга бўлган аҳоли учун беш ёшгача бўлган болаларга нисбатан бўй ва оғирлик учун стандарт нисбати белгиланган. Аҳолининг етарлича овқат емаслигини назоратли нисбатга эга бўлган болалар тўғрисидаги маълумотларни таққослаш йўли билан аниқлаш мумкин. Бу ерда фойдаланилаётган аҳоли гуруҳи ЖССТ/CDC/ТСММ томонидан белгилан ҳамда ЮНИСЕФ ва тадқиқотни амалга ошириш даврида ЖССТда ишлатиш учун тавсия этилган. Овқатланиш аҳволининг учта кўрсаткичидан ҳар бири иштирокчи гуруҳ учун медиана миқдоридан стандарт четлашиш (z-баллар) бирликларида ифодаланиши мумкин.

Оғирликнинг ёшга бўлган нисбати ҳам ўткир, ҳам сурункали равишда етарлича овқат емаслик кўрсаткичларидан бири ҳисобланади. Оғирликнинг ёшга бўлган нисбати таққосланувчи гуруҳ учун ушбу кўрсаткич медиана кўрсаткичидан икки стандарт четлашувдан камроқни ташкил этадиган болаларнинг оғирлиги ўртача ёки жиддий равишда етарсиз оғирлик деб ҳисобланади, мазкур кўрсаткич медиана кўрсаткичидан уч стандарт четлашувдан камроқни ташкил этадиган болалар эса оғирлиги жиддий даражадаги етарсиз оғирлик туркумига киради.

Бўйнинг ёшга бўлган нисбати мунтазам ўсиш кўрсаткичи ҳисобланади. Бўйнинг ёшга бўлган нисбати таққосланувчи гуруҳ учун ушбу кўрсаткич медиана кўрсаткичидан икки стандарт четлашувдан камроқни ташкил этадиган болаларнинг бўйи ёшига нисбатан паст ва ўртача ёки жиддий равишда паст, деб ҳисобланади, мазкур кўрсаткич медиана кўрсаткичидан уч стандарт четлашувдан камроқни ташкил этадиган болалар эса бўйи жуда етарсиз даражада паст бўйга эга туркумига мансуб бўлади. Узоқ вақт давомида етарлича озуқага эга бўлмаслик ҳамда тез-тез ёки сурункали касалланишлар оқибатида боланинг ўсишда орқада қолиши сурункали даражада етарлича овқат емасликнинг белгиларидан бири ҳисобланади.

Ва ниҳоят, оғирлиги бўйига нисбатан таққосланувчи гуруҳ учун ушбу кўрсаткич медиана кўрсаткичидан икки стандарт четлашувдан ортиқ камроқни ташкил этса, бундай болалар ўртача ёки оғир даражада ориқлаб кетганлар туркумига киради, бундай нис-

бат ушбу кўрсаткичнинг медиана кўрсаткичидан учта стандарт четлашувдан кам бўлса, бундай болалар ўта оғир даражада ориқлаб кетган, деб ҳисобланади. Одатда ориқлаб кетиш яқин вақтда етарлича овқатланмасликни бошидан кечириш оқибатида юзага келади. Ушбу кўрсаткич овқатга эга бўлишдаги ўзгаришлар ёхуд у ёки бу касалликларнинг тарқалганлигига боғлиқ сезиларли даврий ўзгаришларга учраши мумкин.

МИКТда 5 ёшгача бўлган барча болаларнинг вазни ва бўйи ЮНИСЕФ (ЮНИСЕФ, 2006) томонидан таклиф этилган антропометрик ускуна ёрдамида ўлчанган. Мазкур бўлимда кўрсатилган маълумотлар ушбу ўлчовлар натижаларига асосланган.

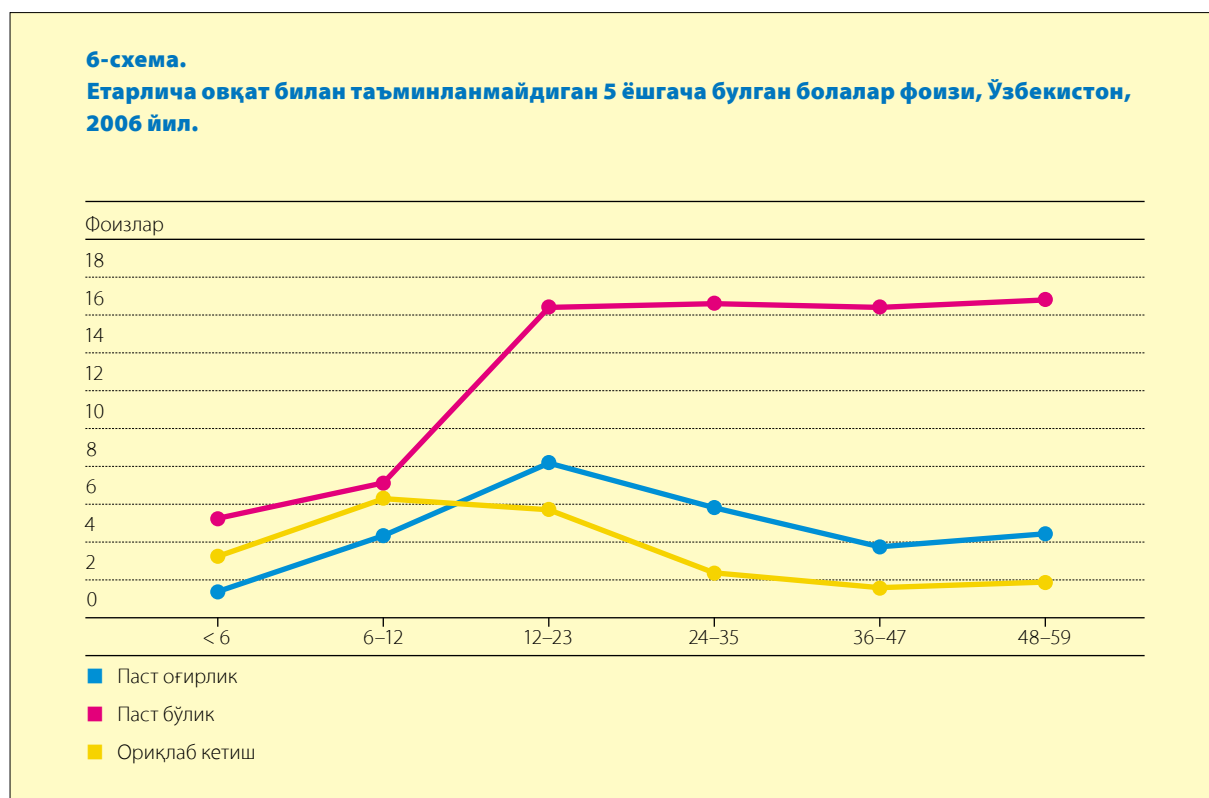
Ушбу учта индикаторларнинг барчаси бўйича кейинги ўн йил ичида жиддий пасайиш кузатилмоқда (5-схема). Тана оғирлиги камайган болалар улуши 19 фоиздан 5 фоизга, бўйи ўсиши орқада қолиши — 31 фоиздан 15 фоизга, ориқлаган болалар улуши — 12 фоиздан 3 фоизга пасайди.

7-жадвалда жойларда ўтказилган тадқиқотлар давомида ўлчаб олинган антропометрик кўрсаткичлар асосида ушбу тоифаларнинг ҳар бирига ажратилган ва фоизларда ифодаланган болалар нисбати кўрсатилган. Бундан ташқари, унда ортиқча вазнга эга бўлган болалар фоизи ҳам акс эттирилган ва унда оғирлигининг бўйига бўлган нисбати такқосланувчи гуруҳнинг ўртача кўрсаткичидан стандарт четлашуви икки баравардан ортиқ бўлган болалар ҳисобга олинган.

Оғирлиги тортилмаган ва ўлчовдан ўтмаган (тахминан болаларнинг 2 фоизи) ҳамда оғирлиги одатда учрайдиган доирадан чиқиб кетадиган болалар 7-жадвалга киритилмаган.

Ўзбекистонда яшайдиган, 5 ёшгача бўлган деярли ҳар йигирманчи бола оғирлиги ўртача етишмасликка чалинган (5 фоиз), ҳамда 1 фоиз болалар оғирлиги ўта етишмайдиганлар туркумига ажратилган (7-жадвал). Болаларнинг 15 фоизи ўзининг ёшига нисбатан паст ёки жуда паст бўйга эга, уларнинг 4 фоизи эса ўта паст бўйли ва бу узок вақт давомида мувофиқ озуқа олмаганликнинг натижасида юзага келган. Беш ёшгача бўлган болаларнинг уч фоизи ўзининг ёшига нисбатан озгин ёки жуда ориқлаб кетган. Айни пайтда, мавжуд баҳоларга кўра 5 ёшгача бўлган болаларнинг 7 фоизи ортиқча вазнга эга.

Жанубий ва Шарқий минтақаларда яшайдиган болалар оғирликда орқада қолишга бошқалардан кўпроқ чалинган (7 ва 6 фоиз, мувофиқ равишда), айти вақтда ўсишда орқада қолиш кўпроқ Ғарбий (18 фоиз), Шарқий (17 фоиз), Жанубий (16 фоиз) ва Марказий-Шарқий (15 фоиз) минтақаларда тарқалган. Бундан фарқли тарзда, энг юқори ориқлаб кетганлик кўрсаткичи Марказий минтақада (6 фоиз) кузатилган. Оналари тугалл анмаган ўрта ва ўрта маълумотга эга бўлган болаларга нисбатан оналари ўрта-махсус ёки олиий маълумотга эга бўлган болалар оғирлик ёки ўсишдаги орқада қолишга энг кам чалинганлар. Қиз болалар ўғил болаларга нисбатан етарли оғирлик ва бўйга эга бўлмасликка кўпроқ чалинадилар, лекин болалар ориқлаб кетишга улардан озгина кўпроқ дучор бўладилар. Ёш жиҳатдан кўриладиган модел 12 ойликдан 23 ойликкача бўлган болалар гуруҳида учта кўрсаткичларнинг барчаси бўйича ёшроқ ёки каттароқ болалар гуруҳлардагига нисбатан етарлича овқатга эга бўлмайдиганлар фоизи энг юқори эканлигини кўрсатмоқда (6-расм).

Бундай ҳолат юзага келишини олдиндан башорат қилиш мумкин, чунки бу ёшга келиб кўпгина болалар эмизидан ажратилади, шу боис улар сувда, овқатда ва атроф-муҳитда мавжуд бўлган микроблар олдида заифлашиб қоладилар. Уй хўжалигининг фаровонлиги ва уй хўжалиги бошлиғининг она тилиси ҳам болалар овқатланиши аҳволининг муҳим белгиловчи омилларидан ҳисобланади. Бадавлатроқ уй хўжаликларида яшайдиган болалар етарлича овқат емаслик ҳолатига камроқ учрайдилар. Уй хўжалиги бошлиғининг она тилиси қорақалпоқ тили бўлган уй хўжаликларининг болалари бошқаларга нисбатан кўпроқ ўртача етишмайдиган (27 фоиз) ва жиддий етишмайдиган бўйга (8 фоиз) эга бўладилар.

Эмизиш

Эмизиш болалар ҳаётининг дастлабки йилларида уларни инфекциялардан ҳимоя қилади, озуқа моддаларининг энг яхши манбаи ҳисобланади, бундан ташқари, бу жуда тежамли ва саломатлик учун хавфсиздир. Бироқ, кўпгина оналар болаларни жуда эрта кўкрак-

Чақалоқ ҳаётининг дастлабки 6 ойи давомида уни фақат кўкрак сути билан боқиш ва кейинги 2 йил давомида эмизишни давом эттириш болаларни турли инфекциялардан ҳимоя қилади, озуқа моддаларининг энг яхши манбаи ҳисобланади, бундан ташқари, бу жуда тежамли ва саломатлик учун хавфсиздир.

дан ажратадилар ва шу сабабли болалар учун мўлжалланган озука аралашмаларга ўтиш зарурати пайдо бўлади, бу эса боланинг ўсиши ва ривожланишининг секинлашуви-га олиб келиши ва микроэлементлар танқислигини юзага келтириши мумкин, ҳамда тоза сув мавжуд бўлмаганда саломатлик учун хавф туғдиради. “Болалар яшаши учун яроқли дунё» Декларациясида ифодаланган мақсадларнинг бирига мувофиқ, болаларни туғилишдан 6 ой давомида фақат кўкрак сути билан боқиш ҳамда болалар икки ва ундан катта ёшга тўлгунларича эмизишни хавфсиз, тегишли ва мувофиқ боқиш билан уйғун ҳолда давом эттириш лозим.

ЖССТ/ЮНИСЕФ нинг овқатланиш борасидаги маслаҳатлари қуйидагича:

- Биринчи олти ой мобайнида фақатгина кўкрак сути эмизиш
 - Икки йил ва ундан ортиқ давр мобайнида давомий эмизиш
 - Бехатар ва муносиб овқат ва 6 ойдан бошлаб мувофиқ тарзда овқатлантириш
 - Овқатлантириш такрорланиши: 6–8 ойлик болалар учун кунига 2 маҳал; 9–11 ойлик болалар учун кунига 3 маҳал
- Туғилишдан кейинги биринчи соат мобайнида эмизишни бошлаш ҳам маслаҳат берилади.

Маслаҳат этиладиган болаларни овқатлантириш тажрибаси кўрсаткичлари қуйидагича:

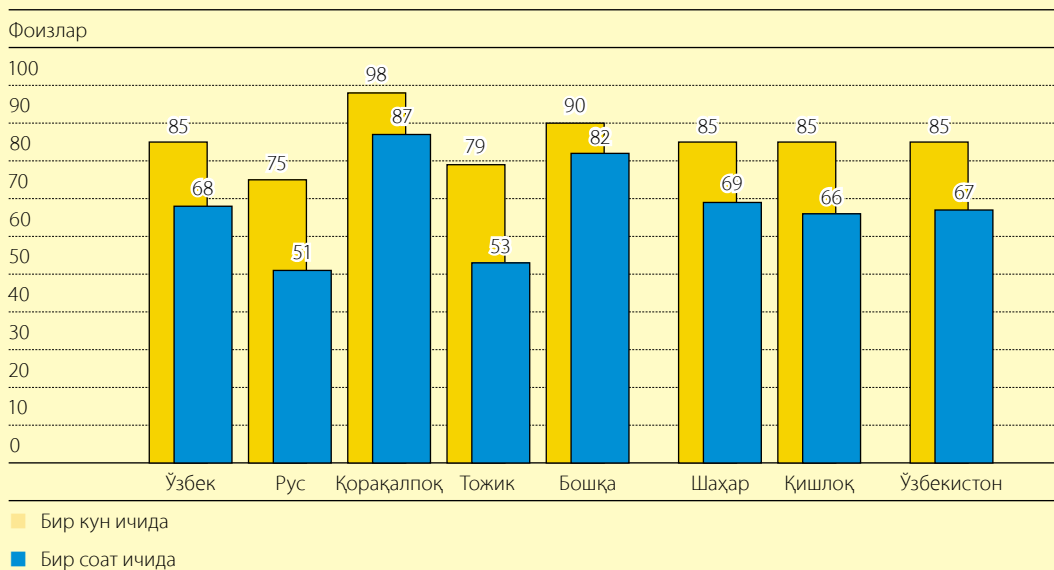
- Фақатгина кўкрак сути эмизиш (< 6 ой ва < 4 ой)
- Ўз вақтида овқатлантириш (6–9 ой)
- Давомий эмизиш (12–15 ва 20–23 ой)
- Эмизишни ўз вақтида бошлаш (туғилишдан кейин биринчи соат мобайнида)
- Овқатлантириш такрорланиши (6–11 ой)
- Етарлича овқатланувчи чақалоқлар (0–11 ой)

8-жадвалда ўз чақалоқларини тукқанларидан сўнг биринчи соат мобайнида эмизишни бошлаган ва чақалоқларини тукқанларидан сўнг биринчи кунда эмизишни бошлаган аёллар фоизи кўрсатилган (биринчи соат мобайнида бошлаганлар билан бирга). Тадқиқотдан аввалги икки йил мобайнида тирик бола тукқан аёлларнинг учдан икки қисмидан ошиғи (67 фоизи) туғилган кейинги биринчи соат мобайнида эмизишни бошладилар, фақатгина 15 фоизи тукқандан сўнг биринчи кун давомида эмизишни бошладилар. Туғилгандан кейинги биринчи соат мобайнида эмизишни бошлашда минтақа ва уй хўжалиги бошлиғининг она тилисидан ташқари аҳоли гуруҳлари орасида тафовутлар деярли кузатилмади. Энг паст фоиз Марказий минтақада (50 фоиз), ҳамда энг юқори фоиз Шарқий минтақада (77 фоиз) кузатилди. Уй хўжалиги бошлиғининг она тилисига кўра бўлган фарқлар айрим тоифаларни кузатишнинг камлиги сабабли рўй берган бўлиши мумкин, бироқ уй хўжалиги бошлиғининг она тилиси қорақалпоқ тили бўлганида бундай аёллар фоизи етарлича юқори (87 фоиз аёллар биринчи соат ичида эмизишни бошлаганлар, 98 фоиз аёллар — биринчи кун давомида), она тилиси рус тили бўлган ҳолатларда аёллар фоизи мос равишда 51 фоиз ва 75 фоизларни ташкил этди (7-расм). Умуман олганда, туғилгандан сўнг биринчи кун давомида эмизишни бошлаш ҳолатида дастлабки хусусиятлар орасидаги тафовутлар кичикдир.

9-жадвалда келтирилган эмизишнинг мавқеи тўғрисидаги маълумотлар оналарнинг/васийларнинг сўров ўтказишдан аввал 24 соат ичида болалар истеъмол қилган озиқ-овқатлар ва суюқликлар ҳақидаги хабарларига асосланган. Фақат кўкрак сути билан боқилган болалар сонига фақат эмизилган (витаминлар, минерал қўшимчалар ва дори-дармонларни олган) болаларгина киритилган. Ушбу жадвалда ҳаётининг дастлабки 6 ойи давомида фақат эмизилиши (алоҳида ёш гуруҳлари бўйича 0–3 ойлик ва 0–5 ойлик) ҳамда 6–9 ойлик гўдаклар боқилиши ва 12–15 ва 20–23 ойлик гўдаклар гуруҳларига мансуб болалар эмизилишининг давом эттирилишига тааллуқли маълумотлар келтирилган.

7-схема.

Гўдакни тугилгандан сўнг бир соат ичида ва бир кун ичида эмизишни бошлаган оналар фоизи, Ўзбекистон, 2006 йил

Чақалоқларни эмизиш кенг тарқалганлиги даражасига қарамасдан, аксарият чақалоқлар ЖССТ/ЮНИСЕФ маслаҳатларига мос равишда эмизилмайди. Олти ой давом этиши лозим бўлган фақатгина кўкрак сути эмизилиши Ўзбекистонда унчалик кенг тарқалмаган. 6 ойли бўлган болаларнинг тахминан 26 фоизи фақат кўкрак сути билан боқилади, бу эса маслаҳат этилган даражадан анча паст. 6–9 ойлик болаларнинг 45 фоизи кўкрак сути ва қаттиқ ёки ярим қаттиқ овқат билан боқиладилар. 12–15 ойлик болаларнинг 78 фоизи, ҳамда 20–23 ойлик болаларнинг 38 фоизи ҳали ҳам эмизилади. Ўғил болалар ва қиз болалар ўртасида фақатгина кўкрак сути билан эмизишдаги фоиз нисбатида тафовутлар мавжуд эмас. Бошқа томондан эса, яшаш жойлари бўйича фарқланишлар бирмунча яхшироқ кўринади. Чақалоқларнинг бир ёшга тўлишидан кейинги давомий эмизиш қишлоқ ҳудудида яшовчи аёллар, ҳамда фаровонлик индекси квинтилига асосан кам таъминланган туркумига киририлган аёллар орасида кенг тарқалган. Бундан ташқари уй хўжалиги бошлиғининг она тилиси ўзбек тили бўлган уй хўжаликларида яшовчи аёллар орасида давомий эмизиш бошқа тилли гуруҳларга нисбатан кенг тарқалган.

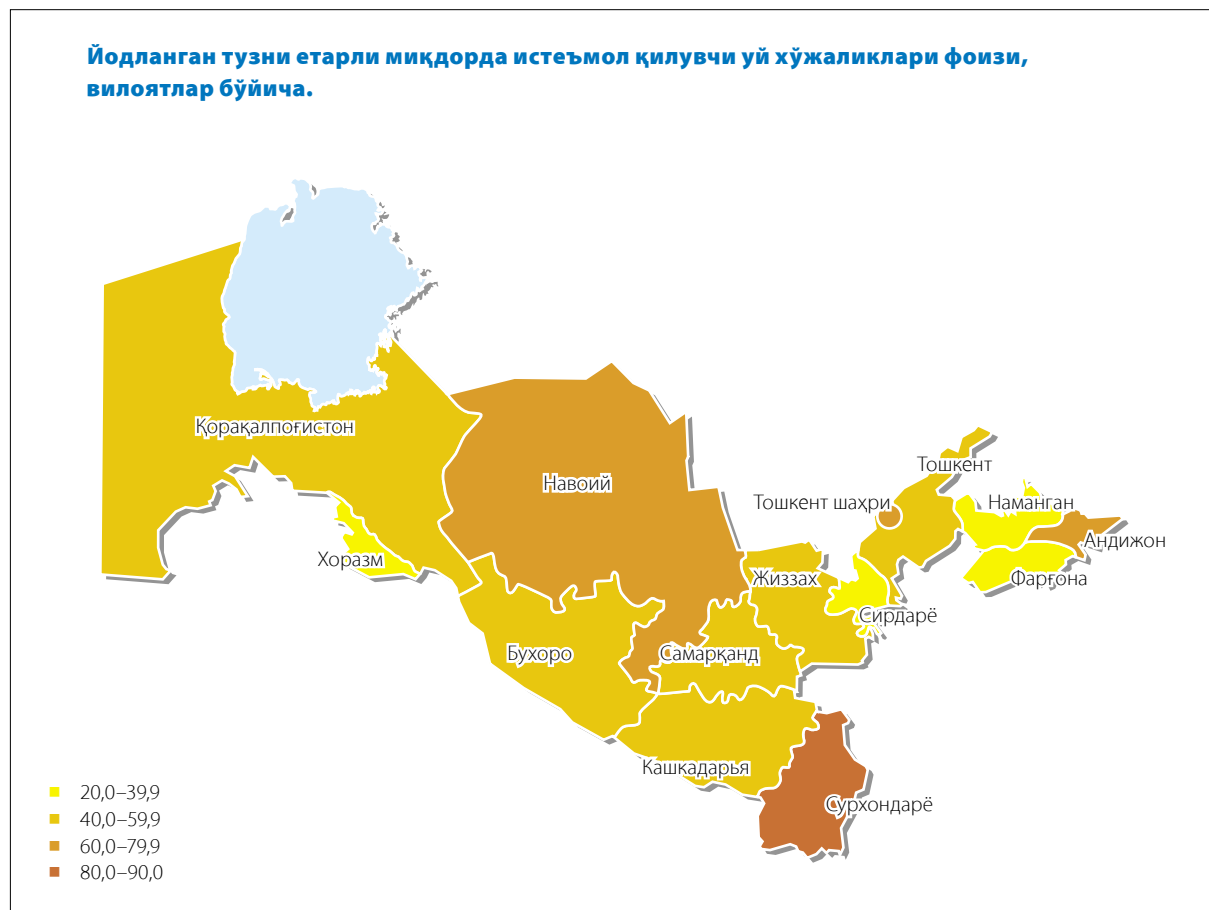
Болаларни 12 ойгача эмизишнинг мослиги 10-жадвалда келтирилган. Боланинг ёшига қараб мос тарзда эмизишнинг турли мезонлари қўлланилган. 0–5 ойлик чақалоқлар учун фақатгина кўкрак сутини эмизиш мос овқатлантириш ҳисобланади. 6–8 ойлик чақалоқлар кунига икки маҳал кўкрак сути ва ва қўшимча овқатлар қабул қилган ҳолатда мос тарзда овқатлантирилувчи, 9–11 ойлик болалар кунига уч маҳал кўкрак сути ва қўшимча овқатлар қабул қилган ҳолатда мос тарзда овқатлантирилувчи деб ҳисобланадилар. 10-жадвалда мос равишда эмизилувчи 6–8 ойлик чақалоқлар улуши 30 фоизни ташкил этиши, 9–11 ойлик чақалоқлар улуши фақатгина 28 фоизни ташкил этиши кўрсатилган. Бу рақамлар шунинг назарда тутадики, қўшимча овқат киритиш йўли билан овқатлантириш усули боланинг олти ойлик ёшга етиши билан яхшиланмайди. Боланинг ёши ўсиши билан аёл жинсига мансуб болалар ва шаҳар туманларида, Тошкент шаҳрида, Марказий-Шарқий ва Шарқий минтақаларда, ҳамда фаровонлик даражаси юқори уй хўжаликларида яшовчи болаларнинг мос овқатлантирилиши юқори улуши кузатилади. Бундай моделларни тадқиқ этиш натижасида

6–11 ойлик болаларнинг фақатгина 29 фоизи етарлича овқат қабул қилишлари аниқланди. 0–11 ойлик болаларнинг етарлича овқат қабул қилиш улуши 28 фоизгача пасаяди. Ҳамма 6–11 ойлик болалар ва бир ёшгача бўлган барча болаларни олиб қаралса, аёл жинсига мансуб болалар ва шаҳар туманларида ва Марказий-Шарқий ва Шарқий минтақаларда яшовчи болаларнинг мос равишда овқатлантирилиш улуши юқорироқ.

Тузни йодлаш

Йод танқислиги оқибатида юзага келган бузилишлар кичик ёшдаги болаларнинг олдини олиб бўладиган ақлий заифлик ва психомотор ривожланиши тўхтаб қолишининг асосий сабаби ҳисобланади. Ўзининг энг экстремал шаклида йод танқислиги кретинизм, яъни телбаликка йўлиқишнинг сабаби бўлади. Шунингдек, бу ҳолат ҳомиладор аёлларнинг болани ўлик ҳолда туғиши ва бола тушириши хавфини оширади. Кўп ҳолларда қалқонсимон безнинг (буқоқнинг) катталашиб кетиши ҳам айнан йод танқислиги билан боғлиқ бўлади. Йод этишмаслиги сабабли юзага келадиган бузилишлар, шунингдек, ақлий ўсиш ва ривожланишнинг тўхтаб қолишига олиб келади, бу эса, ўз навбатида, мактабда фанларни паст даражада ўзлаштириш, ақлий қобилиятнинг заифлиги ва меҳнат унумдорлиги пастлигининг сабаби бўлади. Халқаро ҳамжамиятнинг мақсади 2005 йилга келиб йод танқислигини бутунлай бартараф этишдан иборат. Мос равишда йодланган тузни истеъмол қилувчи уй хўжаликлари фоизи кўрсаткич вазифасини бажаради (миллионга >15 қисм).

Ўзбекистонда йод танқислигини бартараф этиш чораси сифатида йодланган туз 1998 йилдан бошлаб ишлаб чиқарилмоқда. ЮНИСЕФ ташкилоти ва Осиё Тараққиёт Банкининг кўмагида йод унни бойитиш учун калий йодати шаклида етказиб берилиб, сўнг

Эндокринология Институтини ва Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан тақсимлаб берилди. Шунингдек, Осий Тараққиёт Банки мамлакатни йодлаш жиҳозлари билан таъминлаб, калий йодати билан узлуксиз таъминлаш миллий механизмини яратишда ҳам иштирок этди. Ўзбекистонда тузни Умумий йодлаш адвокатив кампанияси доирасида бир неча туз ишлаб чиқарувчилари тегишли лабораториялар билан жиҳозланиб, йодланган тузни ишлаб чиқариш жараёнининг сифатини мониторинг қилишга ўргатилдилар. Мазкур тадбирни ўтказиш даврида ЮНИСЕФ ташкилоти ҳамда Соғлиқни сақлаш ва Таълим вазирликлари 2 миллион нафардан ортиқ болалар иштирокида мамлакатнинг қарийб 10 мингта мактабларида бир туркум саломатлик дарсларини ўтказдилар.

2005 йилнинг ўрталарига келиб Ўзбекистонда 62та туз ишлаб чиқариш корхоналари мавжуд бўлиб, уларнинг 26тасида йодланган туз ишлаб чиқарилган. Мисол учун, 2004 йилда мамлакатда шундай йодланган тузнинг 91,486 тоннаси ишлаб чиқарилган.

Ўзбекистон Республикаси Эндокринология Институтини томонидан 2005 йилда ўтказилган текширувга кўра, йодланган туз таъминоти зарурий миқдордан 56 фоизни ташкил қилган ва аҳолининг 63 фоизи ана шундай туздан фойдаланиш имконига эга бўлган.

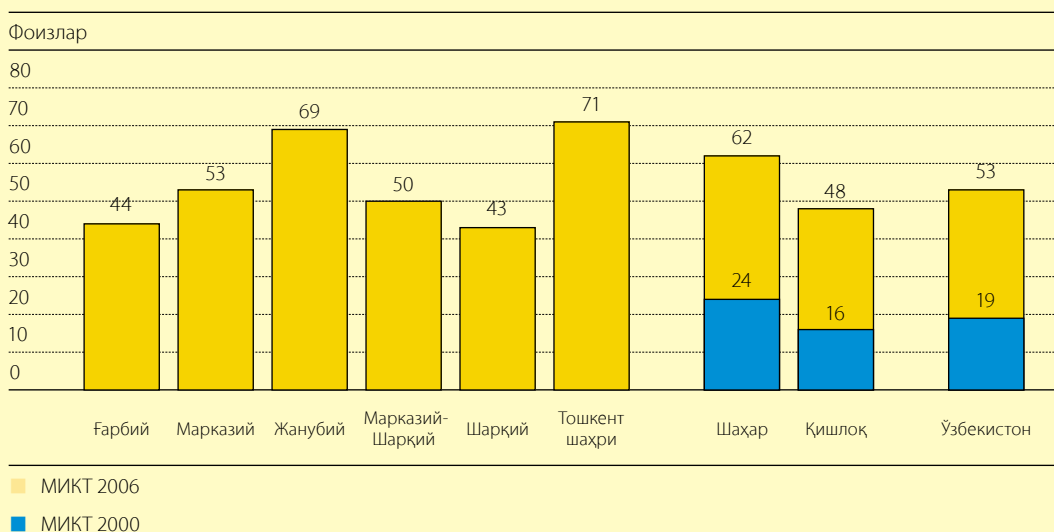
Ўзбекистон Республикаси Сенати 2007 йил 29 март куни «Йод танқислиги касалликларининг профилактикаси тўғрисида»ги Қонунни тасдиқлади.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги, ЮНИСЕФ ва Давлат стандартлаштириш Кўмитаси йодланмаган тузни сотиш, сифат назоратининг мониторинги ва калий йодатини импорт қилиш бўйича мавжуд меъёр ва қоидаларни қайта кўриб чиқиш устида иш олиб борадилар.

Уй хўжалиқларининг тахминан 99 фоизда калий йодати мавжудлигини текшириш усули билан тузни текшириш учун мўлжалланган махсус тўпладан фойдаланган ҳолда, овқат тайёрлаш учун ишлатиладиган туз таркибида йод мавжудлигига синаб кўрилди. 11-жадвалда уй хўжалиқларининг 53 фоизда туз таркибида 15 ва ундан ортиқ йод промили мавжудлиги аниқланганлигини кўриш мумкин. Бу эса кейинги беш йил ичида бу борада жиддий тараққиётга эришилганликдан далолат беради (МИКТ 2000 натижалари бўйича 19 фоиз) (8-схема ҳам қаранг). Йодланган тузни истеъмол қилиш даражаси Шарқий минтақада энг паст (43 фоиз), энг юқори даража эса — Тошкент шаҳрида бўлган

8-схема.

Йодланган тузни етарли миқторда истеъмол қилувчи уй хўжалиқлари фоизи, Ўзбекистон, 2000–2006 йиллар.

(71 фоиз). Шаҳар уй хўжаликларининг бешдан уч қисмидан ортиқроғи (62 фоиз) кишлоқ минтақасидаги 48 фоизга қараганда йодланган тузни етарли тарзда истеъмол қилади. Йодланган тузни истеъмол қилиш даражаси уй хўжалиги бошлиғининг маълумот даражаси ва уй хўжалиги фаровонлик даражаси ошиши билан ошади.

А витаминини кўшиш

А витамини кўз тизими соғлиғи ва иммунитет тизимининг нормал ишлаши учун зарурдир. А витамини сут, жигар, тухум, қизил ва тўқ сариқ рангли мевалар, қизил пальма мойи ва яшил баргли сабзавотлар каби маҳсулотларда мавжуд. Бироқ одам организми учун бу маҳсулотлардан олиниши осон бўлган А витамини таркиби кучли турланади. А витамини мева ва сабзавотлар шаклида истеъмол қилинувчи дунёнинг ривожланувчи мамлакатларида, аҳоли бошига истеъмол қилиниши озуқавий эҳтиёжларни қондириш учун кўпинча етарсиздир. Боланинг ўсиш даврида ва касаллик даврида витаминга юқори эҳтиёж билан, ҳамда кенг тарқалган болалар касалликлари пайтида витамин йўқотилиши натижасида витамин истеъмол қилиш танқислиги янада кучаяди. Натжада А витамини етишмаслиги ривожланувчи мамлакатларда ва айниқса 5 ёшгача болалар ўлимининг даражаси юқори мамлакатларда кўп тарқалган ҳолатдир.

1990 йилдаги болалар масалалари бўйича Бутун Жаҳон саммитида 2000 йилгача А витамини танқислиги ва унинг оқибатлари, шу жумладан кўрликни бутунлай бартараф этиш мақсади кўйилган эди. Ушбу мақсад 1991 йили Яширин очликни бартараф этиш сиёсати масалалари бўйича конференциясида, 1992 йили Овқатланиш масалалари бўйича халқаро конференцияда ва 2002 йили БМТ Бош ассамблеясининг Болалар масалалари бўйича махсус сессиясида ҳам тасдиқланган. Болалар соғлиғи ва иммунитет тизимининг ишлаши учун А витаминининг жиддий роли унинг танқислигини назорат қилишни боланинг яшаб кетишини таъминлаш бўйича ҳаракатлар асосий компоненти ва шу тариқа Минг йиллик ривожланиш тўртинчи мақсадига эришиш бўйича ҳаракатларнинг жиддий компонентига айлантиради: 2015 йилгача 5 ёшгача бўлган болалар ўлимини учдан икки қисмга қисқартириш.

А витамини танқислиги мавжуд мамлакатлар учун кундалик халқаро маслаҳатлар А витамини танқислиги мавжуд минтақаларда яшовчи 6 ойдан 59 ойгача бўлган барча болалар учун ҳар 4–6 ойда А витаминининг юқори даражадаги дозасини кўшишни кўзда тутди. Ёш болаларни йилига юқори дозадаги А витаминли иккита капсула билан таъминлаш А витамини танқислигини йўқотишнинг хавфсиз, тежамли ва самарали, ҳамда болалар яшаб кетиши соҳасида аҳволни яхшилаш стратегиясидир. Эмизувчи янги оналар томонидан А витаминини қабул қилиниши боланинг дастлабки ҳаёт ойларида ҳимоя қилишга ва ҳомиладорлик ва лактация даврида она организмида камайган А витамини захираларини тўлдиришга ёрдам беради. А витаминини кўшиш дастури амалга оширилган мамлакатларда охирги олти ой мобайнида камида битта А витамини юқори дозасини олган 6–59 ойлик болалар фоизи кўрсаткич вазифасини бажаради.

ЮНИСЕФ/ЖССТ бошқарув тамойилларига асосан, Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлиги 6–11 ойлик болалар юқори дозали А витаминли капсулани бир марта, 12–59 ойлик болалар ҳар 6 ойда қабул қилишларини маслаҳат беради. Мамлакатнинг баъзи қисмларида А витаминли капсулани бериш иммунизация хизматларига топширилган бўлиб, капсулалар ушбу хизматлар томонидан болага 6 ойлик пайтида берилди. Соғлиқни сақлаш вазирлиги ва ЮНИСЕФ Ўзбекистонда “А витамини танқислигини бартараф этиш” лойиҳасини бажаришга ўз розилигини бердилар ва 2003 йили дастурни амалга оширишни бошладилар. Мазкур дастур 6–59 ойлик болаларга қаратилган бўлиб, республиканинг барча минтақаларида туғилгандан сўнгги кўрик хизмати иштирокида-

ги йилига икки марта амалга оширилувчи “Соғлом бола ҳафтаси” дастурининг ажралмас қисмидир. А витамини қўшимчасини қўллаб-қувватлашга қаратилган кампаниянинг охириги тадбири 2006 йил февраль ва август ойларида ўтказилди.

МИКТ дан аввалги олти ой мобайнида 6–59 ойлик болаларнинг 72 фоизи А витаминининг юқори дозасини қабул қилдилар (12-жадвал). Тахминан 6 фоиз болалар қўшимчани охириги ойда қабул қилмаганлар, аммо битта дозани ундан олдин қабул қилганлар. 12 фоиз болалар А витамини қўшимчасини аввал қабул қилганлар, лекин уларнинг онаси/васийси аниқ вақтни айта олмадилар. 3 фоиз болалар оналари ўз болалари витамин қўшимчасини олганликларини эслай олмадилар. А витамини қўшимчасини қабул қилишнинг энг катта қамрови Ғарбий минтақада (95 фоиз), энг кичиги — Тошкент шаҳрида (37 фоиз) кузатилади.

А витамини қўшимчасига нисбатан ёш таркиби шуни кўрсатади-ки, охириги олти ой мобайнида қўшимча қабул қилган 6–11 ва 12–23 ойлик болалар улуши 78 фоизга камаяди, 48–59 ойлик болалар учун 63 фоизга камаяди. Оналар маълумоти даражаси А витаминини қабул қилиш эҳтимолига таъсир кўрсатмайди. Сўнги олти ой мобайнида витамин қўшимчасини олган оналари олий маълумотга эга болалар улуши 65 фоизни ташкил этади, бошқа барча маълумот даражаси улуши эса 70 фоиздан ортиқни ташкил этди. Шу тариқа юқори фаровонлик даражасига эга уй хўжаликларида яшовчи болалар улуши бошқа барча гуруҳларга нисбатан паст (56 фоиз) бўлди, аммо аниқ тафовут кузатилгани йўқ.

Кам тана оғирлиги билан туғилган чақалоқлар

Вазни туғилишда нафақат она саломатлиги ва овқатланиш ҳолатининг кўрсаткичи бўлмай, яна чақалоқнинг яшаб кетиши имкони, ўсиши ва психологик ва ижтимоий ривожланиши имкониятлари кўрсаткичи ҳамдир. Туғилишдаги тана оғирлигининг камлиги (2500 граммдан кам) бола саломатлиги учун бир қатор жиддий хавфлар олиб келиш мумкин. Она қорнида етарлича тўйимли моддалар олмаган чақалоқлар дастлабки ойлар ва йиллар даврида ўлиши хавфи кўпроқ. Яшаб кетганлари эса бузилган иммунитет вазифалари ва касалланишга юқори хавфларига эга бўлади; улар эҳтимол етарлича овқатлантирилмай, бутун ҳаёти давомида нимжон мушак кучига эга ва келгусида ҳаётда юқори даражада диабет касаллиги ва юрак хасталиклари билан оғрийдилар. Кам тана массаси билан туғилган болалар кўпроқ ақли ривожланишида ва англаш қобилиятида паст кўрсаткичларга эга бўладилар, бу эса уларнинг мактабда фанларни ўзлаштириши ва катта ёшда ишга жойлашишида ўз таъсирини кўрсатади.

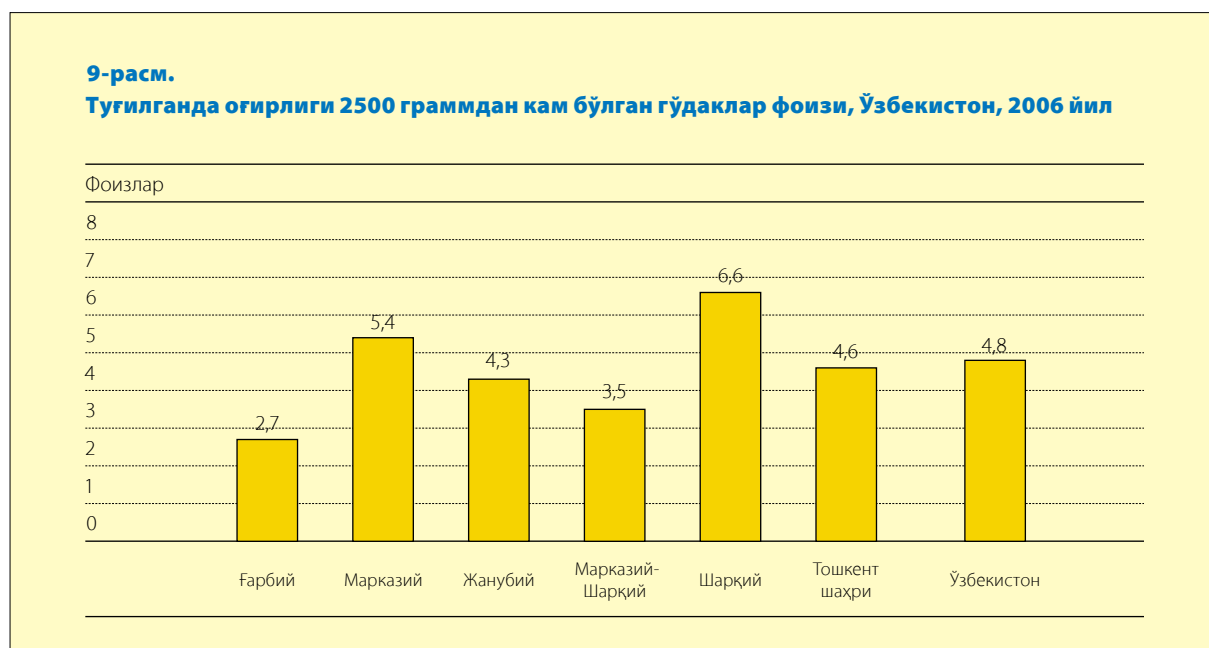
Ривожланаётган мамлакатларда туғилгандаги кам тана оғирлиги асосан она саломатлигининг суэтлиги ва қониқарсиз овқатланиш билан боғлиқ. Қуйидаги учта омил энг катта таъсир кўрсатади: ҳомилага қадар онанинг қониқарсиз тарзда овқатланиш ҳолати, паст бўй (асосан етарсиз овқатланиш ва ёшлигидаги юқумли касалликлар оқибатида) ва ҳомиладорлик вақтида қониқарсиз овқатланиш ҳолати. Бола танаси оғирлиги учун ҳомиладорлик даври айниқса муҳим, чунки бу она қорнида ривожланиш кечикишининг сабаби бўлади. Бундан ташқари, кўпгина ривожланаётган мамлакатларда кенг тарқалган диарея ва безгак каби касалликлар агар она ҳомиладорлик пайтида шу касалликка чалинса боланинг қориндаги ривожланишини жиддий бузиши мумкин.

Саноат ривожланган мамлакатларда янги туғилган чақалоқлар тана оғирлиги камлигининг асосий сабаби ҳомила вақтида сигарета чекишдир. Ривожланган ҳамда ривожланмаган мамлакатларда ўзининг организми ҳали ўсишни тугатмаган қорнида бола олиб юрган ўсмирларда тана оғирлиги кам бўлган бола туғиш хавфи мавжуд.

Туғилганда тана оғирлиги 2500 граммдан кам чақалоқлар фоизи саволноманинг икки пункти бўйича баҳоланади: бола туғилганда унинг катталигининг она томонидан баҳо-

ланиши (яъни, жуда кичкина, ўртачадан кичик, ўртачадан катта, жуда катта) ва бола-нинг вазни ҳақидаги онанинг хотиралари ёик бола туғилганида ўлчанган ва тиббиёт картасида рўйхатга олинган вазни ⁶.

Умуман барча чақалоқлар туғилганида вазни ўлчанган ва тахминан 5 фоизи 2500 граммдан кам вазнга эга бўлганлар (13 Жадвали). Минтақага нисбатан озгина тафовут кузатилди (9-расм). Кам тана массасига эга чақалоқлар фоизи кам таъминланган уй хўжаликларида яшовчи болалар орасида озгина кўпроқ бўлди.

6 Ушбу методологиянинг тасвирланиши билан батафсил танишиш учун қуйидагиларни қаранг: Боерма, Вайнштейн, Рутштейн ва Зоммервельт, 1996.

«...Болалар ҳаёти учун яроқли дунё» дастурининг мақсади миллий миқёсда бир ёшгача бўлган болаларнинг 90 фоизи тўлиқ иммунизация қилишдан иборат...».
Ўзбекистондаги болаларнинг 81 фоизи тавсия этилган 8 турдаги эмлашларнинг барчасини олдилар.

6. БОЛА САЛОМАТЛИГИ

Иммунизация

4-сонли Минг йиллик ривожланиш мақсади 1990 ва 2015 йиллар орасида болалар ўлимини учдан икки қисмга камайтиришдан иборат. Бу мақсадга эришишда иммунизация асосий рол ўйнайди. Иммунизация 1974 йилда Кенгайтирилган иммунизация дастурини амалга оширишни бошлашдан сўнги уч ўн йилликда миллионлаб болалар ҳаётини сақлаб қолди. Бутун дунёда 27 миллион болалар ҳанузгача мунтазам иммунизация билан қамраб олинмаган ва бунинг натижасида вакцинация ёрдамида олдини олиш мумкин бўлган касалликлар ҳар йили 2 миллиондан ортиқ ўлимлар сабабчиси бўлади.

“Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури мақсади миллий миқёсда бир ёшгача бўлган болаларнинг 90 фоизини ва ҳар бир туман ёки шунга тенг маъмурий бирликдаги камида 80 фоиз болаларни тўла иммунизация этишдан иборат.

ЮНИСЕФ ва ЖССТнинг асосий тамойилларига кўра болани сил касаллигидан ҳимоя қилиш учун уни БЦЖ билан эмлаш керак, болани дифтерия, кўкйўтал ва қоқшалдан сақлаш мақсадида у уч доза КДҚ вакцинаси ҳамда полиомиелитга қарши яна уч доза вакцинадан олиши ва қизамиққа қарши эмланишдан ўтиши лозим. Ўзбекистон Миллий иммунизация дастури амал қилувчи эмлаш Жадвали юқорида қайд этилган барча турдаги эмлашларларни ҳамда В гепатитига қарши эмлашни (учта доза) таъминлайди. Ўзбекистонда полиомиелит касаллигига қарши эмлаш бола туғилган заҳотиёқ қилинади (Полио 0 сифатида туркумланади), сўнг полиомиелитга қарши уч дозали эмлашлар ҳамда КДҚ кўпгина бошқа мамлакатларда бўлгани каби амалга оширилади. Барча эмлашлар, 12 ойлик бўлганидан сўнг қизамиққа қарши қилинадиган эмлашдан ташқари, бола яшашининг биринчи йилида амалга оширилиши даркор. Эмлашнинг бундай жадвалини ҳисобга олиб, иммунизация билан 15–26 ойлик болалар гуруҳларини қамраб олиш белгиланган ҳамда қизамиққа қарши эмланиш учун уч ойлик оқилона оралиқ вақти олинган.

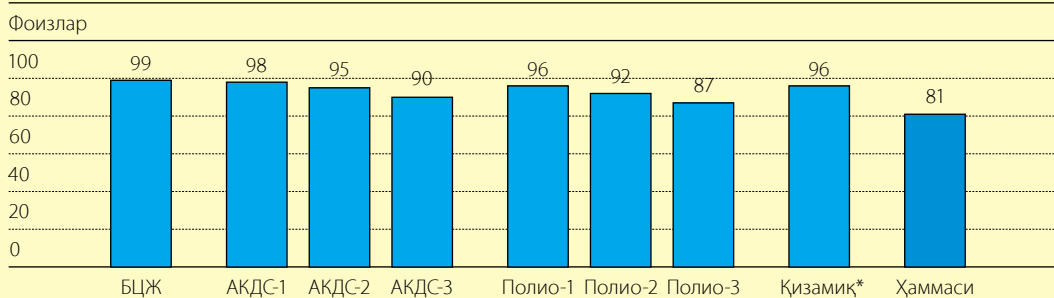
Оналардан беш ёшгача бўлган болаларнинг эмлаш карталарини кўрсатиш илтимос қилинган. Бундай карта мавжуд бўлган ҳолда интервью олувчилар қилинган эмлашлар тўғрисидаги маълумотларни картадан МИКТЗ саволномасига кўчирганлар. Умуман олганда 96 фоиз болалар тиббиёт карталарига эга (14 Жадвал), бироқ бундай карта бўлмаганда интервью олувчилар оналарга ҳар бир эмлаш ҳақида алоҳида савол берганлар. Ўзбекистонда болалар касаллини тарихи ёзилган тиббий карталар ҳамда эмлаш карталари одатда маҳаллий тиббий муассасаларда тўлдирилади ва сақланади. Шунинг учун интервью олувчиларга сўров ўтказилган жойлардан яқинда жойлашган тиббий клиникаларга бориш лозим эди, улар ўша ерда, боланинг уйида эмлаш картаси ёки она томонидан берилган маълумотлар мавжудлигидан қатъий назар, алоҳида модулни тўлдириш йўли билан ҳар бир гўдак бўйича эмлашдаги вазиятни ойдинлаштирдилар. Ушбу учта ахборот манбаларидан фойдаланган ҳолда болаларни эмлашдаги ишлар аҳволи тикланди, бунда тиббий муассасаларда сақланаётган карточкалар афзал кўрилди.

Керакли эмлашнинг ҳар бирини олган 15 ойликдан 26 ойликкача бўлган болаларнинг фоиз нисбати 10-схемада кўрсатилган.

15–26 ойлик бўлган болаларнинг деярли барчаси (99,2 %) 12 ойлик бўлгунича БЦЖ билан эмланганлар, ҳамда КДҚ эмлашнинг биринчи дозасини болаларнинг 98 фоизига қилинган. КДҚнинг кейинги дозалари учун фоиз нисбати иккинчи доза учун 95 фоизгача ва учинчи доза учун — 90 фоизгача пасаяди (10-схема). Худди шу аснода 96 фоиз болалар по-

10-схема.

12 ойга тўлгач таклиф этилган эмлашларни олган, 15–26 ойлик бўлган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006 йил

* 15 ойга келиб қизамиққа қарши эмлаш

лиомиелитга қарши эмлашнинг биринчи дозасини 12 ойлик бўлгунича олган ва бу кўрсаткич охириги дозага келиб 87 фоизгача пасаяди. 15 ойлик бўлгунига қадар қизамиққа қарши эмлаш қамрови ҳам жуда юқори бўлиб, 96 фоизни ташкил қилади. Бунинг натижасида тавсия этилган саккизта эмлашларнинг барчасини олган болалар фоизи ҳам баланд бўлиб, 81 фоизга тенг келади. 2000 й. МИКТга мувофиқ ушбу кўрсаткич 60 фоизга тенг бўлган.

В гепатитига қарши эмлаш қамрови, бундай эмлаш Ўзбекистонда яқинда жорий этилганлигини ҳисобга олиб, алоҳида таҳлил этилди. 15–26 ойлик болаларнинг деярли барчаси (99%) 12 ойлик бўлгунига қадар В гепатитига қарши эмлашнинг биринчи дозасини олганлар (Жадвалда кўрсатилмаган). Полиомиелит ва КДҚга қарши эмлаш билан қамраб олиш вазиятида бўлгани каби, В гепатитига қарши эмлашнинг кейинги дозаларини олган болалар фоизи иккинчи доза учун 94 фоизгача, учинчи доза учун — 86 фоизгача пасаяди.

14- ва 15-жадвалларда асосий хусусиятларга кўра 15–26 ойлик болалар орасида вакцинация билан қамраб олинганлик даражаси кўрсатилган. Рақамлар ҳар қандай пайтда, ҳаттоки тадқиқот бошланишига қадар эмланган болалар сонини кўрсатиб, вакцинация картаси, ҳамда оналар/васийлар хабарларидан олинган маълумотларга асосланади. Вакцинация қамровида жинсига қараб катта тафовутлар йўқ. Бироқ, тафовутлар унчалик катта бўлмасда, шуни таъкидлаб ўтиш жоизки, вакцинация қамрови шаҳар туманларидаги олий маълумотли аёллар болалари орасида ва фаровонлик даражаси юқорирок уй хўжаликларида яшовчи болалар орасида пастроқ. Иммунизация қамрови умумий юқори даражалари кичик тафовутларни қисман тушунтиради, аммо вакцинация дастурлари қишлоқ ва кам ривожланган туманларда муваффақиятлироқ ўтаётганлиги аниқ.

Оғиз регидратацияси

Диарея бутун бунёдаги 5 ёшгача бўлган болалар ўлимининг асосий сабабидир. Диарея билан боғлиқ болалар ўлимининг аксарияти организмдан суюқ нажас орқали чиқариб ташланган катта қисмдаги сув ва электролитларни йўқотиш орқали сувсизлантиришдан келиб чиқади. Оғиз регидратацияси тузлари ёки маслаҳат этилган уйда тайёрланадиган суюқлик ёрдами-

да диареяни даводаш — бундай ўлимлар олдини олиши мумкин. Кўп миқдорда суюқлик ичиш ва болани овқатлантиришни давом эттириш орқали сувсизлантириш ва овқат етиш-масилигини тўхтатиш ҳам диарея билан курашишнинг муҳим усулларида биридир.

Қуйидаги мақсадлар кўзда тутилади: 1) 2010 йилга келиб 2000 йилга нисбатан болалар орасида диареядан келиб чиққан болалар ўлимини ярмигача қисқартириш (“Болалар ҳаёти учун яроқли дунё”); ва 2) 2015 га келиб 1990 йилга нисбатан 5 ёшгача бўлган болалар ўлимини учдан икки қисмга қисқартириш (Минг йиллик ривожланиш мақсадлари). Бундан ташқари, “Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури диарея билан касалланиш ҳолатларини 25 фоизга камайтиришни кўзда тутди.

Қуйидаги индикаторлар мавжуд:

- Диареянинг тарқалганлиги
- Оғиз регидратацияси (ОРТ)
- Диареяни уйда даволаш
- (ОРТ ва кўп миқдорда сув ичиш) ВА давом эттирилган эмизиш/овқатлантириш

Оналар (ёки васийлар) МИКТ саволномасида тадқиқотдан аввалги икки ҳафта мобайнида ўзларининг болалари диарея билан оғриганми ёки йўқми деган савол берилди. Агар оғриган бўлса, онага касаллик зўрайган вақтида бола нима ичганлиги ва нима еганлиги ҳақида ва булар бола одатда қабул қилган суюқлик ва овқат бўлганлиги ҳақида бир қатор саволлар берилди.

Умуман олганда, 5 ёшгача бўлган болаларнинг фақатгина 3 фоизи тадқиқотдан аввалги икки ҳафта мобайнида диарея билан оғриганлар (16-жадвал). Кам кузатишлар ўтказилганлиги сабабли 16- ва 17-жадвалларда жинс ва турар жой дастлабки хусусиятлари бўйича маълумотлар келтирилган. Диарея тарқалганлиги шаҳар ва қишлоқ туманларида, ҳамда эркак ва аёл жинсидаги болалар орасида ўхшаш бўлди. 16-жадвалда диарея ҳуружи даврида маслаҳат этилган турли хил суюқликлар қабул қилган болалар фоизи ҳам кўрсатилган. Оналар бирдан ортиқ суюқлик турини айтганликлари сабабли, фоизлар йиғиндиси 100 фоизни кўрсатгани йўқ. Тахминан 28 фоизи суюқликни ORS пакетидан олганлар; 36 фоизи маслаҳат этилган уй шароитида тайёрланган суюқлик қабул қилганлар ва 60 фоизи олдиндан қадоқланган ORS суюқлигини қабул қилганлар. Тахминан 79 фоиз болалар бир ёки ундан ортиқ маслаҳат этилган уй даволанишини олганлар (яъни, ORS ёки RHF усуллари билан даволанганлар), 21 фоизи эса умуман ҳеч қандай шифоланиш олмаганлар. Тадқиқотдан аввалги икки ҳафта мобайнида кузатилган кам сондаги диарея ҳолатлари ҳам манба ва оғиз регидратацияси тузларини етказиб бериш нарҳини таҳлил қилишга имкон бермайди. Оғиз регидратацияси тузи қўлланилган тахминан 39 фоиз диарея ҳолатларида етказиб бериш манбаси давлат томонидан ва бепул бўлган, 41 фоиз ҳолатларда манба хусусий бўлган ва ўртача нарҳи 200 ўзбек сўмини ташкил этган (Жадвал кўрсатилмаган).

5 ёшгача бўлган диарея билан оғриган болаларнинг тахминан учдан бир фоизи (34 фоиз) одатдагидан кўра кўпроқ суюқлик қабул қилганлар, 62 фоизи эса ҳар доимдагидек ёки ундан кам миқдорда суюқлик қабул қилганлар (17-жадвал). 48 фоиз болалар камроқ, бир хил ёки кўп миқдорда овқат қабул қилганлар, бироқ 49 фоизи кам овқат қабул қилганлар ёки умуман ҳеч қандай овқат қабул қилмаганлар. Мазкур рақамларни ҳисобга олган ҳолда фақатгина 17 фоиз болалар кўп миқдорда суюқлик қабул қилганлар ва шу пайтнинг ўзида овқат қабул қилишни давом эттирганлар деб хулоса қилиш мумкин. 17-жадвалдаги маълумотларни оғиз регидратацияси бўйича 16-жадвал маълумотлар билан бирлаштириб, 28 фоиз болалар ОРТ усули билан даволанганлар, ёки маслаҳат этилганидек кўп миқдорда суюқлик истеъмол қилганлар ва бир вақтнинг ўзида овқатланишни давом эттирганликларини кўриш мумкин.

Жинси ва яшаш жойига нисбатан уй ҳолатида диареяни даволашнинг турли фарқлари мавжуд. Шаҳар туманларида фақатгина 20 фоиз болалар ОРТ ёки кўп миқдорда суюқлик қабул қилганлар ва овқат қабул қилишни давом эттирганлар, қишлоқ туманларида эса, бу кўрсаткич 31 фоизни ташкил этади. Аёл жинсига мансуб болаларнинг катта фоизи ОРТ ёки кўп миқдорда суюқлик қабул қилганлар ВА овқат қабул қилишни давом эттирганлар (24 фоизга қарши 34 фоиз) (11-схема).

Тиббий ёрдамга мурожаат қилиш ва пневмонияни антибиотиклар ёрдамида даволаш

Пневмония — болалар орасидаги ўлимнинг асосий сабабидир ва бу касалликка учраганликда шубҳа қилинаётган беш ёшгача бўлган болаларни антибиотиклар ёрдамида даволаш пневмонияга қарши курашишнинг асосий усулларида бири ҳисобланади. «Болалар ҳаёти учун яроқли дунё» дастури ўткир респиратор вирусли инфекциялар келтириб чиқарган ўлимлар сонини учдан бир қисмга қисқартиришни ўз мақсади қилиб қўяди. Пневмонияга учраганликда гумон этилаётган болалар қаторига йўталишдан ташқари нафас олиш тезлашиши ёки қийинлашиши кузатилаётган бемор болалар киритилади ва ушбу хасталикнинг аломатлари кўкрак қафасидаги муаммолар ёки бурун битиб қолишига боғлиқ бўлади.

Кўрсаткичларга қуйидагилар киради:

- Пневмонияга шубҳали касаллар сони
- Пневмонияга шубҳали касалларнинг тиббий ёрдам учун мурожаат қилиши
- Пневмонияга шубҳали касалларни антибиотиклар билан даволаш
- Пневмониянинг хавфли белгиларини билиш

Ушбу масала текшириш ўтказишдан олдин икки ҳафта мобайнида пневмонияга дучор бўлганликда гумон қилинаётган болалар билан ҳамда уларга ўтган икки ҳафта давомида антибиотиклар берилган ёки берилмаганлиги билан чекланган эди.

18-жадвалда пневмонияга шубҳали касаллар тарқалганлиги кўрсатилган, тиббий ёрдам уйдан ташқарида кўрсатилган ҳолда ушбу тиббиёт хизмати манзили кўрсатилган. 0–59 ойлик болаларнинг фақатгина 2 фоизи тадқиқотдан олдинги икки ҳафта мобайнида пневмония белгиларига эга бўлганлар. Улардан 68 фоизи тегишли тиббиёт ташкилотла-

рига келтирилган. Ўткир респиратор касалликларининг кам сони туфайли 18-жадвалда фақатгина икки асосий ўзгарувчилар бўйича маълумотлар келтирилган: жинси ва яшаш жойи. Болаларнинг катта улуши тегишли тиббиёт ташкилотларига келтирилиши шаҳар минтақаларига тўғри келади.

19-жадвалда пневмонияга чалинганликда шубҳа этилаётган беш ёшгача бўлган болаларни даволаш учун антибиотиклар ишлатилиши кўрсатилган, маълумотлар фақат жинси ва яшаш жойи жиҳатдан ажратилган. Фақатгина жинси ва яшаш жойи бўйича ажратиш ушбу касалликка чалинганликда гумон қилинаётган болалар сони кичик бўлиши билан боғлиқ. Ўзбекистонда пневмонияга дучор бўлган деб шубҳа этилаётган беш ёшгача бўлган болаларнинг 56 фоизи текширувдан аввал икки ҳафта давомида антибиотикларни қабул қилганлар. Бундай болаларнинг фоизлик улуши қиз болалар ва шаҳар туманларида яшовчи болалар орасида анчагина юқоридир. Аксарият ҳолларда (86 фоиз) антибиотиклар манбаи хусусий сектордир. Давлат манбаларидан антибиотик олганлар уларни бепул олганлар, хусусий секторда антибиотикларнинг ўртача нархи 1000 ўзбек сўмини ташкил этади (Жадвал кўрсатилмаган).

Пневмониянинг хавfli белгиларини билиш маълумотлари 20-жадвалда кўрсатилган. Оналарнинг хавfli белгиларни билишлари тиббий ёрдамга мурожаат қилишда муҳим аниқловчи омил эканлигига шубҳа йўқ. Умуман олганда, фақатгина 15 фоиз аёллар пневмониянинг икки хавfli белгилари — нафас олишнинг тезлашиши ва қийинлашиши эканлигини биладилар. Боланинг тиббиёт муассасига олиб келишнинг энг кенг тарқалган сабаби юқори ҳароратдир (94 фоиз). 35 фоиз оналар болани тезкор ҳолда касалхонага ётқизиш сабабини тезлашган нафас олиш, 24 фоизи эса — нафас олишнинг қийинлашиши деб аниқладилар. Яшаш жойига қараб пневмониянинг икки хавfli белгиларини билишда аҳамиятли тафовутлар мавжуд. Ғарбий минтақада оналар/васийларнинг ярми пневмониянинг иккита хавfli белгиларини аниқлай олдилар, бу кўрсаткич Шарқий минтақада 3 фоизни ва Жанубий минтақада 6 фоизни ташкил этди. Яшаш жойига нисбатан ҳеч қандай тафовутлар кузатилмади. Бу фоиз малумот даражаси ва ижтимоий-иқтисодий шароит даражаси кўтарилиши билан ошди.

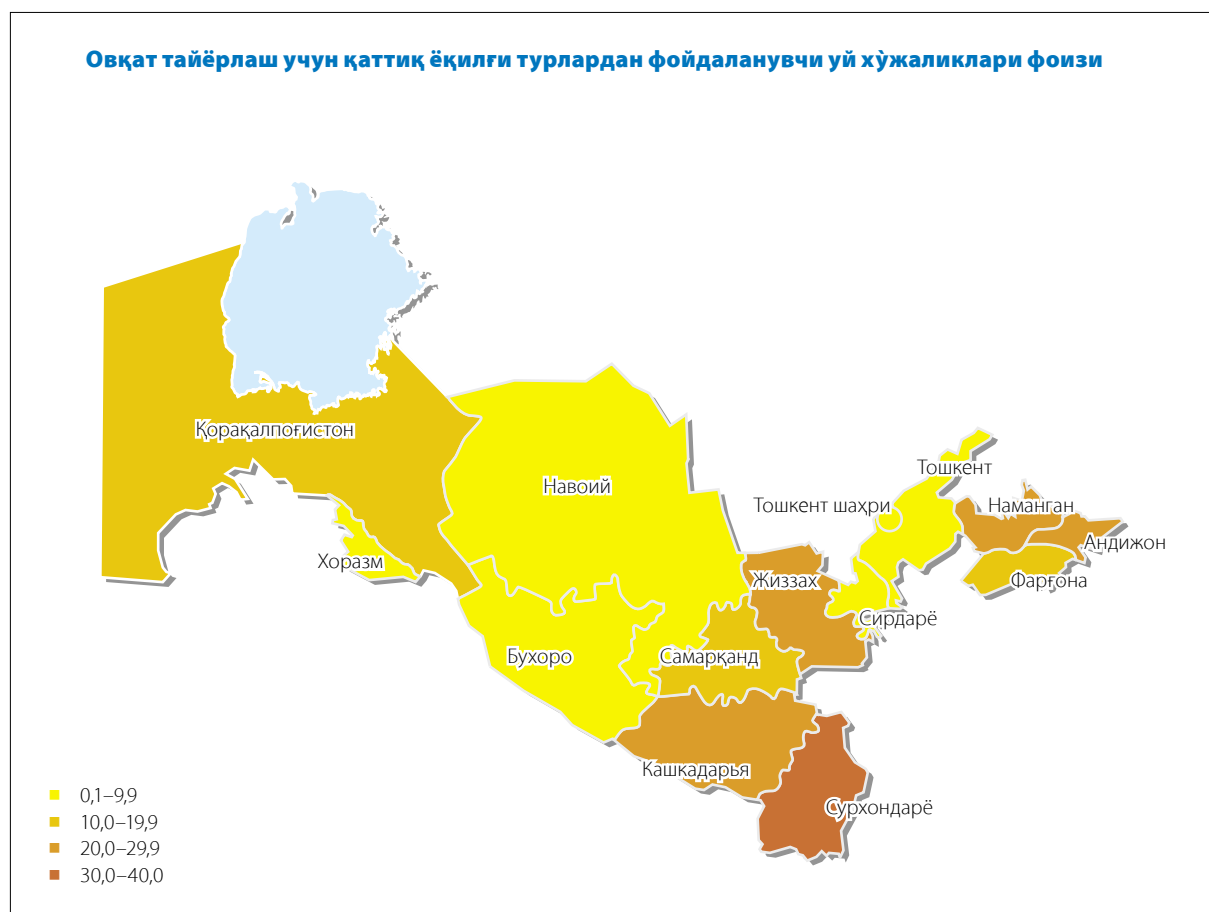
Қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланиш

Бутун дунёда 3 миллиарддан ортиқ одамлар қаттиқ ёқилғи турларидан (биомасса ва кўмир) асосий энергия эҳтиёжларини қондириш, шу жумладан овқат пишириш ва уйни иситиш учун фойдаланадилар. Қаттиқ ёқилғини ишлатиш орқали овқат пишириш ва уйни иситиш хонада тутуннинг юқори даражада тўпланиб қолиши ва саломатлик учун хавfli ифлослантирувчилар мураккаб бирикмаларининг вужудга келишига олиб келади. Қаттиқ ёқилғи турларини ишлатишдаги асосий муаммо тўлиқ ёнмаслик маҳсулотлари, шу жумладан CO, полиароматик углеводородлар, SO₂ ва бошқа токсик элементлар. Қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланиш ўткир респиратор касалликлар, пневмония, сурункали обструктив ўпка касалликлари, саратон касаллиги, эҳтимол сил касаллиги, туғилганда кам тана оғирлиги, катаракта ва астма хавфини оширади. Қаттиқ ёқилғи турларини овқат тайёрлаш учун асосий уй энергияси манбаси сифатида ишлатувчи аҳоли улуши асосий кўрсаткичдир.

Умуман олганда Ўзбекистондаги уй хўжаликларининг фақат 16 фоизда овқат тайёрлаш учун қаттиқ ёқилғи турлари ишлатилади (21-жадвал). Шаҳар ҳудудларида, қишлоқ жойларига нисбатан (25%) қаттиқ ёқилғи жуда кам ишлатилади (уй хўжаликларининг 1 фоизи). Ушбу кўрсаткичда минтақага ва уй хўжалигининг фаровонлигига қараб жиддий тафовут бор бўлсада, айти пайтда маълумот даражасига қараб тафовут унчалик катта эмас. Ушбу жадвалдан шу нарса равшан бўладики, қаттиқ ёқилғи турларидан фойдала-

ниш фоизи табиий газдан катта миқдорда фойдаланиш туфайли пасаяди ва унинг фоизи юқори бўлишига овқат тайёрлаш учун ўтиндан кенг фойдаланиш сабаб бўлади.

Фақат қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланиш хонадаги ҳаво ифлосланишининг кичик кўрсаткичидир, чунки ёқилғининг бу тури қандай печка ва ўчоқда ёқилишига қараб ифлослантурувчилар тўпланиш миқдори турлидир. Тутун мўрисига эга ёпиқ турдаги печкаларнинг ишлатилиши хонада ҳаво ифлосланишини минималлаштиради, очик печка ва тутун мўрисиёқилғи ёқилғи тутун тортувчи қурувсиз ўчоқ эса қаттиқ ёқилғи турларининг зарарли таъсиридан ҳимоя қилмайди. Қаттиқ ёқилғи турлари билан фойдаланиладиган печкалар тури 22-жадвалда кўрсатилган. Ўзбекистонда қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланувчи барча уй хўжаликлари орасида учдан бир қисмидан ортиғи (35 фоизи) тутун мўриси ёқилғи тутун тортувчи қурувсиз очик печка ёқилғи ўчоқлардан фойдаланишади, 54 фоизи — қурув ёқилғи тутун тортувчи қурувли очик печкадан ва фақатгина 10 фоизиз тутун қурувли ёпиқ печкадан фойдаланадилар. Қутилганидек, овқат тайёрлаш учун қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланишда минтақа ва яшаш жойига нисбатан тафовутлар мавжуд. Ғарбий минтақада кўпчилик уй хўжаликлари қаттиқ ёқилғи турларидан тутун қурувли ёпиқ печкаларида фойдаланишади (81 фоиз), жанубий минтақада тутун трубабили ёқилғи тутун тортувчи қурувли очик печкалар кенг тарқалган (77 фоиз), марказий минтақада эса — тутун қурувсиз ёқилғи тутун тортувчи қурувсиз очик печкалар ёқилғи ўчоқлар кенг тарқалган (61 фоиз). Яшаш жойи, маълумоти даражаси ёқилғи ижтимоий-иқтисодий аҳволи бўйича деярли тафовутлар мавжуд эмас.

©UNICEF/Uzbekistan/2007/Brigitte Brefort

Юқори сифатли ичимлик суви—мустаҳкам соғлиқ гаровидир.

7. АТРОФ-МУҲИТ

Сув таъминоти ва санитария

Юқори сифатли ичимлик суви — мустаҳкам соғлиқ гаровидир. Ичиш учун хавфли бўлган сув трахома, вабо, ич терлама ва шистосоматоз каби касалликларнинг асосий тарқатувчиларидан бири бўлиши мумкин. Ичимлик сувида инсон саломатлиги учун хавфли бўлган кимёвий, физик ва радиологик ифлослантирувчилар мавжуд бўлиши мумкин. Ичимлик суви касалликлар тарқатувчиси бўлиши мумкинлигидан ташқари, айниқса, қишлоқ жойларида яшайдиган ва кўпинча узоқда жойлашган манбалардан сув ташиш каби жиддий вазифа зиммасига юклатилган аёллар ва болалар учун сувга эга бўлиш муҳим аҳамият касб этиши мумкин.

МРМ мақсади 1990 ва 2015 йиллар мобайнида хавфсиз ичимлик суви ва асосий санитария воситаларидан барқарор фойдаланиш имкониятига эга бўлмаган одамлар фоизини икки мартага қисқартиришга қаратилган. “Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури санитария-гигиена воситалари ва хавфсиз ичимлик сувидан фойдаланиш имконига эга эмас уй хўжаликлари фоизини камида учдан бир қисмга камайтиришни назарда тутди.

МИКТда қуйидаги кўрсаткичлар қўлланилди:

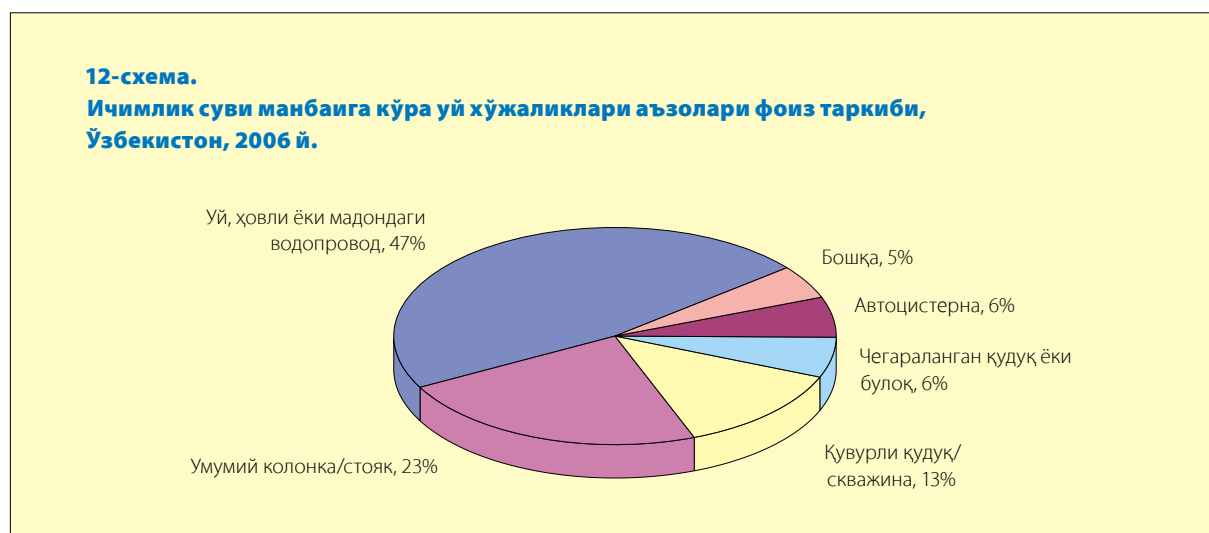
Сув таъминоти

- Такмиллашган ичимлик суви манбаларини қўллаш
- Сувни тозалашнинг мос усулларини қўллаш
- Ичимлик суви манбасигача йўлга кетадиган вақт
- Ичимлик сувини тўпловчи шахс

Санитария

- Такмиллашган санитария воситаларидан фойдаланиш
- Болалар нажасини санитария ишлови билан кетказиш

23-жадвалда ва 12-схемада аҳолининг ичимлик суви манбалари бўйича тақсимланиши кўрсатилган. Такмиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланувчи аҳоли

қаторига водопровод суви (уйга, ҳовли ва майдонга келтириш), жамоат колонкаси, қувурли қудуқ, тўсилган қудуқ ёки тўсилган булоқ каби такомиллаштирилган ичимлик суви манбаларининг биридан фойдаланувчилар киритилади.

Такомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш имконига ҳаммаси бўлиб аҳолининг 90 фоизи эга: шаҳарларда аҳолининг 100 фоизи ва қишлоқ жойларда 85 фоизи. Жанубий ҳудудларда, мамлакатнинг бошқа минтақаларига нисбатан бу борадаги аҳвол анчагина жиддийроқ; жанубда аҳолининг фақат 67 фоизигина такомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан ичимлик сувини олиш имконига эга.

Аҳоли учун мўлжалланган ичимлик суви манбалари минтақага қараб жиддий фарқланади (23-жадвал). Масалан, водопровод орқали хонадонларга етказиладиган сувдан фойдаланиш Тошкент шаҳрида кенг тарқалган (80%) ва пойтахт аҳолисининг яна 19 фоизи ичимлик суви сифатида водопровод орқали ҳовли ёки участкага етказиладиган сувдан фойдаланадилар. Марказий-Шарқий минтақа водопровод сувидан, шу жумладан ҳовли ёки участкага етказиладиган сувдан фойдаланиш бўйича иккинчи ўринда туради, ушбу минтақада мазкур кўрсаткич 55,7 фоизни ташкил этади. Жанубий минтақада яшовчиларнинг 29 фоизигина водопровод сувидан фойдаланади (тураржой, ҳовли ёки майдонда), айти вақтда Жанубий минтақа аҳолисининг 19 фоизи ичимлик суви сифатида автоцистерналардан олинadиган сувдан фойдаланадилар (хавфли сув манбаи). Ичимлик суви манбалари оиланинг моддий фаровонлигига қараб ҳам жиддий фарқланади. Оиланинг моддий фаровонлиги ва хонадонга водопровод орқали етказиб бериладиган сувдан фойдаланишда мустаҳкам боғлиқлик мавжуд.

Сувни хонаки/уйда тозалаш усуллари 24-жадвалда кўрсатилган. Уй хўжаликлари аъзоларига улар қўллайдиган ичиш учун хавфиз сувни тозалаш усуллари ҳақида савол берилди — қайнатиш, рангсизлантириш ёки хлорлаш, сув фильтридан фойдаланиш ва қуёш дезинфекцияси муносиб тозалаш усуллари деб ҳисобланди. Жадвалда уй хўжали-

кларидида ушбу усуллардан ҳар бирини қўлловчи, такомиллашган ва такомиллашмаган ичимлик суви манбаидан фойдаланувчи уй хўжаликлари аъзолари фоизи кўрсатилган. Умумий ҳисобда деярли ҳамма уй хўжаликлари (99%) уй хўжалиги такомиллашган ёки такомиллашмаган сув манбаидан фойдаланишидан қатъий назар муносиб сув тозалаш усулидан фойдаланишади (аксарият қайнатишдан фойдаланишади). Ҳамда дастлабки ху-сусиятлар бўйича тафовутлар мавжуд эмас, чунки деярли барча туркумлар муносиб сув тозалаш усулларида фойдаланишнинг жуда юқори даражаларини намоён қилдилар.

Сув келтириш учун керакли вақт 25-жадвалда кўрсатилган, одатда сувни келтирувчи шахс 26 Жадвалида кўрсатилган. Шуни ҳисобга олинганки, бу натижалар уйдан сув манбаигача бир маротаба бориш ва қайтишга тааллуқлидир. Бир кун ичидаги бориш сони ҳақидаги маълумот тўплаш амалга оширилгани йўқ.

25-жадвалда 60% уй хўжаликлари учун ичимлик суви манбаи бевосита уйда ёки майдонда жойлашганлиги кўрсатилган. Барча уй хўжаликларининг учдан бир қисми сув манбаигача бориб сув олиб келиш учун 30 минут сарфлайдилар, 7% уй хўжаликлари эса бунга 30 минутдан 1 соатгача вақт сарфлайдилар. Сув манбаи уйда ва майдонида жойлашган уй хўжаликларида ташқари, ичимлик сувигача бўлган ўртача йўл вақти 15 минутни ташкил этади. Сувни келтириш учун сарф қилинадиган вақт шаҳар ва қишлоқ туманларида кам фарқланади. Ичимлик сувигача бўлган ўртача йўл вақтида минтақага нисбатан озгина фарқ мавжуд, уй хўжалигининг маълумоти ва фаровонлиги даражасига нисбатан фарқлар жуда кам.

26-жадвалда ичимлик суви манбаи уйдан ташқарида ёки майдонда жойлашган бўлса, аксарият уй хўжаликларида сувни ёши катта аёл олиб келади (58 фоиз). Ёши катта эркак 36% ҳолларда сув келтиради, нисбатан сув олиб келувчи шасхларга камроқ 15 ёшгача бўлган қиз болалар ва ўғил болалар киради (6%). Фарбий минтақадаги уй хўжаликларида ичимлик сувини кўпроқ аёллар келтиради (69%), Шарқий минтақада эса бу фоиз 54% гача пасаяди.

Бир қатор касалликлар, шу жумладан, диарея ва полиомиелитнинг авж олишини одам экскрементларини, яъни нажасни талаб даражасида кетказмаслик ва шахсий гигиенага амал қилмаслик билан боғлашади. Бу борада, экскрементларни кетказиш учун такомиллаштирилган санитария-гигиеник қурилмалар қаторига канализация тизими ёки тиндиргичларга уланган ва нажасларни сув ювиб кетадиган ҳожатхоналар, шу каби сув ювиб кетадиган бошқа турдаги ҳожатхоналар, оддий қазилма ўралар, вентиляция қилинадиган нажаслари чиқариб ташланадиган ободонлаштирилган қазилма ўрали ҳожатхоналар, ҳамда бетон қопламали қазилма ўралар киритилади.

Ўзбекистон аҳолисининг деярли барчаси такомиллаштирилган санитария-гигиеник қурилмалар ишлатиладиган уй хўжаликларида яшайди ва уларнинг асосий жиҳатлари бўйича тафовутлар кузатилмади (27-жадвал). Бироқ, улардаги санитария қурилмаларининг тури бўйича муҳим фарқланишлар бор. Тошкент шаҳрида асосан канализация тизимига уланган сув ювгичли ҳожатхоналардан айниқса кенг фойдаланилади (91%). Бошқа барча минтақаларда ободонлаштирилган қазилма ўрали ҳожатхоналар, ҳамда бетон қопламали қазилма ўралар кенг тарқалган. Шарқий минтақада ҳар тўрт уй хўжаликлари-дан учтасида ҳожатхона сифатида бетон қопламали қазилма ўралар ишлатилади, Жанубий Минтақада эса уй хўжаликларининг ярмидан ортиги вентиляция қилинадиган, нажаслар чиқариб ташланадиган, ободонлаштирилган қазилма ўралардан фойдаланадилар. Шаҳар туманларида канализация тизими ёки тиндирмага уланган сув ювгичли ҳожатхоналар кенг тарқалган (39%), улардан кейин бетон қопламали қазилма ўралар (30%) туради, қишлоқ туманларида эса, бетон қопламали қазилма ўралар (54%) кенг тарқалган, ҳамда вентиляция қилинадиган ободонлаштирилган қазилма ўралари қўлланилади (40%).

Бола нажасини кетказишнинг хавфсиз усули нажасни ҳожатхонадан фойдаланувчи бо- ланинг ўзи кетказиши, ёки нажасни ҳожатхона ёки қазилма ўрасига сув билан кетказиш

хисобланади. 0–2 ёшдаги болалар нажасини кетказиш усули 28-жадвалда кўрсатилган. Умуман олганда, 0–2 ёшдаги болаларнинг 59% да нажас хавфсиз тарзда кетказилади. Яримдан кўп (56%) болалар учун охириги нажас хожатхонага ёки қазилма ўрага сув билан кетказилган/ташланган. 20% ҳолларда охириги бола нажаси дренаж канали ёки оқава сувларга кетказилган/сув билан кетказилган, бошқа 15% ҳолларда эса нажас кўмилган. Минтақага нисбатан тафовутлар етарлича. Бола нажасини кўмиш Ғарбий минтақада кенг тарқалган (49%), Марказий минтақада эса, тахминан ярим ҳолларда охириги нажас дренаж канали ёки оқава сувларга ташланган/сув билан кетказилган (47%). Нажасни хожатхона ёки қазилма ўрага кетказилиши/сув билан кетказилиши бошқа минтақаларда кенг тарқалган, Шарқий минтақада эса бу фоиз энг юқоридир (77%).

Умуман олганда, 90% уй хўжаликлари такомиллашган ичимлик суви манбаларидан фойдаланишади, деярли барча уй хўжаликлари экскрементларни кетказиш учун санитария воситаларини қўллайдилар (99%) (жадвалда кўрсатилмаган). Такомиллашган ичимлик суви манбалари ва экскрементларни кетказиш учун санитария воситаларидан фойдаланиш 89% уй хўжаликларида кузатилади. Энг паст фоиз Жанубий минтақада кузатилади, ҳамда қишлоқ туманларидаги уй хўжаликлари такомиллашган ичимлик суви манбалари ва экскрементларни кетказиш учун санитария воситаларидан фойдаланишнинг энг паст фоизларига эга. Бу кўрсаткичлар ижтимоий-иқтисодий ҳолат ўсиши билан ошади.

Мамлакатдаги деярли барча бола туғишлар малакали тиббиёт ходимлари томонидан қабул қилинади.

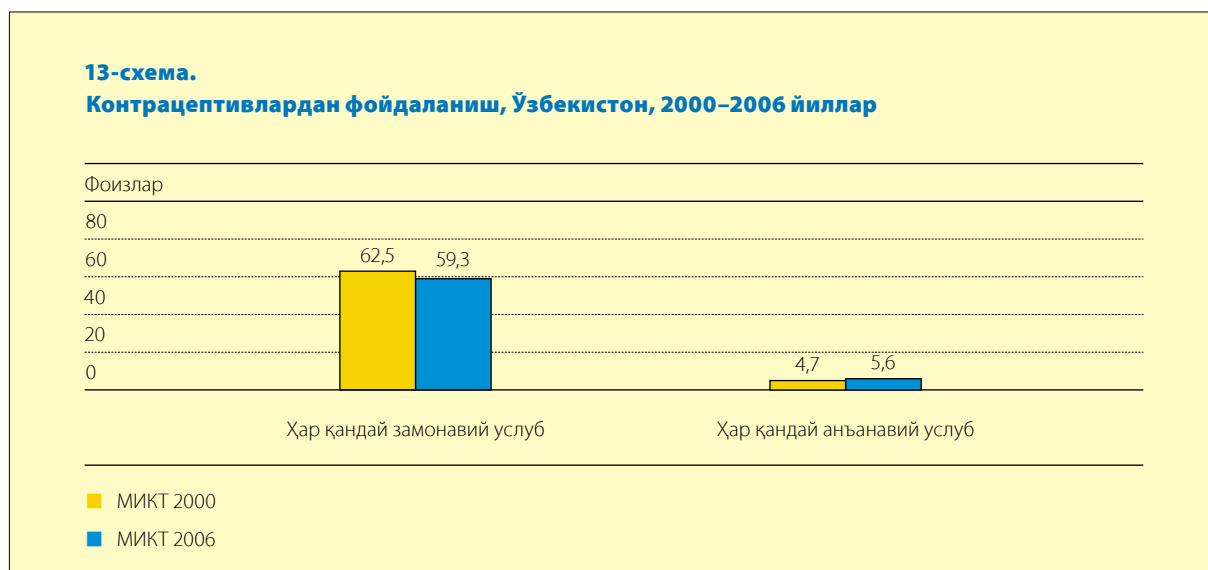
8. РЕПРОДУКТИВ САЛОМАТЛИК

Контрацепция

Аёл ва бола саломатлиги учун муҳим булган оилани керакли тарзда режалаштириш қуйидагиларни назарда тутати: 1) ҳомиладорликнинг олдини олиш — жуда эрта ёки жуда кечки; 2) туғишлар орасидаги вақт оралиғини кўпайтириш; 3) болалар сонини чегаралаш. «Болалар ҳаёти учун яроқли дунё» дастури барча оилалар учун — жуда эрта, жуда кичик вақт оралиғидаги, жуда кечки, ёки оилада болалар кўплигида ҳомиладорликнинг олдини олиш мақсадида маълумот ва хизматлар манбаидан фойдаланиш имконини яратишга қаратилган.

Маълумотларга кўра, турмуш қурган ёки эркак киши билан бирга яшайдиган аёлларнинг 65 фоизи контрацепция, яъни сақланиш воситаларидан фойдаланадилар (29-жадвал). Олдин ўтказилган МИКТ 2000 тадқиқоти натижаларига нисбатан замонавий контрацепция услубларидан умумий фойдаланиш ва фойдаланиш даражасида бирмунча пасайиши кузатилмоқда (13-схема). Бу борада, бачадон ички воситасидан (БИВ) фойдаланиш услуби энг оммавийлашган бўлиб, Ўзбекистонда бундай сақланиш воситасидан эрга теккан аёлларнинг ярми фойдаланади. Барча бошқа контрацепция усулларининг тарқалганлиги уч фойздан ошмайди, бу эса Ўзбекистонда БИВ энг афзал кўриладиган сақланиш услуби эканлигидан далолат беради. Аёлларнинг 2–3 фоизи лактацион аменорея услуби (ЛАУ), таблеткалар, презервативлар ва аёллар стерилизацияси усулидан фойдаланишлари тўғрисида хабар бердилар. Ва ҳозирги вақтда турмушга чиқиб яшаётган аёлларнинг олти фойзигина анъанавий усулларни қўллашлари ҳақида маълум қилдилар.

Контрацепциянинг энг юқори тарқалиш даражаси Шарқий минтақада кузатилиб, бу ерда ушбу кўрсаткич 71 фоизга тенг, унинг энг паст даражаси эса Жанубий минтақада бўлиб, 56 фоизни ташкил қилади. Бошқа минтақалардаги эрга теккан аёлларнинг учдан икки қисми сақланиш воситаларидан фойдаланадилар. Ўсмирлар контрацептивлардан катта аёлларга нисбатан анча камроқ ва онда-сонда фойдаланадилар. 15–19 ёшдаги эрга теккан ёки эркак киши билан яшайдиган аёлларнинг қарийб 22 фойзигина ҳозирги вақтда контрацепция воситаларини қўллайди, 25–29 ёшдаги аёллар орасида эса ушбу кўрсаткич 68 фоизга тенг.

Ўзбекистонда аёллар маълумоти юқори даражада бўлиши туфайли турли тоифадаги таълим даражалари ўртасидаги контрацепция тарқалганлиги даражасида катта тафовут кузатилмайди. Бирор сақланиш воситаларидан фойдаланидаган аёллар фоизи таъмомланмаган ўрта маълумотга эга бўлган аёллар орасида энг паст кўрсаткичга эга (60%). Оила фаровонлигининг даражаси ёки оила бошлиғининг она тилиси бўйича бу борада жиддий тафовут камроқ кузатилади. Шунингдек, яшаш минтақасидан ташқари, турли тоифалар ўртасида ҳам контрацепция услублари жиддий фарқ қилмайди.

Контрацепциядан фойдаланиш зарурати

Контрацепциядан фойдаланиш зарурати⁷ ҳеч қандай контрацепция воситаларидан фойдаланмайдиган, аммо келгуси туғишни кечиктириш ёки туғишни бутунлай таъмомлашни истаган туғиш ёшидаги аёлларга тегишлидир. Контрацепциядан фойдаланиш зарурати МИКТда контрацептивларни қўллаш, серпуштлик ва фертилликка нисбатан кундалик ўзини тутишни аниқлаш учун бир қатор саволларни қўллаш орқали аниқланади. Контрацепцияга умумий эҳтиёж ҳозирда қониқтирилмаган эҳтиёжларга эга аёллар, ҳамда ҳозирда контрацепция воситаларидан фойдаланувчи аёлларни ўз ичига олади.

30-жадвалда контрацепциядан фойдаланиш, қониқтирилмаган эҳтиёжлар ва контрацепцияда қониқтирилган эҳтиёжларни тадқиқ этиш натижалари кўрсатилган. Ҳозирда никоҳда бўлган барча аёллар орасида фақатгина 8 фоизи контрацепцияда қониқтирилмаган эҳтиёжларга эга (4% туғилишлар орасидаги интервални, яъни вақтни чўзишда ва 4% бола туғилишини чегаралашда). Умуман олганда, туғилишни бошқаришда 89 фоиз эҳтиёжлар қониқтирилади. Дастлабки хусусиятларга нисбатан контрацепцияда қониқтирилмаган эҳтиёжлар ва контрацепцияда қониқтирилган эҳтиёжлар фоизида жуда кам тафовутлар кузатилади. Контрацепцияда қониқтирилмаган эҳтиёжлар Жанубий минтақада юқорироқ (10%), энг паст фоиз Шарқий минтақада (6%) кузатилади. Бу фоиз 15–29 ёшдаги аёллар ва шаҳар туманларида яшовчи аёллар орасида юқорироқ.

Туғишгача бўлган назорат

Антенатал даври ҳомиладор аёлларни тадбирлар билан қамраб олишга яхши имкониятлар яратади, бу уларнинг саломатлиги ва ўзини ҳис этиши, ҳамда уларнинг болаларининг саломатлиги ва ўзини ҳис этиши учун муҳим бўлиши мумкин. Ҳомила ўсиши ва ривожланиши масалалари ва она саломатлигининг бола саломатлиги билан ўзаро алоқасини яхши тушуниш она ҳамда янги туғилган чақалоқ саломатлигини яхшилаш мақсадидаги тадбирлар сифатидаги туғишдан олдинги кузатувларни амалга оширишга бўлган юқори қизиқишларга олиб келди. Масалан, агар аёл ва унинг оиласи туғиш жараёнидаги хавфли белги ва аломатлар, ҳамда хавфлар ҳақида антенатал даврда хабардор қилинсалар, ҳомиладор аёллар малакали тиббиёт ходимлари иштирокида туғишларини таъминлаш мумкин. Антенатал даври туғишлар орасидаги интерваллар

7 МИКТда контрацепцияга булган эҳтиёжни ўлчаш усули Тиббий-демографик тадқиқотлар (ТДТ) каби бошқа уй хўжаликлари ўрганишда қўлланилган усуллардан фарқланади. ТДТда туғишдан кейинги аменорея ва жинсий ахлоқ каби қўшимча ўзгарувчилар ҳақида батафсил маълумот тўпланади. Икки хил ўрганишлар натижаларини том маънода таққослаб бўлмайди.

ҳақида ҳам маълумот беришга ҳам имкон яратади, бу эса янги туғилган чақалоқларнинг яшаб кетиши учун муҳим омилдир.

Ҳомиладорлик вақтида қоқшалга қарши эмлаш она ҳамда бола ҳаётини сақлаб қолиши мумкин. Ҳомиладор аёлларда безгакнинг олдини олиш ва даволаш, ҳомиладорлик даврида камқонлик билан курашиш ва жинсий йўл орқали юқувчи инфекцияларни (ЖЙЮК) даволаш туғиш кечилиши ва она саломатлигини яхшилаши мумкин. Янги туғилган чақалоқларнинг тана оғирлигининг камлиги каби туғишдаги номаъқул натижаларни ҳомила даврида аёллар овқатланиши ҳолатини яхшилаш ва юқумли касалликларни (безгак, ЖЙЮК кабилар) олдини олиш бўйича тадбирларни мужассам этиш орқали қисқартириш мумкин. Яқинда антенатал давр ОИВ ни олдини олиш ва даволаш тадбирларини бошлаш, айинқса ОИВ инфекцияси онадан болага юқишининг олдини олиш пайити бўлиши мумкин, деган хабар туғишгача бўлган тиббий кузатув хизматларидан фойдаланишга қизиқишнинг ошишига олиб келди.

Туғишгача бўлган турли тиббий кузатув моделларининг самарадорлигини ўрганишга асосан, ЖССТ ҳомиладорлик даврида аёллар маслаҳатига камида тўрт марта боришни маслаҳат беради. ЖССТ бошқарув тамойиллари бундай ташрифларнинг мақсадаларини қуйидагича аниқлайди:

- Қон босимини ўлчаш
- Сийдикни бактериурия ва протеинурияга таҳлил қилиш
- Қонни сифилис ва камқонликнинг оғир шакллари мавжудлиги таҳлил қилиш
- Вазн/бўйни ўлчаш (мажбурий эмас)

Туғишгача бўлган тиббий кузатув қамрови (врач, ҳамшира ёки акушер) Ўзбекистонда стандарт ҳолатга яқинлашмоқда, туғишгача бўлган тиббий кузатув хизматларини олувчи аёллар фоизи бутун ҳомиладорлик даврида 99% ни ташкил этади. Асосий хусусиятларга нисбатан тафовутлар жуда камдир.

Тадқиқотдан аввалги икки йил давомида туққан 15–49 ёшдаги аёлларга туғишгача бўлган тиббий кузатув хизматларини кўрсатувчи ходимлар тури 31-жадвалда кўрсатилган. Ўзбекистонда тадқиқотдан аввалги икки йил давомида туққан деярли барча аёллар туғишгача бўлган тиббий кузатувни малакали ходимлардан қабул қилганлар. 96% ҳолларда туғишгача бўлган тиббий кузатувни амалга оширган шахс врач бўлган. Минтақага нисбатан бир қанча тафовутлар бўлишига қарамадан, бу рақамлар турли асосий хусусиятларга нисбатан унчалик фарқланмайди. Марказий-шарқий минтақада туғишгача бўлган тиббий кузатувни амалга оширган врачлар фоизи 91% гача пасаяди, айни пайтда Тошкент шаҳрида бу кўрсаткич 99% ни ташкил этади.

Ҳомиладор аёлларга кўрсатилган хизматлар тури 32-жадвалда келтирилган. Деярли барча ҳомиладор аёллар ҳомиладорлик даврида бир ёки ундан ортиқ марта туғишгача бўлган тиббий кузатувдан ўтганлар (99%), асосий хусусиятлар бўйича тафовутлар деярли мавжуд эмас. Бундай ташрифларнинг 98% да қон таҳлил қилинган, қон босими ўлчанган ва сийдик таҳлил қилинган. 90% аёлларда вазни ўлчанган. Умуман олганда, асосий хусусиятларга нисбатан тафовутлар катта эмас, маълумот даражаси бундан мустасно, унинг ўсиши билан туғишгача бўлган тиббий кузатувларга қатнашнинг ўсиши кузатилади. Жанубий минтақада бошқа минтақаларга нисбатан озгина камроқ фоизлар кузатилади, бу фарқ вазн ўлчашда учун янада яққолроқ намайён бўлади.

Туғишга тиббий ёрдам бериш

Оналар ўлимининг тўртдан уч қисми туғиш вақтида ва туққандан сўнг содир бўлади. Бехатар оналик мақсадларидаги ягона жиддий тадбир ҳар бир туғишда акушерлик малакасига эга тиббий-санитария ходимининг бўлишини таъминлаш ва ўта зарурият ҳолатларда

акушерлик ёрдамани кўрсатиш учун махсус клиникагача олиб бориш учун транспорт во-ситасининг мавжудлигидир. “Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури мақсади туғишда малакали ёрдам олиш имконини яратишдан иборат. Малакали ходимлар иштирокидаги туғишлар фоизи ва тиббиёт масканларидаги туғишлар фоизи кўрсаткич вазифасини ба-жаради. Туғишда малакали ёрдам кўрсатиш кўрсаткичи 1990 ва 2015 йиллар мобайнида оналар ўлими даражасини тўртдан уч қисмга қисқартириш бўйича Минг йиллик ривож-ланиш мақсадига эришиш йўлидаги ривожланишни кузатиш учун ҳам қўлланади.

МИКТ жараёнида малакали ходимлар иштирокидаги туғишлар фоизини баҳолаш учун бир қатор саволлар берилди. Туғиш вақтидаги малакали ёрдам шифокор, тиббий ҳамшира, акушерка (доя) ёки акушерканинг ёрдамчиси томонидан ёрдам бериш билан ифодаланади.

МИКТ тадқиқотини ўтказишдан олдин бир йил вақт давомида бўлиб ўтган туғиш ҳо-латларининг деярли барчаси (99,9%) малакали тиббий ходимлар томонидан қабул қилин-ди (33-жадвал). Бу борада асосий хусусиятларига қараб ҳеч қандай тафовутлар йўқ. МИКТ тадқиқотидан аввал бир йил давомида кузатилган туғиш ҳолатларининг 95 фоизида шифо-корлар томонидан тиббий ёрдам кўрсатилди. Умуман олганда, туғишларнинг қарийб беш фоизи санитария врачининг ёрдамчилари томонидан қабул қилинди. Марказий-Шарқий минтақада яшовчи аёлларга туғиш вақтида ёрдам берадиган тиббий ходимлар тури бошқа минтақалардагига нисбатан бирмунча фарқ қилади. Марказий-Шарқий минтақада туғиш-ларнинг тахминан 13 фоизи тиббий ҳамширалар ёки акушерлар томонидан қабул қилинади. Каттароқ ёшдаги аёллар ҳамда кам таъминланган оилаларда яшовчи аёлларнинг туғишлар-и тиббий муассасада қабул қилинганлигининг эҳтимоли бирмунча пастроқ.

Ҳозирда эрга теккан ва эркак билан бирга яшовчи 15–49 ёшдаги аёлларнинг барча ҳомиладорлик ҳолатларини олиб қарайдиган бўлсак, 82% ҳомиладорлик тирик бола туғиш билан, 13% — сунъий аборт ва 5% бола тушиб қолиши билан яқунланган (34-жадвал). Су-нъий аборт билан яқунланган ҳомидалар фоизи шаҳар туманларида (18%) қишлоқ туман-ларидагига қараганда (11%) юқорироқ, Тошкент шаҳрида эса жуда кенг тарқалган (27%). Бу фоиз маълумот даражаси ўсиши ва ижтимоий-иқтисодий даража ўсиши билан ошади. Сунъий абортлар уй хўжаликлари бошлиғи она тили рус тили бўлган уй хўжаликларида кўпроқ кузатилади (40%). Бола тушиши ва ўлик туғилишлар фоизи асосий хусусиятларга нисбатан катта тафовутларга эга эмас.

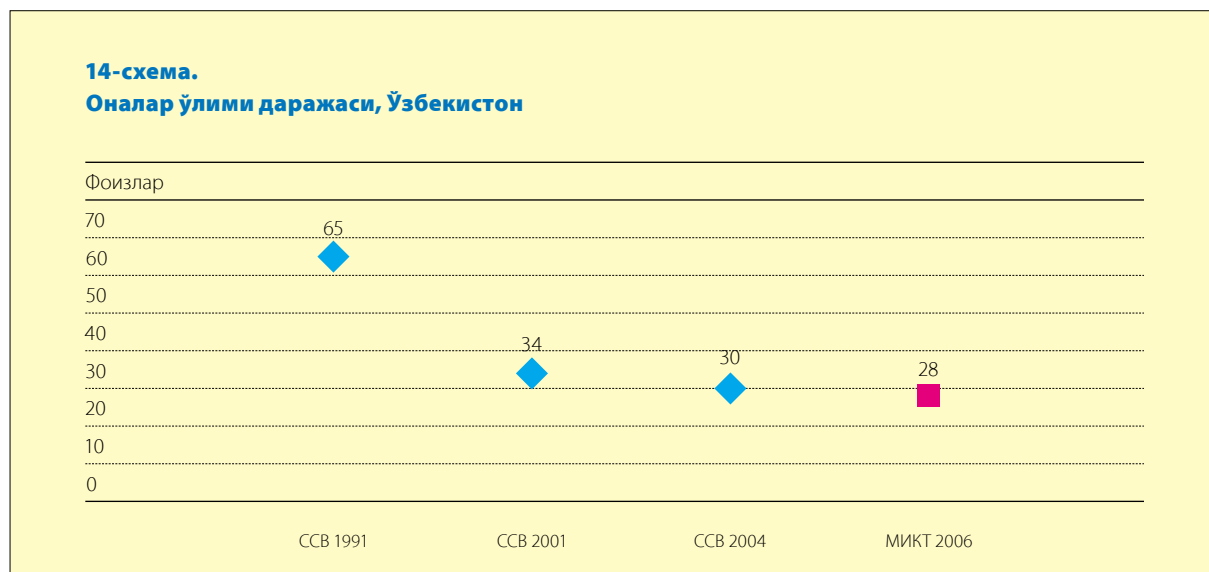
Оналар ўлими

Ҳомиладорлик даврида ва бола туғишдаги қийинчиликлар ривожланувчи мамлакатларда репродуктив ёшидаги аёллар орасида ўлим ва ногиронликнинг энг асосий сабабчиси бўла-ди. Тадқиқотларга кўра бутун дунёда ҳар йили 529000 аёл оналик билан боғлиқ сабабларга кўра ҳаётдан кўз юмади. Ҳар бир ўлган аёлга ҳомила даврида ва туғишда шикастланган, инфекция орттирган ёки меҳнатга лаёқатликни йўқотган 20 нафар аёл тўғри келади. Бу ҳар йили камида 10 миллион аёл ушбу типдаги шикастларга дуч келишини англатади.

Энг кенг тарқалган ўлимга олиб келувчи асорат туғишдан кейинги қон кетиши ҳисоб-ланади. Ўлимнинг бошқа сабаблари сепсис, ишончсиз абортлар асорати, чўзилган ёки қийинлашган туғиш жараёни ва ҳомиладорликдаги гипертензив бузилишлар, айниқса эк-ламписия ҳисобланади. Ҳомиладорлик даврида умуман кутилмаганда содир бўлиши мум-кин бўлган ушбу асоратлар ҳаётни таъминловчи препаратлар, антибиотикларни бериш ва қон қуйиш, ҳамда кесарев сечениеси, яъни она қорнини ёриб бола олиш операциясини ўт-казиш ва ўлимни олдини олиш учун бошқа жарроҳлик ёрдам кўрсатишлар учун мос тар-зда жиҳозланган сифатли акушерлик стационарга мурожаат этишни талаб қилади. МРМ мақсадларидан бири 1990–2015 йиллар мобайнида оналар ўлими даражасини тўртдан уч қисмга қисқартиришга қаратилган.

Она ўлими ҳомиладорлик билан боғлиқ, ҳомиладорлик даврида ёки ҳомиладорлик тўхтатилганидан кейинги 42 кун давомидаги сабаблар билан боғлиқ аёллар ўлими деб аниқланади. Оналар ўлими даражаси 100000 тирик туғилишларга оналар ўлими сонини тасвирлайди. МИКТда оналар ўлими даражаси опа-сингиллар орасида сўров ўтказиш билвосита усули ёрдамида аниқланади, бунинг ёрдамида тадқиқот ўтказишдан аввалги 10–12 йил давридаги маълумотлар олинади. Баҳолашнинг бундай усули учун маълумот тўплаш учун уй хўжаликларининг катта ёшдаги аъзоларига уларнинг опа-сингилларининг яшаб кетиши ва ҳомила даврига нисбатан ўлим вақти, опа-сингилларнинг туғиши ва туғишдан кейинги даврига оид бир нечта саволлар берилади. Тўпланган маълумотлар кейинчалик оналар ўлими хавфи ва оналар ўлими даражасига ўзгартирилади⁸.

Ўзбекистондаги оналар ўлимига оид МИКТ натижалари 35-жадвалда кўрсатилган. Натижалар бутун мамлакат учун келтирилган, чунки оналар ўлими даражаси одатда терманинг катта ноаниқликларига эга бўлади. Агар бу маълумотларни Соғлиқни сақлаш вазирлигининг охириги икки ўн йиллик тадқиқотлари натижалари билан солиштирсак (14-схема) ва оналар ўлимига нисбатан МИКТ билвосита баҳоланиши тадқиқот ўтказилишидан аввалги 10–12 йил даврига тегишли эканлигини аҳамиятга олсак, бу баҳо Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан ҳисобланганидан паст бўлади.

8 Опа-сингилларни сўров қилиш билвосита ҳақида батафсил маълумот олиш учун ЖССТ ва ЮНИСЕФ, 1997 га қаранг.

9. БОЛА РИВОЖЛАНИШИ

Эътироф этилишича, миянинг тез ривожланиши даври ҳаётнинг дастлабки 3–4 йилларида содир бўлади ва уйда парваришlash сифати бу даврда бола ривожланишининг асосий аниқловчи омилдир. Шу борада катталарнинг бола билан машғул бўлиши, уйда бола учун китоблар мавжудлиги ва парвариш шароитлари уйдаги парваришнинг муҳим кўрсаткичлари бўлади. “Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури мақсади “болалар жисмонан соғлом, ақлан тетик, руҳий жиҳатдан чидамли, ўқишга ижтимоий жиҳатдан қодир ва тайёр” бўлишларидан иборат.

Тадқиқот пайтида эрта таълим беришга қаратилган бир қатор машғулотлар ва тадбирлар ҳақида маълумотлар тўпланган. Улар келгуси машғулот ва тадбирлар мобайнидаги катталарнинг болалар билан ишларини ўз ичига олади: китоб ўқиш ёки расмли китобларни томоша қилиш, эртак айтиш, ашула айтиш, болалар билан уй, ҳудуд ёки ҳовлидан ташқарида сайр қилиш, болалар билан ўйнаш, ҳамда болалар билан бирга-лиқда нарсалар номини айтиш, санаш ёки расм солишга оид машғулотлар ўтқизиш.

Тадқиқотдан аввалги 3 йил мобайнида 5 ёшгача бўлган болаларнинг 71% билан катталар таълимга кўмак берувчи ва мактабга тайёргарликка ёрдам берувчи тўртдан ортиқ машғулотларда қатнашдилар (36-жадвал). Ота-оналар томонидан болалар учун ташкил этилган машғулотларнинг ўртача сони 4,4 ни ташкил этди. Жадвалда бундай машғулотларда оталарнинг иштироки бир қанча чегараланганлиги кўрсатилган. Оталарнинг бир ёки ундан ортиқ турдаги машғулотларда қатнашиши 47% ташкил этди, бироқ оталар иштирок этган машғулотлар турининг ўртача сони 0,8 ни ташкил этди. Уй хўжалиқларидаги болаларнинг фақатгина 4 фоизи отасиз яшайди.

Катталарнинг болалар билан машғул бўлишларида ҳеч қандай гендер тафовутлар йўқ; эркак ёки аёл жинсига мансуб болалар билан машғул шуғулланувчи оталар фоида ҳам тафовут кузатилмайди. Болаларни мактабга тайёрлаш билан шуғулланувчи катталарнинг сони қишлоқ туманларига қараганда (70%) шаҳар туманларида кўпроқ (75%). Шу билан бир қаторда минтақа ва ижтимоий-иқтисодий ҳолатга нисбатан кўзга кўринувчан тафовутлар кузатилади: катталарнинг болалар билан шуғулланишда қатнашиши Шарқий минтақада энг катта (85%), Ғарбий минтақада эса энг кам (65%), айти пайтда ушбу болалар фоизи кам таъминланган уй хўжалиқларига нисбатан (65%) энг юқори фаровонлик даражасидаги уй хўжалиқларида 78 фоизни ташкил этди. Маълумоти юқориқ кўпроқ бўлган ота-оналар маълумоти пастроқларига нисбатан болалар билан бир оз кўпроқ шуғулланишади. Оталарнинг болалар билан шуғулланиши улуши минтақага нисбатан сезиларли даражада тафовутларга эга.

Эрта ёшларда болаларнинг китоб билан танишиши китоб таърифини кўпроқ англашдан ташқари, болага қандай қилиб бошқалар китоб ўқиётганини кўришга имкон беради, масалан, ўзининг ака ёки опаларининг мактаб уй вазифларини бажараётганини кўриши мумкин. Китоблар мавжудлиги мактабда келгусида ўзлаштириш ва ақлий ривожланиш коэффициенти учун муҳимдир.

Ўзбекистонда 78 фоиз болалар камида 3 та болалар китоби мавжуд уй хўжалиқларида яшайди (37-жадвал). Бироқ, 0–59 ойлик болаларнинг 43 фоизигина болалар китобига эга. Айти пайтда болаларга мўлжалланмаган китоблар сони юқори (10 та китоб), болалар китоблари сони паст (2 та китоб). Бироқ ҳеч қандай гендерлик фарқлар кузатилмади, таълим маълумотига эга оналар болалари камроқ маълумотга эга оналар болаларига нисбатан иккала турдаги китоблардан фойдаланишда кўпроқ имконларга эга.

Болаларга мўлжалланган ва мўлжалланмаган китоблар борасида бошқа минтақаларга нисбатан энг паст фоизлар Ғарбий ва Жанубий мнтақаларда кузатилади. Болаларга мўлжалланган ва мўлжалланмаган китоблар мавжудлиги ижтимоий-иқтисодий шароит билан ижобий тарзда боғлиқ.

37-жадвалда оналар/васийлардан сўралганда 0–59 ойлик болаларнинг учдан бир қисми уйда ўйнаш учун уч ёки ундан ортиқ ўйинчоқларга эга, айти пайтда фақатгина 4 фоиз болалар ҳеч қандай ўйинчоқларга эга эмасликлари кўрсатилган. МИКТдаги ўйинчоқлар уй буюмлари, ясама ўйинчоқлар, магазиндан сотиб олинган ўйинчоқлар, ҳамда уйдан ташқарида топилган буюм ва материалларни ўз ичига олган. Қизиғи шундаки, 91% болалар магазиндан сотиб олинган ўйинчоқларни ўйнайдилар, айти пайтда 40% болалар ясама ўйинчоқларни ўйнайдилар. 3 ва ундан ортиқ ўйинчоққа эга болалар фоизи бола жинсига нисбатан фарқланмайди; яшаш жойи (шаҳарда ёки қишлоқда), онанинг маълумоти даражаси ва уй хўжалигининг фаровонлик даражасига кўра тафовутлар жуда паст ёки умуман йўқ. Болалар ўйинчоқлари сони билан кучли боғлиқ ягона белги бу боланинг ёши бўлиб, кутилмаган натижадир.

«Болалар жисмонан соғлом, ақлан тетик, руҳий жиҳатдан ўқишга қодир ва тайёр бўлишлари лозим...»

10. ТАЪЛИМ

Мактабгача бўлган муассасаларга қатнаш ва мактабга тайёргарлик

Ташкиллаштирилган таълим ёки болаларни мактабгача муассасаларда таълим олиши дастурларида қатнашиш болаларни мактабга тайёрлашда муҳимдир. “Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури мақсадларидан бири мактаб ёшигача бўлган болаларга таълим беришни қўллаб-қувватлашга қаратилган.

36–59 ойлик болаларнинг 20 фоизга яқини болалар мактабгача муассасаларига қатнайди (38-жадвал). Олдинги МИКТ натижаларига нисбатан, мактабгача муассасаларга қатнаш даражасида ўзгаришлар кузатилмайди (15-расм). Шаҳар ва қишлоқ туманлари ўртасида ва минтақалар орасида сезиларли тафовутлар мавжуд: шаҳар туманлари учун бу кўрсаткич 35 фоизни ташкил этади, қишлоқ туманларида 14 фоиз. 36–59 ойлик болалар орасида мактабгача муассасаларга қатнаш даражаси Тошкент шаҳрида энг юқори (53%), энг паст даража Жанубий минтақада кузатилади (7%). Жинсига нисбатан ҳеч қандай тафовутлар кузатилмайди, бироқ ижтимоий-иқтисодий ҳолатга нисбатан қатнаш даражасида тафовут анча сезиларли. Агар бола онаси олий маълумотга эга бўлса, бу кўрсаткич 48 фоизгача ошади, айти пайтда оналари тўлиқ ўрта ва тугалланмаган ўрта маълумотга эга болалар учун кўрсаткич сезиларли даражада пасаяди (мос равишда 11% ва 13%). Юқори даражадаги фаровонликка эга уй хўжаликларида яшовчи болаларнинг 46 фоизи мактабгача муассасаларга қатнайди, кам таъминланган уй хўжаликларидаги болалар учун бу кўрсаткич 5 фоизгача пасаяди. Шуниси қизиқарлики, 36–47 ва 48–59 ойлик болаларнинг мактабгача муассасаларга қатнайдиган фоизи сезиларли даражада фарқланмайди (мос равишда 18% ва 21%).

Жадвалда олдинги йилда мактабгача муассасаларга қатнаган бошланғич мактабнинг биринчи синфида ўқийдиган болалар фоизи ҳам кўрсатилган (38 Жадвал), бу эса мактабга тайёргарликнинг муҳим кўрсаткичидир. Ўзбекистонда тадқиқот 2006 йил март-май ойларида ўтказилган, ўқув йили эса сентябрда бошланади. Шунга мувофиқ, тадқиқот ўтказиш даврида ҳам 6, ҳам 7 ёшдаги биринчи синфда ўқийдиган ва олдинги йилда мактабгача муассасаларга қатнаган болалар учраган. Бу муаммони ҳал этиш учун, 7 ёшдаги болаларга нисбатан ҳам мактабгача муассасаларга қатнаш даражаси баҳоланди.

Умуман олганда бошланғич мактаб биринчи синфларидаги 6 ёшли болаларнинг 34 фоизи ва 7 ёшли болаларнинг 26 фоизи олдинги йилда мактабгача ўқув муассасасига қатнаганлар. Эркак жинсига мансуб болалар фоизи (29%) аёл жинсига мансуб болалар фоизидан (24%) озгина юқорироқ бўлган, айти пайтда шаҳар туманларидаги болаларнинг тахминан учдан бир қисми (33%), қишлоқ туманларида эса 24 фоиз шундай болалар мактабгача ўқув муассасаларига қатнаганлар. Минтақавий тафовутлар ҳам сезиларли даражада; Тошкент шаҳридаги бошланғич мактаб биринчи синф ўқувчиларининг мактабгача ўқув муассасасига қатнаганлиги тахмини (66%) Марказий-Шарқий минтақадагига қараганда (15%) тўрт марта юқори. Оналар маълумоти даражаси боланинг мактабгача бўлган тайёргарлиги билан ижобий алоқага эга: тугалланмаган ўрта маълумотли оналарга нисбатан бу кўрсаткич 25 фоизни кўрсатади, олий маълумотли оналар учун бу кўрсаткич 40 фоизгача ошади. Мактабга тайёргарлик ижтимоий-иқтисодий аҳволга ҳам боғлиқ: кам таъминланган оилалар учун олдинги йилда мактабгача ўқув муассасасига қатнаган бошланғич мактаб биринчи синф ўқувчилари фоизи атиги 20 фоизни ташкил этади, айти пайтда кўпроқ таъминланган оилаларда яшовчи болалар учун бу кўрсаткич 41 фоизгача ошади.

Бошланғич ва ўрта мактабга қатнаш

Асосий таълим олишга оммавий равишда имконга эга бўлиш ҳамда дунёдаги барча болаларни бошланғич таълим билан қамраб олишни таъминлаш — бу Минг йиллик декларацияси ҳамда “Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” Ҳаракат режаси ва Минг йиллик ривожланиш режаларида ифодаланган энг муҳим мақсадлардан бири ҳисобланади.

Таълим олиш — бу камбағаллик билан курашиш, аёллар ҳуқуқлари ва имкониятларини кенгайтириш, болаларни уларнинг саломатлиги учун хавfli меҳнат турларидан, уларнинг меҳнатидан фойдаланиш ҳолатларидан ҳамда жинсий мақсадларда фойдаланишдан ҳимоя қилиш, инсон ҳуқуқлари ва демократияни ҳурмат қилиш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва аҳоли сонининг ўсишига таъсир этишнинг энг муҳим ҳаётий шарҳларидан биридир.

Бошланғич ва ўрта мактабга қатнаш кўрсаткичлари ўз ичига қуйидагиларни олади:

- Бошланғич мактабга кириш соф коэффициентлари
- Бошланғич мактабга қатнаш соф коэффициентлари
- Ўрта мактабга қатнаш соф коэффициентлари
- Ўрта мактаб ўқувчиси ёшидаги болаларнинг бошланғич мактабга қатнаш соф коэффициентлари
- Эркак ва аёл жинсига оид ўқувчилар орасидаги нисбатлар (ёки жинслар тенг вакилчилиги индекси — GPI)

Мактаб ривожланиши кўрсаткичлари ўз ичига қуйидагиларни олади:

- Бешинчи синфгача ўқиганлар фоизи
- Ўрта мактабга ўтганлар фоизи
- Бошланғич мактабни тугатганлар соф фоизи

Ўзбекистондаги мактаб таълими тизими иккита мажбурий босқичга эга. Биринчи, бошланғич босқич 7–10 ёшдаги ўқувчилар учун биринчи синфдан тўртинчи синфгача ташкил этади. Иккинчи босқич 11–15 ёшдаги ўқувчилар учун бешинчи синфдан тўққизинчи синфгачани ташкил этади. Камида тўққиз синфни тугатган ўқувчилар ўрта махсус мактабга қабул қилинишлари мумкин. Ўрта махсус таълим тизими уч йил давомидаги махсус тайёргарликни кўзда тутаяди. Ўрта махсус мактабни тугатган ўқувчилар олий ўқув юр்தларига киришлари мумкин.

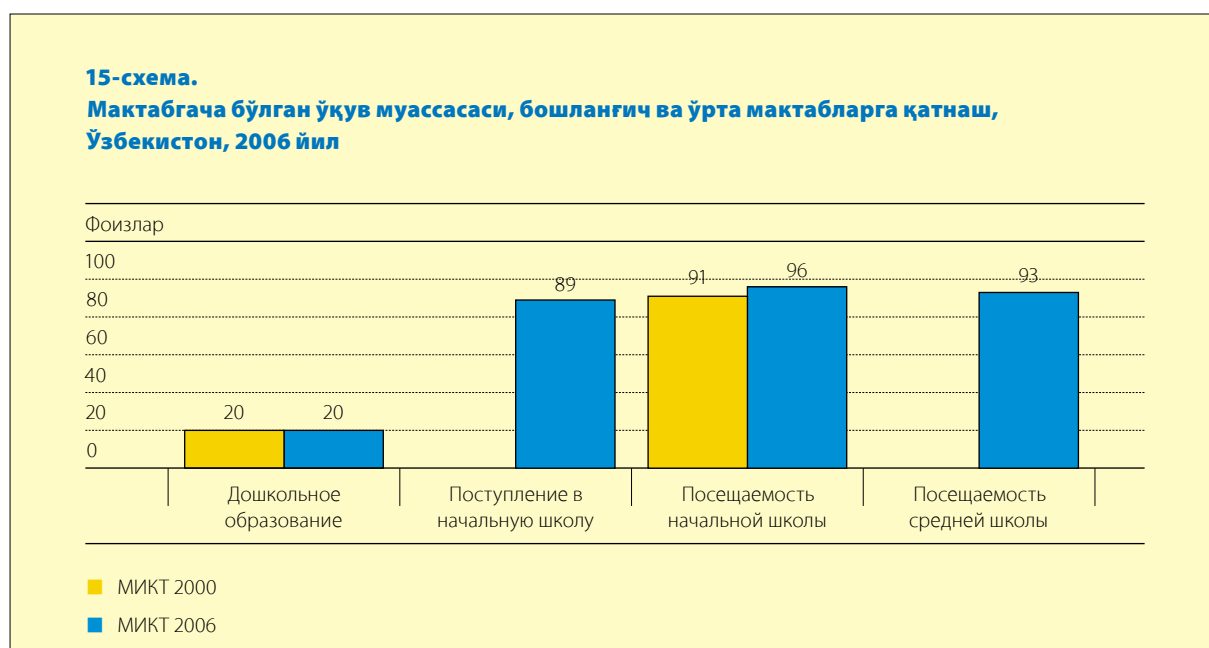
МИКТ саволномалари болалар бошланғич ёки ўрта мактабга қабул қилинганликлари ёки қилинмаганликлари ҳақида саволларни эмас, балки ушбу ва олдинги ўқув йилида мактабга қатнаш даражаси ҳақидаги саволларни ўз ичига олган. Бундан ташқари, МИКТ саволномасидаги ёш ҳақидаги маълумот туғилган кун ва ойни ҳисобга олмаган ҳолда тўлиқ ёш шаклида тўпланганлиги туғайли, мактаб ёшига етган болалар мактабга қабул қилинганлигини аниқлаш жуда қийин бўлди. Шунга қарамасдан, иловадаги DQ.8-жадвалда тахмин қилинишича бошланғич мактабга қабул қилиниши керак бўлган болаларнинг мактаб мақомига оид муҳим маълумот келтирилган. 7 ёшдаги болалар орасида 67 фоизи биринчи синфга қатнайди (чунки ўқув йили бошида 2005 йил сентябрда уларнинг ёши тўлиқ 7 ёш бўлган) ва 12 фоизи иккинчи синфга қатнаганлар (улар 6 ёшлигида 2004 йил сентябрида биринчи синфга борганлар ше-

килли), айна пайтда 4 фоизи мактабгача ўқув муассасасига қатнаганлар, 17 фоизи эса мактабга қатнамаганлар (чунки ўқув йили бошида 2005 йил сентябрда уларнинг ёши тўлиқ 7 ёш бўлмаган). DQ.8-жадвал яна шуни кўрсатадики, тадқиқот ўтказиш даврида 6 ёшли болаларнинг 10 фоизи биринчи синфга қатнаганлар, ҳолбуки болалар тахминан 7 ёшда мактабга бориши керак.

Ўзбекистонда тадқиқот 2006 йил март-май ойларида ўтказилган, мактабларда ўқув жараёни эса сентябрда бошланади. Шунга биноан, 7 ёшдаги ҳамма болалар ҳам (сентябр ва март ойлари орасидаги даврда туғилганлар) 2005–2006 ўқув йили бошида бошланғич мактабга қабул қилмаганликлари мумкин. Мазкур ўқув йилида бошланғич мактабда ўқишни бошлаши керак бўлган болаларни аниқлаш учун 39-жадвалдаги мактабга қатнаш даражаси нафақат 7 ёшдаги болалар учун, балки 8 ёшдаги биринчи, иккинчи ва учинчи синфга қатновчи болалар учун ҳам аниқланди.

Ўзбекистонда мактаб ёшидаги болалар орасида 7 ёшдаги болаларнинг 79 фоизи бошланғич мактабнинг биринчи ёки иккинчи синфига қатнайди, 8 ёшдаги болаларнинг 99 фоизи бошланғич мактабнинг биринчи, иккинчи ёки учинчи синфига қатнайдилар. Жинсий алоқадорликка нисбатан тафовутлар кузатилмаган бир пайтда, минтақа, шаҳар ёки қишлоқдаги яшаш жойи, маълумот даражаси ва ижтимоий-иқтисодий аҳволига нисбатан тафовутлар мавжуд. Масалан, Тошкент шаҳрида кўрсаткич 94 фоизни ташкил этади, айна пайтда Марказий минтақада бу кўрсаткич 87 фоизни ташкил этади. Шаҳар туманларида болаларнинг ўз вақтида мактабга боришни бошлаши (92%) қишлоқ туманларидагига қараганда (88%) кўпроқ. Оналар маълумоти даражаси ва ижтимоий-иқтисодий аҳвол билан ижобий алоқа кузатилади; оналари олий маълумотга эга болалар орасида 94 фоизи бошланғич мактабга қатнайди. Юқори фаровонлик даражасига эга уй хўжаликларида бу улуш деярли 92 фоизни ташкил этади, айна пайтда кам таъминланган уй хўжаликларида яшовчи болалар орасида бу улуш 84 фоизни ташкил этади.

40-жадвалда бошланғич ёки ўрта мактабга қатновчи бошланғич мактаб ёшидаги болалар фоизи кўрсатилган. Ўзбекистонда умумий ҳисобда бошланғич мактаб ёшидаги болаларнинг 96 фоизи бошланғич ёки ўрта мактабга қатнайдилар. Олдинги МИКТ га нисбатан бошланғич мактабга қатнаш даражасида беш фоизли ўсиш кузатилади. Миллий миқёсда ва асосий хусусиятларга қараб ҳам бошланғич мактабда дарсларга

қатнаш, ҳам умумий ўқишга қатнаш даражасида ўғил болалар ва қиз болалар ўртасида тафовут катта эмас.

Ўрта мактабга қатнаш соф коэффициентлари 41-жадвалда кўрсатилган. Тадқиқот 2006 йил март-май ойларида ўтказилгани, ўқув йили сентябрда бошланганлиги туфайли, ўрта мактабга қатнаш 12 ёшдан 17 ёшгача бўлган болалар учун аниқланди, шунга қарамадан айрим болалар 11 ёшда ўрта мактабга қатнашиши айримлари эса 17 ёшда ўрта мактабни тугатган бўлишлари мумкин.

4 фоиз болалар умуман қатнамайдиган бошланғич мактаб ҳолатидагига ўхшаб, ўрта мактаб ёшидаги болалар орасида ҳам ўрта мактабга қатнамайдиган болаларнинг паст фоизи кузатилади (7%). Улардан фақатгина кўп бўлмаган улуши бошланғич мактабга қатнайди (қуйдаги келтирилган). Жинсий алоқадорлик бўйича тафовутлар йук: қатнашнинг соф коэффициентлари ўғил болалар учун 94% ва қиз болалар учун 92%ни ташкил этади. Асосий хусусиятлар бўйича ҳам сезиларли тафовутлар йўқ, онанинг маълумоти даражаси бундан мустасно: соф коэффициент онанинг маълумоти даражаси ошиши билан ошади, бу эса кўпинча қиз болалар орасида кўпроқ кузатилади.

Ўрта мактаб ёшидаги болаларнинг бошланғич мактабга қатнаш соф коэффициентлари 42-жадвалда кўрсатилган. 1 фоиздан камроқ ўрта мактаб ёшидаги болалар бошланғич мактабга қатнайдилар, ҳолбуки улар ўрта мактабда ўқишлари керак. Қолган 6 фоизи мактабга умуман қатнамайди.

Биринчи синфга борадиган ва 5-синфгача ўқувчи болалар фоизи 43-жадвалда кўрсатилган. Биринчи синфга борган болаларнинг деярли ҳаммаси бешинчи синфгача етиб боради. Шунинг ҳисобга олинганки, бу сон иккинчи синфда қолувчи ва натижада бешинчи синфгача етиб боровчи болаларни ўз ичига олади. Жадвалга киритилган асосий хусусиятлар бўйича тафовутлар жуда кам ёки умуман йўқ, бу эса болаларнинг жинси, минтақаси, яшаш жойи, онасининг маълумоти даражаси ёки ижтимоий-иқтисодий аҳволдан қатъий назар болалар дастлабки беш синфга тўлиқ қатнашишини англатади.

Бошланғич мактабни тугатганлар ва ўрта мактабга ўтганлар фоизи 44-жадвалда кўрсатилган. Тадқиқот ўтказиш даврида бошланғич мактабни тугатиш ёшидаги болаларнинг (11 ёш) 97 фоизи бошланғич мактабнинг охириги синфига қатнаётган эдилар. Бу кўрсаткичнинг бошланғич мактабнинг охириги синфига қатновчи ҳар қандай ёшдаги болаларни ўз ичига олувчи бошланғич мактабни тугатганлар фоизидан фарқлаш керак. Жинси, минтақаси, яшаш жойи, онасининг маълумоти даражаси ёки ижтимоий-иқтисодий аҳволига нисбатан ҳеч қандай сезиларли тафовутлар йўқ. Тадқиқот ўтказиш даврида шу нарса аниқландики, бошланғич мактабнинг охириги синфини муваффақиятли тугатган болаларнинг барчаси (100%) ўрта мактабнинг биринчи синфига қатнаганлар. Бу ерда ҳам асосий хусусиятлар бўйича тафовутлар мавжуд эмас.

Бошланғич ва ўрта таълим тизимларида таълим олаётган эркак ва аёл жинсига мансуб ўқувчиларнинг нисбати 45-жадвалда кўрсатилган. Бу нисбат жинслар тенглиги индекси сифатида кўпроқ маълум. Шунга аҳамият берилганки, бу нисбатлар қатнашнинг ялпи коэффициентидан эмас, балки соф коэффициентидан олинган. Ялпи коэффициентлар жинслар тенглиги индексини нотўғри ифодалашга олиб келади, чунки аксарият ҳолларда белгиланган ёшдан катта ёшда бошланғич мактабга қатновчи болалар ўғил болалар бўлади. Ушбу жадвалдан маълум бўлишича, бошланғич мактаб учун жинслар тенгҳуқуқлиги индекси 1га тенг бўлиб, ўғил болалар ва қиз болалар ўртасида бошланғич мактабда дарсларга қатнашиш даражасида тафовут йўқлигидан далолат беради. Ўрта мактаб учун мазкур индикатор 0,98гача, яъни бироз пасаяди. Шуниси ҳам маълум бўлдики, асосий хусусиятлар қандай бўлишидан қатъий назар, бошланғич ва ўрта мактабга ўқишга қатнашиш борасида жинсий мансублиги бўйича ҳеч қандай фарқланишлар мавжуд эмас экан.

Катталар саводхонлиги

«Болалар ҳаёти учун яроқли дунё» дастури мақсадларидан бири катталар саводхонлигини таъминлашга қаратилган. Ҳам эркак, ҳам аёлларга тегишли катталар саводхонлиги ҳам МРМ индикаторларидан биридир. МИКТда саволномалар фақат аёллар учун тўлғазилганлиги сабабли, натижалар 15–24 ёшдаги аёлларга асосланган. Саводхонлик аёлларнинг қисқа гапни ўқиш қобилияти ёки мактабга қатнашиши бўйича аниқланди. Ўзбекистонда катталар саводхонлиги оммавий бўлиб, асосий хусусиятларга нисбатан тафовутлар деярли йўқ.

«Бола ҳуқуқлари тўғрисида Халқаро конвенцияда таъқидланишича, ҳар бир бола исмга ва фуқароликка эга бўлиши ҳамда уни ўз идивидуаллигидан маҳрум қилиш ҳаракатларидан ҳимояланиш ҳуқуқига эгадир ...»

11. БОЛАНИ ҲИМОЯЛАШ

Туғилишни рўйхатга олиш

Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро конвенцияда таъкидланганидек, ҳар бир бола ўз исми ва фуқароликка эга бўлиши, ҳамда уни ўз индивидуаллигидан маҳрум қилиш ҳаракатларидан ҳимояга эга бўлиш ҳуқуқига эга. Туғилишни рўйхатга олиш ушбу ҳуқуқларни таъминлашнинг асосий воситаларидан бири ҳисобланади. “Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури ҳар бир боланинг туғилишида ёки туғилишидан кейин рўйхатга олинишини таъминлашни ёки халқаро қонунлар ва тегишли халқаро актларга мувофиқ исм ва фуқаролик олиш учун унинг ҳуқуқини қониқтиришни ўзига мақсад қилиб қўяди. Туғилиши рўйхатга олинган 5 ёшгача бўлган болалар фоизи индикатор вазифасини бажаради.

5 ёшгача бўлган болаларнинг деярли барчасининг туғилиши рўйхатга олинган (46-жадвал). Туғилишларни рўйхатга олишда жинси, ёши, маълумоти даражасида сезиларли тафовутлар кузатилмайди.

Болалар меҳнати

Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенциянинг 32-моддасида шундай дейилади: “Иштирокчи давлатлар боланинг иқтисодий мақсадларда ишлатишдан ҳамда унинг соғлиғи учун хавф-хатар етказиши мумкин бўлган ёки таълим олишга тўсқинлик қиладиган ёхуд соғлиғи, жисмоний, ақлий, маънавий, ахлоқий ва ижтимоий ривожланишига зарар келтирадиган ҳар қандай ишлардан ҳимоя қилиниш ҳуқуқини эътироф этадилар”. “Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури мақсадида болалар меҳнати билан курашиш бўйича тўққизта стратегия кўрсатилган, МРМ эса болаларни ишлатишдан ҳимоялашни назарда тутди. МИКТ саволномасида болалар меҳнатига доир, яъни 5–14 ёшдаги болаларнинг меҳнат фаолияти тўғрисида бир қатор саволлар мавжуд. Тадқиқотдан аввалги бир ҳафта мобайнида бола қуйидаги амалларга жалб қилинган бўлса, тадқиқот ўтказиш пайтида бола меҳнат фаолиятида иштирок этган деб ҳисобланади:

- ҳафтада камида 1 соат хўжалик ишлари ёки 28 соат уй ишларига жалб этилган (5–11 ёш учун)
- ҳафтада камида 14 соат хўжалик ишлари ёки 28 соат уй ишларига жалб этилган (12–14 ёш учун)

Бундай болалар меҳнати ва болалар иши ўртасида фарқни аниқлаш қандай ишни мустасно этиш кераклиги учун имкон яратади. Мазкур ҳисоботда келтирилган баҳолаш болалар меҳнатининг минимал тарқалганлиги кўрсатади, чунки баъзи болалар юқорида келтирилган ўлчовларга қараганда камроқ соатга хавфли меҳнат фаолиятига жалб қилинган бўлишлари мумкин. 47-жадвалда иш турига нисбатан болалар меҳнати тадқиқотининг натижалари келтирилган. Болалар бирдан ортиқ турдаги ишларга жалб этилиши мукинлиги туфайли фоизлар умумий йиғиндиси кўрсатилмаган. 5–14 ёшдаги болаларнинг фақатгина 2 фоизи болалар меҳнат фаолиятида банд, аксарият бундай болаларга меҳнат учун ҳақ тўланмайди. Жинсига нисбатан бола меҳнати даражасида ҳеч қандай тафовутлар мавжуд эмас, аммо бундай тафовутлар минтақага нисбатан сезиларли даражада. Тошкент шаҳрида 5–14 ёшдаги болаларнинг 11 фоизи болалар меҳнатига жалб қилинади. Бошқа ҳисобга олинган ўзгарувчиларга нисбатан сезиларли тафовутлар кузатилмади.

Боалар меҳнати бўйича ривожланиш суръатларининг кўрсаткичлари болалар меҳнатига болаларни жалб этишнинг 23 фоизидан (МИКТ 2000) 2 фоизга (МИКТ 2006) жиддий

пасайганлигини аниқлаб бермоқда, ва бу болалар меҳнатига бўлган талабнинг мавсумийлигидан далолат беради. МИКТ 2000 тадқиқоти ёз фаслида, мактаб ўқувчилари ёзги таътилга чиққан ва одатда қишлоқ хўжалиги ишларига жалб этилган вақтда олиб борилган. МИКТ 2006 тадқиқотлари эса март ойдан май ойгача бўлган даврда болалар мактабда сабоқ олаётган вақтда ўтказилган. Демак, ана шу икки тадқиқот маълумотларини таққослаш мумкин эмас.

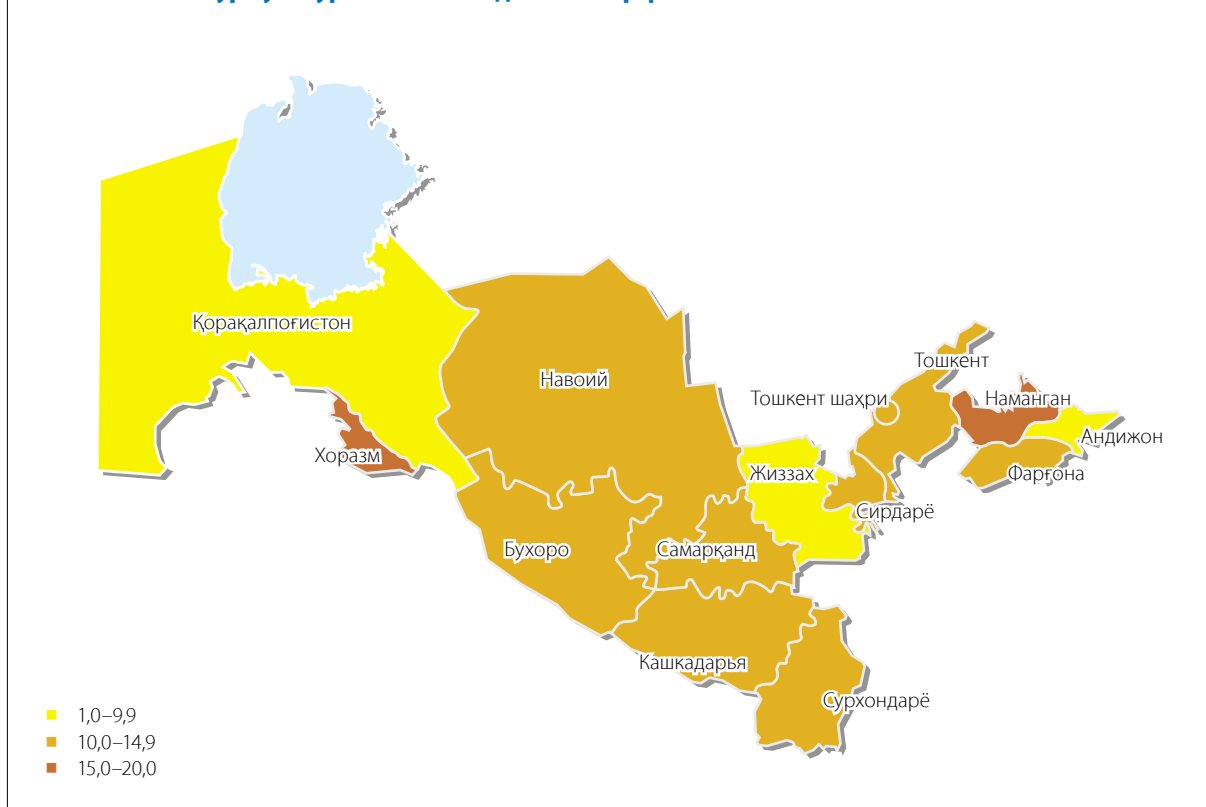
48-жадвалда ўқувчи ишчилар ёки ишловчи ўқувчилар деб туркумланган болалар фоизи кўрсатилган. Ўқувчи ишчилар — тадқиқот ўтказилиши даврида мактабга қатновчи ва болалар меҳнати фаолиятига жалб қилинувчи болалар. Аниқроғи, мактабга қатновчи 5–14 ёшдаги болаларнинг 84 фоизининг 2 фоизи болалар меҳнат фаолиятига жалб қилинадилар. Бошқа тарафдан, ушбу 2 фоиз ишчи болалар деб туркумланган болалар мактабга ҳам қатнайдилар (93%). Болалар меҳнатига жалб қилинадиган ўқувчиларнинг фоизи Тошкент шаҳрида энг юқори (12%), Шарқий минтақада эса энг паст (1%). Ишчи ўқувчилар ва ўқувчи ишчилар фоизларида бошқа хусусиятларга нисбатан сезиларли тафовутлар мавжуд эмас.

Эрта турмуш қуриш

Кўпчилик ёш қизларнинг 18 ёшга тўлгунча турмуш қуриши ҳақиқатдир. ЮНИСЕФ баҳосига кўра, бутун дунёда 20–24 ёшидаги аёлларнинг 60 миллионидан ошиғи 18 ёшга етгунга қадар турмушга чиққанлар/эркак билан яшашни бошлаганлар. Эрта турмуш қуриш коэффициентига таъсир кўрсатувчи омиллар ўз ичига қуйидагиларни олади: болалар учун турмуш қуриш ёшини белгиловчи фуқаролик ҳолати актларини рўйхатга олиш давлат тизимидаги ҳолат; номақбул ҳуқуқий база мавжудлиги ва бундан келиб чиқувчи болалар турмуш қуриши муаммосини ҳал этишга мажбур қилиш механизмлари; бундай тажрибани оқловчи одат ва диний қонунлар мавжудлиги.

Дунёнинг кўпгина қисмларида ота-оналар бундай никоҳ ҳам молиявий, ҳам ижтимоий фойда олиб келади, ҳамда оиланинг молиявий шароитини энгиллаштиради деган умидда ҳали бола ёшидаги қизларининг турмушга чиқишларини қўллаб-қувватлайдилар. Ҳақиқатда эса, болалар турмуш қуриши инсон ҳуқуқларини бузиш ҳисобланади, чунки бу қизларнинг ривожланишига тўсқинлик қилиб, аксарият ҳолларда эрта ҳомиладорлик ва жамиятдан ажралишга олиб келади, бунинг натижасида қизлар паст маълумотлилигича қолиб кетиб, керакли касбий тайёргарлик кўра олмайдилар, бу эса улар камбағаллигининг гендерлик хусусиятини янада кучайтиради. Турмуш қуришга “эркин ва тўлиқ” розилик ҳуқуқи Инсон ҳуқуқлари умумий декларациясида тан олинади, унда агар турмуш қураётган томонларнинг бири ўз турмуш ўртоғи ҳақида асосли қарор қабул қилиши учун етарлича вояга етмаган бўлса, розилик “эркин ва тўлиқ” бўлиши мумкин эмас. Аёлларга қарши барча турдаги таҳқирлашни бартараф этиш ҳақидаги Конвенциянинг 16-моддасида болаларнинг турмушга чиқишдан ҳимоялаш ҳуқуқи қайд этилган, унда: “Боланинг унаштириш ва турмушга берилиши юридик кучга эга бўлмаслиги ва барча зарурий ҳаракатлар, шу жумладан қонунчилик, турмуш қуриш учун минимал ёшни белгилаш учун қабул қилиниши лозим...”. Болаларнинг турмуш қуриши тўғрисида муаммо Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенцияда бевосита айтиб ўтилмаганлигига қарамасдан, ўз фикрини эркин ифодалаш, ҳар қандай шаклдаги зўрликдан ҳимояланиш ҳуқуқи ва зарарли одатий амалиётдан ҳимояланиш ҳуқуқи каби ҳуқуқлар билан боғлиқ бўлиб, у яқинда бола ҳуқуқлари бўйича кўмитада кўриб чиқилди.

18 ёшгача турмуш курган 20–49 ёшдаги аёллар фоизи.

Ёш турмуш курган қизлар ноёб, лекин кўпинча кўринмас гуруҳни ташкил қилади. Серпуштликни намоиш этиш тазйиқи остида, катта ҳажмдаги уй ишларини бажариб, болалар тарбияси учун жавобгар ҳолда ўзлари бола бўла туриб, эрга теккан қизлар ва бола-оналар эркин бўлмаган қарорлар ва чекланган танлов муаммоси қаршисида турадилар. Ўғил болалар ҳам эрта турмуш қуришлардан азобланадилар, бироқ бу муаммо қизларга кўпроқ ва аксар ҳолларда тегишли. Бирга яшаш, яъни жуфтликнинг худди турмуш кургандагидек бирга яшаши худди эрта турмуш қуриш каби инсон ҳуқуқлари борасида хавотирга солади. Қиз бола эркак билан бирга яшаганда ва у ҳақида ғамхўрлик қилганида, у ҳали 18 ёшга тўлмаган тақдирда ҳам катта аёл деб ҳисобланади. Бундай алоқаларнинг норасмийлиги туфайли келиб чиққан кўшимча муаммолар, масалан мерослик, фуқаролик ва оммавий тан олиниш муаммолари эркак билан норасмий иттифокда яшовчи қизларни расмий танилган турмуш/никоҳларда яшовчи қизларга қараганда турли омилларга нисбатан заиф қилиб қўйиши мумкин.

Тадқиқотлар тахминича, бир-бири билан ўзаро боғлиқ омиллар болани турмуш қуриш хавфига олиб келади. Кам таъминланганлик, қизлар ҳимояси, оила шаъни ва ижтимоий барқарорсизлик даврларда барқарорликни таъминлаш ҳали бола бўлмиш қизнинг турмуш қуриш хавфини оширади. Эрта ёшда турмуш курган аёллар баъзи ҳолларда эри хотинини уриши мумкинлигига ишонадилар ва уйдаги зўрликни ўз бошларида ҳис этсалар керак. Жуфтлар орасидаги тафовут зўравонлик динамикасига олиб келади ва эрта бевалик хавфини оширади.

Болалар турмуш қуриши масаласи билан қизлар жинсий жиҳатдан фаол бўлиш ёши узвий боғлиқ. 18 ёшгача турмуш курган аёллар, одатда кечроқ турмуш курганларга нисбатан кўпроқ фарзандларга эга бўладилар. Маълумки, ҳомиладорлик билан боғлиқ ўлимлар 15–19 ёшда эрга теккан ва эрга тегмаган қизлар ўлимининг асосий сабабидир, айниқса бу гуруҳдаги энг ёшлари орасида. Эрта ёшда турмуш курган қизлар кўпин-

ча ўзидан катта эркакка эрга тегадилар дейишга асослар мавжуд, бу эса уларни ОИВ инфекциясини юқтириш юқори хавфига олиб келади. Ота-оналар ўз шаънини ҳимоя қилиш учун қизларини эрга беришга ҳаракат қилади, эркаклар эса касалликка чалинган хотин олиш хавфининг олдини олиш учун одатда ёшроқ хотин қидирадилар. Бундай ёш хотиндан бола туғишни талаб қилиш ва ёш орасидаги тафовут бундай жуфтлар орасида презервативлардан фойдаланишнинг жуда паст даражасига олиб келади.

15 ёшгача ва 18 ёшгача эрга теккан аёллар фоизи икки индикатор ҳисобланади. Турли ёшда эрга теккан аёллар фоизи 49-жадвалда келтирилган. Ўзбекистонда 15–19 ёшдаги аёлларнинг фақат беш фоизигина турмуш қурган. 15–49 ёшдаги аёллар орасида бир фоиздан камроқ аёллар 15 ёшгача эрга тегадилар, ва тоифалар ўртасида жиддий тафовут йўқ. Бошқа томондан эса, 20–49 ёшдаги аёлларнинг тахминан 13 фоизи 18 ёшга тўлгунча турмуш қурганлар. 18 ёшгача никоҳдан ўтиш ҳолатлари таълим даражалари паст бўлган, ҳамда кам таъминланган оилаларда яшайдиган аёллар орасида кўпроқ тарқалган. Эрта турмуш қуриш тарқалиши даражалари минтақага қараб катта фарқ қилмасда, 18 ёшгача эрга тегадиган аёллар фоизининг энг паст кўрсаткичи Тошкент шаҳрида кузатилади (10%), айти пайтда бу борадаги энг юқори кўрсаткич Шарқий минтақада қайд этилган (14%).

Болалар ногиронлиги

“Болалар ҳаёти учун яроқли дунё” дастури мақсадларидан бири болаларни ёмон муносабат, ишлатиш ва зўравонликдан ҳимоя қилиш, шу жумладан имкониятлари чекланган болаларга нисбатан таҳқирлашни бартараф этишдан иборат. 2 ёшдан 9 ёшгача бўлган болаларга нисбатан кўриш қобилияти, карлик ва нутқ бузилишлари каби ногиронлик/бузилишлар сонини аниқлаш бўйича бир қатор саволлар берилди. ЖССТ томонидан ишлаб чиқилган бу усул функционал қобилиятсизлик концепциясига асосланган бўлиб, бола ривожланишидаги ҳар қандай бузилишлар ва ногиронликлар асоратларини аниқлаш учун мўлжалланган (масалан, саломатлик, овқатланиш, таълим ва бошқалар). 50-жадвалда ушбу саволлар натижалари кўрсатилган. 2–9 ёшдаги барча болаларнинг 2 фоизи уларнинг оналари ёки васийлари хабарларига кўра, камида битта ногиронликка эга. Саволномада кўрсатилган ногиронликлардан ҳеч бир тури учун айнан ушбу турдаги болалар фоизи 1 фоиздан ошмади. Жадвалга киритилган асосий ўзгарувчилар бўйича тафовутлар сезиларли эмас. 2 ёшдаги болалар орасида фақатгина 3 фоизи биронта буюм номини айта олмадилар, 3–9 ёшдаги болалар орасида эса фақатгина 1 фоиз ҳолларда оналар/васийлар бола нутқи нормал эмаслигини айтдилар.

Етим ва ҳимояланмаган болалар

Етим қолган ёки ҳимояланмаган уй хўжаликларида яшовчи болалар ота-оналари уларга ёрдам бера олган тақдирда парваришдан маҳрум бўлиш юқори хавфига дуч келиши ёки иш бажаришга жалб қилинишлари мумкин. Етим ва ҳимояланмаган болалар учун турли натижалар ўзгаришлар мониторинги ва уларнинг тенгдошлари натижалари билан солиштириш бизга жамоа ва ҳукумат уларнинг эҳтиёжларига қай тарзда эътибор қаратаётганлигини баҳолаш мумкин.

Ҳеч қайси бир ота-она, фақат она ва фақат ота билан яшовчи болалар улуши 60-жадвалда кўрсатилган. Умуман олганда, 0–17 ёшдаги болаларнинг 91 фоизи иккала ота-она билан яшайди, 6 фоизи фақат оналари билан яшайди, 1 фоизи фақат ота билан ва 2 фоизи ҳеч қайси бир биологик ота-оналарисиз яшайдилар. 0–17 ёшдаги болаларнинг 4 фоизида бир ёки иккала ота-онаси ўлган. Ҳар иккала ота-онаси билан яшовчи болаларнинг энг паст фоизи Тошкент шаҳрида (82%) ва қишлоқ туманларида деб топилди. Бу фоиз ёш ошиши билан бир ёки иккала ота-онанинг ўлими натижасида пасаяди (0–4 ёшдаги болалар орасидаги 95% билан 15–17 ёшдаги болалар учун 85%).

©UNICEF/Uzbekistan/2007/Brigitte Brefort

ОИВ/ОИТС масалалари бўйича БМТ Бош асамблеясининг махсус сессияси (UNGASS) ҳукуматларни ёшларнинг ОИВ дан сақланиш борасидаги билим ва кўникмалар даражасини оширишга чақирди.

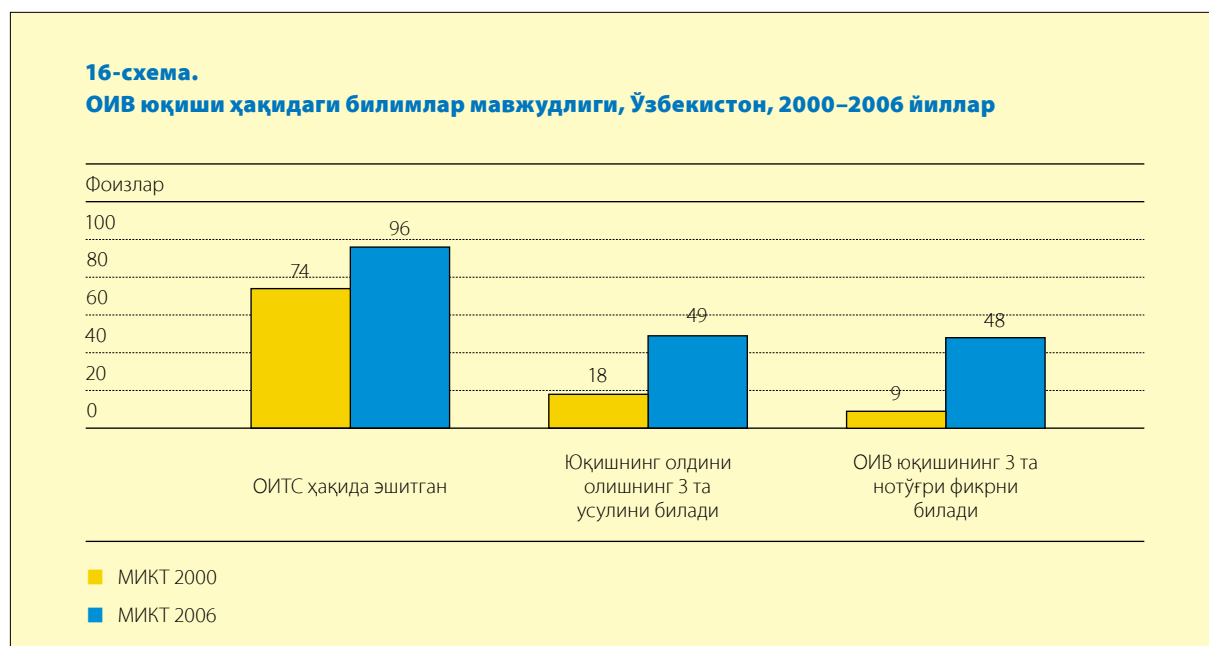
12. ОИВ/ОИТС ВА ЖИНСИЙ АХЛОҚ

ОИВ юқиши ҳақида билимлар мавжудлиги ва презервативлардан фойдаланиш

ОИВ инфекцияси тарқалиш суръатларини пасайтиришнинг энг муҳим шартларидан бири — ОИВ қандай тарқалиши ва қандай бунинг олдини олиш тўғрисида аниқ билимлар мавжуд бўлишидан иборат. Ёшларга тўғри ахборот бериш — бу уларнинг хабардорлик даражасини ошириш ва ушбу инфекциядан ҳимояланиш услублари билан қуроллантиришнинг дастлабки қадамидир. ОИВ тўғрисидаги нотўғри тасаввурлар кенг тарқалган бўлиб, бу ёшларни адаштириши ва профилактик чоралар қўлланилишига тўсқинлик қилиши мумкин. Турли минтақаларда бундай нотўғри тасаввурлар фарқланади, лекин уларнинг айримлари умумий жиҳатга эга (масалан, ОИВ инфекцияси бирга овқатланиш вақтида ёки чивин чакқанда юқиши тўғрисида).

ОИВ/ОИТС масалалари бўйича БМТ Бош ассамблеясининг махсус сессияси (UNGASS) ҳукуматларни ёшларнинг ОИВдан сақланиш борасидаги билим даражалари ва кўникмаларини оширишга чақирди. Бу мақсадни ўлчаш индикаторлари, ҳамда ОИВ инфекцияси ҳолатларини икки мартага камайтириш бўйича МРМ ОИВ ҳақида билимлар даражаси ва унинг олдини олиш ва касалликнинг келгусида тарқалишининг олдини олиш учун амаллар моделларини ўзгартиришни ўз ичига олади. ОИВга оид саволлар модули 15–49 ёшдаги аёлларга нисбатан қўлланилди.

МРМ ва UNGASS индикаторлари бўлмиш индикаторлардан бири ОИВ олдини олиш ва унинг юқиши турлари ҳақида ҳар томонлама ва тўғри билимларга эга ёш аёллар фоизи ҳисобланади. Аёлларга фақатгина битта ишончли касалланмаган шерикка эга бўлиш, албатта презервативдан фойдаланиш ва жинсий турланишлардан ўзини сақлаш — ОИВ инфекцияси юқишини олдини олишнинг учта усулини билишлари ҳақида савол берилди. Натижалар 51 Жадвалда келтирилган. Ўзбекистонда 15–49 ёшдаги сўралган аёлларнинг аксарият қисми (96%) ОИТС ҳақида эшитганлар, бу эса МИКТ 2000 й. тадқиқоти нати-

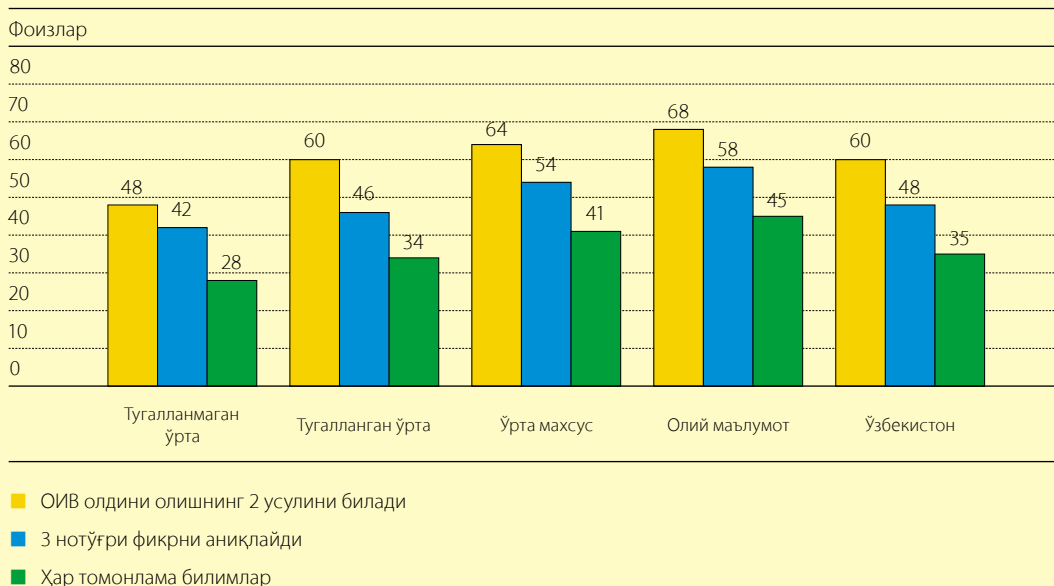

жаларига қараганда сезиларли даражада юқори (16-схема). Бироқ, ОИВ юқишини олдини олишнинг учта асосий усулини билувчи аёллар фоизи атиги 49 фоизни ташкил этади. ОИВ юқишини олдини олишнинг асосий усуллари сифатида 76 фоиз аёллар битта ишончли касалланмаган шерикка эга бўлишни айтдилар, 65 фоизи албатта презервативдан фойдаланиш кераклигини айтдилар ва 66 фоизи жинсий турланишлардан ўзини сақлашни айтдилар. Айти пайтда, 86 фоиз аёллар камида битта усулни билганлар, 14 фоизи эса бу усуллардан ҳеч бирини билмаганлар. Кутилганидек, ҳар учала усул ва камида битта усулни билган аёллар фоизи аёлларнинг таълим даражаси ўсиши билан ошади. Икки индикатор учун аёлларнинг энг юқори фоизи Марказий-Шарқий минтақада қайд этилган, айти пайтда Ғарбий минтақада ОИВ юқишини олдини олишнинг ҳеч бир усулини билмайдиган аёлларнинг энг юқори фоизи кузатилди. Энг ёш ёш гуруҳи (15–19 ёш) иккала индикатор бўйича энг паст фоизни кўрсатади, 20 ва ундан ортиқ ёшдаги аёллар орасида эса озгина тафовутлар кузатилди. Шаҳар ёки қишлоқ жойларида яшаши ва ижтимоий-иқтисодий ҳолатига кўра ОИВ юқиши ҳақидаги билимлар даражасида сезиларли тафовутлар кузатилмади.

52-жадвалда ОИВга нисбатан нотўғри фикрларни тўғри аниқлай олувчи аёллар фоизи кўрсатилган. Ўзбекистонда индикатор ОИВ инфекцияси ғайриоддий кучлар ёки чивин чақиши орқали юқиши мумкин деган иккита кенг тарқалган ва ўзига хос нотўғри фикрларга асосланган. Жадвалда аёлларнинг ОИВ инфекцияси биргаликда овқат ейишда юқмаслиги ва ОИВ биргаликда шприц ишлатилиши орқали юқиши мумкинлигини билишлари ҳақида ҳам малумот келтирилган. Барча сўралган аёллардан 48 фоизи иккита кенг тарқалган нотўғри фикрни инкор этдилар, ҳамда кўринишидан соғлом бўлган инсон касалланган бўлиши мумкинлигини биладилар. 83 фоиз аёллар ОИВ ғайриоддий кучлар орқали юқмаслигини биладилар, 68 фоизи ОИВ чивин чақиши орқали юқмаслигини биладилар, айти пайтда 71 фоизи кўринишидан соғлом бўлган инсон касалланган бўлиши мумкинлигини биладилар. 52-жадвалда ОИВ инфекцияси биргаликда овқат ейишда юқмаслигини биладиган аёллар фоизи ҳам кўрсатилган (67%), ҳамда ОИВ биргаликда шприц ишлатилиши орқали юқиши мумкинлигини биладиган аёллар фоизи (93%) ҳам кўрсатилган. Келти-

17-схема.

ОИВ/ОИТС ҳақида ҳар томонлама ва тўғри билимларга эга аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006 йил

рилган барча индикаторлар учун аёллар фоизи таълим ва ижтимоий-иқтисодий аҳволининг даражаси ўсиши билан ошади. Шаҳар ёки қишлоқда яшаши ва ёши бўйича ОИВ/ОИТС ҳақидаги нотўғри фикрларни тўғри аниқлаган аёллар фоизида сезиларли тафовутлар мавжуд эмас. Марказий-Шарқий минтақада яшовчи аёллар иккита энг кенг тарқалган нотўғри фикрларни рад этувчи ва кўринишидан соғлом бўлган инсон касалланган бўлиши мумкинлигини билишида энг юқори фоизларни кўрсатадилар (62%), айти пайтда бу фоиз Жанубий минтақадаги аёллар учун энг кичикдир (33%).

53-жадвалда 51- ва 52-жадваллардаги маълумотлар йиғиндиси келтирилган, ОИВ юқининг олдини олишнинг иккита усулини билувчи ва учта нотўғри тарқалган фикрларни рад этувчи аёллар фоизи кўрсатилган. ОИВнинг олдини олиш усуллари ҳақидаги билимлар даражаси унчалик юқори эмас, бироқ яшаш жойига нисбатан тафовутлар мавжуд. Умуман олганда 60 фоиз аёллар касаллик юқининг олдини олишнинг иккита усуллари билан хабар берадилар. Марказий-Шарқий минтақада 77 фоиз аёллар иккала усулни аниқладилар. 15–49 ёшдаги аёлларнинг тахминан ярми (48%) ОИВ юқини ҳақидаги учта нотўғри фикрни тўғри аниқлай олдилар, минтақавий тафовутлар бунда сезиларли (Жанубий минтақада 33% дан Марказий-Шарқий минтақада 62%). Тахмин қилинганидек, ҳар томонлама билимларга эга аёллар фоизи таълим даражаси ўсиши билан ошади (17-расм).

Мамлакатда ОИВ эпидемиясига қарши кўриладиган жавоб чораларни баҳолаш учун қўлланиладиган асосий кўрсаткичлардан бири ОИВ профилактикасининг икки услуби маълум бўлган, ОИВга нисбатан икки янглиш фикрга қўшилмайдиган ҳамда ташқи кўринишдан соғлом бўлиб кўринган киши ОИВга чалинган бўлиши мумкин эканлигини билладиган 15–24 ёшли одамлар улуши ҳисобланади. Ёш аёлларнинг (15–24 ёшдаги) атиги 31 фоизи ОИВ ҳақида ҳар томонлама ва тўғри билимларга эга.

ОИВнинг онадан болага юқини тўғрисидаги билимлари мавжудлиги ҳам инфекциянинг болага юқининг олдини олиш учун ҳомиладорлик пайтида аёл тегишли тиббиёт мусасасасига мурожаат қилиши учун муҳим биринчи қадамдир. Аёллар ОИВ ҳомиладорлик, туғиш ва эмизиш пайтида болага юқини мумкинлигини билиши шарт. 15–49 ёшдаги аёллар орасида ОИВнинг онадан болага юқини ҳақидаги билимлар даражаси 54 Жадвалида кўрсатилган. Умуман олганда 92 фоиз аёллар ОИВ онадан болага юқини мумкинлигини билладилар. ОИВнинг онадан болага юқининг барча учта усули билувчи аёллар фоизи 73 фоизни ташкил қилади, айти пайтда 5 фоизи ҳеч қандай усулни билмайдилар. ОИВнинг онадан болага юқини билан даражаси аёлларнинг маълумоти даражаси ва уй хўжалиқларининг ижтимоий-иқтисодий аҳволи ўсиши билан ошади. Марказий-Шарқий минтақада яшовчи аёллар энг юқори даражадаги билимларга эга, айти пайтда Тошкент шаҳридаги аёллар энг паст даражадаги билимларга эга.

ОИВ билан касалланган/яшовчи одамларга муносабат индикаторлари мамлакатда тамғалаш ва таҳқирлаш даражасини баҳолашга ёрдам беради. Респондентлар қуйидаги тўртта саволга хабар ва жавоб берсалар, тамғалаш ва таҳқирлаш даражаси паст ҳисобланади: 1) ОИТС билан касалланган оила вакилига ғамхўрлик қиласизми? 2) ОИВ билан касалланган сотувчидан янги сабзавотлар сотиб оласизми? 3) ОИВ билан касалланган ўқитувчи мактабда дарс ўтишга рухсат этилиши керакми? 4) ОИВ билан касалланган оила аъзоси ҳақидаги маълумотни сир сақлашни хоҳлайсизми? 55-жадвалда ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга аёлларнинг муносабати кўрсатилган. Аёлларнинг тахминан учдан бир қисми ОИТС билан касалланган оила аъзоси ҳақида ғамхўрлик қилмаслиқларини айтдилар (32%), улардан тахминан ярми агар оила аъзоси ОИВ билан касалланган бўлса, буни сир тутишни афзал кўришларини айтдилар. Аксарият аёллар, уларнинг ишонишлари бўйича, ОИВ билан касалланган ўқитувчи ишга рухсат этилиши керак эмаслигини таъкидладилар (80%), ҳамда улар ОИВ/ОИТС билан касалланган сотувчидан озиқ-овқат сотиб олмаслиқларини таъкидладилар (86%). Умуман олганда, 97 фоиздан кам бўлмаган аёллар ками-

да битта таҳқирловчи фикрлар билан рози бўлдилар. Минтақага нисбатан турли моделлар туфайли алоҳида фикрларда катта тафовутлар мавжудлигига қарамасдан, камида битта таҳқирловчи фикрлар билан розиликдаги тафовутлар минтақага нисбатан камроқ сезиларлидир. Қишлоқ туманларида таҳқирловчи фикрлар билан юқори фоиздаги аёллар рози.

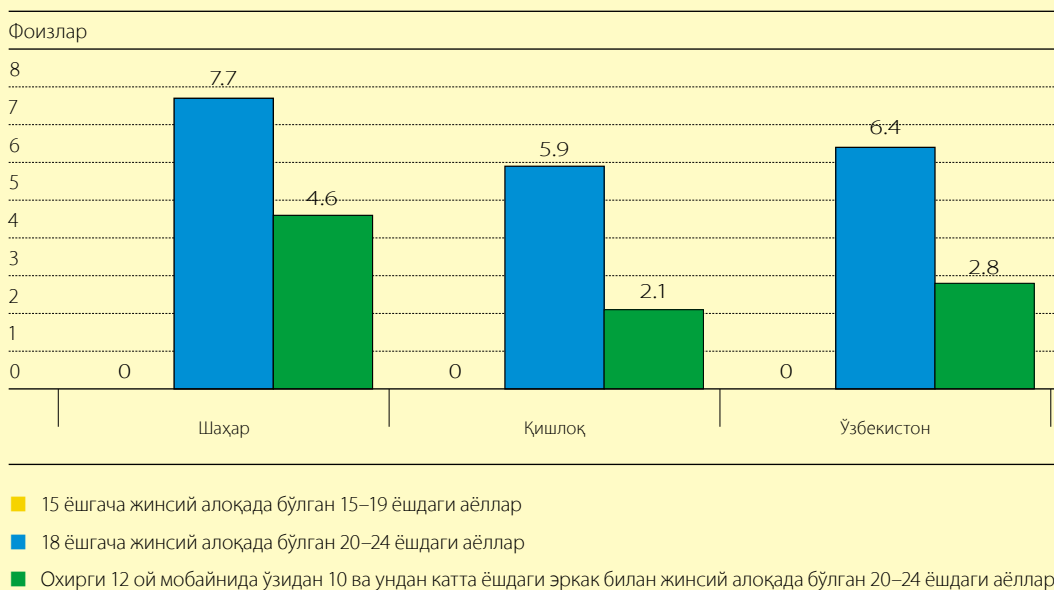
Яна бир муҳим индикатор, ОИВга тест ўтиш учун мурожаат қилиш мумкин бўлган муассасани билишлик ва бундай муассаса хизматларидан фойдаланишдир. ОИВга тест ўтиш муассасани билишлик, улар қачондир тестдан ўтганликлари, ўтган бўлсалар, уларга тест натижалари хабар берилганлиги ҳақидаги саволларга жавоблар 56-жадвалда кўрсатилган. Аёлларнинг ярмидан кўпи ОИВга тестни қаерда ўтишни биладилар (55%), айти пайтда 33 фоизи тестдан ўтиб бўлишган. Уларнинг аксар қисмига (92%) тест натижалари эълон қилинган. Қаерда тест ўтиш мумкинлигини билувчи аёллар фоизи минтақаларга нисбатан сезиларли даражада фаркланади; ОИВга тестдан ўтиш жойини биладиган аёлларнинг энг юқори фоизи Марказий-Шарқий минтақада рўйхатга олинган (81%), энг паст фоизи — Жанубий минтақада (30%). Тестдан ўтган аёллар фоизларида минтақавий тафовутлар камроқ. Шаҳар туманларида кўпроқ аёллар (61%) қишлоқ туманларидагига қараганда (51%) тест ўтадиган жойни биладилар, ҳамда шаҳар туманларида кўпроқ аёллар (38%) қишлоқ туманларидагига қараганда (30%) тестдан ўтганлар. Маълумот даражаси ва уй хўжалиқларининг ижтимоий-иқтисодий аҳволи ошиши билан, тест ўтиш жойни билувчи аёллар ва тестдан ўтган аёллар фоизида кўпайишга интилиш кузатилади. 15–19 ёшдаги аёлларнинг кам улуши (35%) бошқа ёш гуруҳларига нисбатан ОИВга тест ўтиш жойини биладилар.

Тадқиқотдан аввалги икки йил давомида туққан барча аёллардан туғишгача тиббий кузатув пайтида маслаҳат олган ва ОИВга тестдан ўтганлар фоизи 57-жадвалда кўрсатилган. 15–49 ёшдаги аёлларнинг деярли барчаси ўзларининг охириги ҳомиладорликлари даврида профессионал тибийёт ходимларда туғишгача тиббий кузатув ўтганлар (99%). Бундай аёллар маслаҳатидаги ташрифларда 69 фоиз аёллар ОИВ профилактикаси ҳақида маълумот олдилар, 71 фоизи ОИВга тест ўтдилар ва 65 фоизи ОИВ тести натижаларини олдилар. Аёллар маслаҳатига келган аёлларнинг ОИВга тест ўтган фоизи Жанубий минтақада энг паст бўлган (56%), энг юқориси эса Тошкент шаҳрида бўлган (87%). Маълумот даражаси ва уй хўжалиқларининг ижтимоий-иқтисодий аҳволи ошиши билан, тестдан ўтган аёллар фоизида кўпайишга интилиш кузатилади.

ОИВ юқиши борасидаги жинсий ахлоқ

ОИВ тарқалиши даражасини пасайтириш учун янада хавфсиз жинсий ахлоқни рағбатлантириш ғоятда муҳим аҳамиятга эга. Айниқса, доимий бўлмаган шерик билан жинсий алоқа қилиш вақтида презервативлардан фойдаланиш ОИВ тарқалиши даражасини камайтириш учун жуда муҳимдир. Дунёнинг кўп мамлакатларида ОИВга янгидан дучор бўлиш ҳолатларининг ярмидан кўпи 15–24 ёшдаги инсонларга тўғри келади, шу сабабли мазкур ёшдаги гуруҳ аъзоларининг ўзини тутишдаги ўзгариш касалликни юктиришнинг янги ҳолатларини қисқартириш учун алоҳида аҳамиятга эга. ОИВ инфекцияси билан касалланиш хавфини баҳолаш мақсадида саволлар модули 15–24 ёшдаги аёлларга нисбатан қўлланилди. ОИВ билан касалланиш хавфи омиллари ўз ичига эрта ёшдаги жинсий алоқа, ёши каттароқ эркаклар билан жинсий алоқа, бирга турмуш қурмаган шерик билан жинсий алоқа ва бирга яшамаслик ҳамда презервативлардан фойдаланмасликларни олади.

Аёллар орасида ОИВ инфекцияси билан касалланиш хавфини оширувчи жинсий ахлоқ содир этиш суръатлари 58-жадвалда ва 18-расмда келтирилган. 15–19 ёшдаги аёллар орасида 15 ёшга етгунга қадар жинсий алоқада бўлган аёллар аниқлангани йўқ, айти пайтда 20–24 ёшдаги аёлларнинг атиги 6 фоизи 18 ёшга етгунга қадар жинсий алоқада бўлганликларини таъкидладилар. 15–24 ёшдаги аёллар орасида фақатгина 3 фоизи тадқиқотдан

18-схема.**ОИВ инфекцияси юқиши хавфини оширувчи жинсий ахлоқ, Ўзбекистон, 2006 йил**

олдинги 12 ой мобайнида ўзларидан 10 ёшга ва ундан ортиқ катта эркак билан жинсий алоқада бўлганликларини таъкидладилар. 20–24 ёшдаги аёлларнинг 18 ёшга етгунга қадар жинсий алоқада бўлган фоизи таълим даражаси ошиши билан пасаяди. Асосий хусусиятларга нисбатан бошқа аниқ тафовутлар кузатилмади.

Ҳақиқий эрлари ёки доимо бирга яшайдиган эркаклари ҳисобланмайдиган эркаклар билан (никоҳдан ташқари, бирга яшашдан ташқари) жинсий алоқада бўлиш вақтида презервативлардан фойдаланиш коэффициенти тадқиқотдан олдинги бир йил давомида ана шундай шерик билан жинсий алоқада бўлган 15–24 ёшли аёллар орасида баҳоланди (59-жадвал). 15–24 ёшдаги аёллар орасида 29 фоизи ҳеч қачон жинсий алоқада бўлмаганликларини, 28 фоизи охириги 12 ой мобайнида жинсий алоқада бўлганликларини айтдилар, ўзининг эри ёки бирга яшайдиган эркакга бўлмаган эркак киши билан жинсий алоқада бўлган 15–24 ёшдаги аёллар фоизи эса жуда паст бўлди (4%). Тадқиқот бошланишидан аввал 12 ой ичида доимий бўлмаган шерик билан жинсий алоқада бўлган 15–24 ёшли аёлларнинг 61 фоизи юқори хатар гуруҳига кирувчи шерик билан жинсий алоқа пайтида презервативдан фойдаланганликлари тўғрисида маълум қилди. 15–24 ёшдаги аёллар орасида охириги 12 ой мобайнида бирдан ортиқ шерик билан жинсий алоқада бўлган аёллар фоизи жуда паст бўлди. Кузатувлар сони паст бўлганлиги сабабли турли тоифаларга қараб хатарли ахлоқларда қандайдир фарқланишлар юзасидан бирон хулоса чиқаришга имкон бўлмади.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати

- Алешина Н. ва Редмонт Г. (2003). *Марказий ва Шарқий Европа ва МДХ мамлакатларида болалар ўлими коэффиценти қанчалик юқори?* Innocenti Марказининг ишчи ҳужжати №95. Флоренция: UNICEF Innocenti Тадқиқотчилик маркази.
- Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Ахборот-таҳлил маркази [Ўзбекистон], Давлат статистика қўмитаси, Макроиктисодиёт ва статистика Вазирлиги [Ўзбекистон], и ORC Масго. (2004). *Тиббий Демографик Текшириш Ўзбекистонда 2002*. Калвертон, Мэриленд, США: Ахборот-таҳлил маркази, Давлат статистика бошқармаси ва ORC Масго.
- Боерма, Ж. Т., Вайнштейн, К.И., Рутштейн, С.О. ва Зоммерфельт, А.Е., 1996. Ривожланган мамлакатларда туғилганда тана оғирлиги ҳақидаги маълумотлар: *Can Surveys тадқиқотлари ёрдам бера оладими? Бутун жаҳон Соғлиқни сақлаш Ташкилоти*, 74(2), 209–16.
- Филмер, Д. ва Притчет, Л., 2001. Харажат — ёки кўз ёши ҳақида маълумотларсиз бойлик таъсирини баҳолаш: Ҳиндистон ўқув муассасаларига қабул қилишга татбиқан. *Демография* 38(1): 115–132.
- Акушерлик ва гинекология институти [Ўзбекистон] ва Macro International Inc. (1997). *Тиббий Демографик Текшириш Ўзбекистонда, 1996*. Калвертон, Мэриленд: Акушерлик ва гинекология институти ва Macro International Inc.
- Рутштейн, С.О. ва Жонсон, К., 2004. *Фаровонлик индекси DHS*. Солиштирма ҳисобот DHS No. 6. Калвертон, Мэриленд: ORC Масго.
- ЮНИСЕФ (2000). *Мульти индикаторли кластерли тадқиқот, Ўзбекистон Республикаси 2000 й*.
- ЮНИСЕФ (2006). *Болалар ва аёллар аҳоли мониторинги. Мульти индикаторли Кластерли тадқиқот ўтказиш бўйича қўлланма*. Нью-Йорк.
- БМТ, 1983. Қўлланма X: *Демографик баҳолаш билвосита усуллари* (БМТ нашри, сотув No. E.83.XIII.2).
- БМТ, 1990а. *QFIVE, Болалар ўлимини баҳолаш бўйича БМТ Дастури*. Нью-Йорк, БМТ Одамшунослик Бўлими.
- БМТ, 1990б. *Болалар ўлимини босқичма-босқич баҳолаш бўйича қўлланма*. Нью-Йорк, БМТ
- Бутун жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг Европадаги Минтақавий офиси (2006а). *Европа аҳолисининг саломатлик аҳоли барча маълумот базалари учун (HFA-DB)*, мукамаллаштирилган намунаси: июнь 2006 й., <http://data.euro.who.int/hfad/>
- ЖССТ ва ЮНИСЕФ, 1997. *Оналар ўлимини баҳолашда она-сингиллар сўрови усули. Фойдаланишни истаганлар учун қўлланмалар*. Женева.

1 Жадвал. Уй хўжаликлари ва алоҳида фуқароларни сўрови натижалари

Уй хўжаликлари, аёллар ва 5 ёшгача бўлган болалар сони бўлиб ўтган уй хўжаликлари, аёллар ва 5 ёшгача бўлган болалар сўрови натижалари асосида ва саволларга жавоб берган уй хўжаликлари, аёллар ва 5 гача бўлган болалар қисми, Ўзбекистон, 2006

	Яшаш жойи		Минтақа					Тошкент ш.	Жами
	Шаҳар	Қишлоқ	Ғарбий	Марказий	Жанубий	Марк.-Шарқ	Шарқий		
Уй хўжаликлари сони									
Танлаб олинган	5 213	5 292	1 681	1 622	1 596	1 710	1 680	2 216	10 505
Истиқомат қилувчилар	5 086	5 263	1 677	1 612	1 582	1 686	1 650	2 142	10 349
Сўровда қатнашганлар	4 989	5 209	1 657	1 580	1 562	1 648	1 634	2 117	10 198
Саволларга жавоб берганлар қисми	98,1	99,0	98,8	98,0	98,7	97,7	99,0	98,8	98,5
Аёллар сони									
Мезонларга мос келувчилар	5 875	8 330	2 711	2 201	2 508	2 353	2 404	2 028	14 205
Сўровда қатнашганлар	5 785	8 134	2 671	2 174	2 423	2 308	2 325	2 018	13 919
Саволларга жавоб берганлар қисми	98,5	97,6	98,5	98,8	96,6	98,1	96,7	99,5	98,0
Саволларга жавоб берганларнинг умумий қисми	96,6	96,6	97,3	96,8	95,4	95,9	95,8	98,3	96,6
5 ёшгача бўлган болалар сони									
Мезонларга мос келувчилар	1 890	3 149	972	812	1 026	793	804	632	5 039
Сўровда қатнашганлар	1 874	3 112	970	805	1 015	785	780	631	4 986
онала/васийлар									
Саволларга жавоб берганлар қисми	99,2	98,8	99,8	99,1	98,9	99,0	97,0	99,8	98,9
Саволларга жавоб берганларнинг умумий қисми	97,3	97,8	98,6	97,2	97,7	96,8	96,1	98,7	97,5

2 Жадвал: Уй хўжаликлари аъзоларининг жинси ва ёши бўйича таркиби

Уй хўжаликлари аҳолисининг беш-йиллик гуруҳлар, ёш гуруҳлари бўйича боқимандалар ва 0–17 ёшгача булган болалар сонининг жинс белгилари бўйича фоиз таркиби, Ўзбекистон, 2006

	Эркаклар		Аёллар		Жами	
	Сони	Фоиз	Сони	Фоиз	Сони	Фоиз
Ёши						
0–4	2625	9,9	2540	9,5	5165	9,7
5–9	2675	10,1	2537	9,5	5212	9,8
10–14	3192	12,0	3210	12,1	6402	12,0
15–19	3198	12,0	3088	11,6	6286	11,8
20–24	2731	10,3	2775	10,4	5506	10,4
25–29	2291	8,6	2223	8,4	4514	8,5
30–34	1924	7,2	1830	6,9	3754	7,1
35–39	1537	5,8	1633	6,1	3169	6,0
40–44	1521	5,7	1573	5,9	3093	5,8
45–49	1444	5,4	1487	5,6	2930	5,5
50–54	1016	3,8	1106	4,2	2122	4,0
55–59	715	2,7	811	3,0	1525	2,9
60–64	425	1,6	426	1,6	851	1,6
65–69	486	1,8	496	1,9	982	1,8
70+	800	3,0	878	3,3	1677	3,2
Боқимандаларнинг ёш гуруҳи						
<15	8492	32,0	8287	31,1	16779	31,5
15–64	16801	63,2	16951	63,7	33751	63,5
65 +	1285	4,8	1374	5,2	2659	5,0
Болалар 0–17	10370	39,0	10145	38,1	20514	38,6
Катталар 18+	16208	61,0	16467	61,9	32675	61,4
Жами	26578	100,0	26611	100,0	53190	100,0

3 Жадвал: Уй хўжаликлари таркиби

Уй хўжаликларининг танлаб олинган хусусиятларига кўра фоизларга бўлиниши, Ўзбекистон, 2006

	Таққосланган фоиз	Уй хўжаликлари сони	
		Таққосланган	Таққослан- маган
Уй хўжалиги бошлигининг жинси			
Эркак	82,2	8387	8116
Аёл	17,8	1811	2082
Минтақа			
Ғарбий	9,8	996	1657
Марказий	21,4	2182	1580
Жанубий	16,3	1658	1562
Марказий-Шарқий	15,0	1527	1648
Шарқий	27,9	2841	1634
Тошкент ш.	9,7	994	2117
Яшаш жойи			
Шаҳар	37,7	3843	4989
Қишлоқ	62,3	6355	5209
Уй хўжалиги аъзолари сони			
1	4,8	487	598
2–3	15,9	1623	1825
4–5	38,1	3889	3779
6–7	27,9	2848	2666
8–9	8,5	869	829
10+	4,7	482	501
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси			
Ўзбек	80,1	8169	7684
Рус	7,0	717	1027
Қорақалпоқ	2,0	202	352
Тожиқ	6,3	643	511
Қирғиз	0,3	33	26
Бошқа тил	4,3	435	598
Жами	100,0	10198	10198
18 ёшдан кичик бўлган камида бир бола	81,3	10198	10198
5 ёшдан кичик бўлган камида бир бола	36,7	10198	10198
15–49 ёшда бўлган камида бир аёл	89,1	10198	10198

4 Жадвал: Аёлларнинг асосий хусусияти

Ёши 15–49 да бўлган аёлларнинг асосий хусусиятлари бўйича фоиз таркиби, Ўзбекистон, 2006

	Таққосланган фоиз	Аёллар сони	
		Таққосланган	Таққослан- маган
Минтақа			
Ғарбий	11,2	1554	2671
Марказий	20,9	2915	2174
Жанубий	18,4	2554	2423
Марказий-Шарқий	14,5	2015	2308
Шарқий	28,7	3995	2325
Тошкент ш.	6,4	885	2018
Яшаш жойи			
Шаҳар	31,3	4360	5785
Қишлоқ	68,7	9559	8134
Ёши			
15–19	21,0	2929	2901
20–24	18,9	2634	2588
25–29	15,2	2121	2155
30–34	12,6	1754	1758
35–39	11,2	1563	1619
40–44	10,9	1514	1517
45–49	10,1	1405	1381
Оилавий аҳволи/бирга яшамоқ			
Ҳозирда турмуш қурган/эркак билан бирга яшайди	64,2	8929	8855
Аввал оилали бўлган/эркак билан бирга яшаган	5,2	726	789
Ҳеч қачон оила қурмаган/эркак билан бирга яшамаган	30,6	4264	4275
Оналик мақоми			
Бола кўрган	63,9	8898	8897
Ҳеч қачон бола кўрмаган	36,1	5021	5022
Маълумот*			
Тугалланмаган ўрта	20,3	2827	2777
Тугалланган ўрта	46,3	6448	5901
Ўрта махсус	25,2	3503	3878
Олий	8,2	1135	1357
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили			
Энг паст	18,8	2621	2107
Иккинчи	20,1	2803	2348
Ўртача	20,7	2880	2637
Тўртинчи	20,3	2832	2904
Энг юқори	20,0	2782	3923
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси			
Ўзбек	84,5	11757	11252
Рус	3,3	461	685
Қорақалпоқ	2,1	287	516
Тожик	6,3	880	739
Бошқа тил	3,8	535	727
Жами	100,0	13919	13919

* 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

5 Жадвал: Болаларнинг асосий хусусиятлари

5 ёш гача бўлган болаларнинг асосий хусусиятларига кўра фоизларга бўлиниши, Ўзбекистон, 2006

	Таққосланган фоиз	5 ёшгача бўлган болалар сони	
		Таққосланган	Таққослан- маган
Жинс			
Эркак	50,7	2527	2521
Аёл	49,3	2459	2465
Минтақа			
Ғарбий	11,3	564	970
Марказий	21,8	1085	805
Жанубий	21,2	1057	1015
Марказий-Шарқий	13,8	688	785
Шарқий	26,6	1325	780
Тошкент ш.	5,4	267	631
Яшаш жойи			
Шаҳар	28,7	1432	1874
Қишлоқ	71,3	3554	3112
Ёши			
< 6 ой	8,7	435	446
6–11 ой	11,5	574	565
12–23 ой	21,6	1078	1098
24–35 ой	19,1	954	938
36–47 ой	20,2	1010	994
48–59 ой	18,8	936	945
Онанинг маълумоти*			
Тугалланмаган ўрта	15,6	778	756
Тугалланган ўрта	48,9	2438	2281
Ўрта махсус	28,0	1394	1508
Олий	7,4	369	435
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили			
Энг паст	22,8	1139	950
Иккинчи	19,9	993	857
Ўртача	19,7	983	930
Тўртинчи	20,1	1003	1021
Энг юқори	17,4	868	1228
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси			
Ўзбек	86,6	4316	4169
Рус	1,7	84	133
Қорақалпоқ	1,7	87	161
Тожик	6,5	322	273
Бошқа тил	3,5	177	250
Жами	100,0	4986	4986

* 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

6 Жадвал: Болалар ўлими

Гўдаклар ўлими ва 5 ёшгача бўлган болалар ўлими, Ўзбекистон, 2006

	Гўдаклар ўлими*	5 ёшгача бўлган болалар ўлими**
Жинси		
Эркак	56	66
Аёл	40	47
Минтақа		
Ғарбий	54	65
Марказий	52	61
Жанубий	63	76
Марказий-Шарқий	28	31
Шарқий	45	52
Тошкент ш.	34	39
Яшаш жойи		
Шаҳар	44	51
Қишлоқ	50	59
Онанинг маълумоти***		
Тугалланмаган ўрта	49	58
Тугалланган ўрта	51	61
Ўрта махсус	46	54
Олий	28	32
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили		
Энг паст	59	72
Иккинчи	51	60
Ўртача	46	54
Тўртинчи	43	50
Энг юқори	36	42
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси		
Ўзбек	49	57
Рус	19	21
Қорақалпоқ	47	55
Тожик	57	68
Бошқа тил	29	32
Жами	48	57

* МИКТ Индикатор 2; МРМ Индикатор 14

** МИКТ Индикатор 1; МРМ Индикатор 13

*** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

7 Жадвал: Болаларнинг етарлича овқатланмаслиги

Овқат етишмаслигининг оғир ва ўта оғир даражасига чалинган ёши 0-59 ойлик болаларнинг фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Вазнининг ёшига нисбати		Бўйининг ёшига нисбати		Вазнининг бўйига нисбати (ориқлаб кетиш)			0-59 ойлик болалар сони
	% пастроқ медианадан -2*	% пастроқ медианадан -3*	% пастроқ медианадан -2**	% пастроқ медианадан -3**	% пастроқ медианадан -2***	% пастроқ медианадан -3***	баландроқ медианадан +2***	
Жинси								
Эркак	4,8	0,5	13,9	3,7	3,9	0,9	6,6	2 389
Аёл	5,4	1,1	15,4	4,9	2,7	0,5	7,9	2 303
Минтақа								
Ғарбий	4,1	0,7	18,4	5,6	1,9	0,8	12,0	527
Марказий	4,1	0,9	10,4	2,1	6,0	1,3	9,6	1 013
Жанубий	6,9	0,5	15,5	4,3	3,2	0,7	4,1	988
Марказий-Шарқий	4,3	0,5	15,1	4,4	3,3	0,3	9,4	651
Шарқий	5,9	1,2	16,6	5,7	2,1	0,4	4,9	1 257
Тошкент ш.	2,2	0,4	9,1	2,6	2,1	0,6	6,6	255
Яшаш жойи								
Шаҳар	4,7	0,5	14,0	4,2	3,3	0,8	8,6	1 337
Қишлоқ	5,2	0,9	14,9	4,3	3,3	0,6	6,7	3 354
Ёши								
< 6 ой	1,3	0,3	5,2	0,5	3,2	0,7	9,8	377
6-11 ой	4,3	1,2	7,1	3,2	6,3	1,3	10,1	532
12-23 ой	8,2	1,1	16,5	4,9	5,7	1,3	9,8	999
24-35 ой	5,8	0,9	16,7	5,2	2,3	0,7	5,1	919
36-47 ой	3,7	0,5	16,5	4,6	1,5	0,1	5,4	965
48-59 ой	4,4	0,7	16,9	4,5	1,8	0,3	5,9	899
Онанинг маълумоти****								
Тугалланмаган ўрта	5,3	1,1	17,9	5,4	2,3	0,5	8,1	735
Тугалланган ўрта	5,5	0,8	15,0	4,2	3,3	0,7	6,6	2 307
Ўрта махсус	4,7	0,8	13,3	4,0	4,0	0,8	7,4	1 297
Олий	2,6	0,2	9,6	3,4	2,9	0,5	9,1	346
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили								
Энг паст	5,6	0,7	16,1	4,9	4,3	1,0	5,6	1085
Иккинчи	7,0	1,0	16,7	4,1	2,8	0,6	7,4	920
Ўртача	5,0	1,1	14,8	4,2	3,7	0,4	7,1	919
Тўртинчи	4,2	0,7	13,4	3,5	2,2	0,5	8,5	952
Энг юқори	3,4	0,5	11,6	4,8	3,4	0,8	8,0	814
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси								
Ўзбек	5,1	0,8	14,6	4,1	3,2	0,7	7,0	4 060
Рус	2,6	0,5	9,9	3,2	4,4	—	8,3	83
Қорақалпоқ	5,3	0,9	26,5	7,7	1,9	0,9	18,1	75
Тожик	5,5	0,5	10,9	4,6	4,6	1,1	6,4	304
Бошқа тил	5,3	0,8	18,4	7,5	3,5	0,8	10,7	169
Жами	5,1	0,8	14,6	4,3	3,3	0,7	7,3	4 691

* МИКТ Индикатор 6; МРМ Индикатор 4

** МИКТ Индикатор 7

*** МИКТ Индикатор 8

**** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

Эслатма: «2 стандартдан ортиқ четга чиқиш» фоизи, ўз ичига медианага нисбатан «3 стандарт четга чиқишни» қамраган.

8 Жадвал: Дастлабки эмизиш

Тадқиқот бошланишидан икки йил аввал бола кўрган ва ўз боласини туққанидан сўнг биринчи соат ичида ва биринчи кун ичида эмизган 15–49 ёш гуруҳидаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Ўз боласини туққанидан сўнг биринчи соат ичида эмизган аёллар фоизи*	Ўз боласини туққанидан сўнг биринчи кун ичида эмизган аёллар фоизи	Тадқиқот бошланишидан икки йил аввал тирик бола туққан аёллар сони
Минтақа			
Ғарбий	61,8	85,4	236
Марказий	49,7	76,5	446
Жанубий	71,7	92,4	427
Марказий-Шарқий	75,9	84,2	303
Шарқий	76,7	86,7	544
Тошкент ш.	59,9	85,4	115
Яшаш жойи			
Шаҳар	68,8	84,5	591
Қишлоқ	66,4	85,3	1480
Туққандан кейинги ойлар			
<6 ой	68,6	85,9	452
6–11 ой	68,9	84,7	593
12–23 ой	65,4	84,9	1027
Онанинг маълумоти**			
Тугалланмаган ўрта	64,3	78,1	334
Тугалланган ўрта	66,8	85,8	975
Ўрта махсус	69,0	87,2	608
Олий	67,1	87,1	154
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили			
Энг паст	67,8	87,7	433
Иккинчи	62,6	82,2	416
Ўртача	73,4	88,1	427
Тўртинчи	67,3	83,0	423
Энг юқори	63,8	84,2	373
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси			
Ўзбек	67,6	85,3	1765
Рус	51,4	75,4	35
Қорақалпоқ	86,6	98,2	38
Тожик	52,9	78,7	154
Бошқа тил	81,6	90,2	79
Жами	67,1	85,1	2072

* МИКТ Индикатор 45

** 2 та «маълумот страндартларига мос бўлмаган» Таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

9 Жадвал: Эмишиш

Ҳар бир ёш гуруҳида эмиш мақоми бўйича яшайдиган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	0-3 ойлик болалар		0-5 ойлик болалар		6-9 ойлик болалар		12-15 ойлик болалар		20-23 ойлик болалар	
	Фақат кўкрак сути билан боқиладиган болалар, %	Болалар сони	Фақат кўкрак сути билан боқиладиган болалар, %*	Болалар сони	Эмизиладиган ва қаттиқ/ярим қаттиқ овқат бериладиган болалар, %	Болалар сони	Фақат кўкрак сути билан боқиладиган болалар, %***	Болалар сони	Фақат кўкрак сути билан боқиладиган болалар, %***	Болалар сони
Жинси										
Эркак	35,7	147	26,5	229	48,0	195	79,8	183	38,4	178
Аёл	38,2	134	26,3	206	42,4	194	76,7	165	37,4	181
Минтақа										
Ғарбий	31,3	34	24,1	51	43,3	40	82,9	40	45,1	44
Марказий	(32,4)	51	21,0	84	18,7	87	82,2	76	32,9	90
Жанубий	44,8	54	30,8	84	43,9	73	80,0	74	35,8	84
Марказий-Шарқий	(45,9)	39	30,8	67	53,3	54	63,8	58	35,3	52
Шарқий	35,8	88	28,1	123	64,2	113	85,5	82	(47,3)	69
Тошкент ш.	19,4	(14)	14,5	25	39,2	22	(58,6)	17	(27,5)	21
Яшаш жойи										
Шаҳар	31,8	94	22,8	149	48,7	83	73,8	104	27,6	102
Қишлоқ	39,5	187	28,3	285	44,2	306	80,3	244	41,9	257
Онанинг маълумоти****										
Тугалланмаган ўрта	(38,2)	47	24,4	73	36,4	51	77,6	53	34,8	56
Тугалланган ўрта	35,5	125	26,2	192	41,4	173	80,4	161	38,0	182
Ўрта махсус	39,7	92	28,6	136	53,7	134	78,8	110	40,4	96
Олий	(*)	18	(24,4)	33	(43,8)	(31)	(63,7)	24	(33,6)	25
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили										
Энг паст	(33,4)	58	23,9	85	42,5	75	88,5	78	49,3	68
Иккинчи	(51,4)	53	35,7	89	46,5	84	79,3	73	45,0	78
Ўртача	31,6	65	25,0	85	41,9	92	85,0	61	31,5	83
Тўртинчи	38,2	58	24,0	95	45,6	73	70,6	78	35,0	76
Энг юқори	30,7	47	23,4	80	50,7	65	66,2	57	27,0	54
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси										
Ўзбек	37,2	247	26,8	382	44,7	330	82,0	295	39,7	302
Бошқа тил	(34,5)	34	24,1	53	47,9	59	57,8	53	28,0	57
Жами	36,9	281	26,4	435	45,2	389	78,3	348	37,9	359

* МИКТ Индикатор 15

** МИКТ Индикатор 17

*** МИКТ Индикатор 16

**** 1 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган/ 0-5 ойлик Болалар

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

(*) 25тадан камроқ Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

10 Жадвал: Мос тарзда боқилаётган гўдаклар

Фақат эмизилаётган 6 ойгача бўлган гўдаклар фоизи, эмизилаётган ва қаттиқ/ярим қаттиқ қўшимча овқатлантириш билан боқилаётган 6–11 ойгача бўлган болалар фоизи, эмизилаётган ва қаттиқ/ярим қаттиқ тавсия қилинган маротаба қўшимча овқатлантириш билан боқилаётган болалар фоизи ва етарлича озуқа олаётган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Гўдаклар фоизи					0–11 ойлик ёшдаги гўдаклар сони
	0–5 ой фақат эмизиш билан боқилаётганлар	6–8 ой, охириги 24 соат мобайнида камида 2 маротаба кўкрак сути ва қўшимча овқатлантириш билан боқилаётганлар	9–11 ой, охириги 24 соат мобайнида камида 3 маротаба кўкрак сути ва қўшимча овқатлантириш билан боқилаётганлар	6–11 ой, бир кун мобайнида бир неча маротаба кўкрак сути ва минимал маротаба тавсия қилинган қўшимча овқатлантириш билан боқилаётганлар*	0–11 ой, мос тарзда боқилаётганлар**	
Жинси						
Эркак	26,5	29,5	24,0	26,6	26,5	510
Аёл	26,3	29,8	30,9	30,4	28,7	499
Минтақа						
Ғарбий	24,1	28,9	27,0	27,8	26,1	110
Марказий	21,0	19,8	8,9	14,2	16,9	218
Жанубий	30,8	17,8	18,2	18,0	23,5	196
Марказий-Шарқий	30,8	36,4	46,4	41,3	36,3	140
Шарқий	28,1	43,2	42,5	42,8	36,5	288
Тошкент ш.	14,5	20,4	25,8	23,2	19,3	56
Яшаш жойи						
Шаҳар	22,8	34,9	33,8	34,2	28,4	292
Қишлоқ	28,3	28,3	25,0	26,6	27,3	717
Онанинг маълумоти***						
Тугалланмаган ўрта	24,4	17,9	29,0	24,8	24,6	158
Тугалланган ўрта	26,2	25,6	26,0	25,8	25,9	452
Ўрта махсус	28,6	39,4	28,9	34,1	31,8	321
Олий	24,4	29,3	27,1	28,1	26,5	76
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	23,9	19,3	24,1	21,8	22,7	197
Иккинчи	35,7	30,1	28,3	29,4	32,3	194
Ўртача	25,0	31,1	23,3	26,6	26,0	227
Тўртинчи	24,0	36,1	28,1	31,9	28,1	201
Энг юқори	23,4	32,1	35,1	33,8	29,4	190
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	26,8	29,2	27,2	28,1	27,5	866
Бошқа тил	24,1	32,2	29,1	30,5	28,1	143
Жами	26,4	29,6	27,5	28,5	27,6	1009

* МИКТ Индикатор 18

** МИКТ Индикатор 19

*** 1 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

11 Жадвал: Йодланган тузни истеъмол қилиш

Мувофиқ равишда йодланган тузни истеъмол қилувчи уй хўжаликлари фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Тузи синовдан ўтказилган уй хўжаликлари-нинг улуши	Суровдан ўтказилган уй хўжаликлари-нинг сони	Тузсиз	Уй хўжаликлари-нинг фоизи			Жами	Тузи синовдан ўтказилган ёки туздан фойдалан-майдиган уй хўжаликлари-нинг сони
				Тузни синовдан ўтказиш натижалари				
				0 PPM	< 15 PPM	15+ PPM*		
Минтақа								
Ғарбий	99,0	996	0,5	13,4	42,4	43,6	100	991
Марказий	99,7	2182	0,1	22,8	23,8	53,2	100	2176
Жанубий	99,0	1658	0,4	18,2	12,8	68,6	100	1648
Марказий-Шарқий	99,9	1527	0,1	15,5	34,8	49,6	100	1527
Шарқий	99,2	2841	0,4	21,8	34,9	42,9	100	2830
Тошкент ш.	98,9	994	0,3	6,4	21,8	71,5	100	986
Яшаш жойи								
Шаҳар	99,2	3843	0,2	11,4	26,4	62,0	100	3823
Қишлоқ	99,4	6355	0,3	22,3	29,6	47,8	100	6335
Уй хўжалиги бошлигининг маълумоти								
Бошланғич/Ностандарт	(100,0)	30	(-)	(18,5)	(55,7)	(25,8)	100,0	30
Тугалланмаган ўрта	99,2	1659	0,3	21,1	30,0	48,7	100	1650
Тугалланган ўрта	99,5	3822	0,2	21,0	30,4	48,4	100	3808
Ўрта махсус	99,2	2801	0,3	15,9	27,8	55,9	100	2789
Олий	99,4	1885	0,4	13,2	23,4	63,0	100	1880
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили								
Энг паст	98,8	1864	0,4	24,4	30,0	45,2	100	1849
Иккинчи	99,5	1914	0,2	23,7	30,4	45,7	100	1909
Ўртача	99,6	1888	0,2	21,3	29,8	48,8	100	1885
Тўртинчи	99,5	1903	0,3	16,0	30,6	53,1	100	1899
Энг юқори	99,3	2629	0,3	9,1	23,3	67,3	100	2617
Жами	99,3	10198	0,3	18,2	28,4	53,1	100	10158

* МИКТ Индикатор 41

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

12 Жадвал: Болаларга А витаминини қўшиб бериш

Охирги 6 ой ичида А витамининг юқори дозасини қабул қилганлик тамойили асосида 6–59 ойгача бўлган болаларнинг фоиз таркиби, Ўзбекистон, 2006

	А витамини қабул қилган болалар фоизи:			А витамини олганмиз деб аниқ айта олмаймиз	А витаминини ҳеч қачон олмаган	Жами	6–59 ойлик болалар сони
	Охирги 6 ой ичида*	Охирги 6 ойдан аввал	Қачонлигини аниқ эслолмайман				
Жинси							
Эркак	72,4	5,9	11,8	2,7	7,3	100,0	2298
Аёл	71,7	5,2	12,0	3,1	8,0	100,0	2253
Минтақа							
Ғарбий	94,7	0,1	1,3	0,1	3,8	100,0	513
Марказий	65,4	8,6	16,5	2,9	6,6	100,0	1002
Жанубий	74,6	2,9	8,3	3,3	11,0	100,0	972
Марказий-Шарқий	75,4	5,0	9,5	4,6	5,5	100,0	620
Шарқий	71,1	8,3	15,5	2,0	3,1	100,0	1202
Тошкент ш.	37,3	3,5	18,1	6,6	34,5	100,0	242
Яшаш жойи							
Шаҳар	60,8	7,4	15,6	4,4	11,8	100,0	1282
Қишлоқ	76,4	4,8	10,5	2,3	6,0	100,0	3269
Ёши							
6–11 ой	76,2	1,6	5,8	2,5	13,9	100,0	574
12–23 ой	77,7	4,2	8,7	2,7	6,8	100,0	1078
24–35 ой	72,5	6,5	12,7	2,0	6,2	100,0	954
36–47 ой	71,5	6,5	13,1	2,7	6,2	100,0	1010
48–59 ой	63,1	7,6	17,2	4,5	7,7	100,0	936
Онанинг маълумоти**							
Тугалланмаган ўрта	72,3	5,6	11,1	1,3	9,7	100,0	704
Тугалланган ўрта	73,6	5,1	12,0	3,2	6,2	100,0	2246
Ўрта махсус	70,9	6,2	12,3	2,7	7,9	100,0	1259
Олий	64,6	6,5	11,7	4,9	12,2	100,0	337
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили							
Энг паст	74,8	5,4	10,9	2,6	6,3	100,0	1054
Иккинчи	73,9	4,5	12,0	2,0	7,6	100,0	904
Ўртача	76,0	6,1	9,6	2,2	6,0	100,0	898
Тўртинчи	76,7	5,0	10,4	2,5	5,3	100,0	908
Энг юқори	56,2	6,9	17,5	5,4	14,0	100,0	788
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси							
Ўзбек	72,7	5,7	11,6	2,8	7,2	100,0	3933
Рус	38,0	5,4	20,0	8,6	28,0	100,0	76
Қорақалпоқ	88,3	–	4,8	1,7	5,1	100,0	77
Тожик	61,8	7,8	17,7	3,1	9,5	100,0	298
Бошқа тил	81,9	1,4	7,9	2,7	6,0	100,0	166
Жами	72,0	5,6	11,9	2,9	7,6	100,0	4551

* Индикатор 42 МИКТ

** 5 та «маълумот страндартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

13 Жадвал: Кам тана оғирлиги билан туғилган гўдаклар

Тадқиқот бошланишидан икки йил аввал вазни 2500 граммдан кам бўлиб туғилган гўдаклар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Тирик туғилганлар фоизи:		Тирик туғилганлар сони
	2500 граммдан кам*	Туғилиш жараёнида таққосланган**	
Минтақа			
Ғарбий	2,7	98,7	236
Марказий	5,4	99,7	446
Жанубий	4,3	98,6	427
Марказий-Шарқий	3,5	99,5	303
Шарқий	6,6	99,5	544
Тошкент ш.	4,6	98,8	115
Яшаш жойи			
Шаҳар	4,7	99,2	591
Қишлоқ	4,9	99,2	1480
Онанинг маълумоти***			
Тугалланмаган ўрта	4,8	99,0	334
Тугалланган ўрта	4,5	99,1	975
Ўрта махсус	5,4	99,4	608
Олий	4,7	100,0	154
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили			
Энг паст	5,4	99,2	433
Иккинчи	5,7	99,0	416
Ўртача	4,8	98,6	427
Тўртинчи	4,2	99,8	423
Энг юқори	4,0	99,6	373
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси			
Ўзбек	4,9	99,3	1765
Рус	4,8	98,1	35
Қорақалпоқ	2,7	100,0	38
Тожик	5,9	99,2	154
Бошқа тил	3,3	98,9	79
Жами	4,8	99,2	2072

* МИКТ Индикатор 9

** МИКТ Индикатор 10

*** 2 та «маълумот страндартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

14 Жадвал: Асосий хусусиятлар бўйича эмлаш

Болалар касалликларига қарши эмланган 15–26 ойлик болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Куйда курсатилган дори воситаларини олган болалар фоизи:										Тиббий қаргалари бўлган болалар сони	15–26 ойлик болалар сони		
	БЦЖ	ДРТ1	ДРТ2	ДРТ3	Polio0	Polio1	Polio2	Polio3	Қизмиқ*	Барчаси			Ҳеч қандай	
Жинси														
Эркак	100,0	99,5	96,3	93,5	98,9	98,1	93,4	90,1	97,0	86,8	–	95,6	532	
Аёл	100,0	99,1	95,5	92,8	99,6	97,3	93,5	88,9	97,8	87,0	–	96,4	515	
Минтақа														
Ғарбий	100,0	99,5	95,4	93,5	100,0	94,0	86,3	82,2	99,5	81,7	–	89,5	129	
Марказий	100,0	99,3	96,5	94,3	98,3	97,2	93,1	87,0	97,1	86,2	–	98,3	235	
Жанубий	100,0	99,5	96,4	94,8	99,2	99,0	96,0	95,1	96,3	92,1	–	97,4	223	
Марказий–Шарқий	100,0	98,6	91,8	83,6	99,0	95,9	85,5	78,0	96,3	73,3	–	95,9	153	
Шарқий	100,0	100,0	98,1	97,1	100,0	99,7	99,0	97,3	98,7	94,4	–	96,4	250	
Тошкент ш.	100,0	97,4	94,3	90,1	99,2	100,0	97,5	92,1	95,4	84,2	–	94,8	58	
Яшаш жойи														
Шаҳар	100,0	99,4	93,5	89,1	99,2	96,4	89,7	82,4	97,3	78,1	–	91,8	300	
Қишлоқ	100,0	99,3	96,9	94,8	99,2	98,2	94,9	92,4	97,5	90,4	–	97,7	747	
Онанинг маълумоти**														
Тугалланмаган ўрта	100,0	98,9	97,0	92,9	99,7	99,5	93,4	90,0	99,3	87,2	–	96,9	164	
Тугалланган ўрта	100,0	99,4	96,5	94,2	99,1	98,2	95,4	92,3	97,0	89,4	–	96,9	518	
Ўрта махсус	100,0	99,6	95,1	93,1	99,8	95,8	89,5	86,0	96,8	84,4	–	95,8	285	
Олий	100,0	99,1	93,3	87,3	97,0	98,2	94,6	83,3	98,1	78,6	–	89,8	79	
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили														
Энг паст	100,0	98,7	95,2	93,7	98,8	98,2	93,8	91,1	96,6	90,1	–	96,8	218	
Иккинчи	100,0	99,3	97,6	95,3	99,5	98,6	94,3	92,3	96,9	89,1	–	97,5	209	
Ўртача	100,0	99,4	96,3	93,3	98,8	98,3	95,9	93,9	98,5	91,0	–	96,9	212	
Тўртинчи	100,0	100,0	94,5	91,2	100,0	96,6	91,2	85,2	97,4	83,5	–	96,3	222	
Энг юқори	100,0	99,2	96,1	92,5	99,0	96,9	91,8	84,9	97,7	80,0	–	92,1	186	
Уй ҳужалиги бошлиғининг она тилиси														
Ўзбек	100,0	99,3	96,1	93,9	99,1	98,6	95,1	92,2	97,5	89,5	–	97,4	876	
Рус	(100,0)	(97,0)	(97,0)	(95,1)	(100,0)	(87,0)	(86,1)	(76,4)	(96,2)	(67,7)	(–)	(96,5)	22	
Қорақалпоқ	(100,0)	(97,2)	(80,0)	(74,1)	(100,0)	(84,1)	(70,9)	(59,3)	(100,0)	(59,3)	(–)	(86,2)	22	
Тожиқ	100,0	100,0	98,1	91,3	100,0	95,2	87,1	79,4	97,3	78,1	–	90,9	82	
Бошқа тил	100,0	100,0	95,8	90,2	100,0	96,4	86,4	76,9	95,7	74,9	–	83,7	45	
Жами	100,0	99,3	95,9	93,2	99,2	97,7	93,4	89,6	97,4	86,9	–	96,0	1047	

* 15 ойлик бўлган қизмиққа қарши эмлашлар

** 1 та «маълумот страндартига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат курсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

15 Жадвал: Асосий хусусиятлар бўйича эмлаш (давоми)

Болалар касалликларига қарши эмланган 15–26 ойлик болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Қуйида кўрсатилган дори воситаларини олган болалар фоизи:			Тиббиёт карталари бўлганлар фоизи	15–26 ойгача бўлган болалар сони
	НерВ1	НерВ2	НерВ3		
Жинси					
Эркак	99,7	95,9	90,5	95,6	532
Аёл	99,7	96,2	90,3	96,4	515
Минтақа					
Ғарбий	99,5	95,8	87,2	89,5	129
Марказий	99,3	95,3	93,3	98,3	235
Жанубий	99,5	99,0	95,0	97,4	223
Марказий-Шарқий	100,0	89,2	78,0	95,9	153
Шарқий	100,0	98,1	92,8	96,4	250
Тошкент ш.	100,0	97,9	91,4	94,8	58
Яшаш жойи					
Шаҳар	100,0	91,8	85,8	91,8	300
Қишлоқ	99,5	97,8	92,3	97,7	747
Онанинг маълумоти*					
Тугалланмаган ўрта	100,0	96,7	91,0	96,9	164
Тугалланган ўрта	99,3	97,0	92,5	96,9	518
Ўрта махсус	100,0	94,6	88,7	95,8	285
Олий	100,0	93,5	82,3	89,8	79
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили					
Энг паст	98,7	96,1	90,7	96,8	218
Иккинчи	99,7	99,5	91,4	97,5	209
Ўртача	100,0	95,2	92,0	96,9	212
Тўртинчи	100,0	93,8	89,7	96,3	222
Энг юқори	100,0	95,9	88,2	92,1	186
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси					
Ўзбек	99,7	96,7	91,3	97,4	876
Рус	(100,0)	(92,2)	(88,5)	(96,5)	22
Қорақалпоқ	(97,2)	(82,8)	(73,0)	(86,2)	22
Тожик	100,0	93,2	86,2	90,9	82
Бошқа тил	100,0	96,8	89,8	83,7	45
Жами	99,7	96,1	90,4	96,0	1047

* 1 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

() 25–49 Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

16 Жадвал: Оғиз регидрация услубида даволаш

Охириги икки ҳафта ичида диарея билан оғриган ва оғиз регидрацияси ва кўп миқдорда суюқлик қабул қилган ёки бошқа усул билан даволанган ёши 0–59 ойлик болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Охириги икки ҳафта ичида диарея билан оғриган	Ёши 0–59 ойлик болалар фоизи	Диарея билан оғриган ва қуйидагиларни истемол қилган болалар:				ОРТ қўллаган фоиз*	Диарея билан оғриган ёши 0–59 ой болалар сони
			ОРТ пакети-дан суюқлик	Тавсия этилган уй шароитида тайёрланган суюқлик	Дастлаб қадоқланган ОРТ эритмаси	Даволанмаган		
Жинси								
Эркак	2,9	2527	26,7	37,8	55,2	21,2	78,8	74
Аёл	2,2	2459	(29,2)	(34,2)	(66,8)	(21,3)	(78,7)	53
Яшаш жойи								
Шаҳар	2,4	1432	(36,5)	(31,3)	(63,9)	(20,5)	(79,5)	34
Қишлоқ	2,6	3554	24,5	38,2	58,6	21,5	78,5	92
Жами	2,5	4986	27,8	36,3	60,1	21,2	78,8	127

* МИКТ Индикатор 23

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

17 Жадвал: Диареяни уй шароитида даволаш

Охириги икки хафта ичида диарея билан оғриган ва кўп миқдорда суюқлик истеъмол қилган ҳолда кассалик хуруж тутган пайтда овқатланишни давом эттирган ёши 0–59 ойлик болалар физи, Ўзбекистон, 2006

Жинси	Охириги икки хафта ичида диарея билан оғриган болалар сони	Еши 0–59 ойлик бўлган болалар сони	Диарея билан оғриган болалар, шунингдек:			Диареяни уй шароитида даволаш итида даволаш	ОРТ ёки кўп суюқлик истеъмол қилган ҳолда овқат истеъмол қилишни давом эттирганлар	Еши 0–59 ой ва диарея билан оғриган болалар сони
			Кўп суюқлик истеъмол қилганлар	Аваллидек ёки камроқ суюқлик истеъмол қилганлар	Камроқ, аваллидек, ёки кўпроқ овқат истеъмол қилганлар			
Эркак	2,9	2527	35,7	61,9	42,3	14,6	24,1	74
Аёл	2,2	2459	(31,0)	(62,0)	(53,0)	(19,4)	(33,7)	53
Яшаш жойи								
Шаҳар	2,4	1432	(45,3)	(54,7)	(38,0)	(14,9)	(20,1)	34
Қишлоқ	2,6	3554	29,4	64,6	50,1	17,2	31,0	92
Жами	2,5	4986	33,7	61,9	46,8	16,6	28,1	127

* МИКТ Индикатор 34

** МИКТ Индикатор 35

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

18 Жадвал: Пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинган пайтда тиббий ёрдамга мурожаат этиш

Охириги икки хафта давомида пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинган ва тиббиёт масканларига келтирилган ёши 0–59 ойгача бўлган болалар физи, Ўзбекистон, 2006

Жинси	Ўткир нафас олиш йўллари инфекцияси билан оғриганлар	Еши 0–59 ойлик болалар сони	Пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинган ва кўпдаги масканларга олиб борилган болалар физи										Пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинган ёши 0–59 ойлик болалар сони
			Дав. касалхонаси	Дав. поликлини-каси	Дав. тиббий пункти	Қишлоқврачи	Давлат манбалари		Хусусий манбалар	Хар қандай бошқа мутасадди йдора ёки шахс*			
							Мобил/сафарбар клиника	Хусусий касалхона/клиника		Бошқа манбалар	Кариндос/дўст		
Эркак	2,8	2527	5,0	27,3	20,0	9,0	8,9	3,5	0,9	0,9	70,5	70	
Аёл	1,8	2459	(13,0)	(38,9)	(11,3)	(7,1)	(-)	(-)	(-)	(2,8)	(63,2)	44	
Яшаш жойи													
Шаҳар	2,8	1432	11,0	53,3	-	-	12,8	3,4	-	-	73,5	41	
Қишлоқ	2,1	3554	6,5	19,8	25,9	12,8	1,4	1,5	2,5	2,5	64,5	73	
Жами	2,3	4986	8,1	31,8	16,7	8,2	5,5	2,2	1,6	1,6	67,7	114	

* индикатор 23 МИККИ

() Цифры, основанные на невзвешенных случаях 25–49

19 Жадвал: Пневмонияга чалинганларни антибиотиклар билан даволаш

Пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинган ва антибиотиклар билан даволанган 0–59 ойлик болалар
фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинган ва охириги икки ҳафта давомида антибиотиклар билан даволанган 5 ёшгача бўлган болалар фоизи*	Текшириш ўтказишдан олдин охириги икки ҳафта давомида пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинган болалар сони
Жинси		
Эркак	52,4	70
Аёл	(61,1)	44
Яшаш жойи		
Шаҳар	63,5	41
Қишлоқ	51,4	73
Жами	55,7	114

* Индикатор 22 МИКТ

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

21 Жадвал: Қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланиш

Уй хўжалиқларининг овқат тайёрлаш учун фойдаланадиган ёқилғи турларига мувофиқ фонд ҳисобидаги тақсимланиши, ва овқат тайёрлаш учун қаттиқ ёқилғи турларидан фойдаланувчи УХнинг фонд ҳисобидаги улуши, Ўзбекистон, 2006

	Қуйда кўрсатилган ресурслардан фойдаланувчи уй хўжалиқларининг фонди:										Уй хўжалиқлари сони	
	Электр қуввати	Сувтирилган газ	Табийий газ	Қеросин	Қўмир	Писта-қўмир	Ўтин	Қишлоқ хўжалиғи усимликлари	Бошқа	Жами		Овқат тайёрлаш учун қаттиқ ёқилғи турлари ¹⁾
Минтақа												
Ғарбий	0,1	1,7	91,0	0,1	-	-	7,1	0,0	-	1000	7,2	996
Марказий	0,3	1,3	86,2	-	-	-	12,2	-	-	1000	12,2	2182
Жанубий	1,7	6,7	58,3	0,1	0,1	0,2	29,2	3,6	0,1	1000	33,2	1658
Марказий-шарқий	3,5	4,2	81,5	-	0,1	0,2	10,1	0,4	-	1000	10,8	1527
Шарқий	0,3	1,9	78,6	-	-	0,1	19,0	-	0,1	1000	19,2	2841
Тошкент ш.	1,7	0,6	97,6	-	0,1	-	-	-	-	1000	0,1	994
Яшаш жойи												
Шаҳар	2,0	3,0	94,4	-	0,0	-	0,6	-	-	1000	0,7	3843
Қишлоқ	0,6	2,6	71,9	0,0	0,0	0,2	23,5	1,1	0,1	1000	24,7	6355
Уй хўжалиғи бошлиғининг маълумоти												
Бошланғич/Ностандарт	(-)	(-)	(79,1)	(-)	(-)	(-)	(20,9)	(-)	(-)	1000	(20,9)	30
Тугалланмаган ўрта	1,3	3,0	79,9	-	-	0,1	14,9	0,7	0,1	1000	15,7	1659
Тугалланган ўрта	0,8	3,0	77,8	0,0	0,0	0,1	17,5	0,8	-	1000	18,4	3822
Ўрта махсус	1,4	2,6	81,1	-	0,0	0,1	14,3	0,4	0,1	1000	14,8	2801
Олий	1,3	2,2	85,0	0,0	0,1	0,1	10,4	0,7	0,1	1000	11,4	1885
Турмуш фаровонлиғи индексининг квинтили												
Энг паст	0,9	3,1	40,9	0,1	-	0,1	51,9	2,8	0,3	1000	54,7	1864
Иккинчи	1,0	2,8	75,6	-	0,0	0,2	19,6	0,6	0,1	1000	20,5	1914
Ўртача	0,4	2,9	88,9	-	0,1	0,3	7,5	0,1	-	1000	7,8	1888
Тўртинчи	0,5	3,0	94,7	0,0	0,1	-	1,5	0,1	-	1000	1,7	1903
Энг юқори	2,3	2,1	95,4	-	0,0	-	0,2	-	-	1000	0,2	2629
Уй хўжалиғи бошлиғининг она тилиси												
Ўзбек	0,9	2,6	78,9	0,0	0,0	0,1	16,6	0,8	0,0	1000	17,6	8169
Рус	4,4	1,7	93,9	-	-	-	0,1	-	-	1000	0,1	717
Қорақалпоқ	0,2	1,0	87,4	-	-	-	11,4	-	-	1000	11,4	202
Тожиқ	0,7	4,8	83,8	-	-	-	10,2	0,2	0,4	1000	10,3	643
Қирғиз	-	6,7	34,4	-	-	-	58,8	-	-	1000	58,8	33
Бошқа тил	1,6	4,8	81,0	0,1	0,1	0,4	11,6	0,4	-	1000	12,5	435
Жами	1,1	2,7	80,4	0,0	0,0	0,1	14,9	0,7	0,1	1000	15,7	10198

* Индикатор 24 МИКТ; Индикатор 29 МРМ

(1) 25-49 Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

22 Жадвали: Печка ёки ўчоқ турига қараб қаттиқ ёқилги турларидан фойдаланиш

УХнинг овқат тайёрлаш учун қаттиқ ёқилги турларидан фойдаланадиган уй хўжаликлари фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Овқат тайёрлаш учун қаттиқ ёқилги турларидан фойдаланадиган уй хўжаликлари фоизи:						Овқат тайёрлаш учун қаттиқ ёқилги турларидан фойдаланадиган уй хўжаликлари сони
	Мўрили очиқ печка	Мўрили ёки тутун тортувчи мосламали очиқ печка ёки ўчоқ	Мўрисиз ёки тутун тортувчи мосламаси бўлмаган очиқ печка ёки ўчоқ	Очиқ печканинг бошқа тури	Печканинг тури-ни билмайман	Жами	
Минтақа							
Ғарбий	80,9	19,1	–	–	–	100,0	71
Марказий	1,4	35,3	60,6	–	2,6	100,0	266
Жанубий	0,9	77,3	21,9	–	–	100,0	550
Марказий-Шарқий	44,9	37,1	17,5	0,5	–	100,0	165
Шарқий	4,5	48,9	46,3	–	0,3	100,0	545
Тошкент ш.	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	100,0	1
Яшаш жойи							
Шаҳар	(13,9)	(54,6)	(28,4)	(3,1)	(–)	100,0	25
Қишлоқ	10,3	53,8	35,3	–	0,6	100,0	1572
Уй хўжалиги бошлигининг маълумоти*							
Тугалланмаган ўрта	10,6	51,5	37,3	–	0,5	100,0	260
Тугалланган ўрта	9,0	52,9	37,6	0,1	0,4	100,0	702
Ўрта махсус	10,5	53,9	34,6	–	1,0	100,0	415
Олий	14,5	59,6	25,9	–	–	100,0	214
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили							
Энг паст	7,7	51,5	39,9	–	0,8	100,0	1020
Иккинчи	16,1	56,5	27,4	–	–	100,0	393
Ўртача	12,2	61,4	25,9	0,5	–	100,0	148
Тўртинчи	(14,5)	(57,5)	(28,0)	(–)	(–)	100,0	32
Энг юқори	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	100,0	5
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси							
Ўзбек	8,9	53,5	36,9	0,1	0,6	100,0	1434
Қорақалпоқ	92,3	7,7	–	–	–	100,0	23
Тожиқ	4,3	74,9	20,8	–	–	100,0	67
Бошқа тил	19,4	55,5	25,1	–	–	100,0	74
Жами	10,4	53,9	35,2	0,0	0,5	100,0	1598

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

(*) Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар 25 тадан кам

* 4 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

23 Жадвал: Такомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш

Ичимлик сувининг асосий манбалари бўйича бўлинган уй хўжаликлари аҳолисининг фоиз ҳисобида тақсимланиши ҳамда такомиллаштирилган ичимлик сувидан фойдаланувчи УХнинг фоиз ҳисобидаги улуши, Ўзбекистон, 2006

	Ичимлик сувининг асосий манбаи											Жами	Ичимлик сувининг такомиллаштирилган манбаи*	УХ аъзоларининг сони			
	Такомиллаштирилган манбалар					Такомиллаштирилмаган манбалар											
	Уйдаги суви	Ховлидаги суви	Суви тортувчи колонка	Кудук	Тўсилган кудук	Тўсилган булук	Тўсилган кудук	Тўсилмаган булук	Автоқис-терма	Боққали суви ташқи воситаси	Юздаги суви				Бошқа		
Минтақа																	
Ўзбекистон	340	15,6	12,7	27,7	7,4	0,2	0,5	—	0,2	—	1,6	0,1	100,0	97,5	5848		
Марказий	14,5	26,4	19,7	17,9	11,8	—	0,1	—	6,2	0,2	3,2	—	100,0	90,3	11430		
Жанубий	5,5	23,2	22,2	11,8	4,1	0,7	0,6	—	18,7	8,4	4,0	0,3	100,0	67,4	9860		
Марказий-Шарқий	12,1	43,6	23,0	9,9	1,8	5,1	—	—	1,0	0,1	2,2	0,6	100,0	95,6	7700		
Шарқий	10,8	36,6	34,4	10,6	2,6	0,2	0,3	—	2,0	0,2	2,1	0,2	100,0	95,2	14875		
Тошкент ш.	80,3	19,2	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	0,3	100,0	99,7	3476		
Яшаш жойи																	
Шаҳар	43,6	42,7	11,8	1,6	0,1	—	—	—	—	—	—	0,1	100,0	99,9	16574		
Қишлоқ	6,2	23,5	27,6	18,9	7,3	1,4	0,4	0,3	8,0	2,4	3,7	0,3	100,0	84,9	36616		
Уй хўжалиги бошлигининг маълумоти																	
Бошлангич/Носандарт	9,2	31,7	46,0	9,5	—	—	—	—	—	—	2,6	1,0	100,0	96,4	173		
Тугалланмаган ўрта	15,7	32,7	20,8	14,6	6,5	1,2	0,1	0,3	3,8	1,4	2,9	0,1	100,0	91,4	8631		
Тугалланган ўрта	13,1	28,2	25,3	14,8	5,7	1,0	0,4	0,2	6,2	1,6	3,4	0,1	100,0	88,1	20688		
Ўрта махсус	17,5	30,0	24,5	12,8	4,1	0,6	0,2	0,3	5,4	2,4	1,8	0,4	100,0	89,5	14364		
Олий	31,4	28,5	15,6	10,6	4,0	1,2	0,2	0,1	5,9	0,9	1,4	0,2	100,0	91,3	9334		
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили																	
Энг паст	0,8	15,5	36,0	20,1	10,8	1,4	0,3	0,5	5,7	4,0	4,8	0,0	100,0	84,7	10638		
Иккинчи	3,7	23,7	32,0	17,4	6,2	2,4	0,6	0,5	7,2	2,5	3,6	0,3	100,0	85,3	10636		
Ўртача	6,6	34,9	24,5	16,6	4,8	0,7	0,2	0,1	7,0	1,5	2,7	0,3	100,0	88,2	10643		
Тўртинчи	14,3	46,4	16,4	11,5	3,4	0,2	0,2	—	5,5	0,3	1,3	0,4	100,0	92,3	10632		
Энг юқори	64,1	26,9	4,6	1,8	0,2	—	0,0	—	2,1	—	0,3	0,1	100,0	97,6	10640		
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси																	
Ўзбек	14,2	29,6	23,6	15,2	5,8	1,0	0,3	0,2	5,5	1,8	2,6	0,2	100,0	89,3	44793		
Рус	79,5	12,8	4,5	1,0	1,2	—	—	—	0,3	—	0,4	0,2	100,0	99,1	1876		
Қорақалпоқ	41,6	27,3	25,0	—	0,8	1,2	—	—	2,1	—	2,1	—	100,0	95,8	1076		
Тожиқ	19,1	37,1	24,5	5,0	0,4	0,8	0,1	0,2	7,6	1,9	3,1	0,4	100,0	86,8	3353		
Қирғиз	16,7	36,7	29,8	3,8	4,6	1,3	—	—	—	—	7,0	—	100,0	93,0	166		
Бошқа тил	28,8	31,2	15,5	9,2	2,2	0,7	—	—	9,6	0,4	1,5	0,9	100,0	87,6	1925		
Жами	179	29,5	22,7	13,5	5,1	1,0	0,3	0,2	5,5	1,7	2,5	0,2	100,0	89,6	53190		

* МИКТ Индикатор 11; МРМ Индикатор 30

24 Жадвал: Уй хўжаликлари томонидан сув тозаланиши

Сувни тозалаш усуллари буйича фоиз ҳисобида тақсимланиши, Уй хўжалигида ишлатилиши ва тўғри усулда сувни тозаловчи уй хўжаликларининг фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Хеч қандай	Қайнатиш	Рангини оқартирувчи /хлорлауиш	Мато орқали филтрлаш	Уй хўжалиги томонидан қўлланиладиган сув тозалаш усули			Барча ичимлик сувни манбаълари		Тақомиллаштирилган ичимлик сув манбаълари		Тақомиллаштирилмаган ичимлик сув манбаълари		
					Сув филтрини қўллаш	Куйш дезинфекциясидан фойдаланиш	Сувни тиндириш	Бошқа	Сув тозалашнинг турри усули*	Уй хўжалиги аъзолари сони	Уй хўжалиги аъзолари сони	Сув тозалашнинг турри усули	Уй хўжалиги аъзолари сони	Сув тозалашнинг турри усули
Минтақа														
Ғарбий	0,4	96,7	-	3,4	1,2	0,1	68,5	-	96,9	5848	96,8	5703	100,0	145
Марказий	0,8	98,2	0,1	0,1	0,2	-	42,1	0,1	98,3	11430	98,2	10323	99,5	1107
Жанубий	1,1	98,7	2,6	0,1	-	0,3	36,9	-	98,8	9860	98,8	6650	98,6	3211
Марказий-Шарқий	0,9	98,8	2,0	-	0,1	0,1	36,0	-	98,8	7700	98,8	7358	99,4	342
Шарқий	0,3	99,5	0,2	-	0,3	0,3	52,7	0,1	99,5	14875	99,5	14154	100,0	721
Тошкент ш.	0,9	98,8	0,1	0,2	0,7	-	21,9	1,0	98,8	3476	98,8	3467	(100,0)	9
Яшаш жойи														
Шаҳар	0,7	98,5	0,9	0,5	0,7	0,1	40,5	0,3	98,7	16574	98,7	16559	(100,0)	14
Қишлоқ	0,7	98,6	0,8	0,4	0,0	0,2	46,8	0,0	98,7	36616	98,6	31095	99,0	5520
Уй хўжалиги бошлигининг маълумоти														
Бошлангич/ностандарт	-	100,0	-	-	2,2	-	80,1	-	98,1	8631	97,9	7890	99,7	740
Тугалланмаган ўрта	1,1	98,0	0,4	0,6	0,2	0,1	46,8	0,2	98,8	20688	98,9	18222	98,5	2466
Тугалланган ўрта	0,7	98,8	0,8	0,3	0,1	0,3	44,8	0,0	98,5	14364	98,4	12854	99,3	1510
Ўрта махсус	0,7	98,4	1,1	0,5	0,3	0,1	43,6	0,1	99,2	9334	99,2	8522	99,6	812
Олий	0,3	99,1	1,0	0,4	0,5	0,1	44,3	0,2	100,0	173	100,0	167	(*)	6
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили														
Энг паст	0,3	99,0	1,1	0,2	-	0,1	44,6	-	99,1	10638	99,0	9007	99,8	1632
Иккинчи	0,9	98,7	0,5	0,3	-	0,2	45,6	-	98,7	10636	98,7	9068	98,9	1568
Ўртача	0,6	98,7	0,4	0,4	0,0	0,3	52,0	0,1	98,8	10643	98,8	9385	98,5	1258
Тўртинчи	1,0	98,0	0,6	0,6	0,1	0,2	45,1	-	98,1	10632	98,0	9816	98,5	816
Энг юқори	0,7	98,5	1,6	0,6	1,0	0,1	36,8	0,4	98,8	10640	98,7	10379	99,2	261
Уй хўжалиги бошлигининг она типиси														
Ўзбек	0,6	98,9	0,9	0,5	0,2	0,2	45,0	0,0	98,9	44793	98,9	40012	99,0	4782
Қорақалпоқ	0,6	94,5	-	-	0,9	0,2	42,7	-	95,4	1076	95,2	1031	100,0	45
Тожиқ	1,3	98,5	0,6	-	-	-	56,4	-	98,5	3353	98,5	2912	98,5	441
Бошқа тил	1,5	97,0	1,0	0,2	0,9	0,1	33,3	0,9	97,1	3967	97,0	3700	99,2	267
Жами	0,7	98,6	0,8	0,4	0,2	0,2	44,8	0,1	98,7	53190	98,6	47655	99,0	5535

* МИКТ Индикатор 13

(1) 25-49 Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

(*) Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар 25 тадан кам

25 Жадвал: Сув манбаигача бориш вақти

Уй хўжалиklarининг сув манбаигача бориш, сув олиш ва орқага қайтиш вақти ва ичимлик суви манбасига етиб бориш учун сарф қилинадиган ўртача вақт фоиз ҳисобидан тақсими, Ўзбекистон, 2006

	Сув манбаигача бориш вақти							Ичимлик суви манбаига боришга сарф қилинадиган ўртача вақт*	Уй хўжалиklари сони
	Уйдаги сув	15 дақиқадан кам	15 дан 30 дақиқача	30 дақиқадан 1 соатгача	Билмайман	Жавоб йўқ	Жами		
Минтақа									
Ғарбий	52,0	31,5	12,4	3,8	0,3	0,1	100,0	12,0	996
Марказий	48,6	27,0	16,6	7,2	0,4	0,1	100,0	13,9	2182
Жанубий	55,6	21,8	15,1	7,4	0,1	–	100,0	15,1	1658
Марказий-Шарқий	70,8	13,8	8,4	6,3	0,5	0,1	100,0	15,4	1527
Шарқий	52,6	18,4	19,1	9,7	0,2	–	100,0	16,2	2841
Тошкент ш.	99,9	0,1	0,0	–	–	–	100,0	8,9	994
Яшаш жойи									
Шаҳар	89,1	4,4	4,0	2,3	0,1	0,0	100,0	16,3	3843
Қишлоқ	41,6	28,8	19,7	9,5	0,4	0,1	100,0	14,7	6355
Уй хўжалиги бошлигининг маълумоти									
Бошланғич/ Ностандарт	(37,5)	(30,1)	(10,5)	(21,9)	(–)	(–)	100,0	(16,3)	30
Тугалланмаган ўрта	59,9	18,2	14,8	6,6	0,4	0,1	100,0	14,9	1659
Тугалланган ўрта	52,4	22,5	16,4	8,3	0,4	0,0	100,0	15,1	3822
Ўрта махсус	59,9	19,9	13,1	6,8	0,2	0,1	100,0	14,8	2801
Олий	73,4	14,3	8,7	3,5	0,1	–	100,0	13,7	1885
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили									
Энг паст	25,7	33,5	25,6	14,8	0,3	–	100,0	15,5	1864
Иккинчи	38,2	29,6	22,7	8,7	0,6	0,2	100,0	14,6	1914
Ўртача	52,6	24,2	15,4	7,4	0,3	0,0	100,0	14,4	1888
Тўртинчи	71,7	15,3	8,5	4,3	0,1	0,1	100,0	14,1	1903
Энг юқори	95,1	2,3	1,6	0,9	0,0	–	100,0	14,9	2629
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси									
Ўзбек	54,7	22,7	15,3	7,0	0,3	0,1	100,0	14,5	8169
Рус	95,6	2,7	0,9	0,8	–	–	100,0	13,5	717
Қорақалпоқ	71,1	7,6	12,5	8,1	0,5	0,2	100,0	19,0	202
Тожиқ	61,6	10,9	15,8	11,6	0,2	–	100,0	18,4	643
Қирғиз	(52,8)	(24,0)	(16,6)	(5,2)	(1,5)	(–)	100,0	(13,3)	33
Бошқа тил	83,7	7,0	4,7	4,4	0,2	–	100,0	17,1	435
Жами	59,5	19,6	13,8	6,8	0,3	0,0	100,0	14,8	10198

* Ичимлик суви манбаигача борадиган ўртача вақт ўз уйларида сув бўлмаган уй хўжалиklари асосида ҳисобланган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

26 Жадвал: Сув олиб келувчи шахс

Уй хўжалигида ишлатиладиган ичимлик сувини олиб келувчилар ҳисобидан уй хўжалиklarининг фоиз ҳисобида тақсимланиши, Ўзбекистон, 2006

	Ичимлик сувини олиб келувчи						Жами	Уй хўжалиklари сони
	Катта ёшли аёл	Катта ёшли эркак	15 ёшгача гача бўлган қиз	15 ёшгача гача бўлган ўғил	Билмайман	Жавоб йўқ		
Минтақа								
Ғарбий	68,8	18,1	6,6	6,2	0,1	0,2	100,0	478
Марказий	57,9	38,3	2,1	0,7	0,2	0,9	100,0	1120
Жанубий	60,9	33,2	4,2	1,7	–	–	100,0	736
Марказий-Шарқий	57,4	39,0	1,9	1,1	0,2	0,4	100,0	445
Шарқий	53,9	39,9	2,4	3,4	–	0,3	100,0	1346
Тошкент ш.	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	100,0	1
Яшаш жойи								
Шаҳар	52,5	40,2	3,1	3,4	–	0,8	100,0	417
Қишлоқ	59,0	35,1	3,1	2,3	0,1	0,4	100,0	3711
Уй хўжалиги бошлигининг маълумоти								
Бошланғич/Ностандарт	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	(*)	100,0	19
Тугалланмаган ўрта	59,2	34,6	2,5	3,2	–	0,5	100,0	665
Тугалланган ўрта	58,6	35,0	3,1	2,6	0,1	0,5	100,0	1821
Ўрта махсус	56,4	37,7	3,6	2,1	0,0	0,3	100,0	1122
Олий	61,0	34,2	2,6	1,9	–	0,3	100,0	501
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили								
Энг паст	58,7	34,8	3,3	2,6	0,2	0,3	100,0	1384
Иккинчи	59,0	35,1	3,2	2,0	–	0,6	100,0	1182
Ўртача	58,3	36,1	2,7	2,5	0,1	0,2	100,0	895
Тўртинчи	57,2	36,5	2,6	3,1	–	0,6	100,0	539
Энг юқори	52,7	42,7	2,9	1,7	–	–	100,0	128
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси								
Ўзбек	59,2	35,6	2,8	2,0	0,1	0,4	100,0	3704
Рус	(43,9)	(56,1)	(–)	(–)	(–)	(–)	100,0	32
Қорақалпоқ	51,0	18,5	13,6	16,2	–	0,7	100,0	58
Тожик	48,3	39,9	4,2	6,9	–	0,7	100,0	247
Бошқа тил	61,9	31,8	3,5	2,2	0,6	–	100,0	86
Жами	58,3	35,7	3,1	2,5	0,1	0,4	100,0	4128

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

(*) Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар 25 тадан кам

27 Жадвал: Нажасларни кетказиш учун санитария-гигиеник ускуналаридан фойдаланиш

Уй хўжалигида ишлатилаётган ҳожатхоналар турлари бўйича уй хўжаликларининг тақсимлиниш фоизи ва нажасларни кетказиш учун санитария-гигиеник ускуналаридан фойдаланувчи УХ аҳолисининг фоизи ҳисобидаги улуши, Ўзбекистон, 2006

	Уй хўжалигида ишлатилаётган ҳожатхоналар тури							Жами	Нажасларни кетказиш учун санитария-гигиеник ускуналаридан фойдаланётган аҳоли қисми*	Уй хўжаликларининг сони
	Уй хўжалигида ишлатилаётган ҳожатхоналар тури			Уй хўжалигида ишлатилаётган ҳожатхоналар тури						
	Такомиллаштирилган санитария			Такомиллаштирилган санитария	Такомиллаштирилган санитария	Такомиллаштирилган санитария	Такомиллаштирилган санитария			
	Канализация тизимига	Тиндиргичга	Чиқариб ташлаш урасига	Такомиллаштирилган санитария	Такомиллаштирилган санитария	Такомиллаштирилган санитария	Такомиллаштирилган санитария			
Минтақа										
Ғарбий	7,0	2,2	7,9	43,1	39,6	0,1	–	100,0	99,9	5848
Марказий	7,5	0,3	18,0	46,3	27,4	–	0,5	100,0	99,5	11430
Жанубий	4,0	0,1	1,4	51,9	42,2	0,0	0,3	100,0	99,7	9860
Марказий-Шарқий	9,5	0,1	5,4	31,4	52,9	–	0,8	100,0	99,2	7700
Шарқий	6,4	0,0	0,4	17,7	74,5	–	1,0	100,0	99,0	14875
Тошкент ш.	90,7	0,5	5,8	1,4	1,6	–	–	100,0	100,0	3476
Яшаш жойи										
Шаҳар	38,6	0,9	9,6	21,0	29,7	0,0	0,2	100,0	99,8	16574
Қишлоқ	0,3	0,1	4,8	39,7	54,4	0,0	0,7	100,0	99,3	36616
Уй хўжалиги бошлигининг маълумоти										
Бошланғич/Ностандарт	2,3	3,9	2,6	19,0	69,9	–	2,3	100,0	97,7	173
Тугалланмаган ўрта	8,7	0,4	6,0	30,8	53,6	–	0,5	100,0	99,5	8631
Тугалланган ўрта	7,4	0,3	6,8	35,2	49,5	0,0	0,8	100,0	99,1	20688
Ўрта махсус	12,9	0,4	5,9	33,7	46,7	–	0,4	100,0	99,6	14364
Олий	25,1	0,4	6,1	34,5	33,6	0,0	0,2	100,0	99,8	9334
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили										
Энг паст	–	0,0	3,2	47,1	48,9	–	0,8	100,0	99,2	10638
Иккинчи	0,0	0,2	3,9	36,8	58,1	–	1,0	100,0	99,0	10636
Ўртача	0,3	0,4	6,6	34,3	57,7	0,0	0,8	100,0	99,2	10643
Тўртинчи	2,8	0,6	9,4	37,0	50,0	0,0	0,2	100,0	99,8	10632
Энг юқори	57,9	0,7	8,4	14,4	18,7	–	–	100,0	100,0	10640
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси										
Ўзбек	9,6	0,3	5,4	35,5	48,6	0,0	0,6	100,0	99,4	44793
Рус	78,1	0,2	2,9	5,9	12,9	–	–	100,0	100,0	1876
Қорақалпоқ	9,2	4,7	22,8	44,6	18,7	–	–	100,0	100,0	1076
Тожиқ	7,0	–	14,3	19,6	58,9	–	0,3	100,0	99,7	3353
Қирғиз	16,7	–	–	16,8	62,7	–	3,8	100,0	96,2	166
Бошқа тил	18,2	1,2	8,2	44,5	27,8	0,1	–	100,0	99,9	1925
Жами	12,2	0,4	6,3	33,9	46,7	0,0	0,5	100,0	99,4	53190

* Индикатор 12 МИКТ; Индикатор 31 МРМ

28 Жадвал: Болалар нажасини кетказиш

2 ёшгача бўлган болаларнинг нажасларини кетказиш жойи бўйича фоиз ҳисобидан тақсими ва 2 ёшгача бўлган болаларнинг нажасларини хавфсиз усулда йўқотиш фоиз миқёсида, Ўзбекистон, 2006

	Болалар нажасларини йўқотиш жойи									Нажаслари хавфсиз йўқотилмайдиган болалар қисми*	0–2 ёшдаги болалар сони
	Ҳожатхонадан фойдаланмайдиган болалар	Чуқурга ташлаш/ ювиб юбориш	Дренаж канали ёки зовурга ташлаш/ ювиб юбориш	Ахлатхонага ташлаш	Кўмиш	Очиқ жойда қолдириш	Бошқа	Билмайман/Жавоб йўқ	Жами		
Минтақа											
Ғарбий	0,4	45,3	4,4	0,5	48,7	0,2	0,2	0,4	100,0	45,6	347
Марказийал.	2,4	21,1	47,3	11,6	11,6	0,3	5,5	0,2	100,0	23,5	673
Жанубий	1,0	62,7	19,4	3,0	11,5	0,6	1,1	0,7	100,0	63,7	634
Марказий-Шарқий	9,2	60,7	21,2	3,1	3,9	0,0	1,1	0,7	100,0	69,9	434
Шарқий	2,2	76,6	5,0	0,4	15,6	0,3	0,0	0,0	100,0	78,7	830
Тошкент ш.	7,0	71,2	7,6	6,2	0,5	0,0	6,9	0,5	100,0	78,2	167
Яшаш жойи											
Шаҳар	4,2	65,6	14,1	4,4	8,1	0,0	2,9	0,6	100,0	69,9	883
Қишлоқ	2,5	51,6	21,7	3,9	17,9	0,4	1,6	0,3	100,0	54,1	2201
Онанинг маълумоти**											
Тугалланмаган ўрта	5,0	58,1	17,8	3,4	12,8	0,1	2,6	0,2	100,0	63,1	487
Тугалланган ўрта	2,0	50,6	23,8	4,5	17,0	0,2	1,6	0,2	100,0	52,7	1476
Ўрта махсус	3,4	59,4	15,9	3,3	14,3	0,6	2,3	0,7	100,0	62,8	897
Олий	3,9	67,3	10,0	5,9	11,3	0,0	1,3	0,4	100,0	71,2	224
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили											
Энг паст	2,3	46,9	26,1	3,1	18,1	0,4	2,8	0,3	100,0	49,2	667
Иккинчи	2,0	51,7	20,9	3,9	19,4	0,4	1,1	0,6	100,0	53,7	607
Ўртача	2,0	54,9	20,0	3,0	18,3	0,2	1,5	0,1	100,0	56,9	625
Тўртинчи	4,4	57,5	19,3	5,0	11,4	0,4	1,7	0,4	100,0	61,9	652
Энг юқори	4,6	69,4	9,6	5,5	7,5	0,0	2,8	0,6	100,0	73,9	535
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси											
Ўзбек	2,7	56,4	19,8	3,8	14,6	0,3	2,0	0,4	100,0	59,1	2635
Рус	11,1	67,5	7,3	7,6	4,7	0,0	1,8	0,0	100,0	78,6	50
Қорақалпоқ	1,1	33,2	4,1	0,9	57,0	0,0	1,2	2,6	100,0	34,3	56
Тожик	2,7	49,7	28,1	8,4	8,2	0,0	2,7	0,2	100,0	52,4	230
Бошқа тил	8,0	55,5	9,7	0,9	25,4	0,0	0,4	0,0	100,0	63,5	113
Жами	3,0	55,6	19,6	4,1	15,1	0,3	2,0	0,4	100,0	58,6	3084

* МИКТ Индикатор 14

** 2 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» Таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

29 Жадвал: Контрацепция (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш

Хозирги вақтда эрга теккан ёки доимий шерикга эга булган ҳамда контрацепциянинг бирор услубидан фойдаланадиган 15–49 ёшли аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Хеч қандай услубдан фойдаланмайдиганлар	Фойдаланадиган аёллар фоизи (эрга теккан, ёки эрикак билан бирга яшовчи):											Турмуш кўргач ёки эрикак билан иттифок тузган аёллар сони						
		Аёллар стерилизацияси	Эрикаклар стерилизацияси	Таблеткалар	ИБС	Иньекциялар	Имплантлар	Презерватив	Аёллар презервативи	Диафрагма/кулик/гель	ЛАУ	Мунга-зам узини тийиш		Жинсий алоқани тўхатиш	Бошқа	Жами	Хар қандай замонавий навий услуб*	Хар қандай анъанавий услуб	Хар қандай анъанавий услуб*
Минтақа																			
Ёрбий	36,7	0,8	–	0,9	56,7	1,4	–	0,2	–	–	2,4	0,2	0,1	0,4	100,0	60,1	3,2	63,3	983
Марказий	35,3	1,1	0,5	1,8	48,9	2,4	–	1,5	–	–	4,6	2,2	1,6	0,1	100,0	56,2	8,5	64,7	1934
Жанубий	43,6	2,9	–	1,5	42,4	2,4	0,4	1,1	–	0,4	2,6	1,4	0,9	0,2	100,0	51,2	5,2	56,4	1595
Марказий-Шарқий	35,2	2,5	0,1	3,1	49,8	2,9	–	2,2	0,1	0,1	2,4	0,7	0,6	0,2	100,0	60,9	3,9	64,8	1265
Шарқий	29,1	2,8	–	2,4	54,7	3,9	0,1	2,3	0,3	0,1	1,2	2,3	0,8	–	100,0	66,6	4,4	70,9	2617
Тошкент ш.	34,9	1,6	–	6,2	36,4	0,5	–	8,9	0,4	0,3	3,1	2,2	4,7	0,8	100,0	54,3	10,8	65,1	535
Яшаш жойи																			
Шаҳар	37,1	1,8	0,1	3,3	45,9	1,8	–	3,3	0,4	0,2	2,4	1,8	1,6	0,3	100,0	56,8	6,1	62,9	2728
Қишлоқ	34,2	2,3	0,2	1,8	51,4	3,1	0,1	1,5	–	–	2,7	1,6	0,9	0,1	100,0	60,4	5,4	65,8	6202
Ёши																			
15–19	78,0	1,2	–	1,1	14,2	–	–	2,1	–	–	2,6	0,9	–	–	100,0	18,5	3,5	22,0	144
20–24	51,6	0,2	0,1	1,7	35,8	0,8	–	1,8	0,2	–	6,4	1,0	0,5	–	100,0	40,4	8,0	48,4	1438
25–29	31,8	0,7	–	2,9	52,9	2,0	–	2,6	0,3	–	4,5	1,5	0,7	0,1	100,0	61,4	6,8	68,2	1813
30–34	27,3	2,0	0,1	2,9	56,2	3,3	0,4	2,1	–	0,2	2,4	1,5	1,4	0,2	100,0	67,2	5,5	72,7	1569
35–39	22,9	3,6	0,3	2,6	59,0	4,0	0,1	2,8	0,1	–	0,6	1,9	1,8	0,3	100,0	72,5	4,6	77,1	1399
40–44	26,2	4,4	0,3	2,2	55,5	4,6	0,1	1,9	–	0,4	0,4	2,5	1,2	0,3	100,0	69,4	4,4	73,8	1342
45–49	49,0	2,7	0,1	1,1	40,1	1,8	–	1,0	0,1	0,2	0,4	1,8	1,4	0,2	100,0	47,2	3,8	51,0	1224
Яшайётган болалар сони																			
0	95,4	0,6	–	1,4	1,0	0,3	–	0,8	–	–	0,1	0,2	0,1	–	100,0	4,1	0,5	4,6	759
1	49,2	0,6	0,1	2,3	35,5	0,4	–	2,5	0,5	0,1	6,1	1,7	0,9	0,2	100,0	41,9	8,9	50,8	1261
2	28,6	1,4	–	2,7	56,4	2,3	–	2,7	0,1	–	3,1	1,4	0,9	0,2	100,0	65,8	5,6	71,4	2179
3	21,4	2,3	0,2	2,8	61,2	3,9	0,1	2,3	0,1	0,2	2,1	1,9	1,5	0,2	100,0	73,0	5,6	78,6	2171
4+	27,3	3,8	0,3	1,7	55,7	3,8	0,3	1,5	–	0,2	1,7	2,1	1,4	0,2	100,0	67,2	5,5	72,7	2559
Маълумот**																			
Тугалланмаган ўрта	40,5	2,2	–	1,5	45,2	3,3	–	2,4	0,2	–	2,5	1,5	0,7	–	100,0	54,8	4,7	59,5	1032

	Хеч қандай услубдан фойдаланмайдилар	Фойдаланмаган аёллар физи (эрга теккан, ёки эркак билан бирга яшовчи):														Турмуш курган ёки эркак билан иттифок тузган аёллар сони			
		Аёллар стерилизацияси	Эркаклар стерилизацияси	Таблеткалар	ИБС	Иньекциялар	Импллантлар	Презерватив	Аёллар презервативи	Диафрагма/кулик/гель	ЛЮ	Мунтазам ўзини тийиш	Жинсий алоқани тўхтатиш	Бошқа	Жами		Хар қандай замонавий навий услуб	Хар қандай анъанавий услуб	Хар қандай услуб
Тугалланган ўрта	33,3	2,3	0,2	1,9	52,5	2,6	0,2	1,3	0,1	0,2	2,7	1,5	1,1	0,2	100,0	61,2	5,5	66,7	4716
Ўрта махсус	36,3	2,2	0,1	2,7	47,6	2,7	-	2,7	0,2	-	2,7	1,6	1,1	0,1	100,0	58,3	5,4	63,7	2388
Олий	35,0	1,1	-	4,2	44,7	2,1	0,1	4,4	0,3	0,4	2,3	2,9	1,9	0,8	100,0	57,1	7,9	65,0	788
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили																			
Энг паст	33,6	2,4	0,3	1,8	51,7	3,1	0,4	1,2	-	0,1	3,0	1,4	1,1	-	100,0	60,9	5,5	66,4	1709
Иккинчи	32,6	2,8	0,2	1,1	53,1	2,9	0,1	1,6	-	-	3,1	1,5	0,9	0,1	100,0	61,8	5,6	67,4	1831
Ўртача	35,8	1,5	0,1	1,8	50,8	3,0	-	1,3	-	0,2	2,5	1,8	0,9	0,3	100,0	58,8	5,5	64,2	1836
Тўртинчи	36,2	2,3	-	2,6	49,4	2,6	-	1,8	0,2	0,1	2,2	1,7	0,7	0,1	100,0	59,1	4,7	63,8	1824
Энг юкори	37,2	1,7	-	4,2	43,1	1,8	-	4,5	0,5	0,2	2,3	1,9	2,1	0,5	100,0	56,0	6,8	62,8	1731
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси																			
Ўзбек	34,6	2,3	0,2	2,2	50,2	2,8	0,1	1,8	0,1	0,1	2,6	1,7	1,1	0,2	100,0	59,9	5,5	65,4	7605
Рус	37,0	1,7	-	9,4	31,2	2,7	-	10,6	-	0,7	1,1	2,5	2,0	1,1	100,0	56,3	6,7	63,0	229
Қорақалпоқ	37,0	0,4	-	-	57,0	0,3	-	0,2	-	-	4,8	-	0,4	-	100,0	57,8	5,2	63,0	169
Тожики	38,7	1,2	-	1,2	47,0	2,3	0,4	2,3	-	-	2,6	2,2	2,2	-	100,0	54,3	7,0	61,3	602
Қирғиз	(38,8)	(-)	(-)	(-)	(55,6)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(-)	(5,6)	(-)	(-)	100,0	(55,6)	(5,6)	(61,2)	29
Бошқа тил	37,3	0,8	-	3,2	50,3	2,6	-	2,2	0,2	-	2,7	-	0,1	0,5	100,0	59,3	3,4	62,7	296
Жами	35,1	2,1	0,1	2,3	49,7	2,7	0,1	2,1	0,1	0,1	2,6	1,7	1,1	0,2	100,0	59,3	5,6	64,9	8929

* Индикатор 21 МИКТ; Индикатор 19С МРМ

** 6 та «амьлумот страндартларига мос бўлмаган» Таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25-49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

30 Жадвали: Контрацепциядан фойдаланиш зарурати

Турмуш қурган ёки эркак билан яшаётган лекин оила режалаштириш учун контрацепциядан фойдаланиш заруратига эга бўлган ёши 15–49 гача бўлган аёллар фоизи ва, контрацепциядаги эҳтиёжлари қониқтирилган аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Контрацепция усулларини ҳозирда қўллаётган*	Контрацепциядан фойдаланиш зарурати			Турмуш қурган ёки эркак билан яшаётган аёллар сони	Контрацепциядаги қониқтирилган эҳтиёжлар фоизи***	Контрацепцияда эҳтиёжи бўлган, турмуш қурган ёки эркак билан яшаётган
		Туғиш орасидаги вақтни узартириш учун	Болалар сонини чеклаш учун	Жами**			
Минтақа							
Ғарбий	63,3	4,6	3,4	8,0	983	88,8	700
Марказий	64,7	3,5	3,9	7,4	1934	89,7	1394
Жанубий	56,4	6,1	4,3	10,3	1595	84,5	1064
Марказий-Шарқий	64,8	3,4	4,5	7,9	1265	89,1	921
Шарқий	70,9	2,3	3,8	6,2	2617	92,0	2017
Тошкент ш.	65,1	2,8	6,3	9,0	535	87,8	397
Яшаш жойи							
Шаҳар	62,9	3,4	5,9	9,3	2728	87,2	1968
Қишлоқ	65,8	3,8	3,4	7,1	6202	90,2	4525
Ёши							
15–19	22,0	9,0	0,9	9,8	144	(69,1)	46
20–24	48,4	8,7	1,3	10,0	1438	82,8	840
25–29	68,2	5,9	3,2	9,1	1813	88,2	1403
30–34	72,7	3,5	3,8	7,3	1569	90,8	1255
35–39	77,1	1,2	4,8	6,0	1399	92,8	1162
40–44	73,8	0,5	5,9	6,5	1342	91,9	1078
45–49	51,0	0,2	6,9	7,1	1224	87,8	710
Маълумот****							
Тугалланмаган ўрта	59,5	5,2	3,4	8,6	1032	87,4	703
Тугалланган ўрта	66,7	3,0	4,0	7,0	4716	90,5	3474
Ўрта махсус	63,7	4,4	4,3	8,7	2388	88,0	1728
Олий	65,0	3,7	5,3	9,0	788	87,9	583
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили							
Энг паст	66,7	4,5	4,0	8,5	1727	88,7	1299
Иккинчи	65,9	3,7	3,4	7,0	1816	90,3	1324
Ўртача	65,7	3,6	3,4	6,9	1854	90,5	1347
Тўртинчи	62,9	3,1	3,7	6,8	1810	90,3	1260
Энг юқори	63,4	3,5	6,3	9,9	1723	86,5	1263
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси							
Ўзбек	65,4	3,7	3,9	7,6	7605	89,6	5549
Рус	63,0	1,9	9,5	11,4	229	84,6	171
Қорақалпоқ	63,0	6,3	2,1	8,4	169	88,3	120
Тожиқ	61,3	3,5	5,7	9,2	602	87,0	424
Қирғиз	(61,2)	(–)	(–)	(–)	29	(*)	18
Бошқа тил	62,7	3,5	5,3	8,8	296	87,7	212
Жами	64,9	3,7	4,1	7,8	8929	89,3	6493

* МИКТ Индикатор 21; МРМ Индикатор 19С

** МИКТ Индикатор 98

*** МИКТ Индикатор 99

**** 5 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» Таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

(*) Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар 25 тадан кам

31 Жадвал: Туғишгача тиббий кузатув хизматларини кўрсатувчи ташкилот

Ҳомиладорлик жараёнида туғишгача тиббий кузатув хизматларини кўрсатувчи ходимларнинг, тадқиқот бошланишидан икки йил аввал фарзан кўрган ёши 15–49 аёллар фоизи ҳисобидан тақсимлиниши, Ўзбекистон, 2006

	Ҳомиладорлик жараёнида тиббий кузатув хизматларини кўрсатувчи шахс				Ҳомиладорлик жараёнида тиббий кузатув хизматларидан фойдаланмаган	Жами	Ҳар қандай тажрибали ходимларнинг*	Икки йил аввал фарзанд кўрган аёллар сони
	Шифокор	Ҳамшира/Доя	Доя ёрдамчиси	Қариндош/Дўстлар				
Минтақа								
Ғарбий	98,2	0,8	–	0,8	0,2	100,0	99,0	236
Марказий	98,4	0,2	–	–	1,4	100,0	98,6	446
Жанубий	95,4	2,4	0,8	–	1,4	100,0	98,6	427
Марказий-Шарқий	91,0	7,8	0,4	–	0,9	100,0	99,1	303
Шарқий	97,1	2,1	0,4	–	0,5	100,0	99,5	544
Тошкент ш.	99,3	0,2	0,0	–	0,5	100,0	99,5	115
Яшаш жойи								
Шаҳар	97,4	1,7	0,0	–	0,9	100,0	99,1	591
Қишлоқ	96,0	2,6	0,4	0,1	0,9	100,0	99,0	1480
Ёши**								
15–19	(94,2)	(1,6)	(2,8)	(1,4)	(–)	100,0	(98,6)	45
20–24	97,0	2,3	–	0,1	0,6	100,0	99,3	782
25–29	96,9	1,9	0,1	0,1	1,0	100,0	98,9	752
30–34	94,8	3,5	0,9	–	0,9	100,0	99,1	347
35–39	94,7	1,5	0,9	–	2,9	100,0	97,1	115
40–44	96,3	3,7	–	–	–	100,0	100,0	29
Маълумот***								
Тугалланмаган ўрта	95,9	2,0	0,4	–	1,8	100,0	98,2	334
Тугалланган ўрта	96,0	2,3	0,2	0,2	1,3	100,0	98,6	975
Ўрта махсус	97,1	2,3	0,5	–	0,1	100,0	99,9	608
Олий	96,7	3,3	–	–	–	100,0	100,0	154
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили								
Энг паст	96,5	1,1	0,5	–	2,0	100,0	98,0	433
Иккинчи	94,1	3,6	0,5	0,1	1,7	100,0	98,2	416
Ўртача	97,4	2,0	0,3	0,3	–	100,0	99,7	427
Тўртинчи	98,1	1,9	–	–	–	100,0	100,0	423
Энг юқори	95,6	3,3	0,3	–	0,8	100,0	99,2	373
Уй ҳўжалиги бошлигининг она тилиси								
Ўзбек	96,4	2,3	0,3	0,1	0,9	100,0	99,0	1765
Рус	97,0	3,0	–	–	–	100,0	100,0	35
Қорақалпоқ	97,3	1,6	–	–	1,1	100,0	98,9	38
Тожик	96,4	2,0	0,8	–	0,8	100,0	99,2	154
Бошқа тил	94,8	4,1	–	–	1,1	100,0	98,9	79
Жами	96,4	2,3	0,3	0,1	0,9	100,0	99,0	2072

* МИКТ Индикатор 20

() 25–49 Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

** «45–49» ёш гуруҳида 1 таққосланмаган вазиятга асосланган ҳолат кўрсатилмаган

*** 2 та «маълумот страндартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

32 Жадвал: Туғишгача тиббий кузатув

Ҳомиладорлик жараёнида туғишгача тиббий кузатув хизматларидан фойдаланувчи хомиладор аёллар фоизи, тадқиқот бошланишидан икки йил аввал фарзанд кўрган ёши 15–49 аёллар фоизи ҳисобидан тақсимланиши ва туғишгача тиббий кузатув доирасида махсус хизматлардан фойдаланувчи аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Ҳомиладорлик даврида тиббий кузатув хизматларидан бир ва ундан	Ҳомиладор аёллар фоизи, шунингдек:				Тадқиқот бошланишидан икки йил аввал фарзанд кўрган аёллар сони
		Тахлил учун қон топширганлар	Қон босимини ўлчатганлар	Сийдигини тахлил учун топширганлар	Вазнини ўлчатганлар	
Минтақа						
Фарбий	99,8	97,8	97,8	97,3	95,1	236
Марказий	98,6	97,3	97,3	97,3	92,3	446
Жанубий	98,6	95,5	96,0	95,2	78,6	427
Марказий-Шарқий	99,1	98,1	98,2	98,5	92,0	303
Шарқий	99,5	99,1	99,1	99,1	91,3	544
Тошкент ш.	99,5	99,5	98,7	99,5	97,7	115
Яшаш жойи						
Шаҳар	99,1	97,8	98,1	97,7	94,6	591
Қишлоқ	99,1	97,6	97,6	97,6	87,9	1480
Ёши**						
15–19	(100,0)	(93,1)	(93,1)	(91,8)	(89,9)	45
20–24	99,4	97,8	97,8	97,8	89,3	782
25–29	99,0	97,7	97,9	97,6	89,6	752
30–34	99,1	98,4	98,2	98,4	91,4	347
35–39	97,1	96,7	96,7	96,1	90,9	115
40–44	(100,0)	(97,1)	(97,1)	(97,1)	(83,6)	29
Маълумот***						
Тугалланмаган ўрта	98,2	94,9	95,4	95,1	85,9	334
Тугалланган ўрта	98,7	97,3	97,5	97,2	87,8	975
Ўрта махсус	99,9	99,3	99,0	99,2	93,5	608
Олий	100,0	99,5	99,5	99,5	95,8	154
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	98,0	95,8	96,7	95,9	84,3	433
Иккинчи	98,3	96,3	96,1	96,2	84,4	416
Ўртача	100,0	98,7	99,0	98,5	90,8	427
Тўртинчи	100,0	98,9	98,5	98,6	93,6	423
Энг юқори	99,2	98,9	98,5	98,9	96,7	373
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	99,1	97,6	97,7	97,6	89,5	1765
Рус	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	35
Қорақалпоқ	98,9	94,3	95,9	91,2	94,4	38
Тожик	99,2	98,4	97,6	98,4	85,1	154
Бошқа тил	98,9	98,2	98,2	98,2	98,2	79
Жами	99,1	97,7	97,7	97,6	89,8	2072

* МИКТ Индикатор 44

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

** «45–49» ёш гуруҳида 1 таққосланмаган вазиятга асосланган ҳолат кўрсатилмаган

*** 2 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

33 Жадвал: Туғишга тиббий ёрдам кўрсатиш

Тадқиқот ўтказишдан аввал охириги икки йил давомида бола туққан 15–49 ёшли аёлларнинг туғиш вақтида тиббий ёрдам берган тиббий ходимлар тури бўйича тақсимланиш фоизи, Ўзбекистан, 2006

	Туғишни қабул қилган шахс				Жами	Ҳар қандай малакали ходимлар*	Ҳар қандай малакали ходимлар**	Охириги икки йил ичида туққан аёллар сони
	Шифокор	Хамшира/доя	Доя ёрдамчиси	Қариндошлар/дўстлар				
Минтақа								
Ғарбий	94,5	4,8	-	0,8	100,0	99,2	98,5	236
Марказий	97,9	1,8	0,3	-	100,0	100,0	97,6	446
Жанубий	95,2	3,8	1,0	-	100,0	100,0	92,8	427
Марказий-Шарқий	86,8	12,9	0,2	-	100,0	100,0	99,6	303
Шарқий	96,8	3,2	-	-	100,0	100,0	98,5	544
Тошкент ш.	99,5	0,5	-	-	100,0	100,0	99,7	115
Яшаш жойи								
Шаҳар	97,2	2,6	0,1	-	100,0	100,0	98,4	591
Қишлоқ	94,3	5,2	0,4	0,1	100,0	99,9	96,9	1480
Ёши***								
15–19	(92,2)	(2,0)	(4,4)	(1,4)	100,0	(98,6)	(93,8)	45
20–24	95,0	5,0	-	0,1	100,0	99,9	98,5	782
25–29	95,5	4,2	0,2	0,1	100,0	99,9	96,7	752
30–34	95,1	4,3	0,6	-	100,0	100,0	98,6	347
35–39	95,3	3,8	0,9	-	100,0	100,0	92,3	115
40–44	(93,0)	(7,0)	(-)	(-)	100,0	(100,0)	(92,7)	29
Маълумот****								
Тугалланмаган ўрта	94,2	4,8	1,0	-	100,0	100,0	97,6	334
Тугалланган ўрта	94,8	4,7	0,3	0,2	100,0	99,8	96,7	975
Ўрта махсус	96,2	3,8	-	-	100,0	100,0	97,8	608
Олий	95,0	5,0	-	-	100,0	100,0	98,5	154
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили								
Энг паст	94,5	4,6	1,0	-	100,0	100,0	94,9	433
Иккинчи	96,2	3,7	-	0,1	100,0	99,9	96,7	416
Ўртача	94,0	5,4	0,3	0,3	100,0	99,7	98,5	427
Тўртинчи	94,9	5,1	-	-	100,0	100,0	99,3	423
Энг юқори	96,3	3,5	0,2	0,0	100,0	100,0	97,5	373
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси								
Ўзбек	95,0	4,6	0,2	0,1	100,0	99,9	97,2	1765
Рус	96,3	3,7	-	-	100,0	100,0	96,3	35
Қорақалпоқ	100,0	-	-	-	100,0	100,0	98,6	38
Тожиқ	97,3	1,4	1,3	-	100,0	100,0	96,9	154
Бошқа тил	90,9	9,1	-	-	100,0	100,0	100,0	79
Жами	95,1	4,5	0,3	0,1	100,0	99,9	97,3	2072

* МИКТ Индикатор 4; МРМ Индикатор 17

** МИКТ Индикатор 5

*** «45–49 ёшлилар гуруҳидаги 1та таққосланмаган ҳодиса кўрсатилмаган»

**** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25-49 Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

34 Жадвал: Ой-куни тўлиқ ўтган ҳомиладорлик

Асосий хусусиятлар бўйича тирик туғилганлар, сунъий аборт, бола тушиши, ва ўлик туғилганлар билан яқунланган ҳомиладорлик фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Тирик туғилганлар	Сунъий аборт	Бола тушиши	Ўлик туғилганлар	Жами	Ҳомиладорлар сони
Минтақа						
Ғарбий	85,5	8,5	5,1	1,0	100,0	3455
Марказий	78,7	16,3	4,2	0,9	100,0	7608
Жанубий	84,9	10,5	4,1	0,5	100,0	6366
Марказий-Шарқий	82,6	12,1	4,5	0,7	100,0	4650
Шарқий	84,3	10,5	4,8	0,5	100,0	9147
Тошкент ш.	64,3	27,3	7,4	1,0	100,0	2128
Яшаш жойи						
Шаҳар	75,7	18,2	5,2	0,8	100,0	10203
Қишлоқ	84,4	10,6	4,4	0,6	100,0	23152
Онанинг маълумоти*						
Тугалланмаган ўрта	82,4	11,9	4,8	0,9	100,0	3466
Тугалланган ўрта	83,4	11,5	4,3	0,7	100,0	18651
Ўрта махсус	80,0	14,3	5,1	0,6	100,0	8245
Олий	75,2	18,7	5,5	0,5	100,0	2974
Ёши						
15–19	88,4	4,3	7,3	–	100,0	57
20–24	88,2	5,4	5,8	0,5	100,0	1745
25–29	86,3	7,8	5,1	0,8	100,0	4686
30–34	81,0	13,6	4,8	0,6	100,0	5895
35–39	80,6	14,9	3,9	0,6	100,0	6234
40–44	80,4	14,4	4,5	0,7	100,0	7185
45–49	80,2	14,3	4,7	0,8	100,0	7554
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	86,7	8,5	4,3	0,5	100,0	6890
Иккинчи	84,5	10,8	4,0	0,8	100,0	6818
Ўртача	83,3	11,3	4,8	0,6	100,0	6666
Тўртинчи	82,5	12,5	4,4	0,6	100,0	6340
Энг юқори	71,6	21,7	5,8	0,9	100,0	6641
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	82,5	12,2	4,6	0,7	100,0	28453
Рус	54,1	39,6	5,4	0,9	100,0	1052
Қорақалпоқ	94,2	2,9	2,6	0,3	100,0	561
Тожик	80,1	13,3	5,8	0,9	100,0	2182
Қирғиз	85,3	8,8	5,9	–	100,0	85
Бошқа тил	86,1	9,3	4,0	0,6	100,0	1022
Жами	81,7	12,9	4,7	0,7	100,0	33355

* 18 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

35 Жадвал: Оналар ўлими коэффиценти

Оналар ўлимнинг хавфи ва оналикка боғлиқ сабабларга кўра ҳаётдан кўз юмган опа-сингиллар қисми, Ўзбекистон, 2006

	Катта ёшдаги респондентлар сони	15 ёшга кирган опасингиллар сони	15 ёшга кирган опасингиллар сони (қайта кўриб чиқилган)	15 ёшдан ўтиб ҳаётдан кўз юмган опасингиллар	Оналар ўлими	Мувофиқлаштириш омили	Хавф остидаги опасингиллар сони	Оналар ўлимнинг хавфи	Оналик билан боғлиқ сабабларга кўра ҳаётдан кўз юмган опасингиллар қисми
Респондентнинг ёши									
15–19	6286	8495	20751	29	1	0,107	2220	0,001	4,4
20–24	5506	10304	25171	45	1	0,206	5185	0,000	3,2
25–29	4514	10689	26110	67	3	0,343	8956	0,000	4,8
30–34	3751	10246	10246	124	7	0,503	5154	0,001	5,5
35–39	3169	9073	9073	118	5	0,664	6025	0,001	4,1
40–44	3093	8834	8834	152	8	0,802	7085	0,001	5,3
45–49	2929	8155	8155	162	7	0,900	7340	0,001	4,4
50–54	2122	5235	5235	219	7	0,958	5015	0,001	3,4
55–59	1525	3318	3318	218	4	0,986	3272	0,001	2,0
60+	3509	5321	5321	1113	12	1,000	5321	0,002	1,1
Жами	36405	79670	122214	2248	57	–	55572	0,001	2,5

Оналар ўлимнинг даражаси* — 28

* МИКТ Индикатор 3; МРМ Индикатор 16

36 Жадвал: Таълим олишда оила кўмаги

Таълим олишда ва мактабга тайёрлашга боғлиқ тadbирларда уй хўжалиги аъзоларининг иштирок этиши, ёши 0–59 ой болалар ҳисоби фоизда, Ўзбекистон, 2006

	Ёши 0–59 ойлик болалар фоизи					Ёши 0–59 ойлик болалар сони
	Таълим олишда ва мактабга тайёрлашга боғлиқ тўрт ва ундан кўп тadbирларда уй хўжалиги аъзоларининг иштирок этиши*	Уй хўжалиги аъзоларининг томонидан ташкил этилган болалар билан мактабга тайёрлашга боғлиқ тadbирларнинг ўртача сони	Таълим олишда ва мактабга тайёрлашга боғлиқ бир ва ундан ортиқ тadbирларда отанинг иштирок этиши**	Оталар томонидан ташкил этилган болалар билан мактабга тайёрлашга боғлиқ тadbирларнинг ўртача сони	Уй хўжалигида биологик отасиз яшайдилар	
Жинси						
Эркак	71,9	4,4	48,8	0,9	3,8	2527
Аёл	70,8	4,4	45,0	0,8	4,9	2459
Минтақа						
Ғарбий	64,9	4,2	17,3	0,2	3,8	564
Марказий	59,0	4,0	48,9	0,7	3,6	1085
Жанубий	63,3	4,1	44,9	0,5	2,7	1057
Марказий-Шарқий	78,4	4,6	58,2	1,4	6,7	688
Шарқий	85,1	5,0	56,1	1,1	4,0	1325
Тошкент ш.	80,0	4,7	34,4	1,0	10,7	267
Яшаш жойи						
Шаҳар	75,1	4,6	45,1	0,9	7,1	1432
Қишлоқ	69,8	4,4	47,6	0,8	3,2	3554
Ёши						
0–23 ойлик	46,7	3,5	38,8	0,7	4,0	2087
24–59 ойлик	89,1	5,1	52,7	1,0	4,6	2899
Онанинг маълумоти***						
Тугалланмаган ўрта	68,4	4,3	44,8	0,8	6,8	778
Тугалланган ўрта	70,3	4,4	47,9	0,8	3,2	2438
Ўрта махсус	73,4	4,5	45,6	0,9	5,2	1394
Олий	76,0	4,7	49,7	1,0	2,7	369
Отанинг маълумоти****						
Тугалланмаган ўрта	66,7	4,3	44,6	0,8	қб	505
Тугалланган ўрта	70,1	4,4	49,2	0,8	қб	2052
Ўрта махсус	72,2	4,5	43,0	0,8	қб	1747
Олий	75,8	4,7	52,3	1,0	қб	671
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	63,8	4,2	51,1	0,8	2,7	1139
Иккинчи	71,7	4,5	47,2	0,9	4,0	993
Ўртача	71,6	4,4	43,1	0,7	3,8	983
Тўртинчи	73,8	4,5	46,1	0,8	4,0	1003
Энг юқори	77,7	4,7	46,2	1,0	7,8	868
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	70,9	4,4	48,2	0,8	3,9	4316
Рус	82,2	5,0	37,4	1,1	29,8	84
Қорақалпоқ	67,4	4,3	19,0	0,3	2,6	87
Тожиқ	72,7	4,4	41,8	0,6	3,0	322
Бошқа тил	76,7	4,6	43,6	0,9	6,1	177
Жами	71,3	4,4	46,9	0,8	4,3	4986

* Индикатор 46 МИКТ

** Индикатор 47 МИКТ

*** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

**** 10 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

37 Жадвал: Ўқув материаллари

Уй хўжалигида яшовчи ва ўқув материалларига эга бўлган, ёши 0–59 ойлик болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Уй хўжалигида яшовчи болалар, ва:		Боланинг китоблари:		Боланинг ўйинчоқлари:					3 ва ундан ортиқ ўйинчоқлар***	0–59 ёшдаги болалар сони
	3 ва ундан ортиқ болалар учун мулжалланмаган китоблар*	Болалар учун мулжалланмаган китобларнинг ўртача сони	3 ва ундан ортиқ болалар учун мулжалланмаган китоблар**	Болалар учун мулжалланган китобларнинг ўртача сони	Ўзғор буюмлари	Уйдан ташқарида топилган буюмлар ва материаллар	Ясама ўйинчоқлар	Дукондан сотиб олинган ўйинчоқлар	Ўйинчоқлар ҳақида ҳеч нима айтилмаган		
Жинс											
Эркак	78,5	10	42,2	2	29,4	45,8	39,6	90,9	4,1	32,2	2527
Аёл	77,0	9	42,7	2	36,7	37,8	39,4	91,2	3,6	32,5	2459
Минтақа											
Ғарбий	58,7	5	18,9	0	24,2	48,2	47,5	86,7	4,3	27,3	564
Марказий	83,7	9	47,0	2	27,6	35,7	26,6	91,2	1,6	24,1	1085
Жанубий	72,7	6	21,1	1	35,0	55,6	58,7	90,5	3,3	46,7	1057
Марказий-Шарқий	84,9	10	55,8	3	26,2	30,5	38,8	93,6	4,4	25,3	688
Шарқий	80,9	9	54,8	3	42,9	40,6	35,3	91,7	5,5	34,8	1325
Тошкент ш.	80,0	10	62,6	4	34,8	34,0	22,3	92,1	4,9	25,9	267
Яшаш жойи											
Шаҳар	75,9	10	48,8	2	32,6	35,8	36,9	92,3	3,8	28,8	1432
Қишлоқ	78,5	8	39,9	2	33,2	44,2	40,6	90,5	3,8	33,8	3554
Ёши											
0–23 ойлик	75,1	9	38,5	2	26,3	22,1	27,6	86,4	8,8	18,3	2087
24–59 ойлик	79,7	10	45,3	2	37,9	56,0	48,1	94,4	0,3	42,4	2899
Онанинг маълумоти****											
Тугалланмаган ўрта	72,7	6	37,6	2	37,6	44,7	38,4	88,9	4,1	35,4	778
Тугалланган ўрта	77,1	8	37,4	2	32,0	42,5	40,0	90,9	3,7	31,8	2438
Ўрта махсус	78,8	10	47,5	2	32,6	38,8	39,0	92,2	4,0	31,7	1394
Олий	88,8	10	67,1	5	31,7	42,1	40,2	91,7	3,6	31,3	369
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили											
Энг паст	74,1	6	31,7	1	33,6	48,4	46,2	88,3	4,3	37,5	1139
Иккинчи	75,8	7	36,4	2	33,9	42,0	39,6	90,3	4,7	32,8	993
Ўртача	78,9	10	42,6	2	30,5	39,6	39,2	91,8	4,2	29,1	983
Тўртинчи	78,9	10	46,5	2	33,8	42,1	38,3	92,0	2,5	32,8	1003
Энг юқори	82,3	10	58,6	3	33,3	35,4	32,3	93,4	3,4	28,2	868
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси											
Ўзбек	78,7	10	42,8	2	33,5	43,0	39,3	91,1	3,9	33,1	4316
Рус	87,4	10	78,0	10	42,2	40,8	21,6	89,2	6,4	32,2	84
Қорақалпоқ	34,3	0	12,3	0	26,2	36,6	70,8	85,7	3,6	30,3	87
Тожик	80,1	10	43,6	2	27,9	29,3	28,5	93,1	3,3	25,7	322
Бошқа тил	67,9	10	28,7	1	30,2	39,0	56,9	90,0	1,9	28,1	177
Жами	77,8	10	42,5	2	33,0	41,8	39,5	91,0	3,8	32,3	4986

* Индикатор 49 МИКТ

** Индикатор 48 МИКТ

*** Индикатор 50 МИКТ

**** 6 та «маълумот страндартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

38 Жадвал: Мактабгача ёшда бўлган болалар таълими

Ташкиллаштирилган мактабгача бўлган таълим дастурларида қатнашган ёши 36–59 ойлик бўлган болалар фоизи, ва мактабгача бўлган таълим муассасаларида таълим олган биринчи синф болалари фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Ёши 36-59 ой, мактабгача бўлган таълим муассасида таълим олган болалар фоизи*	Ёши 36-59 ой болалар сони	Мактабгача бўлган таълим муассасаларида аввалги йил таълим олган биринчи синф болалари фоизи**	Биринчи синфга бораётган болалар сони
Жинси				
Эркак	20,1	994	29,4	434
Аёл	19,3	951	24,1	375
Минтақа				
Ғарбий	16,2	219	36,6	88
Марказий	20,4	418	19,1	176
Жанубий	6,7	432	14,9	148
Марказий-Шарқий	22,8	259	14,6	132
Шарқий	23,5	514	35,7	211
Тошкент ш.	52,6	103	66,3	53
Яшаш жойи				
Шаҳар	35,2	561	33,4	272
Қишлоқ	13,5	1384	23,6	537
Бола ёши				
36–47 ойлик	18,4	1010	қб	қб
48–59 ойлик	21,2	936	қб	қб
6 ёшли	қб	қб	33,6	101
7 ёшли	қб	қб	26,0	708
Онанинг маълумоти***				
Тугалланмаган ўрта	12,8	296	25,1	93
Тугалланган ўрта	11,2	993	23,3	407
Ўрта махсус	32,1	504	29,2	220
Олий	48,2	146	40,1	88
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили				
Энг паст	5,3	485	20,1	170
Иккинчи	12,7	394	22,9	154
Ўртача	17,5	371	26,4	168
Тўртинчи	24,5	357	24,8	158
Энг юқори	45,9	338	40,7	158
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси				
Ўзбек	18,8	1721	25,8	688
Рус	50,2	35	(54,1)	16
Тожик	23,4	92	(34,7)	56
Бошқа тил	21,7	96	24,9	48
Жами	19,7	1945	26,9	809

* МИКТ Индикатор 52

** МИКТ Индикатор 53

** 3 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

39 Жадвал: Бошланғич мактабга кириш

Бошланғич мактабга кириш ёшидаги болалар, биринчи синф ва ундан юқори синф болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Бошланғич мактабга қабул ёшидаги болалар, биринчи синф ва ундан юқори синф болалар фоизи*	Бошланғич мактабга қабул ёшидаги болалар фоизи
Жинси		
Эркак	89,1	1101
Аёл	88,6	958
Минтақа		
Ғарбий	89,2	233
Марказий	87,1	453
Жанубий	85,6	418
Марказий-Шарқий	89,3	346
Шарқий	91,6	483
Тошкент ш.	93,7	126
Яшаш жойи		
Шаҳар	91,8	657
Қишлоқ	87,5	1402
Бола ёши**		
7 ёшли	79,0	1054
8 ёшли	99,2	1005
Онанинг маълумоти**		
Тугалланмаган ўрта	85,9	241
Тугалланган ўрта	87,7	1090
Ўрта махсус	90,7	521
Олий	93,8	207
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили		
Энг паст	83,7	456
Иккинчи	88,3	431
Ўртача	91,2	399
Тўртинчи	89,9	385
Энг юқори	92,1	388
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси		
Ўзбек	88,7	1762
Рус	92,1	42
Қорақалпоқ	89,4	38
Тожик	88,6	130
Бошқа тил	91,2	87
Жами	88,9	2059

* Индикатор 54 МИКТ

** 1 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

40 Жадвал: Бошланғич ўқув юртларига ўқишга қатнаш коэффиценти

Бошланғич ёки ўрта мактабга қатнайдиган бошланғич мактаб ёшидаги** болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Эркак жинси		Аёл жинси		Жами	
	Қатнашнинг соф коэффиценти	Болалар сони	Қатнашнинг соф коэффиценти	Болалар сони	Қатнашнинг соф коэффиценти*	Болалар сони
Минтақа						
Ғарбий	95.1	285	95.9	286	95.5	571
Марказий	95.3	625	95.2	639	95.2	1264
Жанубий	95.3	607	94.3	545	94.8	1152
Марказий-Шарқий	94.2	443	97.1	417	95.6	860
Шарқий	97.8	755	96.4	662	97.1	1417
Тошкент ш.	97.2	162	97.7	149	97.5	311
Яшаш жойи						
Шаҳар	96.6	867	96.9	809	96.8	1676
Қишлоқ	95.5	2010	95.3	1889	95.4	3899
Ёши**						
7 ёшли	79.2	561	78.8	493	79.0	1054
8 ёшли	99.4	540	99.0	465	99.2	1005
9 ёшли	100.0	549	100.0	519	100.0	1069
10 ёшли	100.0	635	99.8	620	99.9	1255
11 ёшли	100.0	592	99.7	600	99.8	1193
Онанинг маълумоти***						
Тугалланмаган ўрта	93.7	296	93.3	227	93.5	523
Тугалланган ўрта	95.9	1596	95.2	1485	95.6	3081
Ўрта махсус	96.5	716	96.5	699	96.5	1414
Олий	96.1	270	99.1	286	97.7	555
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	94.2	680	94.7	651	94.4	1331
Иккинчи	96.2	626	95.3	560	95.8	1186
Ўртача	97.6	506	94.8	501	96.2	1007
Тўртинчи	96.0	528	96.4	495	96.2	1023
Энг юқори	95.8	537	98.4	491	97.0	1028
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	96.0	2502	95.8	2358	95.9	4860
Рус	95.0	65	100.0	38	96.8	104
Қорақалпоқ	92.5	40	98.0	51	95.6	91
Тожики	94.1	169	95.8	162	94.9	332
Бошқа тил	97.4	101	94.2	87	95.9	188
Жами	95.8	2877	95.8	2697	95.8	5575

* МИКТ Индикатор 55; МРМ Индикатор 6

** Ўзбекистонда бошланғич мактабга 7 ёшидан борилади.

*** 2 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

41 Жадвал: Ўрта ўқув юртларига ўқишга қатнаш соф коэффиценти

Ўрта мактабга ва олий ўқув юртларига қатнаш ёшидаги болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Эркак жинси		Аёл жинси		Жами	
	Қатнашнинг соф коэффиценти	Болалар сони	Қатнашнинг соф коэффиценти	Болалар сони	Қатнашнинг соф коэффиценти*	Болалар сони
Минтақа						
Ғарбий	94,9	398	93,2	443	94,0	842
Марказий	93,5	875	92,9	842	93,2	1717
Жанубий	95,1	763	91,6	778	93,3	1541
Марказий-Шарқий	93,6	540	88,6	554	91,1	1094
Шарқий	94,3	1058	92,2	1034	93,3	2092
Тошкент ш.	94,6	208	95,3	197	94,9	405
Яшаш жойи						
Шаҳар	93,0	1078	89,4	1084	91,2	2162
Қишлоқ	94,7	2764	93,0	2764	93,9	5528
Ёши						
12 ёшли	96,1	673	95,8	649	96,0	1322
13 ёшли	99,4	596	98,9	602	99,2	1197
14 ёшли	99,6	696	99,5	740	99,5	1436
15 ёшли	97,1	641	96,6	645	96,8	1286
16 ёшли	91,1	635	84,8	562	88,2	1197
17 ёшли	81,1	601	75,0	651	77,9	1252
Онанинг маълумоти**						
Тугалланмаган ўрта	91,6	328	82,5	337	87,0	665
Тугалланган ўрта	93,8	2171	92,7	2091	93,3	4262
Ўрта махсус	94,6	966	92,2	1058	93,3	2023
Олий	97,9	373	96,4	357	97,2	731
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	94,4	828	93,1	839	93,8	1666
Иккинчи	94,2	841	92,0	815	93,1	1655
Ўртача	93,8	754	92,2	792	93,0	1546
Тўртинчи	95,3	744	89,7	740	92,5	1484
Энг юқори	93,4	676	92,9	663	93,2	1339
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	94,9	3281	92,5	3283	93,7	6564
Рус	91,9	79	92,8	92	92,4	171
Қорақалпоқ	93,6	84	96,9	99	95,4	183
Тожик	88,6	258	85,4	221	87,1	479
Бошқа тил	91,2	140	88,1	152	89,6	293
Жами	94,2	3842	92,0	3848	93,1	7690

* Индикатор 56 МИКТ

** 7 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

42 Жадвал: Бошланғич мактабга қатновчи ўрта мактаб ёшидаги болалар

Ўрта мактаб ёшида бўлган, лекин бошланғич мактабга қатнаётган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Эркак жинси		Аёл жинси		Жами	
	Қатнашнинг соф коэффициенти	Болалар сони	Қатнашнинг соф коэффициенти	Болалар сони	Қатнашнинг соф коэффициенти	Болалар сони
Минтақа						
Ғарбий	0,9	670	1,0	735	0,9	1405
Марказий	0,3	633	0,3	602	0,3	1235
Жанубий	1,0	702	1,3	719	1,1	1421
Марказий-Шарқий	0,5	613	0,6	628	0,6	1241
Шарқий	0,8	595	0,2	588	0,5	1183
Тошкент ш.	–	466	–	431	–	897
Яшаш жойи						
Шаҳар	0,3	1401	0,4	1387	0,4	2788
Қишлоқ	0,8	2278	0,7	2316	0,8	4594
Ёши**						
12 ёшли	3,6	635	3,6	644	3,6	1279
13 ёшли	–	553	–	586	–	1139
14 ёшли	–	671	–	700	–	1371
15 ёшли	–	620	–	610	–	1230
16 ёшли	–	611	–	532	–	1143
17 ёшли	–	589	–	631	–	1220
Онанинг маълумоти*						
Тугалланмаган ўрта	1,5	325	0,9	336	1,2	661
Тугалланган ўрта	0,9	1894	0,6	1874	0,8	3768
Ўрта махсус	0,1	1027	0,5	1105	0,3	2132
Олий	–	430	0,5	383	0,2	813
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	1,1	645	1,2	667	1,1	1312
Иккинчи	0,7	680	0,3	679	0,5	1359
Ўртача	0,6	681	0,8	724	0,7	1405
Тўртинчи	0,8	735	0,7	739	0,7	1474
Энг юқори	0,1	938	0,2	894	0,2	1832
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	0,6	3030	0,6	3030	0,6	6060
Рус	–	113	–	124	–	237
Қорақалпоқ	0,7	148	1,2	169	0,9	317
Тожик	0,5	210	0,5	190	0,5	400
Бошқа тил	1,7	178	1,1	190	1,4	368
Жами	0,6	3679	0,6	3703	0,6	7382

* 7 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

43 Жадвал: 5–синфгача ўқиган болалар

Бошлангич мактабга қабул қилиниб, 5 синфгача ўқиган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Ўтган йили биринчи синфда ўқиб хозирда иккинчи синфда ўқиётган болалар фоизи	Ўтган йили иккинчи синфда ўқиб хозирда учинчи синфда ўқиётган болалар фоизи	Ўтган йили учинчи синфда ўқиб хозирда тўртинчи синфда ўқиётган болалар фоизи	Ўтган йили тўртинчи синфда ўқиб хозирда бешинчи синфда ўқиётган болалар фоизи	Барча биринчи синфга қабул қилинганлардан бешинчи синфгача ўқиган болалар фоизи*
Жинси					
Эркак	99,7	100,0	100,0	100,0	99,7
Аёл	99,6	99,9	99,8	100,0	99,4
Минтақа					
Ғарбий	100,0	99,7	100,0	100,0	99,7
Марказий	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Жанубий	99,5	100,0	100,0	100,0	99,5
Марказий-Шарқий	99,6	100,0	99,5	100,0	99,0
Шарқий	99,2	100,0	100,0	100,0	99,2
Тошкент ш.	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Яшаш жойи					
Шаҳар	99,8	99,9	100,0	100,0	99,7
Қишлоқ	99,5	100,0	99,9	100,0	99,4
Онанинг маълумоти**					
Тугалланмаган ўрта	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Тугалланган ўрта	99,9	100,0	100,0	100,0	99,9
Ўрта махсус	98,8	100,0	99,7	100,0	98,5
Олий	100,0	99,7	100,0	100,0	99,7
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили					
Энг паст	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Иккинчи	99,5	100,0	100,0	100,0	99,5
Ўртача	100,0	99,8	99,6	100,0	99,4
Тўртинчи	98,8	100,0	100,0	100,0	98,8
Энг юқори	99,6	100,0	100,0	100,0	99,6
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси					
Ўзбек	99,6	100,0	99,9	100,0	99,4
Рус	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Қорақалпоқ	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Тожик	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Бошқа тил	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Жами	99,6	100,0	99,9	100,0	99,5

* МИКТ Индикатор 57; МРМ Индикатор 7

** 16 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

44 Жадвал: Бошлангич мактабни тамомлаш ва ўрта мактабга ўтиш

Бошлангич мактабни тамомлаган тугатиш ва ўрта мактабга ўтганлар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Бошлангич мактабни тамомлаганлар фоизи*	Бошлангич мактабни тамомлаш ёшидаги болалар сони	Ўрта мактабга ўтганлар фоизи**	Ўтган йилда бошлангич мактабнинг охири синфига қатнаган болалар сони
Жинси				
Эркак	97,4	592	100,0	587
Аёл	95,9	600	99,9	601
Минтақа				
Ғарбий	98,5	111	99,6	119
Марказий	95,9	283	100,0	270
Жанубий	93,9	234	100,0	241
Марказий-Шарқий	98,5	171	100,0	185
Шарқий	97,8	330	100,0	309
Тошкент ш.	95,4	64	100,0	66
Яшаш жойи				
Шаҳар	98,6	343	100,0	326
Қишлоқ	95,8	849	99,9	862
Онанинг маълумоти***				
Тугалланмаган ўрта	100,0	93	99,5	88
Тугалланган ўрта	96,0	675	100,0	661
Ўрта махсус	97,1	305	100,0	313
Олий	96,4	118	100,0	125
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили				
Энг паст	95,5	290	99,8	279
Иккинчи	95,8	262	100,0	254
Ўртача	97,5	217	100,0	216
Тўртинчи	97,3	213	100,0	236
Энг юқори	97,7	210	100,0	204
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси				
Ўзбек	96,6	1039	100,0	1034
Рус	97,3	23	(100,0)	26
Қорақалпоқ	(100,0)	14	(100,0)	17
Тожик	94,1	77	100,0	71
Бошқа тил	100,0	39	99,4	40
Жами	96,6	1193	100,0	1189

* Индикатор 59 МИКТ; Индикатор 7b МРМ

** Индикатор 58 МИКТ

*** 1 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

() 25-49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

45 Жадвал: Таълим олишда жинслар тенгҳуққлиги

Бошланғич мактабга қатнайдиган қиз болалар ва ўғил болалар нисбати ҳамда ўрта мактабга қатнайдиган қиз болалар ва ўғил болалар нисбати, Ўзбекистон, 2006

	Бошланғич мактабга қатнашнинг соф коэффициенти (NAR), қиз болалар	Бошланғич мактабга қатнашнинг соф коэффициенти (NAR), ўғил болалар	NAR бошланғич мактаб учун жинслар тенгҳуққлиги индекси (GPI)*	Ўрта мактабга қатнашнинг соф коэффициенти (NAR), қиз болалар	Ўрта мактабга қатнашнинг соф коэффициенти (NAR), ўғил болалар	NAR ўрта мактаб учун жинслар тенгҳуққлиги индекси (GPI)*
Жинси						
Эркак	қб	95,8	қб	қб	94,2	қб
Аёл	95,8	қб	қб	92,0	қб	қб
Минтақа						
Ғарбий	95,9	95,1	1,01	93,2	94,9	0,98
Марказий	95,2	95,3	1,00	92,9	93,5	0,99
Жанубий	94,3	95,3	0,99	91,6	95,1	0,96
Марказий-Шарқий	97,1	94,2	1,03	88,6	93,6	0,95
Шарқий	96,4	97,8	0,99	92,2	94,3	0,98
Тошкент ш.	97,7	97,2	1,01	95,3	94,6	1,01
Яшаш жойи						
Шаҳар	96,9	96,6	1,00	89,4	93,0	0,96
Қишлоқ	95,3	95,5	1,00	93,0	94,7	0,98
Онанинг маълумоти**						
Тугалланмаган ўрта	93,3	93,7	1,00	82,5	91,6	0,90
Тугалланган ўрта	95,2	95,9	0,99	92,7	93,8	0,99
Ўрта махсус	96,5	96,5	1,00	92,2	94,6	0,97
Олий	99,1	96,1	1,03	96,4	97,9	0,98
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	94,7	94,2	1,01	93,1	94,4	0,99
Иккинчи	95,3	96,2	0,99	92,0	94,2	0,98
Ўртача	94,8	97,6	0,97	92,2	93,8	0,98
Тўртинчи	96,4	96,0	1,00	89,7	95,3	0,94
Энг юқори	98,4	95,8	1,03	92,9	93,4	1,00
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	95,8	96,0	1,00	92,5	94,9	0,97
Рус	100,0	95,0	1,05	92,8	91,9	1,01
Қорақалпоқ	98,0	92,5	1,06	96,9	93,6	1,03
Тожик	95,8	94,1	1,02	85,4	88,6	0,96
Бошқа тил	82,7	98,6	0,84	90,0	95,3	0,95
Жами	95,8	95,8	1,00	92,0	94,2	0,98

* Индикатор 61 МИКТ; Индикатор 9 МРМ

** 16 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

46 Жадвал: Туғилишни рўйхатга олиш

Туғилиши рўйхатга олинган ёки олинмаган 0–59 ойлик болаларнинг тақсимланиш фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Туғилиши рўйхатга олинган*	0–59 ойлик болалар сони
Жинси		
Эркак	99,8	2527
Аёл	100,0	2459
Минтақа		
Ғарбий	100,0	564
Марказий	100,0	1085
Жанубий	99,9	1057
Марказий-Шарқий	99,9	688
Шарқий	99,8	1325
Тошкент ш.	100,0	267
Яшаш жойи		
Шаҳар	100,0	1432
Қишлоқ	99,9	3554
Ёши		
0–11 ойлик	99,9	1009
12–23 ойлик	99,9	1078
24–35 ойлик	100,0	954
36–47 ойлик	100,0	1010
48–59 ойлик	99,8	936
Онанинг маълумоти**		
Тугалланмаган ўрта	99,7	778
Тугалланган ўрта	99,9	2438
Ўрта махсус	100,0	1394
Олий	100,0	369
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили		
Энг паст	99,9	1139
Иккинчи	100,0	993
Ўртача	99,8	983
Тўртинчи	99,9	1003
Энг юқори	100,0	868
Уй хўжалиги бошлиғининг она тилиси		
Ўзбек	99,9	4316
Рус	100,0	84
Қорақалпоқ	100,0	87
Тожиқ	100,0	322
Бошқа тил	100,0	177
Жами	99,9	4986

* МИКТ Индикатор б2

** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

47 Жадвал: Болалар меҳнати

Иш турига кўра меҳнатга жалб қилинган ёши 5–14 гача бўлган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Уй хўжалигидан ташқарида бўлган иш		Ҳафтасига 28 соат ва ундан кўп бўлган уй меҳнати	Оилавий бизнесга ишлаш	Жами болалар меҳнати*	Ёши 5-14 болалар сони
	Ҳақ тўланадиган меҳнат	Ҳақ тўланмайдиган меҳнат				
Жинси						
Эркак	0,1	1,7	–	0,6	2,0	5867
Аёл	0,1	1,6	0,0	0,5	1,9	5747
Минтақа						
Ғарбий	0,4	1,0	–	0,3	1,4	1241
Марказий	–	1,1	0,1	0,2	1,3	2642
Жанубий	0,1	3,0	–	0,5	3,2	2334
Марказий-Шарқий	–	0,3	–	0,8	1,0	1728
Шарқий	–	0,3	–	0,2	0,5	3045
Тошкент ш.	0,2	10,7	–	4,2	11,2	624
Яшаш жойи						
Шаҳар	0,1	2,9	–	1,2	3,2	3369
Қишлоқ	0,1	1,1	0,0	0,3	1,4	8245
Ёши						
5–11 ёш	0,1	2,5	–	0,9	2,8	7660
12–14 ёш	0,1	0,1	0,1	0,0	0,3	3955
Мактабнинг иштироки						
Ҳа	0,1	1,8	0,0	0,7	2,2	9765
Йўқ	–	0,8	–	0,1	0,8	1849
Онанинг маълумоти**						
Тугалланмаган ўрта	–	2,2	–	0,4	2,2	1140
Тугалланган ўрта	0,1	1,4	–	0,6	1,7	6394
Ўрта махсус	0,1	1,5	–	0,5	1,8	2943
Олий	0,1	2,9	0,2	0,9	3,6	1127
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	0,0	1,0	–	0,3	1,1	2697
Иккинчи	–	1,4	–	0,2	1,6	2482
Ўртача	0,1	1,1	–	0,3	1,4	2254
Тўртинчи	0,1	1,1	0,1	0,9	1,7	2113
Энг юқори	0,1	3,9	–	1,4	4,3	2069
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	0,1	1,7	–	0,6	2,0	10060
Рус	–	2,7	–	0,4	2,7	225
Қорақалпоқ	0,2	1,2	–	0,8	1,9	217
Тожик	0,1	1,1	0,3	0,1	1,5	711
Бошқа тил	0,1	1,8	0,0	0,7	2,4	402
Жами	0,1	1,6	0,0	0,6	2,0	11614

* МИКТ Индикатор 71

** 9 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

48 Жадвал: Ўқиётган ишчилар ва ишлаётган ўқувчилар

Ёши 5–14 бўлган ўқиётган ишчилар ва ишлаётган ўқувчилар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Болалар меҳнатига банд болалар фоизи	Мақтабга бораётган болалар сони	Ёши 5-14 болалар сони	Ишлаётган ва мақтабга бораётган болалар фоизи*	Ёши 5-14 да бўлган ишлаётган болалар сони	Мақтабга бораётган ва ишлаётган болалар фоизи**	Ёши 5-14 да бўлган ўқиётган болалар сони
Жинси							
Эркак	2,0	84,3	5867	95,3	119	2,3	4946
Аёл	1,9	83,8	5747	91,1	108	2,0	4819
Минтақа							
Ғарбий	1,4	80,9	1241	(*)	18	1,7	1004
Марказий	1,3	83,3	2642	(85,4)	33	1,3	2200
Жанубий	3,2	82,9	2334	91,5	75	3,5	1936
Марказий-Шарқий	1,0	82,6	1728	(*)	17	1,1	1427
Шарқий	0,5	86,2	3045	100,0	15	0,6	2625
Тошкент ш.	11,2	91,8	624	96,7	70	11,8	572
Яшаш жойи							
Шаҳар	3,2	87,8	3369	96,4	108	3,5	2959
Қишлоқ	1,4	82,5	8245	90,5	119	1,6	6806
Ёши							
5–11 ёш	2,8	76,1	7660	93,0	216	3,4	5830
12–14 ёш	0,3	99,5	3955	(*)	11	0,3	3935
Онанинг маълумоти***							
Тугалланмаган ўрта	2,2	76,7	1140	(90,4)	25	2,6	874
Тугалланган ўрта	1,7	83,9	6394	91,9	110	1,9	5363
Ўрта махсус	1,8	84,6	2943	92,9	52	1,9	2490
Олий	3,6	91,3	1127	(99,5)	40	3,9	1029
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили							
Энг паст	1,1	80,3	2697	(96,2)	31	1,4	2166
Иккинчи	1,6	82,4	2482	(88,9)	39	1,7	2046
Ўртача	1,4	82,9	2254	(83,8)	32	1,4	1868
Тўртинчи	1,7	86,9	2113	(96,6)	37	1,9	1836
Энг юқори	4,3	89,4	2069	96,3	89	4,6	1850
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси							
Ўзбек	2,0	83,9	10060	92,9	197	2,2	8445
Рус	2,7	90,8	225	(*)	6	2,9	204
Қорақалпоқ	1,9	81,4	217	(*)	4	2,3	177
Тожик	1,5	84,9	711	(*)	11	1,8	603
Бошқа тил	2,4	83,6	402	(*)	10	2,6	336
Жами	2,0	84,1	11614	93,3	227	2,2	9765

* Индикатор 72 МИКТ

** Индикатор 73 МИКТ

*** 9 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

49 Жадвал: Эрта турмуш қуриш

Тўлиқ 15 ёшга тўлмай туриб эрга теккан/эркак киши билан иттифоқ қурган 15–49 ёшли аёллар фоизи, тўлиқ 18 ёшга тўлмай туриб эрга теккан/эркак киши билан иттифоқ қурган 20–49 ёшли аёллар фоизи, ҳамда турмуш қурган/эркак киши билан иттифоқ қурган 15–19 ёшли аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Тўлиқ 15 ёшга тўлмай туриб эрга теккан аёллар улуши*	15–49 ёшли аёллар сони	Тўлиқ 18 ёшга тўлмай туриб эрга теккан аёллар улуши*	20–49 ёшли аёллар сони	Эрга теккан/эркак киши билан иттифоқ тузган 15–19 ёшли аёллар улуши**	15–19 ёшли аёллар сони	Эрга теккан/эркак киши билан иттифоқ тузган 15–49 ёшдаги аёллар улуши
Минтақа							
Ғарбий	0,2	1554	12,8	1213	6,1	342	983
Марказий	0,3	2915	11,4	2295	5,9	620	1934
Жанубий	0,6	2554	13,1	1998	3,6	556	1595
Марказий-Шарқий	0,4	2015	11,6	1559	6,0	457	1265
Шарқий	0,1	3995	14,1	3194	3,8	801	2617
Тошкент ш.	0,4	885	9,5	732	6,0	153	535
Яшаш жойи							
Шаҳар	0,5	4360	12,6	3529	5,8	831	2728
Қишлоқ	0,2	9559	12,5	7462	4,6	2097	6202
Ёши							
15–19 ёшли	0,1	2929	қб	қб	4,9	2929	144
20–24 ёшли	0,3	2634	7,2	2634	қб	қб	1438
25–29 ёшли	0,5	2121	15,7	2121	қб	қб	1813
30–34 ёшли	0,5	1754	15,1	1754	қб	қб	1569
35–39 ёшли	0,3	1563	9,9	1563	қб	қб	1399
40–44 ёшли	0,2	1514	13,1	1514	қб	қб	1342
45–49 ёшли	0,6	1405	16,9	1405	қб	қб	1224
Маълумот***							
Тугалланмаган ўрта	0,5	2827	22,1	1303	2,7	1524	1032
Тугалланган ўрта	0,3	6448	15,3	5580	7,0	869	4716
Ўрта махсус	0,2	3503	6,7	3015	8,6	488	2388
Олий	–	1135	3,2	1087	1,0	47	788
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили							
Энг паст	0,4	2621	13,8	2056	2,6	565	1727
Иккинчи	0,3	2803	13,1	2191	3,5	612	1816
Ўртача	0,2	2880	13,8	2243	6,3	637	1854
Тўртинчи	0,3	2832	11,5	2228	6,4	605	1810
Энг юқори	0,4	2782	10,6	2272	5,7	510	1723
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси							
Ўзбек	0,2	11757	12,4	9251	4,7	2506	7605
Рус	0,6	461	13,4	395	8,0	66	229
Қорақалпоқ	0,4	287	6,4	216	4,8	71	169
Тожик	0,8	880	16,3	701	5,5	178	602
Қирғиз	–	47	–	36	(*)	12	29
Бошқа тил	0,9	487	11,8	392	7,6	96	296
Жами	0,3	13919	12,5	10990	4,9	2929	8929

* МИКТ Индикатор 67

** МИКТ Индикатор 68

*** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

(*) Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар 25 тадан кам

50 Жадвал: Болалар ногиронлиги

Она ёки васийлар томонидан ногиронлик тури кўрсатилган чекланган қобилиятли 2–9 ёшгача бўлган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Ногиронлик тури кўрсатилган чекланган 2–9 ёшгача бўлган болалар фоизи										3–9 ёшли	Ёши 3–9 да бўлган болалар сон	2 ёшли				
	Ўтириш, ту-риш ва юриш имкониятлари чекланган	Кун пайтида ёки кечки пайт кўриш қийинлашуви	Эшитиш қобилиятига хос	Саволарни тушунишга қийналиш	Юриш ва қўл билан ҳаракатла-нишга ёки оёқ-қўл билан қийинчилик билан ҳаракат қилишга хос қийинчилик-лар	Томир торти-шиб, ҳушини йўқотиш	Уннинг ёши-даги бошқа болалар қола-оладан нарсаларни ўргана олмайд	Галира олмайд	Ақлий ривожланиш-дан оғирда қолган ёки фикр юрити олмайдиганга ухшайди	Ёши 2–9 гача бўлган ва бит-та қобилияти чекланган болалар фоизи*			Ёши 2–9 да бўлган болалар сон	Турри бўлма-ган галпирит	Ёши 3–9 да бўлган болалар сон	Биронта буюмини айта олмайд	2 ёшли болалар сон
Минтақа																	
Ғарбий	1,0	0,7	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,7	0,2	3,4	918	1,3	813	2,5	105	
Марказий	0,3	0,2	0,3	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	1,7	1788	3,7	1578	3,3	210	
Жанубий	0,3	0,1	0,3	0,6	0,1	0,9	0,2	0,7	0,7	0,2	1,8	1685	0,5	1477	2,2	207	
Марказий-Шарқий	0,4	0,2	0,3	0,4	0,6	0,8	0,4	0,4	0,7	0,4	2,0	1234	1,2	1098	6,3	136	
Шарқий	0,5	0,1	0,1	0,2	–	0,2	0,2	0,2	1,1	0,2	2,0	2118	0,8	1821	1,8	298	
Тошкент ш.	0,3	0,0	0,2	0,3	0,1	0,3	0,1	0,8	0,8	0,1	1,3	443	0,1	393	1,1	50	
Яшаш жойи																	
Шаҳар	0,7	0,5	0,6	0,7	0,4	0,7	0,5	1,0	1,0	0,7	3,0	2399	3,0	2119	2,7	280	
Қишлоқ	0,3	0,1	0,1	0,3	0,2	0,4	0,2	0,6	0,6	0,1	1,6	5787	0,8	5061	2,9	726	
Бола ёши																	
2–4 ёшли	0,5	0,1	0,2	0,6	0,4	0,7	0,5	1,1	1,1	0,4	2,6	2973	2,01	1967	2,92	1006	
5–6 ёшли	0,4	0,1	0,1	0,2	0,1	0,3	0,3	0,4	0,4	0,2	1,5	2085	1,4	2085	қб	0	
7–9 ёшли	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2	0,6	0,1	0,6	0,6	0,2	1,7	3127	1,1	3127	қб	0	
Онанинг маълумоти**																	
Тугалланмаган ўрта	0,2	0,2	–	0,2	0,3	0,2	0,2	1,0	1,0	0,1	1,8	1057	2,7	898	3,2	160	
Тугалланган ўрта	0,4	0,2	0,2	0,4	0,3	0,6	0,4	0,7	0,7	0,3	2,0	4261	0,9	3768	3,3	493	
Ўрта махсус	0,6	0,4	0,6	0,6	0,2	0,6	0,2	0,8	0,8	0,3	2,1	2164	1,8	1879	2,5	285	
Олий	0,5	0,1	0,1	0,4	0,2	0,2	0,4	0,3	0,3	0,6	1,7	695	1,7	626	0,0	68	
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили																	
Энг паст	0,3	0,0	0,1	0,2	0,1	0,6	0,3	0,3	0,3	0,0	1,4	1972	1,2	1726	3,7	247	
Иккинчи	0,5	0,3	0,1	0,3	0,1	0,5	0,2	0,7	0,7	0,1	1,8	1719	1,5	1524	1,2	195	
Ўртача	0,6	0,1	0,2	0,5	0,6	0,2	0,5	0,7	0,7	0,5	2,0	1560	0,8	1377	5,6	183	
Тўртинчи	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,6	0,2	1,3	1,3	0,3	2,3	1498	1,3	1274	2,5	224	

	Ногиронлик тури кўрсатилган қобилиятлари чеklangан 2-9 ёшгача бўлган болалар фоизи										3-9 ёшли	2 ёшли	2 ёшли болалар сони			
	Уйирлиш, ту- риш ва юриш иқоматлари чекlangан	Кун пайтида ёки кечки пайт кўриш қийинлашуви	Эшитиш қобилиятига хос	Саволларни тушунишга қийинлаш	Юриш ва кул билан харакатла- нишга ёки кул билан қийинчилик билан харакат қилишга хос қийинчилик- лар	Томир торти- шиб, хушини йўқотиш	Унинг ёши- даги бошқа болалар қила оладиган нарсаларни Ургана олмайди	Ғалира олмай- ди ёки галини эусувиб бўлмайди	Ақлий ривожланиш- дан ортида қолганга ёки фикр юрига олмайдиганга	Ёши 2-9 га бўлган ва блт- та қобилияти чекlangан болалар фоизи*				Ёши 2-9 да бўлган болалар сон	Ёши 3-9 да бўлган болалар сон	2 ёшли Биронга буом айта олмайди
Энг юқори	0,6	0,4	0,5	0,7	0,3	0,7	0,3	0,6	0,9	0,6	2,5	1436	2,5	1279	0,9	157
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси																
Ўзбек	0,5	0,2	0,2	0,4	0,2	0,6	0,3	0,7	0,2	0,2	2,0	7118	1,5	6244	3,0	874
Рус	0,6	1,7	1,7	0,8	-	0,8	-	2,9	0,8	4,3	4,3	153	1,5	138	(*)	15
Қорақалпоқ	0,3	0,3	1,9	0,4	1,0	-	-	-	-	3,7	3,7	142	1,2	125	(-)	16
Тожиқ	0,1	-	0,3	0,5	0,4	0,5	0,3	0,3	0,5	1,3	1,3	484	1,3	414	1,5	70
Бошқа тил	0,6	0,6	0,3	0,2	-	-	-	0,2	0,6	1,8	1,8	289	0,8	259	(3,6)	31
Жами	0,4	0,2	0,2	0,4	0,3	0,5	0,3	0,7	0,3	2,0	2,0	8185	1,4	7179	2,9	1006

* Индикатор 101 МИКТ

** Ёши 2-9да бўлган болалар учун 7 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолат кўрсатилмаган

() 25-49 таққосланмаган вазиятларга асосlangan рақамлар

(*) Таққосланмаган вазиятларга асосlangan рақамлар 25 тадан кам

1 3-4 ёшли болаларга асосlangan фоиз

2 Фақат 2 ёшли болаларга асосlangan фоиз

51 Жадвал: ОИВ юқиши профилактикаси тўғрисида билимлар мавжудлиги

ОИВ юқишининг олдини олишнинг асосий усулларини билувчи 15–49 ёшдаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	ОИТС хақида эшитганлар	Касаллик юқишини куйидаги усуллар билан олдини олиш мумкинлигини билувчи аёллар фоизи:			Учала усулни билади	Қамада битта усулни билади	Биронта ҳам усулни билмайди	Аёллар сони
		Фақатгина битта касалланмаган ишончли шерикка эга бўлиш	Ҳар бир жинсий алоқада презервативдан фойдаланиш	Жинсий алоқадан узини тийиш				
Минтақа								
Ғарбий	92,4	59,8	42,9	52,4	32,9	66,4	33,6	1554
Марказий	96,8	81,1	72,6	65,4	50,7	89,5	10,5	2915
Жанубий	96,3	66,4	52,6	61,9	31,7	85,0	15,0	2554
Марказий-Шарқий	99,2	88,6	80,9	72,5	63,8	94,3	5,7	2015
Шарқий	96,1	81,8	70,8	72,7	59,7	88,4	11,6	3995
Тошкент ш.	98,3	59,6	57,5	54,6	35,0	78,3	21,7	885
Яшаш жойи								
Шаҳар	96,8	74,3	66,3	63,2	47,9	84,5	15,5	4360
Қишлоқ	96,3	76,7	64,9	66,9	49,1	86,4	13,6	9559
Ёши								
15–19 ёшли	94,0	64,6	52,8	58,7	38,2	77,7	22,3	2929
20–24 ёшли	96,7	75,9	65,8	64,9	47,7	86,0	14,0	2634
25–29 ёшли	97,2	78,1	68,1	67,3	50,9	88,2	11,8	2121
30–34 ёшли	97,2	80,9	69,6	68,3	52,3	89,0	11,0	1754
35–39 ёшли	96,9	80,6	71,1	69,0	54,4	88,7	11,3	1563
40–44 ёшли	98,1	80,8	71,3	68,7	54,1	88,6	11,4	1514
45–49 ёшли	96,9	79,6	68,4	69,7	52,6	88,2	11,8	1405
Маълумот*								
Тугалланмаган ўрта	92,9	64,9	54,2	56,4	38,0	77,1	22,9	2827
Тугалланган ўрта	96,4	78,1	66,4	67,7	50,1	87,5	12,5	6448
Ўрта махсус	98,4	79,1	69,7	68,3	52,5	88,1	11,9	3503
Олий	99,6	81,4	73,9	70,1	56,0	90,6	9,4	1135
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили								
Энг паст	95,4	71,5	62,9	62,9	44,5	83,4	16,6	2621
Иккинчи	94,4	74,6	62,5	64,0	46,9	83,6	16,4	2803
Ўртача	97,1	79,3	65,6	68,9	51,3	87,4	12,6	2880
Тўртинчи	97,1	78,6	67,5	68,3	51,5	88,2	11,8	2832
Энг юқори	98,1	75,1	68,1	64,3	49,0	85,9	14,1	2782
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси								
Ўзбек	96,7	76,2	65,3	66,0	48,6	86,5	13,5	11757
Рус	99,5	82,4	76,1	68,4	54,5	91,5	8,5	461
Қорақалпоқ	87,3	42,9	33,4	40,6	28,9	47,6	52,4	287
Тожиқ	95,4	80,3	71,2	69,5	53,0	88,7	11,3	880
Қирғиз	(96,6)	(92,2)	(75,8)	(69,1)	(62,3)	(92,2)	(7,8)	47
Бошқа тил	95,5	71,9	63,3	64,0	49,3	80,0	20,0	487
Жами	96,4	75,9	65,3	65,7	48,7	85,8	14,2	13919

* 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

52 Жадвал: ОИВ/ОИТС ҳақида нотўғри фикрларни аниқлаш

ОИВ/ОИТС ҳақида нотўғри фикрларни тўғри аниқловчи 15–49 ёшдаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Куйдагиларни билувчи аёллар фоизи:			Иккита кенг тарқалган нотўғри фикр ради этапидан ва кўринишидан соғлом одам касалланган бўлиши мумкинлигини билдиладилар	Куйдагиларни билувчи аёллар фоизи:		Аёллар сони
	ОИВ куйдагича юқиши мумкин эмас:		Кўринишидан соғлом одам касалланган бўлиши мумкин		3-Вариант: ОИВ умумий овқат орқали юқмайди	4-Вариант: ОИВ умумий шприц орқали юқиши мумкин	
	1-Вариант: Ғайриоддий кучлар билан	2-Вариант: Чивин чақиши орқали					
Минтақа							
Ғарбий	86,0	83,2	56,1	50,3	79,2	90,7	1554
Марказий	87,4	72,0	77,4	55,1	67,3	92,3	2915
Жанубий	73,6	54,2	68,4	33,1	47,9	91,7	2554
Марказий-Шарқий	89,2	74,8	82,7	62,4	78,1	94,5	2015
Шарқий	81,9	67,7	66,6	46,1	67,0	93,9	3995
Тошкент ш.	85,8	58,7	74,1	42,8	66,4	94,4	885
Яшаш жойи							
Шаҳар	85,0	68,7	71,4	49,4	70,1	93,3	4360
Қишлоқ	82,5	68,1	70,6	47,7	64,8	92,7	9559
Ёши							
15–19 ёшли	80,2	67,6	67,8	45,1	62,4	90,7	2929
20–24 ёшли	84,7	69,6	70,8	49,0	67,2	92,8	2634
25–29 ёшли	84,0	68,9	73,8	50,8	67,3	93,2	2121
30–34 ёшли	83,8	68,8	73,0	49,4	68,9	93,8	1754
35–39 ёшли	83,9	66,6	71,6	46,7	65,8	94,0	1563
40–44 ёшли	85,1	68,0	71,6	49,8	69,0	94,6	1514
45–49 ёшли	82,9	68,2	68,5	47,8	67,5	93,3	1405
Маълумот*							
Тугалланмаган ўрта	77,4	64,7	64,6	42,4	59,5	88,6	2827
Тугалланган ўрта	81,9	67,2	69,4	46,2	64,6	92,8	6448
Ўрта махсус	87,9	72,0	75,4	53,7	71,9	95,2	3503
Олий	91,5	72,0	80,3	57,5	77,9	97,1	1135
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили							
Энг паст	76,5	63,6	68,1	43,1	58,6	91,7	2621
Иккинчи	81,1	66,3	64,3	43,2	62,6	90,9	2803
Ўртача	83,2	70,8	71,9	50,0	68,0	93,8	2880
Тўртинчи	86,5	71,9	73,5	52,1	70,5	93,4	2832
Энг юқори	88,7	68,6	76,2	52,2	72,2	94,6	2782
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси							
Ўзбек	83,2	67,5	70,9	47,6	65,6	93,1	11757
Рус	88,9	71,5	82,6	55,7	79,8	95,8	461
Қорақалпоқ	73,9	74,7	51,6	41,9	67,8	85,6	287
Тожик	82,8	71,4	72,6	53,0	66,1	91,8	880
Қирғиз	(89,5)	(76,8)	(74,5)	(63,7)	(76,9)	(91,3)	47
Бошқа тил	85,7	74,5	66,9	49,0	74,2	91,9	487
Жами	83,3	68,3	70,8	48,2	66,5	92,9	13919

* 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

53 Жадвал: ОИВ/ОИТС юқиши тўғрисида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги

ОИВ/ОИТС юқиши ҳақида ҳар томонлама билимларга эга 15–49 ёшдаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	ОИВ юқишининг олдини олишнинг 2 усулини биладилар	ОИВ юқиши ҳақидаги 3 та нотўғри фикрни тўғри аниқлайдилар	Ҳар томонлама билимларга эга (олдини олишнинг 2 усулини ва 3 та нотўғри фикрни аниқлайдилар)*	Аёллар сони
Минтақа				
Ғарбий	39,0	50,3	25,3	1554
Марказий	66,6	55,1	42,0	2915
Жанубий	42,0	33,1	17,5	2554
Марказий-Шарқий	76,9	62,4	54,0	2015
Шарқий	67,4	46,1	38,8	3995
Тошкент ш.	47,2	42,8	24,4	885
Яшаш жойи				
Шаҳар	60,1	49,4	36,6	4360
Қишлоқ	59,2	47,7	34,8	9559
Ёши				
15–19 ёшли	46,4	45,1	27,2	2929
20–24 ёшли	59,7	49,0	35,3	2634
15–24 ёшли	52,7	47,0	31,0*	5562
25–29 ёшли	61,2	50,8	38,7	2121
30–34 ёшли	64,5	49,4	38,8	1754
35–39 ёшли	65,7	46,7	36,5	1563
40–44 ёшли	66,2	49,8	39,5	1514
45–49 ёшли	63,4	47,8	37,4	1405
Маълумот**				
Тугалланмаган ўрта	48,3	42,4	27,7	2827
Тугалланган ўрта	60,4	46,2	34,2	6448
Ўрта махсус	64,0	53,7	40,6	3503
Олий	68,2	57,5	44,5	1135
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили				
Энг паст	55,2	43,1	31,2	2621
Иккинчи	57,2	43,2	31,2	2803
Ўртача	61,3	50,0	37,4	2880
Тўртинчи	61,4	52,1	38,2	2832
Энг юқори	61,9	52,2	38,4	2782
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси				
Ўзбек	59,3	47,6	34,9	11757
Рус	70,7	55,7	42,6	461
Қорақалпоқ	29,9	41,9	17,6	287
Тожик	66,2	53,0	42,7	880
Қирғиз	(75,8)	(63,7)	(53,7)	47
Бошқа тил	57,6	49,0	34,1	487
Жами	59,5	48,2	35,3	13919

* Индикатор 82 МИКТ; Индикатор 19b МРМ

** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

54 Жадвал: ОИВнинг ондан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги

ОИВнинг ондан болага юқиши усулларини тўғри аниқловчи 15–49 ёшдаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	ОИТС ондан болага юқиши мумкинлигини биладилар	ОИТС ҳуйидаги усуллар орқали юқишини билувчи аёллар фоизи:				Ҳеч қайси усулни билмайди	Аёллар сони
		Ҳомиладорлик пайтида	Туғишда	Кўкрак сути орқали	Учала усул*		
Минтақа							
Ғарбий	90,2	90,0	80,4	82,8	77,5	2,2	1554
Марказий	89,5	87,3	79,8	72,5	68,6	7,2	2915
Жанубий	92,7	90,0	81,0	85,0	75,3	3,6	2554
Марказий-Шарқий	96,3	93,7	87,0	87,6	79,4	2,9	2015
Шарқий	92,4	91,2	79,2	83,0	73,1	3,7	3995
Тошкент ш.	88,7	85,7	80,3	68,9	64,2	9,6	885
Яшаш жойи							
Шаҳар	92,4	90,7	84,4	80,2	74,9	4,5	4360
Қишлоқ	91,7	89,8	79,4	81,3	72,7	4,5	9559
Ёши							
15–19 ёшли	85,0	82,6	72,6	74,2	66,4	8,9	2929
20–24 ёшли	92,1	90,4	78,6	80,3	71,0	4,6	2634
25–29 ёшли	93,7	92,0	82,6	83,2	75,0	3,4	2121
30–34 ёшли	94,8	93,4	84,5	83,1	76,2	2,4	1754
35–39 ёшли	94,2	92,4	85,6	83,3	77,1	2,7	1563
40–44 ёшли	95,0	93,3	86,5	85,6	78,8	3,0	1514
45–49 ёшли	93,8	91,8	84,9	82,3	76,3	3,1	1405
Маълумот**							
Тугалланмаган ўрта	85,4	83,0	74,3	74,9	68,0	7,5	2827
Тугалланган ўрта	91,9	90,1	80,2	81,4	73,3	4,5	6448
Ўрта махсус	95,7	94,0	85,3	84,6	77,0	2,7	3503
Олий	97,2	95,2	88,5	82,3	75,8	2,4	1135
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили							
Энг паст	88,4	86,1	76,5	77,8	69,3	7,0	2621
Иккинчи	90,0	88,4	77,4	79,4	70,8	4,4	2803
Ўртача	93,7	92,1	83,1	85,0	77,5	3,4	2880
Тўртинчи	94,0	92,0	82,9	83,6	76,1	3,1	2832
Энг юқори	93,3	91,2	84,7	78,5	72,8	4,8	2782
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси							
Ўзбек	92,0	90,1	80,4	81,3	73,3	4,6	11757
Рус	94,1	91,7	86,9	70,6	66,7	5,4	461
Қорақалпоқ	86,6	85,7	83,0	77,4	75,0	0,7	287
Тожик	90,3	88,8	80,5	79,9	73,0	5,1	880
Қирғиз	(93,2)	(93,2)	(82,3)	(86,6)	(75,6)	(3,4)	47
Бошқа тил	93,1	91,7	88,0	85,0	80,8	2,5	487
Жами	91,9	90,0	81,0	80,9	73,4	4,5	13919

* Индикатор 89 МИКТ

** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

55 Жадвал: ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат

ОИВ ҳақида эшитган ва ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга таҳқиқловчи муносабат кўрсатувчи 15–49 ёшдаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Қуйдагиларга нисбатан аёллар фоизи:						ОИТС ҳақида эшитган аёллар сони
	ОИТС билан касалланган оила аъзосига ғамхўрлик қилмайди	Оила аъзоси ОИВ билан касалланса, буни сир сақлайдилар	ОИВ билан касалланган ўқитувчи ишга қўйилмаслиги керак	ОИВ/ОИТС билан касалланган шахсдан озик-овқат сотиб олмайдилар	Камида битта таҳқиқловчи фикр билан рози	Ҳеч қайси таҳқиқловчи фикр билан рози эмас*	
Минтақа							
Ғарбий	39,3	38,2	92,2	96,0	99,8	0,2	1436
Марказий	19,8	57,2	74,9	84,3	98,1	1,9	2821
Жанубий	30,5	54,8	85,9	91,5	99,3	0,7	2461
Марказий-Шарқий	27,3	61,3	66,2	73,4	90,6	9,4	1998
Шарқий	45,9	35,9	85,5	88,2	98,5	1,5	3838
Тошкент ш.	12,6	55,8	71,8	81,9	94,6	5,4	870
Яшаш жойи							
Шаҳар	26,2	52,2	77,6	84,4	96,3	3,7	4222
Қишлоқ	34,6	47,8	81,5	87,1	97,7	2,3	9202
Ёши							
15–19 ёшли	32,2	47,2	80,5	85,7	96,5	3,5	2752
20–24 ёшли	31,4	49,3	80,3	86,5	97,2	2,8	2547
25–29 ёшли	32,6	48,0	79,4	85,1	97,3	2,7	2061
30–34 ёшли	33,5	50,0	80,3	86,4	97,6	2,4	1705
35–39 ёшли	31,6	51,6	80,2	86,8	97,3	2,7	1514
40–44 ёшли	30,3	51,1	80,3	87,0	97,7	2,3	1484
45–49 ёшли	31,9	48,9	81,4	86,7	97,9	2,1	1361
Маълумот							
Тугалланмаган ўрта	32,4	48,2	81,2	85,4	96,5	3,5	2627
Тугалланган ўрта	32,9	47,8	81,9	87,5	97,9	2,1	6214
Ўрта махсус	32,1	50,4	79,5	85,3	96,9	3,1	3447
Олий	25,3	55,1	71,7	84,2	96,6	3,4	1130
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили							
Энг паст	32,2	50,9	80,9	86,5	98,5	1,5	2500
Иккинчи	33,7	44,6	81,7	86,7	97,5	2,5	2647
Ўртача	35,8	47,7	83,9	88,4	97,8	2,2	2797
Тўртинчи	32,8	47,8	81,7	87,3	96,8	3,2	2751
Энг юқори	25,3	54,8	73,3	82,1	95,8	4,2	2729
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси							
Ўзбек	32,9	49,6	81,4	87,2	97,8	2,2	11364
Рус	13,9	60,6	57,3	73,5	93,1	6,9	459
Қорақалпоқ	23,3	32,3	92,3	95,2	99,8	0,2	250
Тожиқ	32,6	41,7	78,8	82,1	94,5	5,5	840
Қирғиз	(44,6)	(54,6)	(72,8)	(73,6)	(90,7)	(9,3)	46
Бошқа тил	30,6	48,1	74,0	79,1	93,2	6,8	466
Жами	32,0	49,2	80,3	86,2	97,3	2,7	13424

* Индикатор 86 МИКТ

** 6 та «маълумот страндартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

56 Жадвал: ОИВ га тест ўтказувчи ташкилот ҳақида билиш

ОИВ га тест ўтказувчи жойни билувчи, ОИВга тест ўтган ва тест натижалари маълум қилинган 15–49 ёшдаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Тест ўтказувчи жойни билувчи*	Тест ўтган**	Аёллар сони	Тест ўтган бўлса, натижаларни олган	ОИВга тест ўтган аёллар сони
Минтақа					
Ғарбий	53,9	25,6	1554	93,5	398
Марказий	49,2	28,1	2915	87,2	818
Жанубий	30,3	24,1	2554	88,1	615
Марказий-Шарқий	80,7	47,5	2015	95,1	957
Шарқий	57,2	34,5	3995	92,5	1378
Тошкент ш.	71,1	45,1	885	95,7	399
Яшаш жойи					
Шаҳар	61,6	38,4	4360	93,7	1672
Қишлоқ	51,3	30,3	9559	90,8	2893
Ёши					
15–19 ёшли	35,1	12,7	2929	88,6	371
20–24 ёшли	58,7	38,1	2634	93,1	1004
25–29 ёшли	63,9	45,3	2121	91,6	961
30–34 ёшли	63,5	42,8	1754	90,7	751
35–39 ёшли	61,0	37,7	1563	92,6	589
40–44 ёшли	56,5	32,9	1514	93,0	497
45–49 ёшли	52,1	27,9	1405	92,2	392
Маълумот***					
Тугалланмаган ўрта	39,5	21,6	2827	89,0	611
Тугалланган ўрта	52,1	30,9	6448	91,3	1994
Ўрта махсус	63,8	41,2	3503	93,3	1443
Олий	77,0	45,5	1135	93,5	516
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили					
Энг паст	36,6	22,8	2621	90,7	599
Иккинчи	49,0	29,5	2803	88,7	826
Ўртача	56,8	33,3	2880	91,6	960
Тўртинчи	61,2	35,5	2832	92,8	1005
Энг юқори	67,7	42,3	2782	94,0	1175
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси					
Ўзбек	54,5	32,1	11757	91,3	3772
Рус	77,9	54,5	461	98,3	251
Қорақалпоқ	26,2	19,0	287	89,5	55
Тожик	49,0	31,2	880	90,1	274
Қирғиз	(81,9)	(54,7)	47	(*)	26
Бошқа тил	55,7	38,6	487	96,0	188
Жами	54,5	32,8	13919	91,9	4566

* Индикатор 87 МИКТ

** Индикатор 88 МИКТ

*** 6 та «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25–49 Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

(*) Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар 25 тадан кам

57 Жадвал: Туғишгача тиббий кузатув вақтида ОИВга тест ўтказиш ва маслаҳатлар бериш қамрови

Тадқиқотдан аввалги икки йил мобайнида туққан ва туғишгача бўлган тиббий кузатув пайтида ОИВга тест ўтиш таклиф қилинган ва тиббий маслаҳатлар олган 15–49 ёшдаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Қуйдагиларга нисбатан аёллар фоизи:				Тадқиқотдан аввалги икки йил мобайнида туққан аёллар сони
	Сўнги ҳомиладорлик пайтида профессионал тиббиёт муассасасининг туғишгача тиббий кузатув хизматларидан фойдаланган	Туғишгача тиббий кузатув пайтида ОИВ профилактикаси ҳақида маълумот олганлар*	Туғишгача тиббий кузатув пайтида ОИВга тест топширганлар	Туғишгача тиббий кузатув пайтида ОИВ тести натижаларини олганлар**	
Минтақа					
Ғарбий	99,0	70,8	65,5	61,2	236
Марказий	98,6	70,4	77,7	72,3	446
Жанубий	98,6	53,8	56,0	46,1	427
Марказий-Шарқий	99,1	70,1	71,4	66,5	303
Шарқий	99,5	80,5	75,9	72,0	544
Тошкент ш.	99,5	64,6	87,4	84,8	115
Яшаш жойи					
Шаҳар	99,1	67,2	71,9	68,6	591
Қишлоқ	99,0	70,2	70,6	64,1	1480
Ёши					
15–19 ёшли	(98,6)	(68,3)	(73,9)	(66,5)	45
20–24 ёшли	99,3	69,8	71,3	66,2	782
25–29 ёшли	98,9	67,6	67,7	62,1	752
30–34 ёшли	99,1	73,5	75,1	69,1	347
35–49 ёшли	97,7	66,1	75,2	68,8	146
Маълумот***					
Тугалланмаган ўрта	98,2	61,2	64,8	58,9	334
Тугалланган ўрта	98,6	68,4	68,5	62,9	975
Ўрта махсус	99,9	75,2	77,1	70,9	608
Олий	100,0	69,6	76,9	73,6	154
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили					
Энг паст	98,0	61,8	64,6	58,7	433
Иккинчи	98,2	68,6	67,2	59,9	416
Ўртача	99,7	73,2	72,4	66,2	427
Тўртинчи	100,0	76,1	73,9	68,8	423
Энг юқори	99,2	66,7	77,7	74,5	373
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси					
Ўзбек	99,0	70,0	71,8	65,7	1765
Рус	100,0	62,7	83,7	83,7	35
Қорақалпоқ	98,9	50,1	28,8	25,7	38
Тожиқ	99,2	67,1	70,1	67,1	154
Қирғиз	98,9	71,0	69,0	66,7	79
Бошқа тил					
Жами	99,0	69,3	71,0	65,4	2072

* Индикатор 90 МИКТ

** Индикатор 91 МИКТ

*** 6 та «маълумот страндартларига мос бўлмаган» таққосланмаган ҳолатлар кўрсатилмаган

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

58 Жадвал: ОИВ инфекцияси юқиши хавфини оширувчи жинсий аҳлоқ

15 ёшгача жинсий алоқада бўлган 15–49 ёшдаги аёллар фоизи, 18 ёшгача жинсий алоқада бўлган 20–24 ёшдаги аёллар фоизи, ўзидан 10 ва ундан ортиқ ёш катта бўлган эркак билан жинсий алоқада бўлган 15–24 ёшдаги аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	15 ёшгача жинсий алоқада бўлган 15-49 ёшдаги аёллар фоизи*	15-19 ёшдаги аёллар сони	18 ёшгача жинсий алоқада бўлган 20-24 ёшдаги аёллар фоизи	20-24 ёшдаги аёллар сони	Тадқиқотдан аввал 12 ой мобайнида ўзидан 10 ва ундан ортиқ ёш катта бўлган эркак билан жинсий алоқада бўлган аёллар фоизи**	Тадқиқотдан аввал 12 ой мобайнида жинсий алоқада бўлган аёллар фоизи
Минтақа						
Ғарбий	-	342	7,3	296	2,8	164
Марказий	-	620	7,5	559	2,8	358
Жанубий	-	556	6,1	517	1,7	276
Марказий-Шарқий	-	457	5,3	336	4,0	211
Шарқий	-	801	5,9	779	2,1	459
Тошкент ш.	-	153	6,6	147	6,4	87
Яшаш жойи						
Шаҳар	-	831	7,7	731	4,6	436
Қишлоқ	-	2097	5,9	1902	2,1	1119
Ёши						
15-19 ёшли	-	2929	қб	қб	4,0	145
20-24 ёшли	қб	қб	6,4	2634	2,6	1410
Маълумот***						
Тугалланмаган ўрта	-	1524	13,4	413	4,7	258
Тугалланган ўрта	-	869	7,2	1199	1,7	744
Ўрта махсус	-	488	3,3	790	3,5	459
Олий	-	47	0,7	231	2,5	93
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	-	565	6,6	458	3,0	272
Иккинчи	-	612	5,8	513	2,5	302
Ўртача	-	637	8,5	592	2,1	346
Тўртинчи	-	605	5,5	585	1,0	354
Энг юқори	-	510	5,4	486	5,9	281
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	-	2506	6,1	2233	2,8	1321
Рус	-	66	8,2	75	10,4	42
Қорақалпоқ	-	71	2,8	45	(2,7)	19
Тожиқ	-	178	10,4	181	0,4	117
Бошқа тил	-	107	7,3	100	1,6	56
Жами	-	2929	6,4	2634	2,8	1555

* Индикатор 84 МИКТ

** Индикатор 92 МИКТ

*** «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган 1 та ҳолат кўрсатилмаган

() 25-49 Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

59 Жадвал: Юқори даражада хатарли бўлган охирги жинсий алоқа вақтида презервативлардан фойдаланиш

Олдинги йилда юқори хатарли жинсий алоқада бўлган ва юқори хатарли охирги жинсий алоқада презервативлардан фойдаланмаган аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Қачондир жинсий алоқада бўлган	Охирги 12 ойда жинсий алоқада бўлган	Охирги 12 ой мобайнида жинсий алоқада бўлган барча аёллардан эри бўлмаган ёки бирга яшовчи бўлмаган эркак билан охирги 12 ой мобайнида жинсий алоқада бўлган аёллар фоизи*	Эри бўлмаган ёки бирга яшовчи бўлмаган эркак билан охирги 12 ой мобайнида жинсий алоқада бўлган барча аёллар орасида шундай шерик билан охирги жинсий алоқада презервативдан фойдаланган аёллар фоизи**	Охирги 12 ой мобайнида бирдан ортиқ шерик билан жинсий алоқада бўлганлар	15–24 ёшдаги аёллар сони
Минтақа						
Ғарбий	26,4	25,8	5,6	(*)	0,1	638
Марказий	31,2	30,4	1,5	(*)	0,1	1179
Жанубий	26,0	25,7	1,0	(*)	-	1073
Марказий-Шарқий	27,9	26,6	5,5	(*)	0,5	793
Шарқий	30,2	29,1	4,0	(*)	-	1580
Тошкент ш.	30,5	29,0	10,3	(*)	0,4	300
Яшаш жойи						
Шаҳар	29,1	27,9	6,3	(67,3)	0,4	1563
Қишлоқ	28,7	28,0	2,6	(54,1)	0,0	4000
Ёши						
15-19 ёшли	5,0	4,9	7,0	(*)	0,0	2929
20-24 ёшли	55,4	53,5	3,3	(62,1)	0,2	2634
Маълумот***						
Тугалланмаган ўрта	14,2	13,3	4,5	(*)	0,1	1937
Тугалланган ўрта	36,9	36,0	2,3	(*)	0,0	2068
Ўрта махсус	36,9	35,9	4,0	(*)	0,4	1279
Олий	33,8	33,4	9,5	(*)	0,2	278
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили						
Энг паст	27,6	26,6	0,4	(*)	-	1023
Иккинчи	27,6	26,9	3,8	(*)	0,1	1125
Ўртача	28,5	28,2	2,8	(*)	-	1229
Тўртинчи	30,4	29,7	3,4	(*)	0,1	1189
Энг юқори	30,1	28,2	7,9	(66,0)	0,6	995
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси						
Ўзбек	28,7	27,9	2,6	(58,2)	0,1	4739
Рус	32,7	29,9	30,3	(*)	2,0	141
Қорақалпоқ	16,7	16,2	(16,6)	(*)	-	116
Тожиқ	34,0	32,6	1,1	(*)	0,4	359
Бошқа тил	28,2	27,1	8,2	(*)	-	208
Жами	28,8	28,0	3,6	60,5	0,1	5562

* Индикатор 85 МИКТ

** Индикатор 83 МИКТ; Индикатор 19а МРМ

*** «маълумот стандартларига мос бўлмаган» таққосланмаган 1 та ҳолат кўрсатилмаган

() 25–49 Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

(*) Таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар 25 тадан кам

60 Жадвал: Болалар кун кечирши ва етимлик ҳолати

Кун кечирши шароитига кўра 0–17 ёшдаги болаларнинг фоиз тақсими, уй хўжаликларда биологик ота-онаси билан яшамайдиган 0–17 ёшдаги болаларнинг фоиз тақсими, етим бўлган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	Иккала ота-она билан яшайди	Ота-она билан ҳам, онаси билан ҳам бирга яшамайди		Иккала ота-онаси улган		Фақат отаси билан яшайди		Фақат отаси билан яшайди		Аниқлаш мумкин эмас	Жами	Биологик ота-онаси билан яшамайди*	Иккала ота-онасидан бири улган**	Болалар сони
		Фақат отаси тирик	Фақат онаси тирик	Отаси ва онаси тирик	Иккала ота-онаси улган	Отаси тирик	Отаси улган	Онаси тирик	Онаси улган					
Жинси														
Эркак	91,4	0,1	0,0	0,7	0,8	3,5	2,4	0,4	0,6	0,2	100,0	1,6	3,8	10370
Аёл	90,8	0,1	0,0	1,0	0,9	3,5	2,6	0,2	0,6	0,2	100,0	2,1	4,3	10145
Минтақа														
Ғарбий	91,1	0,1	0,0	1,1	1,6	2,0	2,6	0,3	1,0	0,2	100,0	2,8	5,3	2242
Марказий	92,2	0,1	0,0	0,5	1,0	2,9	2,3	0,2	0,5	0,2	100,0	1,7	3,9	4582
Жанубий	92,9	0,0	-	0,7	0,6	2,3	2,5	0,2	0,8	0,1	100,0	1,3	3,9	4181
Марказий-Шарқий	88,7	0,0	0,1	0,7	1,1	4,6	3,2	0,3	0,9	0,4	100,0	2,0	5,3	2993
Шарқий	91,9	0,2	0,1	1,0	0,5	3,4	2,1	0,4	0,2	0,2	100,0	1,8	3,1	5419
Тошкент ш.	82,4	0,2	0,0	2,1	0,7	10,5	3,0	0,8	0,3	-	100,0	3,0	4,2	1098
Яшаш жойи														
Шаҳар	86,1	0,2	0,1	1,2	0,8	6,7	3,6	0,7	0,4	0,3	100,0	2,2	5,1	5894
Қишлоқ	93,1	0,1	0,0	0,7	0,9	2,2	2,0	0,2	0,6	0,1	100,0	1,7	3,7	14620
Ёши														
0–4 ёшли	95,4	0,1	-	0,2	0,2	3,0	0,8	0,1	0,1	0,1	100,0	0,6	1,2	5165
5–9 ёшли	92,3	0,0	0,0	1,0	0,4	3,5	2,0	0,3	0,4	0,1	100,0	1,4	2,8	5212
10–14 ёшли	90,1	0,1	0,1	1,0	0,4	3,9	3,0	0,5	0,8	0,1	100,0	1,6	4,4	6402
15–17 ёшли	85,2	0,1	0,1	1,3	3,2	3,4	4,7	0,4	1,2	0,5	100,0	4,7	9,2	3735
Турмуш фаровонлиги индексининг квинтили														
Энг паст	93,0	-	-	0,4	1,1	1,9	2,2	0,4	0,8	0,2	100,0	1,5	4,0	4692
Иккинчи	92,3	0,1	0,0	0,8	0,6	2,3	3,1	0,2	0,3	0,3	100,0	1,6	4,1	4325
Ўртача	93,1	0,1	-	0,4	1,0	2,5	2,0	0,2	0,6	0,1	100,0	1,5	3,7	4006
Тўртинчи	90,8	0,3	0,0	1,3	0,9	3,9	1,9	0,1	0,6	0,2	100,0	2,5	3,7	3877
Энг юқори	85,4	0,1	0,1	1,5	0,7	7,5	3,3	0,6	0,6	0,2	100,0	2,3	4,8	3614

	Иккала ота-она билан яшайди	Отаси билан ҳам, онаси билан ҳам бирга яшамайди:		Фақат онаси билан яшайди		Проживаюг только с отцом		Аниқлаш мумкин эмас	Жами	Биологик ота-онаси билан яшамайди*	Иккала ота-онасидан бири Улан**	Боалар сони
		Фақат отаси тирик	Фақат онаси тирик	Отаси ва онаси тирик	Иккала ота-онаси улган	Отаси тирик	Онаси Улан					
Уй хўжалиги бошлигининг она тилиси												
Ўзбек	92,0	0,1	0,0	0,8	0,9	2,3	0,3	0,6	100,0	1,7	3,9	17709
Рус	59,5	0,5	-	3,5	2,4	5,3	1,5	1,4	100,0	6,4	9,7	400
Қорақалпоқ	87,6	-	-	1,2	0,9	4,3	1,1	0,9	100,0	2,1	6,1	402
Тожиқ	92,3	0,2	0,1	0,7	0,8	1,9	0,4	0,2	100,0	1,8	3,2	1267
Қирғиз	(85,9)	(-)	(-)	(4,6)	(-)	(5,7)	(-)	(-)	100,0	(4,6)	(5,7)	56
Бошқа тил	87,0	0,1	-	1,5	0,4	4,9	0,2	1,0	100,0	2,0	6,4	680
Жами	91,1	0,1	0,0	0,9	0,9	2,5	0,3	0,6	100,0	1,9	4,1	20514

* Индикатор 78 МИКТ

** Индикатор 75 МИКТ

() 25–49 таққосланмаган вазиятларга асосланган рақамлар

- Илова А. Терма схемаси**
- Илова В. Тадқиқотда иштирок этган кишилар рўйхати**
- Илова С. Терма хатолари**
- Илова D. Маълумотлар сифати жадваллари**
- Илова Е. МИКТ кўрсаткичлари: сурат ва маҳражлар**
- Илова F1. Уй хўжалигининг саволномаси**
- Илова F2. Аёллар учун индивидуал саволнома**
- Илова F3. 5 ёшдан кичикроқ болалар ҳақидаги саволнома**

Мазкур иловада терма схемасининг асосий хусусиятлари тасвирланади. Бу хусусиятлар терма ҳажми, термада элементларни тақсимлаш, қуроллар ва терма листинги, ҳудудлар термаси, терма босқичлари, термани қатламларга ажратиш ва терма вазнини ҳисоблашларни ўз ичига олади.

Ўзбекистонда олиб борилаётган Мульти индикаторли кластерли тадқиқот учун терманинг асосий мақсади шаҳар ва қишлоқ туманлари, ҳамда мамлакатнинг қуйидаги олти асосий гео-иқтисодий минтақалари учун миллий миқёсда йирик сонли кўрсаткичлар бўйича статистик ишончли баҳолар олишдан иборат:

1. Фарбий: (Қорақалпоғистон республикаси ва Хоразм вилояти)
2. Марказий: (Бухоро, Навоий ва Самарқанд вилояти)
3. Жанубий: (Қашқадарё ва Сурхандарё вилояти)
4. Марказий-Шарқий: (Жиззах, Сирдарё ва Тошкент вилояти)
5. Шарқий: (Андижон, Наманган ва Фарғона вилояти)
6. Тошкент шаҳри

Терма ҳудуди сифатида ҳар бир олти минтақадаги шаҳар ва қишлоқ туманлари аниқланди (ўз ичига ҳеч қандай қишлоқ туманларини олмайдиган Тошкент шаҳри бундан мустасно).

Ўрганилаётган гуруҳларни танлаш учун кўп босқичли қатламли кластерли терма усули қўлланилди.

Терма ҳажми ва термада элементларни тақсимлаш

Ўзбекистондаги МИКТ учун терма ҳажми 10500 уй хўжаликлари ҳажмида ҳисобланди. Терма ҳажмини ҳисоблаш учун асосий кўрсаткич сифатида 2002 йилда Ўзбекистонда ўтказилган Тиббий-демографик тадқиқот натижалари асосидаги 0-4 ёшдаги болалар орасида баҳоланган ўсишда ўртача ва жиддий тарзда орқада қолиш тарқалганлиги бўлди. Бу индикаторлар учун талаб қилинган терма ҳажмини баҳолашнинг қуйидаги формуласи қўлланилди:

$$n = \frac{[4(r)(1-r)(f)(1.1)]}{[(0.12r)^2(p)(n_h)]}$$

- бунда:
- n — уй хўжаликлари сонидан ифодаланган талаб этилган терма ҳажми
 - 4 — 95% аниқлик даражасига етиш учун омил
 - r — индикаторнинг олдиндан айtilган ёки кутилган тарқалганлиги (қамров коэффициент)
 - 1.1 — жавоб йўқлиги ҳолатида терма ҳажмини ошириш учун керакли омил
 - f — $deff$ учун қисқартирилган белги (схема самараси)
 - $0.12r$ — r дан 12% сифатида аниқланувчи, 95% ишончлик даражасида рухсат этилувчи хато меъёри (терма қиёсий хатоси)
 - p — r индикатори асосланган аҳоли умумий сони мутаносиблиги
 - n_h — уй хўжалигининг ўртача катталиги.

Ҳисоблаш мақсадида r (тарқалганлик: ўртачадан жиддийгача ўсишда орқада қолиш) 20%ни ташкил этади деб тахмин қилинди. $Deff$ катталиги (схема самараси) олдинги тадқиқотлар баҳолари асосида 1,5 деб олинди, p (аҳолининг умумий сонидан 0-4 ёшдаги болалар фоизи) 9,5% деб олинди, n_h эса (уй хўжаликларининг ўртача катталиги) 5,3 деб олинди.

Бу тенгликни бажариш натижасида уй хўжаликлари сони ҳисоблаб чиқилди, бу сон 3641 ни ташкил этиб, терманинг ҳар бир ҳудуди учун лозим бўлган терма ҳажмидир. Умум-

миллий баҳолар ва шаҳар/қишлоқ ҳудудларига кўшимча сифатида субмиллий минтақалар бўйича аниқ баҳолар бериш заруриятига жавоб сифатида, қуйидаги фикр кўриб чиқилди: субмиллий ҳудудлар учун талаб қилинган аниқликни сақлаш учун ҳар бир ҳудуд учун баҳони D омилга кўпайтириш керак, бу ерда D терма ҳудудлари сонини англатади — натижада $3641 \times 6 = 21\,846$ та уй хўжаликлари келиб чиқади. Бундай терма ҳажми катта бўлиб, уни амалга ошириш кўпгина маблағ талаб қилиши ва қулай бўлмаслиги мумкин.

Терма ҳажмини қисқартириш вариантдан бири миллий миқёсда терма ҳажмини D^{65} омилига ошириш бўлди, бу ерда D ҳудудлар миқдорини англатади¹. Бундай усулда ҳар бир ҳудуд учун баҳолани аниқлиги миллий баҳоланига нисбатан бир қанча паст. Ўзбекистон учун бундай усулни қўллаш 11669 та уй хўжаликлари ўлчамидаги терма ҳажмига олиб келади, бу эса тадқиқот ўтказиш учун ҳали ҳам кўп ҳаракатларга олиб келади.

Ҳудудлар учун баҳолани талаби ва бюджетдаги чекловлар орасида бамаъни ўзаро келишувга эришиш учун минтақавий баҳолар учун юқори нисбий хатолик меъёри қабул қилинди.

МИКТ 3 қўлланмасига биноан ҳисоботдаги ҳудудлар анча пасайтирилган хатолик меъёри чегараларига эга бўлиши мумкин — ҳаттоки, r нинг 25–30 фоизгача.

Минтақавий ҳудуд учун мумкин бўлган хатолик меъёри чегараси 0,17 деб қабул қилинди. Тарқалганлик даражаси 40% ва ундан юқори даражасидаги ҳар бир ҳудудни баҳолани учун 12% ёки ундан камроқ нисбий хатолик меъёрига эришилади. Терманинг умумий ҳажми ҳисоби бир ҳудуд учун баҳони 6-омилга кўпайтирилишига асосланди.

Позиция	Ўлчамлар
Ҳудудлар сони	6
Минтақавий ҳудуд учун мумкин бўлган хатолик меъёри	0,17
Бир ҳудуд учун терма ҳажми (уй хўжаликлари сони)	1649
Терма умумий ҳажми (уй хўжаликлари сони)	1649×6 ҳудудлар = 9896 уй хўжаликлари

Юқоридаги сценарийга мувофиқ 20% ва ундан юқори бўлган ҳар қайси индикатор учун миллий баҳолар учун нисбий хатолик меъёри (95% даги ишонч даражаси) 8% дан кам, ҳамда шаҳар/қишлоқ баҳолари учун — 10%дан кам деб тахмин қилинди.

Нихоят, терманинг умумий ҳажми 10500 уй хўжаликлари гача кўтарилди, тарқалганлик индикатори учун 20% ва ундан юқори даражада тузатиш киритилиб, миллий баҳолар учун нисбий хатолик меъёри (95% даги ишонч даражаси) 7% дан камроқни ташкил этади.

Дастлабки терма ўлчами (кластер) 28 та уй хўжаликлари деб қабул қилинди. Ҳисоблар битта уй хўжалигини сўров қилиш вақти 60 дақиқага тенг деган тахминга асосланди. Иш куни 8 соатдан иборат эканлигини ҳисобга олган ҳолда, бир интервью олувчи 5 та уй хўжалигида сўровларни тугатади деб тахмин қилинди. Тўрт нафар интервью олувчилардан иборат битта команда ҳаракатланиш вақтига керакли тузатишлар қилиб (бир кластердан иккинчисига ва бир кластер ичида) ва мақсадга мувофиқ деб топилганда эрта тонгда ва кеч оқшомда такрорий ташриф буюриб (кейинги кун давомида қайта ташрифларни ҳисобга олган ҳолда) битта кластерда 1,5 иш кунида сўровларни тугатиши керак эди. Шу билан бирга, болаларни эмлаш ҳариталарини олиш ва ўрганиб чиқиш учун тиббиёт муассасаларига ташриф учун қўшимча вақт ҳам ҳисобга олинди.

Уй хўжаликлари умумий сонини ҳар бир кластердаги уй хўжаликлари сонига бўлган ҳолда, умумий ҳисобда 375 та кластер танлаб олиниши кераклиги ҳисоблаб чиқилди.

Ҳар бир минтақада кластерлар (терманинг дастлабки birlikлари) шаҳар ва қишлоқ аҳолиси сонига мутаносиб тарзда шаҳар ва қишлоқ ҳудудларига ва тадқиқот

1 «МИКТда терма услубияти танқидий шарҳи», Верманинг ЮНИСЕФга ҳисоботи, апрель, 1995 й.

мезонларини қониқтирувчи баҳоланувчи жавоб берган аёллар ва болалар фоизлари-га тақсимланди.

Худуд	Уй хўжаликлари таърифи		Ҳар бир уй хўжалиги учун қутилган яқунланган сўровлар	
	Шаҳар	Қишлоқ	15–49 ёшдаги аёллар	5 ёшгача бўлган болалар
Ғарбий минтақа	0,42	0,58	1,44	0,61
Марказий минтақа	0,34	0,66	1,30	0,56
Жанубий минтақа	0,27	0,73	1,30	0,56
Марказий-Шарқий минтақа	0,41	0,59	1,22	0,49
Шарқий минтақа	0,37	0,63	1,26	0,78
Тошкент шаҳри	1,00	-	1,00	0,42
Ўзбекистон	0,42	0,58	1,25	0,58

Худудлар бўйича мақсадга қаратилган аҳоли орасидаги жавоб берганлар фоизидаги фарқлар баъзи худудларда катта термаларга (Шарқий минтақа) ва бошқа минтақаларда камроқ термаларга олиб келиши мумкин (Марказий-Шарқий минтақа ва Тошкент шаҳри).

Ҳар бир худудда 5 ёшгача бўлган болаларнинг камида 1000 нафарини камраб олиш учун ҳар бир гуруҳда бир йилда туғилган 165 нафар болани берувчи яқуний тузатишлар киритилган терма таклиф этилди.

Қуйидаги жадвалда терма худудлари бўйича кластерлар тақсимланиши кўрсатилган.

Терма худудлари бўйича терма кластерларининг тақсимланиши (терма дастлабки бирлиги)

Минтақа	Уй хўжаликлари (2002 йил баҳолари)			Кластерлар сони		
	Жами	Шаҳар	Қишлоқ	Жами	Шаҳар	Қишлоқ
Ғарбий минтақа	567 810	237 500	330 310	25	35	60
Марказий минтақа	964 987	329 935	635 052	20	38	58
Жанубий минтақа	781 248	208 783	572 466	15	42	57
Марказий-Шарқий	790 145	326 283	463 862	25	36	61
Шарқий минтақа	1 358 129	496 957	861 172	22	38	60
Тошкент шаҳри	468 326	468 326	-	79	-	79
Ўзбекистон	4 930 645	2 067 783	2 862 862	186	189	375

Худудлар туманлари орасидаги 375 та кузатув бирликларига ажратиш ҳам, уй хўжаликлари термасига ажратиш ҳам юқорида қайд этилган аҳолини тақсимлашга мутаносиб эмас. Бу рўйхатга олиш тизими амал қилиш зонаси сонининг тескари мутаносиблиги натижасидир (ёки кузатув зонаси — КЗ), шунинг учун 2005 й. МИКТ учун уй хўжаликлари термаси уй хўжаликлари учун ўлчанган терма ҳисобланмайди.

Терма қуроллари ва кластерлар термаси

Ўзбекистонда охириги марта аҳолини рўйхатга олиш Давлат статистика қўмитаси томонидан 1989 йилда амалга оширилган эди. Натижада мамлакатда сўнги 16 йил давомида содир бўлган ижтимоий-иқтисодий ва демографик ўзгаришларни ҳисобга олган ҳолда бу маълумотлар терма қуроллари сифатида аниқ манба бўла олмайди.

2002 йилда Давлат статистика қўмитаси бутун мамлакат миқёсида демографик тадқиқот ўтказди, бунинг натижасида ҳамма йирик шаҳарлар, кичик шаҳарлар, шаҳар ти-

пидаги посёлка ва қишлоқ, ҳамда Ўзбекистонда «маҳалла» деб аталувчи аҳоли сегменти ёки «рўйхатга олиш тизими амал қилиш зонаси (ёки кузатув зонаси — КЗ) учун аҳоли маълумотлари олинди. Бу маълумотларнинг асосий афзаллиги «маҳалла» даражасигача тақсимлаш мавжудлиги бўлиб, бу терма жараёнини осонлаштиради.

Барча КЗ рўйхати ҳар бир КЗ бўйича маълумотларга эга, КЗ рўйхати эса маъмурий бирликлар бўйича гуруҳларга ажратилган. Қишлоқ КЗ ўртача ўлчови 1358 кишини, шаҳар КЗ ўртача ўлчови эса 3471 кишидан иборат. Ўзбекистонда жами 147 999 КЗ ўрнатилди. 2002 йили ҳеч қандай аҳоли ҳаракати ҳақида хабар берилмаганлигига қарамасдан, МИКТга танланган терманинг дастлабки бирликларида аҳоли рўйхатини янгилашга тўғри келди. Афсуски, Давлат статистика қўмитасида кузатув зоналари кўрсатилган ҳеч қандай схематик хариталар мавжуд эмас эди.

Давлат статистика қўмитаси томонидан 2002 йили ўтказилган умумхалқ демографик тадқиқотидан кластерлар термаси асоси сифатида фойдаланилди.

Давлат статистика қўмитаси маслаҳатларига риоя қилган ҳолда, 63686 кишилиқ аҳолига эга 96 КЗлари бу туманларга бориш имкони йўқлиги туфайли термадан чиқариб ташланди.

Аҳолини рўйхатга олиш зоналари терманинг дастлабки бирликлари (ТДБ) сифатида аниқланди ва 2002 йилги демографик тадқиқотда олинган кузатув зоналари ўлчамларини баҳолаш асосидаги ўлчамларга мутаносиб тахминларга эга терманинг мунтазам жараёнини қўллаш орқали ҳар бир терма ҳудудидан танлаб олинди. Шу тарика, шаҳар ва қишлоқ туманлари бўйича алоҳида ҳар бир 6 та минтақада керакли миқдордаги кузатув зоналарини танлаб олиш орқали биринчи босқич якунланди.

Биринчи босқичда ҳар бир қатламда тенг эҳтимолли 375 та ТДБлар танлаб олинди. Ҳудуднинг ҳар бир туманидаги кластерлар сони уй хўжаликлари умумий сонини терманинг 28 га тенг бирлигига бўлиш орқали ҳисобланди (ҳар бир КЗга ажратиш учун уй хўжаликлари сони).

Қишлоқ туманларида ТДБ танлаш ҳар бир бешта қишлоқ қатламларидан қатъий назар амалга оширилди, шаҳар туманларида эса — ҳар бир олтита шаҳар қатламларидан қатъий назар. Ҳар бир қатламда туман/шаҳарларнинг серпантин тарзда шимолдан жанубга томон тартибда жойлашиши орқали ички географик қатламларга ажратиш қўлланилди. Ҳар бир туман доирасида КЗлари маҳаллалар бўйича бирин-кетин тартибга солинди.

Баъзи кузатув зоналари жуда катта бўлганликлари туфайли, барча уй хўжалиklarини янгидан рўйхатга олиш иқтисодий томондан мақсадга мувофиқ деб топилмади, чунки сегментларнинг ўзини қўллаш самаралироқдир. Ҳар бир кузатув зонасига ўзидаги «стандарт сегментлар» ихтиёрий сонига тенг катталик ўлчови берилди. МИКТ3 қўлланмасида аҳолини рўйхатга олиш орқали аниқланган аҳоли сонини 500 га бўлиш ва бутун сонгача яхлитлаш орқали стандарт сегментлар сонини аниқлаш (ва ҳисоблаш) маслаҳат берилган.

Кейинги қадам эса, ушбу катталик ўлчовига мутаносиб (сегментлар сони) эҳтимолни қўллаган ҳолда ҳар бир ҳудудда кузатув зоналарини танлаш бўлди.

Танлов куйидаги формулани қўллаш орқали амалга оширилди:

$$P_{ii} = (b s_i / \sum s_i)$$

бунда b : МИКТ 2006 да танланган ҳудуддаги КЗлар сони
 s_i : i -КЗ катталик ўлчови (сегментлар сони)
 $\sum s_i$: ҳудуднинг тегишли тумани учун катталик ўлчови

Терманинг *иккинчи босқичида* харита ёки жойларда тузилган схематик хариталарни қўллаш орқали терма учун танлаб олинган кузатув зоналарида сегментларга ажратиш амалга

оширилди. Кузатув зонасида сегментлар сони бирга тенг бўлган ҳолларда сегментларга ажратиш талаб этилмади, чунки сегментлар ва кузатув зоналари бир хил бўлиб, улар бирга тенг. Сегментларга ажратиш фақатгина сегментлар сони бирдан ошиқ бўлган ҳолларда зарур бўлди. Танланган кузатув зонаси сегментлар сонига тенг қисмларга ажратилди, бунда ҳар бир қисм деярли бир хил миқдордаги уй хўжалиқларига эга эди.

Сегментларга ажратишдан сўнг ҳар бир кузатув зонасида бир сегмент ихтиёрий тарзда танлаб олинди. Бу босқичда танлаш эҳтимоли қуйидаги формула орқали келтирилган:

$$P_{2i} = 1 / s_i$$

бунда s_i : i -КЗ сегментлар сони.

Ҳар бир танланган КЗда келгуси 60 кун давомида уй хўжалиқларининг листинги амалга оширилди. Олинган янги уй хўжалиқлари рўйхати учинчи босқич учун асос сифатида қўлланилди. Уй хўжалиқлари ҳар бир кластер учун белгиланган ҳажмдаги термага эришиш учун танланди. Бироқ, 2006 йил МИКТ термаси ҳудуд туманлари бўйича баланслаштирилмаганлиги туфайли, миллий миқёсдаги баҳоларни олиш учун таққослашнинг якуний тузатиш жараёнини амалга ошириш керак бўлди.

i - кластери учун танланган ҳудудда агар танланган уй хўжалиқлари умумий сонидан (L_i) (листинг пайтида аниқланган) танланган (c) уй хўжалиқлари белгиланган сони бўлса, танланган i -кластеридаги уй хўжалиғи эҳтимоли қуйидагича ифодаланиши мумкин:

$$P_{3i} = (c / L_i)$$

i -кластеридаги уй хўжалиқлари якуний умумий эҳтимоли қуйидагича ҳисобланиши мумкин:

$$f_i = P_{1i} \times P_{2i} \times P_{3i}$$

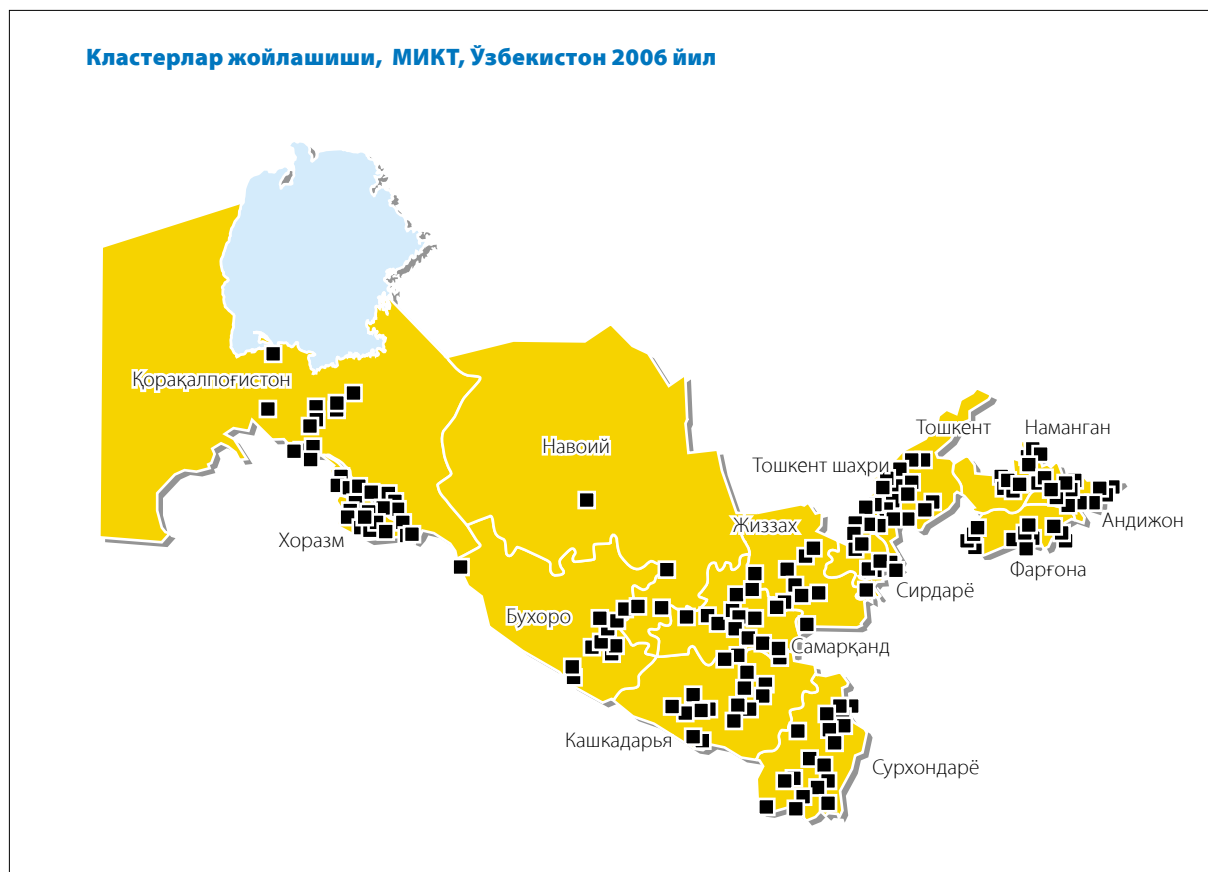
ва i -кластери термаси вазни қуйидагига тенг:

$$1 / f_i = 1 / (P_{1i} \times P_{2i} \times P_{3i})$$

Листинг бўйича тадбирлар

Терма қуроллари (2002 йил демографик тадқиқоти) янгиланмаганлиги туфайли, уй хўжалиқларини танлаш жараёнидан олдин барча танланган зоналарда уй хўжалиқлари рўйхатлари янгиланди. Листингни амалга оширувчи командалар ушбу мақсадда ҳар бир рўйхатга олиш амалдаги зонасига ташриф буюрдилар ва аҳоли яшайдиган уй хўжалиқлари рўйхатини туздилар.

Жойлардаги ишлардан аввал танланган ТДБлар (яъни, уйлар харитаси ва аҳоли рўйхати) янгиланди, шунинг учун уй хўжалиқларининг тўлиқ рўйхатлари термада уй хўжалиқларини якуний танланиши учун тайёр эди. Янгилаш 14 та рўйхатга олиш командалари томонидан 28 иш куни давомида амалга оширилди. Ҳар бир команда икки нафар ўқитилган рўйхатга олувчилардан иборат эди. Листинг/харита тузишни назорат қилиш бўйича учта бошлиқ тайинланди. Жойларда иш бошланишидан 7 кун аввал тўрт кунлик ўқув машғулоти ташкил этилди. Аҳолини рўйхатга олиш тадбирлари глобал позициялаш тизими (GPS) асбобларини қўллаш орқали географик координаталарни рўйхатга олишни

ўз ичига олган. Ўқитиш жараёнида тиббий-демографик тадқиқот дастурининг уй хўжаликларини листинг қилиш бўйича Қўлланма татбиқ этилди ва ундан фойдаланилди.

Уй хўжаликларини танлаш

Ҳар бир кузатув зонаси учун рўйхатга олиш командаси томонидан жойларда уй хўжаликлари рўйхатлари тузилганидан сўнг, уй хўжаликлари 1 дан n гача (ҳар бир кузатув зонасидаги уй хўжаликлари умумий сони) тартибда рақамланди ва ҳар бир кузатув зонасидаги 28 та уй хўжаликларини танлаш тизимли танлов тартиби ёрдамида амалга оширилди.

Терма вазнини ҳисоблаш

Ўзбекистоннинг Мулти индикаторли кластерли тадқиқотидаги термаси таққосланган эмас. Аслида, ҳар бир минтақа учун бир хил миқдорда уй хўжаликларини ажратиш йўли билан ҳар бир минтақада терманинг турли улушлари қўлланилди, чунки минтақалар катталиги ҳар хил эди. Шу сабабли, тадқиқот маълумотларининг кейинги таҳлилларида ишлатилган терма вазни ҳисобланди.

Вазнининг асосий компоненти терма улушининг тескари касри бўлиб, ушбу маълум терма ҳудудидаги терма уй хўжаликлари сонини танлашда қўлланилади:

$$W_h = 1/f_h$$

f_h термини, h -th қатламидаги терма улуши ҳар бир терма ҳудудидаги ҳар бир босқичдаги терма эҳтимоллари натижасидир:

$$f_h = P_{1h} \times P_{2h} \times P_{3h}$$

бунда, P_{ih} – h -терма худуди учун i -босқичдаги терма бирлигини танлаш эҳтимоли.

Терманинг биринчи босқичи бошланишига қадар ҳар бир кузатув зонасидаги баҳоланган уй хўжаликлари сони (терманинг дастлабки birlikларини танлаш) ва ҳар бир кузатув зонасидаги янгиланган уй хўжаликлари сони бир-биридан фарқ қилгани учун, ҳар бир кузатув зонасидаги (кластердаги) уй хўжаликлари учун терманинг индивидуал улушлари ҳисобланди. Шу сабабли, ҳар бир кузатув зонасидаги (кластердаги) уй хўжаликлари учун терма улуши ўз ичига ушбу муайян терма худудидаги кузатув зонасини танлаш эҳтимоли ва танланган кузатув зонасидаги (кластердаги) уй хўжалигини танлаш эҳтимолини олган.

Терма вазнини ҳисоблашда ҳисобга олинмиш керак бўлган иккинчи компонент уй хўжаликлари ва индивидуал сўровлар учун жавоб йўқлиги фоизидир. Уй хўжаликлари учун жавоб йўқлигини мувофиқлаштириш тескари миқдорга тенг:

$$RR = \frac{\text{Сўралган уй хўжаликлари сони}}{\text{Рўйхатга киритилган аҳоли яшайдиган уй хўжаликлари сони}}$$

Жойлардаги ишлар якунидан сўнг, ҳар бир терма худуди учун жавоб берганлар фоизи ҳисобланди. Бу фоизлар ҳар бир кластер учун терма вазнини мувофиқлаштириш учун қўлланилди. Ўзбекистон Мулти индикаторли кластерли тадқиқотида жавоб берганлар фоизи мазкур ҳисоботнинг 1-жадвалида кўрсатилган.

Шунга ўхшаш тарзда индивидуал даража (аёллар ва 5 ёшгача бўлган болалар) учун жавоб йўқлигини мувофиқлаштириш тескари миқдорга тенг:

$$RR = \frac{\text{Аёллар (ёки 5 ёшгача бўлган болалар) учун тўлдирилган саволномалар}}{\text{Тадқиқот мезонларига мос келувчи аёллар (ёки 5 ёшгача бўлган болалар)}}$$

Тадқиқот мезонларига мос келувчи аёллар ёки 5 ёшгача бўлган болалар сони ҳақидаги маълумотлар сўровлар ўтказилган уй хўжаликларида уй хўжаликлари учун Саволномадаги уй хўжаликлари рўйхатидан олинган.

Уй хўжаликлари учун мувофиқлаштирилмаган вазн юқорида келтирилган ҳар бир кузатув зонаси учун омилларни кўпайтириш орқали ҳисобланди. Сўнгра ушбу вазн кўрсаткичлари стандартлаштирилди (унификациялаштирилди); стандартлаштириш мақсадларидан бири (ёки унификациялаштириш) сўралган терма birlikлари йиғиндиси миллий миқёсда терманинг умумий ҳажми билан тенглаштириш эди. Унификациялаштириш юқорида айтилган мувофиқлаштирилмаган вазн кўрсаткичларини сўралган уй хўжаликлари сонининг умумий мувофиқлаштирилмаган ўлчанган уй хўжаликлари сонига нисбатига кўпайтириш орқали амалга оширилади. Аёллар ва 5 ёшгача бўлган болалар учун саволномалар учун стандартлаштирилган вазн кўрсаткичларини олишда шунга ўхшаш стандартлаштириш тартиби қўлланилган. Мувофиқлаштирилган (унификациялаштирилган) уй хўжаликлари вазни 375 та кузатув зоналарида (кластерларда) 0,195821 ва 3,172926 орасида фарқланди.

Терма вазни кўрсаткичлари барча маълумотлар тўпламига қўшилди ва ушбу терма вазнини қўллаш орқали ҳар бир уй хўжалиги, аёллар ва 5 ёшгача бўлган болаларни таққослаш орқали таҳлил ўтказилди.

В Иловаси. Тадқиқотда иштирок этган кишилар рўйхати

Миллий мувофиқлаштирувчи

**Махмудова Райганат
Сираджитдинова**

*Давлат статистика қўмитаси, раиси
ўринбосари*

Техник мувофиқлаштирувчи

Кирпа Татьяна Владленовна

Давлат статистика қўмитаси

Реза Хоссаини

ЮНИСЕФ, раис

Андро Шилакадзе

*ЮНИСЕФ, дастур
мувофиқлаштирувчиси*

Карин Такеучи

ЮНИСЕФ, мониторинг ва баҳолаш

Джамила де Вогренан

*ЮНИСЕФ, МИКТ
кмувофиқлаштирувчиси*

Бобур Турдыев

*ЮНИСЕФ, Жамоатчилик билан
алоқалар бўйича маслаҳати*

Кахрамон Абиджанов

Дизайн бўйича маслаҳатчи

Олег Бенеш

*маълумот танлаш ва киритиш бўйича
МИКТ Маслаҳатчиси*

Тургай Уналан

*хисобот тузиш бўйича МИКТ
Маслаҳатчиси*

Жойлардаги мувофиқлаштирувчилар

**Эржанова Дориха Сагидовна
Тугушева Джамил Ясуповна**

ЖОЙЛАРДАГИ ИШЧИ ГУРУХЛАР

Қорақалпоғистон

Илалов Махмуд Кодирбаевич (Н)
Дабиллова Деметкен (М)
Джумагулова Даригуль Узакбергеновна
Арзиева Перуза Нурибетовна
Истлеева Индира Маликовна
Атаджанова Клара Изимовна
Гулимбетова Миригуль Эримбетовна

Андижон

Аскарлов Анвар Махмудович (Н)
Ашурова Махфиратхон Манобовна (М)
Хакмиджанова Дано Тулкуновна
Бандаева Эльмира Хусановна
Тухтабаева Джамилахон
Муталибджановна

Бухоро

Хамроев Сайфулло Сайдуллоевич (Н)
Рашидова Махтоб Алимовна (М)
Пулатова Мубарак Касимовна
Муртазаева Сафармо Мустакуловна
Ярашева Шаходат Раджабовна
Бободжоновна Наима Атодждоновна

Жиззах

Хайдаров Гулом Джуманович (Н)
Ношонова Мавлюда Нематовна (М)
Нусратова Зулайха Нарбековна
Сайпиллаева Людмила Атабековна
Абдураманова Бахтиёр

Қашқадарё

Курбонлов Аваз Поинович (Н)
Юлдашева Марина Анатольевна (М)
Мейлиева Михичехра Абдикаюмовна
Иргашева Мохира Муртазовна
Бурихонова Саёра Мамановна
Абдуллаева Хасият Шариповна

Навои

Аманова Татьяна Анатольевна (Н)
Худойбердиев Дилором Ашировна (М)
Узокова Саёра
Шарипова Шозода Латиповна
Асланова Кумуш Камилджановна
Рустамова Тошбиби Муртозовна

Наманган

Собиров Али Кадирханович (Н)
Худайбердиева Матлюба
Гапурджановна (М)
Джалилова Нодира Хабибуллаевна
Дадабаева Санобар Хамидуллаевна
Усманова Наргиза Зокировна

Самарқанд

Солиев Толиб Солиевич (Н)
Маруфова Мавсума Масудовна (М)
Кеворкова Галина Эдуардовна
Дзасохова Рита Борисовна
Домрачева Наталья Васильевна
Одилова Манзура Эркиновна

Сурхандарё

Мирзаев Камалитдин Рахмитдинович (Н)
Колесник Валентина Александровна (М)
Байханова Зоя Лукьяновна

Ташмуратова Зайнаб Шабердиевна
Джураева Улгузаль Холиковна
Мухитдинова Малохат Эшмаматовна

Сирдарё

Мамаджонов Заирдждон Самиджанович (Н)
Усенова Зера Тефуковна (М)
Пулатова Мархамат Артиковна
Якубова Земфира Хулусиевна
Корчуганова Ирина Васильевна
Кадирова Фануза Фаритовна
Юсупова Шахноза Масурджановна

Тошкент тумани

Нортодждиев Ходжиакбар Хомиджонович (Н)
Турдибаева Шохида Урмановна (М)
Нарбаева Гульнара Мухаммат
Морозова Антонина Васильевна
Усаробаева Мастура Сабитбаевна
Караходжаева Мадина Хикматуллаевна

Фаргона

Хакимов Аманали Турсунович (Н)
Пулатова Одинахон Пулатовна (М)
Азамова Мухаббат Абдуллаевна
Умарова Насиба Исаковна
Молчанова Людмила Кимовна
Насирлаева Салима Кушматовна

Хоразм

Джумамуратова Акдждон Нарметовна (Н)
Рузметова Нигора Садуллаевна (М)
Атаханова Дильфуза Шариповна
Сабирова Хосиятджан Джуманиязовна
Ходжаева Рано Сабуровна
Полвонова Гулбахор Роззоковна

Тошкент шаҳри

Магай Борис (Н)
Сираджева Лола Халиловна (М)
Ирназарова Сафура Фатрахмановна (Н)
Умарходжаева Озода Саиповна (М)
Портнова Татьяна Николаевна
Газиева Зулхумор Пулатовна
Саттарова Индира Загировна
Саидова Шарипа Султановна
Мусаева Мохира Шараповна
Байкасимова Назира Калдбековна
Абдурахманова Дилбар Кучкарловна
Туляганова Джамил Ясуповна

Маълумот киритиш

Сатимов Амин (Н)
Захарченко Андрей Андреевич (М)
Красуцкий Георгий Устинович
Ибрагимов Фарид Айдоровна
Тен Елена Александровна
Савелова Татьяна
Попова Татьяна Алексеевна
Галиуллина Рузалия Наильевна
Шкрет Марина Анатольевна
Чочовская Наталья Ильинична
Чочовская Кристина Константиновна
Максумова Лола Кахаровна
(идора муҳаррири)

(Н) Назорат

(М) Мухаррир

Ўзбекистон учун Мульти Индикаторли кластерли тадқиқот (МИКТ) ўтказиш вақтида шакллантирилган респондентларнинг танланиши худди ўша бош жамламадан худди ўша тизим мавжудлигида ва худди ўша танлаш миқдорида танлаб олиш мумкин бўлган вариантларнинг фақат биргинасини ифодалайди. Ана шу вариантларнинг ҳар бири ишлатилган танлаш асосида қўлга киритилган натижалардан биров фарқ қиладиган натижаларни бериши мумкин. Танлаш сабабли ҳосил бўлган хатолар қилиниши мумкин бўлган барча танлашлар учун натижаларнинг ўзгарувчанлик хусусиятини ифодалайди. Бундай ўзгарувчанликнинг чегараси тўғрисида аниқ маълумот йўқ, бироқ уни текшириш натижалари асосида статистик жиҳатдан баҳолаш мумкин.

Мазкур иловада танлаб олинган кўрсаткичларнинг ҳар бири учун танлаш сабабли ҳосил бўлган қуйидаги хатолар турлари кўрсатиб ўтилган:

- Стандарт хато (*se*): бу танлаш сабабли ҳосил бўлган хатолар бўлиб, одатда алоҳида кўрсаткичлар (ўртача, улушли ва ш.ў.) учун стандарт хато билан ифодаланади. Стандарт хато дисперсиядан олинадиган квадрат илдиз сифатида аниқланади. Стандарт хатоларни баҳолаш учун Тейлорнинг линеаризация усулидан фойдаланилади.
- Вариация коэффиценти (*se/r*) стандарт хатонинг кўрсаткич мазмунига бўлган нисбатдан иборат бўлади.
- Дизайн-самараси (*deff*) мазкур текширишда қўлланиладиган танлашни шакллантириш усулидан фойдаланиш вақтида ҳақиқий дисперсиянинг оддий тасодифий танлаш тўғрисидаги тахминда баҳоланган дисперсияга бўлган нисбат сифатида аниқланади. Дизайн-самарадан (*deft*) олинадиган квадрат илдиз танлаш тизими самарадорлигининг кўрсаткичи сифатида фойдаланилади. Масалан, 1,0га тенг бўлган *deft* мазмуни танлаш тизими оддий тасодифий танлашда кузатиладиган самарадорликка эга эканлигидан далолат беради, айти пайтда 1,0дан каттароқ бўлган *deft* мазмуни янада мураккаб танлаш тизими қўлланилиши сабабли стандарт хатонинг кўпайишини англатади.
- Ишонч билдирувчи доиралар бош мажмуа учун ҳақиқий мазмунга эга, деб оқилона аниқлик билан ҳисоблаш мумкин бўлган оралиқни кўрсатиш мақсадида ҳисоблаб чиқилади. Ана шу текширув маълумотлари бўйича ҳисоблаб чиқилган ҳар қандай статистика учун унинг мазмуни худди шундай миқдор ва тизимдаги барча қилиниши мумкин бўлган танлашларнинг 95 фоизи учун p дан иккала томонга мазкур статистиканинг стандарт хатосининг икки ҳиссалик миқдорига фарқланадиган мазмунлар ($p + 2.se$, $p - 2.se$) оралиғига тушиб қолади.

Танлаш сабабли ҳосил бўлган хатоларни МИКТ маълумотлари асосида ҳисоблаб чиқиш мақсадида мураккаб танлашлар учун SPSS Version 14 Complex Samples дастурий модули ишлатилган. Олинган натижалар қуйидаги жадвалда келтирилган. Юқорида таърифлаб берилган танлаш сабабли ҳосил бўлган хатолар турларига қўшимча равишда ана шу жадвалга ҳар бир кўрсаткич учун маҳражнинг чамалаб кўрилган ва чамалаб кўрилмаган баҳолари киритилган.

Танлашга боғлиқ бўлган баҳолар бутун мамлакат, минтақалар ҳамда шаҳар ва қишлоқ ҳудудлари бўйича жамланган мазмунлари учун биринчи даражали қизиқишга эга бўлган кўрсаткичларга нисбатан ҳисоблаб чиқилади. Шунда ҳисоблаб чиқилган кўрсаткичлардан учтаси уй хўжаликларига, саккизтаси — уй хўжаликлари аъзоларига, ўн учтаси — аёлларга ва ўн бештаси — 5 ёшгача бўлган болаларга тегишли бўлади. Бу ерда келтирилган барча кўрсаткичлар мутаносиблик турига эга. Масалан, SE.1 жадвалида улар учун танлаш сабабли ҳосил бўлган хатолар ҳисоблаб чиқилган кўрсаткичлар рўйхати, шу жумладан ҳар бир кўрсаткич учун база жамламаси (мажражи) келтирилган. SE.2–SE.9 жадвалларига эса танлаш сабабли ҳосил бўлган ва ҳисоблаб чиқилган хатолар киритилган.

SE.1 жадвали. Танлаш сабабли ҳосил бўлган хатони баҳолаш учун танлаб олинган кўрсаткичлар

Танлаш сабабли ҳосил бўлган хатоларни баҳолаш учун танлаб олинган кўрсаткичлар рўйхати ва ҳар бир кўрсаткич учун асосий жамламалар (маҳражлар), Ўзбекистон, 2006 йил

МИКТ кўрсаткичи		Асосий жамлама
УЙ ХЎЖАЛИКЛАРИ		
41	Йодланган тузни истеъмол қилиш	Барча уй хўжаликлари
УЙ ХЎЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ		
11	Такомиллаштирилган сув манбаларидан фойдаланиш	Уй хўжалиklarининг барча аъзолари
12	Такомиллаштирилган санитария-гигиена ускуналаридан фойдаланиш	Уй хўжалиklarининг барча аъзолари
55	Бошланғич ўқув юртларига ўқувчилар қатновининг соф коэффициенти	Бошланғич мактаб ёшидаги болалар
56	Ўрта ўқув юртларига ўқувчилар қатновининг соф коэффициенти	Ўрта мактаб ёшидаги болалар
59	Бошланғич мактабни битириш коэффициенти	Бошланғич мактабни битириш ёшидаги болалар
71	Болалар меҳнати	5–14 ёшли болалар
75	Етим болалар улуши	18 ёшгача бўлган болалар
АЁЛЛАР		
4	Туғиш вақтида малакали ёрдам кўрсатиш	Кейинги 2 йил ичида тирик фарзанд кўрган, 15–49 ёшли аёллар
20	Туғишдан олдинги даврда кузатиш	Кейинги 2 йил ичида тирик фарзанд кўрган, 15–49 ёшли аёллар
21	Контрацепция воситаларининг тарқалганлиги	Эркак киши билан никоҳдан ўтиб/иттифоқ тузиб яшаётган 15–49 ёшли аёллар
60	Adultliteracy	
67	18 ёшгача эрга тегиш	20–49 ёшли аёллар
82	Ёшларда ОИВ касаллиги юқишининг олдини олиш борасида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	15–24 ёшли аёллар
83	Тасодифий шериклар билан жинсий алоқа қилиш пайтида презервативлардан фойдаланиш	Никоҳдан ўтмаган ва бирга яшамайдиган шерик билан кейинги 12 ой ичида жинсий алоқа қилган 15–24 ёшли аёллар
84	Ёшлар орасида жинсий ҳаёт бошлаш ёши	15–24 ёшли аёллар
86	ОИВ/ОИТС касаллигига чалинган одамларга бўлган муносабат	15–49 ёшли аёллар
88	ОИВ касаллигини аниқ учун тест-синовларидан ўтган аёллар	15–49 ёшли аёллар
89	Онадан болага ОИВ-инфекцияси ўтиши тўғрисидаги билимлар мавжудлиги	15–49 ёшли аёллар
5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР		
6	Оғирлиги етишмасликнинг тарқалганлиги	5 ёшгача бўлган болалар
25	Сил касаллигига қарши эмлаш билан қамраб олиш	15–26 ойлик болалар
26	Полиомиелит касаллигига қарши эмлаш билан қамраб олиш	15–26 ойлик болалар
27	Дифтерия, кўк йўтал ва қоқшал (КДС) касалликларига қарши эмлаш билан қамраб олиш	15–26 ойлик болалар
28	+изамиқ касаллигига қарши эмлаш билан қамраб олиш	15–26 ойлик болалар
31	Тўлиқ иммунизациядан ўтган болалар	15–26 ойлик болалар
–	Кейинги 2 ҳафта давомида ўткир респиратор инфекциясига учраганлик	5 ёшгача бўлган болалар
22	Пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинаётган беморларни антибиотиклар ёрдамида даволаш	Кейинги 2 ҳафта давомида пневмонияга чалинганликда шубҳа қилинаётган 5 ёшгача бўлган болалар
–	Кейинги 2 ҳафта давомида диареяга учраганлик	5 ёшгача бўлган болалар
35	ОРТ ёки кўпайтирилган ҳажмдаги суюқлик олган ва овқат ейишни давом эттирганлар	Кейинги 2 ҳафта давомида диарея касаллигини бошидан кечирган 5 ёшгача бўлган болалар
46	Таълим олишда қўллаб-қувватлаш	5 ёшгача бўлган болалар
62	Туғилганлигини рўйхатдан ўтказиш	5 ёшгача бўлган болалар

SE.2 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Умумий терма

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдизи ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато охиёба (se)	Вариация коэф. фициенти (se/i)	Дизайн эффекти квадрат илдизи (def)	Дизайн эффекти квадрат илдизи (def)	Улчанган ҳисоб	Улчанмаган ҳисоб	Ишонч интервали	
								r - Zse	r + Zse
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ									
Йодланган тузми истьёмол қилиш	11	0,531448468	0,00849241	0,015979743	2,940615327	10156	10154	0,514	0,548
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ									
Тақомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,895942532	0,013979484	0,015603104	21,3747677	53190	10198	0,868	0,924
Тақомиллаштирилган санитария-гигиена ускуналаридан фойдаланиш	27	0,99447511	0,00120948	0,001216199	2,714891027	53190	10198	0,992	0,997
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	40	0,958312611	0,003156134	0,003293428	1,360671417	5575	5458	0,952	0,965
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	41	0,931262182	0,004000446	0,004295725	1,845290271	7690	7382	0,923	0,939
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,966334991	0,006769591	0,007005429	1,596058483	1193	1134	0,953	0,980
Болалар меҳнати	47	0,019587251	0,001630663	0,083251228	1,560938374	11614	11274	0,016	0,023
Етимлар улуши	60	0,04068807	0,002144684	0,052710384	2,345644599	20514	19906	0,036	0,045
АЁЛЛАР									
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	0,9991069	0,000891671	0,000892469	1,865841413	2072	2095	0,997	1,000
Ҳомиладорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,990133772	0,003293087	0,003325901	2,324547525	2072	2095	0,984	0,997
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш	29	0,64925064	0,006805038	0,010481373	1,80049464	8929	8855	0,636	0,663
18 ёшгача турмуш куриш	49	0,125339248	0,004592094	0,036637322	2,119135256	10990	11018	0,116	0,135
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	53	0,310218144	0,009374792	0,030219998	2,254025424	5562	5489	0,291	0,329
Доимий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	59	0,605309732	0,028918789	0,047775192	0,217029263	56	63	0,547	0,663
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0	0	0	2929	2901	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,027402403	0,002259655	0,082461916	2,567821083	13424	13404	0,023	0,032
ОИВга текшириш учун тестдан ўтган аёллар улуши	56	0,328011326	0,006218342	0,018957705	2,441606431	13919	13919	0,316	0,340
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,733822236	0,006058525	0,008256121	2,615462532	13919	13919	0,722	0,746

	Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси-сининг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишончоралиги	
									г - 2se	г + 2se
5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР										
Кам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,050822511	0,004118827	0,081043361	1,648661962	1,284002321	4691	4689	0,043	0,059
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	0	0			1047	1057	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,895928649	0,013081915	0,014601515	1,936381602	1,391539292	1047	1056	0,870	0,922
КДС эмлаш қамрови	14	0,934475387	0,009154767	0,009796692	1,439920352	1,199966813	1044	1053	0,916	0,953
Қизамикқа қарши эмлаш қамрови	14	0,978452195	0,005774259	0,005901422	1,662084217	1,289218452	1042	1052	0,967	0,990
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,870181926	0,015272309	0,017550708	2,176232127	1,475205791	1045	1055	0,840	0,901
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,022882223	0,002769605	0,121037404	1,710236219	1,30776	4986	4986	0,017	0,028
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,557078863	0,050962377	0,091481442	1,115738828	1,056285391	114	107	0,455	0,659
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,025416862	0,00293793	0,115589787	1,737030982	1,317964712	4986	4986	0,020	0,031
ОРТ ёки кўп сувоқлик истеъмол қилган ҳолда овқат истеъмол қилишни давом эттирганлар	17	0,280738223	0,036641142	0,130517113	0,718081294	0,847396775	127	109	0,207	0,354
Таълим олишга кўмак	36	0,713286531	0,007670676	0,01075399	1,434236432	1,197596105	4986	4986	0,698	0,729
Туғилишни рўйхатга олиш	46	0,999077384	0,000529621	0,00053011	1,516967092	1,23165218	4986	4986	0,998	1,000

SE.3 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Шаҳар жойлар

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдири ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси квадрат илдири (def)	Улчанган ҳисоб	Улчанмаган ҳисоб	Ишонч оралиғи		
								r - Zse	r + Zse	
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ										
Йодланган тузми истъёмол қилиш	11	0,619213688	0,0129557	0,020922826	3,535856556	1,880387342	3827	4968	0,593	0,645
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ										
Тақомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,999136138	0,000592656	0,000593168	2,02984166	1,424725118	16574	4989	0,998	1,000
Тақомиллаштирилган санитария-гигиена ускуналаридан фойдаланиш	27	0,997947425	0,000586816	0,000588023	0,838539431	0,915717986	16574	4989	0,997	0,999
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффиценти	40	0,967658133	0,005673164	0,005862777	2,187417152	1,4789991938	1676	2128	0,956	0,979
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффиценти	41	0,911756282	0,007435375	0,008155003	1,915052676	1,383854283	2162	2788	0,897	0,927
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,986088416	0,00540126	0,00547746	0,901704292	0,949581114	343	425	0,975	0,997
Болалар меҳнати	47	0,032087318	0,00305509	0,095211756	1,29285361	1,137037207	3369	4303	0,026	0,038
Етимлар улуши	60	0,050989383	0,004240795	0,08317016	2,797103417	1,672454309	5894	7527	0,043	0,059
АЁЛЛАР										
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	1	0	0	,	,	591	791	1,000	1,000
Ҳомилдорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,990691232	0,004542022	0,0045847	1,767240572	1,329376008	591	791	0,982	1,000
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш	29	0,628870376	0,010078928	0,016027036	1,562996162	1,250198449	2728	3592	0,609	0,649
18 ёшгача турмуш қуриш	49	0,126345625	0,008481284	0,067127644	3,051092316	1,746737621	3529	4683	0,109	0,143
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	53	0,327923114	0,013284551	0,040511177	1,668787677	1,291815651	1563	2085	0,301	0,354
Доимий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	59	0,672532219	0,035548811	0,052858153	0,21231018	0,460771288	27	38	0,601	0,744
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0	,	,	,	831	1102	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,036567414	0,004386833	0,119965648	3,052962069	1,747272752	4222	5590	0,028	0,045
ОИВга текшириш учун тестдан ўтган аёллар улуши	56	0,383544458	0,010163617	0,02649919	2,527016114	1,589659119	4360	5785	0,363	0,404
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,748533031	0,008396098	0,011216736	2,166166913	1,471790377	4360	5785	0,732	0,765

5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР	Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато охибки (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси-сининг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишончоралиги	
									t - 2se	t + 2se
Кам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,047112853	0,006179394	0,131161535	1,492755255	1,221783637	1337	1756	0,035	0,059
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	0	0			300	399	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,825481666	0,028987463	0,035115816	2,31559709	1,521708609	300	398	0,768	0,883
КДС эмлаш қамрови	14	0,892887901	0,018301161	0,020496595	1,39031405	1,179115792	300	398	0,856	0,929
Қизамиққа қарши эмлаш қамрови	14	0,974161862	0,007413933	0,007610576	0,866953991	0,931103642	300	398	0,959	0,989
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,782476443	0,032610524	0,041676046	2,480441962	1,574941892	300	398	0,717	0,848
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,028474187	0,004621175	0,162293476	1,44589731	1,202454702	1432	1874	0,019	0,038
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,635435172	0,078942532	0,12423381	1,318173887	1,148117541	41	50	0,478	0,793
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,02399953	0,004200525	0,175025298	1,410888557	1,1878083	1432	1874	0,016	0,032
ОРТ ёки кўп сувоқлик истеъмоли қилган ҳолда овқат истеъмоли қилишни давом эттирганлар	17	0,201173346	0,066424844	0,330187102	1,043331194	1,021435849	34	39	0,068	0,334
Таълим олишга кўмак	36	0,75065181	0,012548303	0,016716543	1,575663945	1,255254534	1432	1874	0,726	0,776
Туғилишни рўйхатга олиш	46	0,999648782	0,000356706	0,000356832	0,678790422	0,823887385	1432	1874	0,999	1,000

SE.4 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Қишлоқ жойлар

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдизи ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишонч интервали	
								t - Zse	t + Zse
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ									
Йодланган тузми истьёмол қилиш	11	0,478378028	0,010941399	0,0222871867	1,577189398	6329	5186	0,456	0,500
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ									
Тақомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,849233374	0,020301317	0,023905463	4,09443134	36616	5209	0,809	0,890
Тақомиллаштирилган санитария-гигиена ускуналаридан фойдаланиш	27	0,992903414	0,001736516	0,001748928	2,228806535	36616	5209	0,989	0,996
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	40	0,954296581	0,003812774	0,003995376	1,109594085	3899	3330	0,947	0,962
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	41	0,938890918	0,004642234	0,004944381	1,725162335	5528	4594	0,930	0,948
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,958348291	0,009238711	0,009640243	1,513910346	849	709	0,940	0,977
Болалар меҳнати	47	0,014478985	0,001947019	0,134447206	1,851695148	8245	6971	0,011	0,018
Етимлар улуши	60	0,03653495	0,002470352	0,067616139	2,145972469	14620	12379	0,032	0,041
АЁЛЛАР									
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	0,998750021	0,001247255	0,001248816	1,274230538	1480	1304	0,996	1,000
Ҳомилдорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,989911014	0,004236041	0,004279214	2,341107571	1480	1304	0,981	0,998
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш	29	0,658214256	0,0087328	0,013267412	1,783762306	6202	5263	0,641	0,676
18 ёшгача турмуш куриш	49	0,12486336	0,005446726	0,043621489	1,311351986	7462	6335	0,114	0,136
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	53	0,303300102	0,011930288	0,039334929	2,292165005	4000	3404	0,279	0,327
Доимий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	59	0,541198587	0,045684315	0,08441322	0,2017272	29	25	0,450	0,633
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0			2097	1799	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,023197356	0,002611121	0,112561163	2,350861247	9202	7814	0,018	0,028
ОИВга текшириш учун тестдан ўтган аёллар улуши	56	0,302683136	0,007734522	0,025553198	2,305152725	9559	8134	0,287	0,318
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,727112767	0,007927037	0,010902073	2,575656084	9559	8134	0,711	0,743

5 ЁШГАЧА БУЎЛГАН БОЛАЛАР	Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато охибки (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайнсамараси (def)	Дизайн самарасининг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишончоралиги	
									r - 2se	r + 2se
Кам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,052301051	0,005215599	0,099722645	1,609132986	1,268516057	3354	2933	0,042	0,063
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	0	0			747	658	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,924219585	0,013676726	0,014798135	1,754679901	1,324643311	747	658	0,897	0,952
КДС эмлаш қамрови	14	0,951234195	0,01030294	0,010831129	1,496572057	1,223344619	744	655	0,931	0,972
Қизамикқа қарши эмлаш қамрови	14	0,980184959	0,007546544	0,007699102	1,914726601	1,383736464	742	654	0,965	0,995
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,905457678	0,016289987	0,017990887	2,033533196	1,426020054	746	657	0,873	0,938
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,02062959	0,003413945	0,165487802	1,79463435	1,339639634	3554	3112	0,014	0,027
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,51351153	0,064542404	0,125688325	0,933804338	0,96633552	73	57	0,384	0,643
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,025987812	0,003755626	0,1445149	1,733528442	1,316635273	3554	3112	0,018	0,033
ОРТ ёки кўп суяқлик истеъмол қилган ҳолда овқат истеъмол қилишни давом эттирганлар	17	0,310337471	0,042841667	0,138048642	0,591713238	0,769228989	92	70	0,225	0,396
Таълим олишга кўмак	36	0,698234521	0,00947424	0,01356885	1,325312337	1,151222106	3554	3112	0,679	0,717
Туғилишни рўйхатга олиш	46	0,998847205	0,000727564	0,000728404	1,430185012	1,195903429	3554	3112	0,997	1,000

SE.5 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Ғарбий

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдизи ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси индизи (def)	Улчанган ҳисоб	Улчанмаган ҳисоб	Ишонч оралиғи	
								r - Zse	r + Zse
Йодланган тузни истъмоъл қилиш	11	0,438403495	0,021394102	0,048800026	3,046978507	985	1640	0,396	0,481
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ									
Тақомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,975260098	0,008896027	0,009121697	5,431680168	5848	1657	0,957	0,993
Тақомиллаштирилган санитария-гигиена усқуналаридан фойдаланиш	27	0,999194456	0,000800034	0,0008000679	1,316857372	5848	1657	0,998	1,000
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффицентини	40	0,955199443	0,007567214	0,007922129	1,268538258	571	949	0,940	0,970
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффицентини	41	0,940023551	0,008543979	0,009089112	1,817894723	842	1405	0,923	0,957
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,984617204	0,009171529	0,009314817	1,016325095	111	184	0,966	1,000
Болалар меҳнати	47	0,014250286	0,004167192	0,29242867	2,562694534	1241	2074	0,006	0,023
Етимлар улуши	60	0,053270652	0,006358455	0,119361317	2,995000978	2242	3737	0,041	0,066
АЁЛЛАР									
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	0,992171695	0,007709135	0,00776996	3,121889905	236	409	0,977	1,000
Ҳомиладорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,990337633	0,007965737	0,008043456	2,705490737	236	409	0,974	1,000
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш	29	0,6325333201	0,014420301	0,022797698	1,502993977	983	1681	0,604	0,661
18 ёшгача турмуш куриш	49	0,127680868	0,014024705	0,109841867	3,687376498	1213	2089	0,100	0,156
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	53	0,200978728	0,010884937	0,054159647	0,802736552	638	1089	0,179	0,223
Домий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	59	0,861638878	0,053840584	0,062486252	0,340415177	9	15	0,754	0,969
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0	0	0	342	582	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,001640172	0,000882257	0,537905327	1,16603672	1436	2454	0,000	0,003
ОИВга текшириш учун тестдан ўтган аёллар улуши	56	0,255900213	0,01450724	0,056691005	2,951071873	1554	2671	0,227	0,285
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,774756324	0,010592156	0,013671596	1,716575812	1554	2671	0,754	0,796

5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР	Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси нинг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишончоралиги	
									г - 2se	г + 2se
Кам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,041213001	0,006916188	0,167815682	1,091904031	1,044942118	527	903	0,027	0,055
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	7,01628E-21	7,01628E-21			129	221	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,821868621	0,035491052	0,043183364	1,892859317	1,375812239	129	221	0,751	0,893
КДС эмлаш қамрови	14	0,939285136	0,01701025	0,018109783	1,111152846	1,05411235	128	220	0,905	0,973
Қизамикқа қарши эмлаш қамрови	14	0,995229893	0,004657039	0,00467936	1,005059279	1,002526448	129	221	0,986	1,000
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,817098515	0,035173706	0,043047081	1,821243606	1,349534588	129	221	0,747	0,887
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,016113893	0,002543539	0,157847566	0,395417557	0,628822357	564	970	0,011	0,021
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,690551404	0,11279465	0,163339976	0,833529977	0,912978629	9	15	0,465	0,916
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,007860279	0,002791949	0,355197119	0,968564479	0,984156735	564	970	0,002	0,013
ОРТ ёки кўп суяқлик истеъмол қилган ҳолда овқат истеъмол қилишни давом эттирганлар	17	0,268699014	0,013425433	0,04996458	0,00642086	0,08013027	4	8	0,242	0,296
Таълим олишга кўмак	36	0,649467369	0,01533936	0,023618369	1,001505185	1,000752309	564	970	0,619	0,680
Туғилишни рўйхатга олиш	46	1	0	0			564	970	1,000	1,000

SE.6 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Марказий

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдизи ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Улчанган ҳисоб	Улчанмаган ҳисоб	Ишонч оралиғи		
							t - Zse	t + Zse	
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ									
Йодланган тузни истъмоъл қилиш	11	0,532027997	0,025124077	0,047223224	1,998900646	2178	1577	0,482	0,582
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ									
Тақомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,903119741	0,036673456	0,040607523	4,926660335	11430,01762	1580	0,830	0,976
Тақомиллаштирилган санитария-гигиена ускуналаридан фойдаланиш	27	0,995225117	0,00250621	0,002518234	2,087051445	11430,01762	1580	0,990	1,000
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	40	0,952142964	0,00717857	0,007539383	1,0268666849	1264	909	0,938	0,967
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг соф коэффициенти	41	0,932103525	0,008321358	0,008927504	1,35018268	1717	1235	0,915	0,949
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,959301226	0,014818935	0,015447635	1,158684507	283	207	0,930	0,989
Болалар меҳнати	47	0,012634126	0,003146766	0,249068783	1,495501604	2642	1885	0,006	0,019
Етимлар улуши	60	0,039455507	0,004313872	0,10933511	1,615004069	4582	3290	0,031	0,048
АЁЛЛАР									
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	1	0	0		446	340	1,000	1,000
Ҳомилдорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,986345398	0,0105189	0,01066452	2,785047474	446	340	0,965	1,000
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш	29	0,64685289	0,015306661	0,02366328	1,477964651	1934	1442	0,616	0,677
18 ёшгача турмуш қуриш	49	0,11380533	0,008096377	0,071142333	1,109490321	2295	1708	0,098	0,130
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	53	0,298894978	0,020559944	0,068786516	1,777126742	1179	882	0,258	0,340
Доимий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	59	0,4235956	0	0	0	5	4	0,424	0,424
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0			620	466	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,019475084	0,003562441	0,182922995	1,392328347	2821	2096	0,012	0,027
ОИВга текшириш учун тездадан ўтган аёллар улуши	56	0,280639326	0,01410952	0,050276347	2,142837928	2915	2174	0,252	0,309
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,6858919	0,012025078	0,017532031	1,458481848	2915	2174	0,662	0,710

5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР	Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси-сининг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишончоралиги	
									г - 2se	г + 2se
Кам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,040612603	0,008405991	0,206979854	1,356515912	1,164695631	1013	749	0,024	0,057
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	6,42634E-21	6,42634E-21			235	176	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,869844496	0,041580361	0,047802063	2,672457048	1,634765136	235	176	0,787	0,953
КДС эмлаш қамрови	14	0,942739728	0,022796134	0,024180729	1,684672753	1,297949442	235	176	0,897	0,988
Қизамиққа қарши эмлаш қамрови	14	0,980067514	0,010395986	0,010607419	0,957106748	0,978318327	233	174	0,959	1,000
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,861845356	0,043744715	0,050757035	2,812514162	1,677055205	235	176	0,774	0,949
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,011965835	0,003260372	0,272473457	0,722895976	0,850232895	1085	805	0,005	0,018
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,687738981	0,218127315	0,317165845	1,772429553	1,331326238	13	9	0,251	1,000
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,012932859	0,003264213	0,252396834	0,6710765	0,81919259	1085	805	0,006	0,019
ОРТ ёки кўп сувоқлик истеъмол қилган ҳолда овқат истеъмол қилишни давом эттирганлар	17	0,163065116	0,15491252	0,950004045	1,5825707	1,2580002663	14	10	0,000	0,473
Таълим олишга кўмак	36	0,59039887	0,018666463	0,031616698	1,158440603	1,076308786	1085	805	0,553	0,628
Туғилишни рўйхатга олиш	46	1	0	0			1085	805	1,000	1,000

SE.7 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Жанубий

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдизи ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато ошибка (se)	Вариация коэф- фициенти (se/i)	Дизайн эффекти (def)	Дизайн эффекти квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишонч интервали	
								r - Zse	r + Zse
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ									
Йодланган тузни истъёмол қилиш	11	0,685363354	0,023207548	1,820799949	1,349370204	1649	1553	0,654	0,717
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ									
Такимиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,674397245	0,069586448	15,6559717	3,956762781	9860	1562	0,581	0,768
Такимиллаштирилган санитария-гигиена ускуна- ларидан фойдаланиш	27	0,996924034	0,001708783	1,486390965	1,219176347	9860	1562	0,994	1,000
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	40	0,947857993	0,007363025	1,191274347	1,091455151	1152	1087	0,933	0,963
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг соф коэффициенти	41	0,933281314	0,008669852	1,714162952	1,30926046	1541	1421	0,916	0,951
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,939075555	0,015563673	0,901803878	0,94963355	234	214	0,908	0,970
Болалар меҳнати	47	0,032022182	0,005172425	1,89541733	1,376741562	2334	2197	0,022	0,042
Етимлар улуши	60	0,039324814	0,004912452	2,498282556	1,580595633	4181	3912	0,029	0,049
АЁЛЛАР									
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	1	5,94288E-21	5,94288E-21		427	405	1,000	1,000
Ҳомиладорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,985544355	0,007177092	1,460714007	1,208600019	427	405	0,971	1,000
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдала- ниш	29	0,564010981	0,0171571	1,811190002	1,345804593	1595	1514	0,530	0,598
18 ёшгача турмуш қуриш	49	0,13079801	0,011404103	2,180337651	1,476596645	1998	1907	0,108	0,154
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билим- лар мавжудлиги	53	0,162589438	0,018411255	2,507066805	1,583371973	1073	1008	0,126	0,199
Доимий бўлмаган шерклар билан презервативлар- дан фойдаланиш	59	0,623919784	0	0	0	3	3	0,624	0,624
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0			556	516	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,006939946	0,001773439	1,070605109	1,034700492	2461	2347	0,003	0,010
ОИВга текшириш учун тестдан ўтган аёллар улуши	56	0,240829687	0,008526729	0,963141803	0,981397882	2554	2423	0,224	0,258
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,752898406	0,016507856	3,547676221	1,8835276	2554	2423	0,720	0,786

5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР	Жадал	Катталик (t)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/t)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси-нинг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишончоралиги	
									t - 2se	t + 2se
Қам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,068545325	0,009640069	0,140637882	1,385664578	1,177142548	953	988	0,049	0,088
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	8,07886E-21	8,07886E-21	,	,	210	223	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,951345598	0,018175994	0,019105563	1,491703701	1,221353225	210	223	0,915	0,988
КДС эмлаш қамрови	14	0,952520255	0,019647204	0,020626547	1,775344567	1,332420567	209	222	0,913	0,992
Қизамиққа қарши эмлаш қамрови	14	0,968305196	0,021276231	0,02197265	3,067982002	1,751565586	209	222	0,926	1,000
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,926163234	0,027075717	0,029234282	2,229787559	1,49324732	209	222	0,872	0,980
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,021578243	0,005734785	0,265767027	1,579539691	1,256797395	1015	1057	0,010	0,033
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,474717696	0,097224336	0,204804533	0,720237553	0,8486668105	20	23	0,280	0,669
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,039559636	0,006916963	0,174849009	1,276869787	1,129986632	1015	1057	0,026	0,053
ОРТ ёки кўп суяқлик истеъмол қилган ҳолда овқат истеъмол қилишни давом эттирганлар	17	0,436642457	0,042708869	0,097811993	0,289195205	0,537768728	40	42	0,351	0,522
Таълим олишга кўмак	36	0,633126141	0,016458902	0,025996244	1,182586914	1,087468121	1015	1057	0,600	0,666
Туғилишни рўйхатга олиш	46	0,998549571	0,001103093	0,001104695	0,851915678	0,922992783	1015	1057	0,996	1,000

SE.8 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Марказий-Шарқий

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдизи ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф. фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси илдизи (def)	Улчанган ҳисоб	Улчанмаган ҳисоб	Ишонч оралиғи	
								r - 2se	r + 2se
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ									
Йодланган тузни истъмоъл қилиш	11	0,496583343	0,019348289	0,038962824	2,464879586	1,569993499	1647	0,458	0,535
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ									
Тақомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,955529824	0,020476664	0,021429644	16,25170717	4,031340617	1648	0,915	0,996
Тақомиллаштирилган санитария-гигиена ускуналаридан фойдаланиш	27	0,991936923	0,00540235	0,0054446263	6,009996551	2,451529431	1648	0,981	1,000
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	40	0,956003785	0,007900612	0,008264206	1,435071405	1,197944658	968	0,940	0,972
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	41	0,9109794	0,012757335	0,014003977	2,488530772	1,577507773	1241	0,885	0,936
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,984544326	0,008858429	0,008997491	0,995286166	0,997640299	171	0,967	1,000
Болалар меҳнати	47	0,009853025	0,002279572	0,231357532	1,034928877	1,017314542	1944	0,005	0,014
Етимлар улуши	60	0,052775251	0,007310234	0,138516324	3,592925268	1,895501324	2993	0,038	0,067
АЁЛЛАР									
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	1	0	0			303	1,000	1,000
Ҳомилдорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,990792325	0,00629497	0,00635347	1,476842041	1,2152539	341	0,978	1,000
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш	29	0,648483623	0,017714486	0,027316782	2,001600626	1,414779356	1455	0,613	0,684
18 ёшгача турмуш қуриш	49	0,115609957	0,010792777	0,093355083	2,023348974	1,422444717	1559	0,094	0,137
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	53	0,542341612	0,024253355	0,044719701	2,166087446	1,47176338	793	0,494	0,591
Доимий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	59	0,563827712	0	0	0	0	11	0,564	0,564
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0	0			457	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,093935032	0,01219247	0,129796835	3,999746161	1,999936539	1998	0,070	0,118
ОИВга текшириш учун тестдан ўтган аёллар улуши	56	0,474815886	0,021017574	0,044264682	4,086734739	2,021567397	2015	0,433	0,517
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,793755214	0,014974089	0,018864869	3,159797971	1,777582057	2308	0,764	0,824

5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР	Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси-сининг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишонч оралиги	
									r - 2se	r + 2se
Кам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,043116273	0,007785837	0,180577697	1,088751987	1,04343279	651	742	0,028	0,059
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	0	0			153	169	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,782715458	0,041206124	0,052645088	1,667276945	1,291230787	153	168	0,700	0,865
КДС эмлаш қамрови	14	0,843623226	0,032931181	0,039035413	1,364590649	1,168156946	152	167	0,778	0,909
Қизамикқа қарши эмлаш қамрови	14	0,971872963	0,01232062	0,012677192	0,921807442	0,960108037	152	167	0,947	0,997
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,735622823	0,050726358	0,068957021	2,209556752	1,486457787	153	168	0,634	0,837
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,01938499	0,007350162	0,379167687	2,228159351	1,49270203	688	785	0,005	0,034
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,437689373	0,003502246	0,008001671	0,000598044	0,024454929	13	13	0,431	0,445
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,016287947	0,005185558	0,318367787	1,315749284	1,147061151	688	785	0,006	0,027
ОРТ ёки кўп суяқлик истеъмол қилган ҳолда овқат истеъмол қилишни давом эттирганлар	17	0,369496023	0	0	0	0	11	14	0,369	0,369
Таълим олишга кўмак	36	0,784259175	0,015448314	0,019697971	1,105826053	1,051582642	688	785	0,753	0,815
Туғилишни рўйхатга олиш	46	0,99879013	0,00121404	0,001215511	0,956246452	0,977878546	688	785	0,996	1,000

SE.9 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Шарқий

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдизи ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси илдизи (def)	Улчанган ҳисоб	Улчанмаган ҳисоб	Ишонч оралиғи	
								r - Zse	r + Zse
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ									
Йодланган тузни истъмоъл қилиш	11	0,429351008	0,014747603	0,034348592	1,443384732	2826	1627	0,400	0,459
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ									
Тақомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,951541104	0,022616097	0,023767862	18,11425562	14875	1634	0,906	0,997
Тақомиллаштирилган санитария-гигиена ускуналаридан фойдаланиш	27	0,990443011	0,002420126	0,002443478	1,010442537	14875	1634	0,986	0,995
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффицент	40	0,971386387	0,00645877	0,006649022	1,244198471	1417	830	0,958	0,984
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффицент	41	0,932670571	0,008053304	0,008634672	1,220766794	2092	1183	0,917	0,949
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,978469753	0,016039419	0,01639235	2,332461322	330	192	0,946	1,000
Болалар меҳнати	47	0,004780691	0,001533922	0,320857824	0,866920567	3045	1754	0,002	0,008
Етимлар улуши	60	0,030651858	0,003608174	0,117714697	1,367954161	5419	3123	0,023	0,038
АЁЛЛАР									
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	1	0	0		544	329	1,000	1,000
Ҳомиладорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,995263653	0,004814551	0,004837463	1,612887597	544	329	0,986	1,000
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш	29	0,709194945	0,013347266	0,018820306	1,318171237	2617	1527	0,683	0,736
18 ёшгача турмуш қуриш	49	0,14113051	0,010400909	0,073697097	1,660890977	3194	1862	0,120	0,162
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	53	0,365941093	0,021232186	0,058020776	1,78163293	1580	918	0,323	0,408
Доимий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	59	0,659871322	0,076413336	0,115800358	0,208125844	18	9	0,507	0,813
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0			801	463	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,015335421	0,003497969	0,228097342	1,811029859	3838	2236	0,008	0,022
ОИВга текшириш учун тестдан ўтган аёллар улуши	56	0,34500824	0,012925549	0,037464465	1,718181692	3995	2325	0,319	0,371
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,730797731	0,012812689	0,01753247	1,93928245	3995	2325	0,705	0,756

5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР	Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси-нинг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишончоралиги	
									t - 2se	t + 2se
Кам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,058918284	0,010046885	0,170522368	1,33987268	1,157528695	1257	737	0,039	0,079
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	0	0			250	149	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,972510476	0,010120319	0,010406386	0,5670076	0,75299907	250	149	0,952	0,993
КДС эмлаш қамрови	14	0,971172653	0,011691832	0,012038881	0,7222646605	0,850086234	250	149	0,948	0,995
Қизамиққа қарши эмлаш қамрови	14	0,987054385	0,00582912	0,005905571	0,393553806	0,627338669	250	149	0,975	0,999
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,94448389	0,019689359	0,020846686	1,094237357	1,046058008	250	149	0,905	0,984
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,036365245	0,008049647	0,22135549	1,440430701	1,200179445	1325	780	0,020	0,052
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,542368189	0,08621312	0,158956815	0,868429513	0,931895655	48	30	0,370	0,715
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,037849747	0,008306646	0,219463723	1,475989532	1,214903096	1325	780	0,021	0,054
ОРТ ёки кўп суяқлик истеъмоли қилган ҳолда овқат истеъмоли қилишни давом эттирганлар	17	0,171623861	0,070584832	0,411276335	0,911152581	0,954543127	50	27	0,030	0,313
Таълим олишга кўмак	36	0,850735538	0,013869928	0,016303454	1,180144333	1,086344482	1325	780	0,823	0,878
Туғилишни рўйхатга олиш	46	0,998313463	0,001667044	0,001669861	1,285787747	1,133925812	1325	780	0,995	1,000

SE.10 жадвал: Терма тадқиқотлар хатолари: Тошкент шаҳри

Стандарт хатолар, вариациялар коэффициентлари, дизайн самараси (def), дизайн самарасининг (def) квадрат илдизи ва танланган индикаторлар учун ишонч оралиғи, Ўзбекистон, 2006

Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси индизи (def)	Улчанган ҳисоб	Улчанмаган ҳисоб	Ишонч оралиғи		
								r - Zse	r + Zse	
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ										
Йодланган тузни истъмоқ қилиш	11	0,711399977	0,014466277	0,020334942	2,149714942	1,466190623	991	2110	0,682	0,740
УЙ ХУЖАЛИКЛАРИ АЪЗОЛАРИ										
Тақомиллаштирилган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	23	0,997444313	0,002552793	0,002559334	5,409422917	2,325816613	3476	2117	0,992	1,000
Тақомиллаштирилган санитария-гигиена ускуналаридан фойдаланиш	27	1	0	0			3476	2117	1,000	1,000
Бошланғич ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	40	0,974641171	0,007120209	0,007305467	1,464572149	1,210195087	311	715	0,960	0,989
Урта таълим ўқув юрларига ўқишга қатнашнинг коэффициенти	41	0,949326721	0,010063974	0,010601171	1,886484814	1,373493653	405	897	0,929	0,969
Бошланғич мактабни тугатган болалар улуши	44	0,954107666	0,02050405	0,023111024	1,576830217	1,255719004	64	143	0,910	0,998
Болалар меҳнати	47	0,112384685	0,011528903	0,10258429	1,890720988	1,375034904	624	1420	0,089	0,135
Етимлар улуши	60	0,041906941	0,00656677	0,156698862	2,664634795	1,632370912	1098	2482	0,029	0,055
АЁЛЛАР										
Туғиш пайтида малакали тиббий ёрдам	33	1	0	0			115	271	1,000	1,000
Ҳомиладорлик жараёнида тиббий кузатув	32	0,995443158	0,004528119	0,004548847	1,220450098	1,104739833	115	271	0,986	1,000
Контрацептив (сақланиш) воситаларидан фойдаланиш	29	0,651377514	0,017978364	0,027600529	1,757843249	1,325836811	535	1236	0,615	0,687
18 ёшгача турмуш куриш	49	0,094552082	0,008625773	0,09122774	1,454848926	1,206171184	732	1675	0,077	0,112
ОИВ профилактикаси ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	53	0,207821456	0,020544096	0,09885455	1,733038894	1,316449351	300	677	0,167	0,249
Доимий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	59	0,392270189	0,078707314	0,200645667	0,519715115	0,720912696	9	21	0,235	0,550
Биринчи жинсий алоқада бўлиш ёши	58	0	0				153	343	0,000	0,000
ОИВ/ОИТС билан касалланган одамларга муносабат	55	0,053925682	0,00673799	0,124949559	1,761110578	1,327068415	870	1980	0,040	0,067
ОИВга текшириш учун тесдан ўтган аёллар улуши	56	0,451344597	0,017188064	0,03808191	2,406317466	1,551230952	885	2018	0,417	0,486
ОИВнинг онадан болага юқиши ҳақидаги билимлар мавжудлиги	54	0,641920239	0,017242103	0,026860195	2,608714302	1,61515148	885	2018	0,607	0,676

	Жадвал	Катталик (i)	Стандарт хато (se)	Вариация коэф-фициенти (se/i)	Дизайн самараси (def)	Дизайн самараси-нинг квадрат илдизи (def)	Уланган ҳисоб	Уланмаган ҳисоб	Ишончоралиги	
									г - 2se	г + 2se
5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР										
Кам вазнликнинг тарқалганлиги	7	0,0222377929	0,007144107	0,319247929	1,409103965	1,18705685	255	605	0,008	0,037
Силга қарши эмлаш қамрови	14	1	6,0002E-21	6,0002E-21			58	132	1,000	1,000
Полиомелитга қарши эмлаш қамрови	14	0,921345166	0,031086614	0,033740465	1,746913338	1,321708492	58	132	0,859	0,984
КДС эмлаш қамрови	14	0,90085997	0,03268772	0,036285018	1,567238976	1,251894155	58	132	0,835	0,966
Қизамикқа қарши эмлаш қамрови	14	0,955576164	0,02038386	0,021376226	1,229557148	1,10885398	58	132	0,913	0,994
Тўлиқ эмлашдан ўтган болалар	14	0,841711515	0,038196834	0,045379959	1,434545834	1,197725275	58	132	0,765	0,918
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган ўткир респиратор инфекциялар	18	0,02877655	0,007051116	0,245029937	1,12072597	1,0586643457	267	631	0,015	0,043
Пневмонияга чалинган, деб шубҳа қилинган беморларни антибиотиклар ердамида даволаш	19	0,722222345	0,024458447	0,033865536	0,056655785	0,238024758	8	20	0,673	0,771
Тадқиқотга 2 ҳафта аввал бўлган диарея	16	0,019048619	0,008768155	0,460303942	2,592071525	1,609991157	267	631	0,002	0,037
ОРТ ёки кўп суяқлик истеъмоли қилган ҳолда овқат истеъмоли қилишни давом эттирганлар	17	0,215360177	0	0	0	0	5	10	0,215	0,215
Таълим олишга кўмак	36	0,799619926	0,017681164	0,02211196	1,229207304	1,108696218	267	631	0,764	0,835
Туғилишни рўйхатга олиш	46	1	0	0			267	631	1,000	1,000

D Иловаси. Маълумот сифати жадваллари

DQ.1 Жадвали: Уй хўжаликлари аҳолисининг ёши бўйича тақсимланиши

Уй хўжаликлари аҳолисини ҳар бир ёш бўйича жинсига нисбатан тақсимлаш (таққослаш), Ўзбекистон, 2006

	Эркаklar		Аёллар			Эркаklar		Аёллар	
	Сони	Фоиз	Сони	Фоиз		Сони	Фоиз	Сони	Фоиз
0	560	2,1	537	2,0	41	264	1,0	301	1,1
1	560	2,1	535	2,0	42	304	1,1	342	1,3
2	495	1,9	511	1,9	43	299	1,1	329	1,2
3	530	2,0	501	1,9	44	313	1,2	312	1,2
4	480	1,8	455	1,7	45	325	1,2	388	1,5
5	528	2,0	522	2,0	46	309	1,2	315	1,2
6	497	1,9	538	2,0	47	275	1,0	297	1,1
7	561	2,1	493	1,9	48	278	1,0	293	1,1
8	540	2,0	465	1,7	49	257	1,0	194	0,7
9	549	2,1	519	2,0	50	259	1,0	291	1,1
10	635	2,4	620	2,3	51	190	0,7	211	0,8
11	592	2,2	600	2,3	52	203	0,8	202	0,8
12	673	2,5	649	2,4	53	181	0,7	205	0,8
13	596	2,2	602	2,3	54	183	0,7	197	0,7
14	696	2,6	740	2,8	55	182	0,7	233	0,9
15	641	2,4	645	2,4	56	145	0,5	186	0,7
16	635	2,4	562	2,1	57	112	0,4	128	0,5
17	601	2,3	651	2,4	58	154	0,6	144	0,5
18	655	2,5	598	2,2	59	122	0,5	120	0,5
19	665	2,5	632	2,4	60	111	0,4	117	0,4
20	576	2,2	618	2,3	61	56	0,2	69	0,3
21	560	2,1	581	2,2	62	71	0,3	63	0,2
22	567	2,1	554	2,1	63	96	0,4	76	0,3
23	521	2,0	530	2,0	64	90	0,3	102	0,4
24	507	1,9	492	1,8	65	108	0,4	142	0,5
25	523	2,0	486	1,8	66	113	0,4	98	0,4
26	485	1,8	499	1,9	67	98	0,4	88	0,3
27	448	1,7	420	1,6	68	94	0,4	85	0,3
28	398	1,5	428	1,6	69	73	0,3	84	0,3
29	437	1,6	390	1,5	70	113	0,4	95	0,4
30	425	1,6	391	1,5	71	55	0,2	52	0,2
31	367	1,4	388	1,5	72	63	0,2	48	0,2
32	429	1,6	364	1,4	73	48	0,2	69	0,3
33	345	1,3	358	1,3	74	62	0,2	78	0,3
34	358	1,3	329	1,2	75	76	0,3	86	0,3
35	357	1,3	321	1,2	76	61	0,2	76	0,3
36	315	1,2	343	1,3	77	42	0,2	35	0,1
37	275	1,0	349	1,3	78	69	0,3	50	0,2
38	301	1,1	338	1,3	79	36	0,1	31	0,1
39	288	1,1	282	1,1	80+	174	0,7	257	1,0
40	342	1,3	289	1,1	Жами	26578	100,0	26611	100,0

DQ.2 Жадвали: Тадқиқот мезонларига мос келувчи ва сўралган аёлларнинг ёшига нисбатан тақсимлаш

10–54 ёшдаги уй хўжаликлари аъзоси бўлган аёллар, 15–49 ёшдаги сўралган аёллар сони, тадқиқот мезонларига мос келувчи аёллар ва бешта ёш гуруҳлари бўйича сўралган (баҳоланган) аёллар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	10–54 ёшдаги уй хўжаликлари аъзоси бўлган аёллар сони	15–49 ёшдаги сўралган аёллар		Тадқиқот мезонларига мос келувчи аёллар фоизи
	Сони	Сони	Фоиз	
Ёши				
10–14	3082	қб	қб	қб
15–19	2966	2901	20,8	97,8
20–24	2656	2588	18,6	97,4
25–29	2195	2155	15,5	98,2
30–34	1784	1758	12,6	98,5
35–39	1649	1619	11,6	98,2
40–44	1535	1517	10,9	98,8
45–49	1420	1381	9,9	97,3
50–54	1139	қб	қб	қб
15–49	14205	13919	100,0	98,0

қб: қўллаб бўлмайд

Изоҳ: Уй хўжаликлари аъзоси бўлган аёллар ва сўралган уй хўжаликлари вазни кўрсаткичлари уй хўжаликлари вазни кўрсаткичидир. Ёшлари оилавий сўров варақасига асосан.

DQ.3 Жадвали: Тадқиқот мезонларига мос келувчи 5 ёшгача бўлган ва сўралган болаларни тақсимланиши

0–7 ёшдаги уй хўжаликлари аъзоси бўлган болалар сони, оналари/васийлари сўралган болалар сони ва оналари/васийлари беш йиллик ёш гуруҳлари бўйича сўралган (таққосланган) 5 ёшгача бўлган болалар фоизи, Ўзбекистон, 2006

	0–7 ёшдаги уй хўжаликлари аъзоси бўлган болалар сони	0–4 ёшдаги сўралган болалар		Тадқиқот мезонларига мос сўралган болалар фоизи
	Сони	Сони	Фоиз	
Ёши				
0	1097	1072	21,0	97,7
1	1095	1087	21,3	99,3
2	1006	992	19,5	98,6
3	1031	1018	20,0	98,7
4	936	925	18,2	98,8
5	1050	қб	қб	қб
6	1035	қб	қб	қб
7	1054	қб	қб	қб
0–4	5165	5095	100,0	98,6

қб: қўллаб бўлмайд

Изоҳ: Уй хўжаликлари аъзолари бўлган болалар ва сўралган болалар вазн кўрсаткичлари уй хўжалиги вазни кўрсаткичидир. Ёшлари оилавий сўров варақасига асосланган.

DQ.4 Жадвали: 5 ёшгача бўлган болаларнинг ёши бўйича тақсимланиши

5 ёшгача бўлган болаларни уч ойлик гуруҳларга тақсимлаш (таққослаш), Ўзбекистон, 2006

	Ўғил болалар		Қиз болалар		Жами	
	Сони	Фоиз	Сони	Фоиз	Сони	Фоиз
ЁШ ОЙЛАРДА						
0–2	101	4,0	92	3,7	193	3,9
3–5	128	5,1	114	4,6	242	4,8
6–8	132	5,2	141	5,7	273	5,5
9–11	149	5,9	153	6,2	301	6,0
12–14	137	5,4	125	5,1	262	5,3
15–17	149	5,9	131	5,3	280	5,6
18–20	144	5,7	123	5,0	267	5,4
21–23	129	5,1	140	5,7	269	5,4
24–26	111	4,4	120	4,9	231	4,6
27–29	116	4,6	95	3,9	211	4,2
30–32	107	4,2	146	5,9	253	5,1
33–35	132	5,2	127	5,1	259	5,2
36–38	130	5,1	151	6,2	281	5,6
39–41	111	4,4	100	4,1	211	4,2
42–44	131	5,2	125	5,1	256	5,1
45–47	138	5,5	123	5,0	261	5,2
48–50	139	5,5	116	4,7	255	5,1
51–53	114	4,5	89	3,6	202	4,1
54–56	126	5,0	108	4,4	234	4,7
57–59	104	4,1	140	5,7	245	4,9
Жами	2527	100,0	2459	100,0	4986	100,0

DQ.5 Жадвали: ёшлар ва даврлар ҳақидаги маълумот массиви

Тўпланган (таққосланган) маълумот бўйича мезонларга мос келиш чегараларидаги ёш гуруҳлари ва даврлар муносабати, Ўзбекистон, 2006

	Ёш гуруҳлари ва даврлар муносабати*			Мезонларга мос келиш чегараси (пастки-юқоридаги)	Модуль ёки саволнома
	Эркаклар	Аёллар	Жами		
УЙ ХЎЖАЛИГИ УЧУН САВОЛНОМАДАГИ ЁШИ					
1	1,04	1,01	1,03		
2	0,94	0,99	0,96	пастки	Бола тартиблилиги ва ногиронлиги
3	1,06	1,02	1,04		
4	0,94	0,92	0,93	юқоридаги	5 ёшгача бўлган болалар учун саволнома
5	1,05	1,03	1,04	пастки	Болалар меҳнати ва таълими
6	0,94	1,04	0,99		
8	0,98	0,94	0,96		
9	0,96	0,97	0,96	юқоридаги	Болалар ногиронлиги
10	1,07	1,07	1,07		
13	0,91	0,91	0,91		
14	1,08	1,12	1,10	юқоридаги	Болалар меҳнати ва тартиблилиги
15	0,97	0,99	0,98	пастки	Аёллар учун саволнома
16	1,02	0,91	0,96		
17	0,95	1,08	1,01	юқоридаги	Етим қолган ва ҳимояланмаган болалар
18	0,94	1,04	0,99		
23	0,98	1,01	0,99		
24	0,98	0,98	0,98	юқоридаги	Таълим
25	1,04	0,99	1,01		
48	1,03	1,12	1,07		
49	0,97	0,75	0,86	юқоридаги	Аёллар учун саволнома
50	1,10	1,25	1,18		
АЁЛЛАР УЧУН САВОЛНОМАДАГИ ЁШИ					
23	қб	1,00	қб		
24	қб	0,99	қб	юқоридаги	Жинсий ахлоқ
25	қб	0,98	қб		
АЁЛЛАР УЧУН САВОЛНОМАДАГИ ОХИРГИ ТУҒИШДАН КЕЙИНГИ ОЙЛАР					
6–11	қб	1,13	қб		
12–17	қб	1,00	қб		
18–23	қб	1,02	қб	юқоридаги	Она ва бола саломатлиги
24–29	қб	0,94	қб		
30–35	қб	1,03	қб		

* Ёш гуруҳлар ёки даврлар муносабати қуйдагича ҳисобланади: $x / ((x_n - 1 + x_n + x_{n+1}) / 3)$, бунда x – ёш ёки давр.

қб: қўллаб бўлмайд

DQ.6 Жадвали: Ҳисобот тўлиқлиги

Танланган савол ва индикаторлар учун маълумотга эга бўлмаган кузатувлар фоизи (таққосланган), Ўзбекистон, 2006

Саволнома ва предмет	Назорат гуруҳи	Маълумотга эга бўлмаган фоиз*	Ҳолатлар сони
УЙ ХЎЖАЛИГИ			
Тузни текшириш	барча тадқиқ этилган уй хўжаликлари	0,1	10198
АЁЛЛАР			
Туғилган санаси	15–49 ёшдаги барча аёллар		
Фақат ойи		-	13919
Ойи ва йил мавжуд эмас		-	13919
Биринчи туғиш санаси	Камида битта тирик туғишли 15–49 ёшдаги аёллар		
Фақат ойи		0,2	8898
Ойи ва йили мавжуд эмас		0,1	8898
Биринчи туғишдан кейинги тўлиқ йиллар	Камида битта тирик туғишли 15–49 ёшдаги аёллар	-	6
Охириги туғиш санаси	Камида битта тирик туғишли 15–49 ёшдаги аёллар		
Фақат ойи		0,0	8898
Ойи ва йил мавжуд эмас		0,0	8898
Биринчи никоҳ/иттифоқ санаси	15–49 ёшдаги қачондир эрга теккан барча аёллар		
Фақат ойи		0,5	9655
Ойи ва йили мавжуд эмас		0,6	9655
Биринчи никоҳ/иттифоқдаги ёш	15–49 ёшдаги қачондир эрга теккан барча аёллар	0,2	9655
Биринчи жинсий алоқадаги ёш	Қачондир жинсий алоқада бўлган 15–24 ёшдаги барча аёллар	0,0	5562
Охириги жинсий алоқадан кейинги вақт	Қачондир жинсий алоқада бўлган 15–24 ёшдаги барча аёллар	0,1	1604
5 ЁШГАЧА БЎЛГАН БОЛАЛАР			
Туғилган сана	5 ёшгача бўлган барча тадқиқ этилган болалар		
Фақат ой		0,0	4986
Ой ва йил мавжуд эмас		-	4986
Антропометрия	5 ёшгача бўлган барча тадқиқ этилган болалар		
Бўйи		1,6	4986
Вазни		1,8	4986
Бўйи ёки вазни		1,9	4986

* «Билмайман» деган жавобларни ўз ичига олади

DQ.7 Жадвали: Уй хўжалигида онанинг борлиги ва 5 ёшгача бўлган болалар саволномаси бўйича сўралган шахс

Уй хўжалигида онанинг яшаши ва 5 ёшгача бўлган болалар саволномаси бўйича сўралган шахс тамойилига кўра 5 ёшгача бўлган болаларни тақсимлаш (таққослаш), Ўзбекистон, 2006

	Она уй хўжалигида яшайди				Она уй хўжалигида яшамайди			Жами	0–4 ёшдаги болалар сони
	Сўралган она	Сўралган ота	Сўралган бошқа катта аёл	Сўралган бошқа катта эркак	Сўралган ота	Сўралган бошқа катта аёл	Сўралган бола (<15)		
ЁШИ									
0	99,2	-	-	-	-	0,8	-	100,0	1097
1	99,5	-	-	-	-	0,5	-	100,0	1095
2	99,5	-	-	-	0,1	0,4	-	100,0	1006
3	98,8	-	-	-	0,1	1,0	-	100,0	1031
4	98,9	-	-	-	-	1,0	0,1	100,0	936
Жами	99,2	-	-	-	0,0	0,7	0,0	100,0	5165

DQ.8 Жадвали: бир ёшдаги гуруҳлар бўйича мактабга қатнаш

Мазкур йилда қатновчи мактаб синфи таълими бўйича уй ҳужаликлари 5–24 ёшдаги аҳолисини тақсимлаш (таққослаш), Ўзбекистон, 2006

ЎШИ	Мактаб-га муассаса	Бошланғич мактаб					Ўрта мактаб					Ўрта махсус				Энг юқори	Ностандарт	Мактаб-га қатнамайди	Жами	Сони	
		Синф 1	Синф 2	Синф 3	Синф 4	Синф 5	Синф 6	Синф 7	Синф 8	Синф 9	Синф 10	Синф 11	1	2	3						4
5	15,5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	84,5	100,0	1050		
6	174	9,7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	72,9	100,0	1035		
7	4,2	672	11,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,8	100,0	1054		
8	-	224	67,7	9,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,8	100,0	1005		
9	-	0,9	26,7	62,2	10,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	100,0	1069		
10	-	-	1,8	27,6	61,2	9,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	100,0	1255		
11	-	-	-	2,6	28,9	58,4	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	100,0	1193		
12	-	-	-	-	3,7	29,7	55,5	10,8	-	-	-	-	-	-	-	-	0,4	100,0	1322		
13	-	-	-	-	-	-	0,0	30,1	58,0	11,1	-	-	-	-	-	-	0,7	100,0	1197		
14	-	-	-	-	-	-	-	2,0	26,7	59,3	11,4	-	-	-	-	-	0,4	100,0	1436		
15	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2	29,4	58,2	3,7	-	-	-	-	3,2	100,0	1286		
16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,9	29,9	28,9	4,3	20,5	3,1	0,6	11,8	100,0	1197		
17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14,9	29,8	11,7	17,2	3,4	22,1	100,0	1252		
18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15,8	2,5	9,3	17,4	51,0	100,0	1254		
19	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,2	3,7	10,5	75,5	100,0	1297		
20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,3	2,2	3,3	83,8	100,0	1194		
21	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,7	0,8	2,3	86,0	100,0	1142		
22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,1	0,6	1,2	91,9	100,0	1121		
23	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0	0,3	0,6	94,2	100,0	1050		
24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,2	0,9	93,7	100,0	999		

DQ.9 Жадвали: Туғилган ва яшаётган болалар орасида туғилганда жинслар нисбати

Туғилган, яшаётган ва ўлган болалар орасида аёллар ёшига нисбатан туғилганда жинслар нисбати (таққосланган), Ўзбекистон, 2006

	Туғилган болалар			Яшаётган болалар			Ўлган болалар			Аёллар сони
	Туғилган ўғил болалар сони	Туғилган қиз болалар сони	Жинслар нисбати	Яшаётган ўғил болалар сони	Яшаётган қиз болалар сони	Жинслар нисбати	Ўлган ўғил болалар сони	Ўлган қиз болалар сони	Жинслар нисбати	
ЁШИ										
15–19	21	30	0,70	20	29	0,70	1	1	0,71	2929
20–24	778	762	1,02	730	734	0,99	48	28	1,72	2634
25–29	2072	1970	1,05	1965	1899	1,03	107	70	1,52	2121
30–34	2485	2288	1,09	2304	2167	1,06	181	120	1,50	1754
35–39	2483	2542	0,98	2294	2407	0,95	189	135	1,40	1563
40–44	2975	2799	1,06	2745	2634	1,04	231	165	1,40	1514
45–49	3113	2949	1,06	2796	2740	1,02	317	209	1,52	1405
Жами	13927	13339	1,04	12854	12611	1,02	1073	728	1,47	13919

Изоҳ: Жинслар нисбати ўғил болалар сони/қиз болалар сони сифатида ҳисобланади

DQ.10 Жадвали: Охирги туғиш вақтидан буён ўтган вақт бўйича аёлларни тақсимлаш

Камида битта тирик бола туққан 15–49 ёшдаги аёлларни охирги туғишдан кейин ўтган ойлар бўйича тақсимлаш (таққосланган), Ўзбекистон, 2006

Ойи	Сони	Фоиз	Ойи	Сони	Фоиз
0	44	1,6	16	82	2,9
1	84	3,0	17	101	3,6
2	79	2,8	18	86	3,1
3	84	3,0	19	74	2,6
4	69	2,5	20	79	2,8
5	92	3,3	21	84	3,0
6	93	3,3	22	72	2,6
7	101	3,6	23	77	2,7
8	94	3,3	24	81	2,9
9	117	4,2	25	64	2,3
10	96	3,4	26	50	1,8
11	92	3,3	27	62	2,2
12	80	2,9	28	66	2,3
13	87	3,1	29	63	2,3
14	96	3,4	30	51	1,8
15	84	3,0	Жами		100,0

E Иловаси. МИКТ Индикаторлари: сурат ва махражлар

ИНДИКАТОР	СУРАТ	МАХРАЖ
1	5 ёшгача бўлган болалар ўлими даражаси	Аниқ 5 ёшгача ўлим эҳтимоли
2	Чақалоқлар ўлими даражаси	Аниқ 1 ёшгача ўлим эҳтимоли
3	Оналар ўлими даражаси	Белгиланган йилда хомилдорлик билан боғлиқ сабаблар билан ўлган аёллар сони
4	Малакали ходимлар томонидан туғилга ёрдам бериш	Тадқиқотдан аввалги икки йил давомида туғилини малакали тиббиёт ходими қабул қилган 15-49 ёшдаги аёллар сони
5	Тиббиёт муассасаларида туғиш	Тадқиқотдан аввалги икки йил давомида туғили тиббиёт муассасасида қабул қилинган 15-49 ёшдаги аёллар сони
6	Кам вазнлик тарқалганлиги	Тиббий статистика Миллий маркази стандарт/БСТа асосан 5 ёшгача бўлган болалар орасида ўз ёшига нисбатан ўртача вазндан икки мартадан ортиқ стандарт фарқланишга эга (ўрта ва жиддий), уч мартадан ортиқ стандарт фарқланишга эга (жиддий) болалар сони.
7	Ўсишда орқада қолиш тарқалганлиги	Тиббий статистика Миллий маркази стандарт/БСТа асосан 5 ёшгача бўлган болалар орасида ўз ёшига нисбатан ўртача бўйдан икки мартадан ортиқ стандарт фарқланишга эга (ўрта ва жиддий), уч мартадан ортиқ стандарт фарқланишга эга (жиддий) болалар сони.
8	Озиб кетиш тарқалганлиги	Тиббий статистика Миллий маркази стандарт/БСТа асосан 5 ёшгача бўлган болалар орасида ўз ёшига нисбатан вазнининг буйига ўртача нисбати икки мартадан ортиқ стандарт фарқланишга эга (ўрта ва жиддий), уч мартадан ортиқ стандарт фарқланишга эга (жиддий) болалар сони.
9	Туғилганда тана оғирлиги кичик бўлган	Тадқиқот бошланишидан аввал охириги 2 йил давомида оғирлиги 2500 граммдан кам тирик туғилган болалар сони
10	Туғилганда вазни ўлчанган гўдақлар	Тадқиқот бошланишидан аввал охириги 2 йил давомида туғилганда оғирлиги ўлчанган тирик туғилган болалар сони
11	Тақомиллашган ичимлик суви манбаларидан фойдаланиш	Тақомиллашган ичимлик суви манбаларидан фойдаланувчи уй хўжалигида яшовчи оила аъзолари сони
12	Яхшилланган санитария-гигиена курилмаларидан фойдаланиш	Тақомиллашган санитария-гигиена курилмаларидан фойдаланувчи уй хўжалигида яшовчи оила аъзолари сони
13	Суви тозалаш	Тозаланган сувдан фойдаланувчи уй хўжалигида яшовчи оила аъзолари сони
14	Болалар нажасини кетказиш	Нажаси хавфсиз тарзда кетказилган 3 ёшгача бўлган болалар сони
15	Фақат эмизиш коэффициенти	Фақат эмизиладиган 6 ойгача (ва 4 ойдан кам) бўлган болалар сони
16	Эмизишни давом эттириш коэффициенти	Ҳозирда эмизиладиган 12-15 ойлик ва 20-23 ойлик болалар сони
17	Ўз вақтида овқат бериш коэффициенти	Эмизилдиган ва кўшимча овқат қабул қилмайдиган 6-9 ойлик болалар сони
18	Овқат бериш вақтлари	Кўкрак сути ва камиде кунга маслаҳат этилган мартадаги кўшимча овқат қабул қилмайдиган 6-11 ойлик болалар сони (6-8 ойлик болалар учун икки марта, 9-11 ойлик болалар учун уч марта)
19	Мос равишда овқатланувчи болалар	Мос тарзда овқатланувчи 0-11 ойлик болалар сони: фақат кўкрак сути билан боқилувчи 0-5 ойлик чақалоқлар ва кечаги кун давомида кўкрак сути ва мос марта қаттиқ ёки ярим қаттиқ овқат қабул қилувчи 6-11 ойлик чақалоқлар сони (юқорида қаранг)
20	Туғилгача бўлган тиббий назорат	Тадқиқот бошланишидан аввал икки йил давомида хомилдорлик пайтида камиде бир марта малакали тиббиёт ходимлари томонидан текширилган 15-49 ёшдаги аёллар сони
21	Контрацепциянинг тарқалганлиги	Ҳозирда эрга теккан ёки эркак билан бирга яшовчи (замонавий ёки одавий) контрацепция усулларидан фойдаланувчи (ёки шериги фойдаланувчи) 15-49 ёшдаги аёллар сони
22	Пневмонияга шубҳали касалларни антибиотиклар билан даволаш	Охириги 2 hafta ичида пневмонияга шубҳа билан антибиотиклар қабул қилувчи 0-59 ойлик болаларнинг умумий сони

ИНДИКАТОР	Сурат	Маҳраж
23	Пневмонияга шубҳа туғилганда тиббий ёрдамга мурожаат қилиш	Охириги 2 ҳафтада пневмонияга шубҳа қилинган 0-59 ойлик болалар умумий сони
24	Қаттиқ ёқилги турлари	Ўрганилган уй хўжаликлари аҳолиси умумий сони
25	Сил касалига қарши эмлаш қамрови	15-26 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
26	Полиомиелитга қарши эмлаш қамрови	15-26 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
27	ҚДҚга қарши эмлаш қамрови	15-26 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
28	Қизамиқ касалига қарши эмлаш қамрови	15-26 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
29	В гепатитига қарши эмлаш қамрови	15-26 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
31	Тўлиқ иммунизацияни ўтган болалар	15-26 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
33	Оғиз регидратациясини қўллаш (ОРТ)	Охириги 2 ҳафта мобайнида диарея билан оғриган 0-59 ойлик болаларнинг умумий сони
34	Диареяни уй шароитида даволаш	Охириги 2 ҳафта мобайнида диарея билан оғриган 0-59 ойлик болаларнинг умумий сони
35	ОРТ ва кўп миқдорда сувоқлик қабул қилган ва овқатланганини давом эттирганлар	Охириги 2 ҳафта мобайнида диарея билан оғриган 0-59 ойлик болаларнинг умумий сони
41	Йодланган тузни истеъмол қилиш	Ўрганилган уй хўжалиқларининг умумий сони
42	А Витаминини кўшиш (5 ёшгача бўлган болалар)	6-59 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
43	А Витаминини кўшиш (оналар туққандан кейин)	Тадқиқотдан аввалги 2 йил мобайнида тирик бола туққан аёлларнинг умумий сони
44	Туғилгача тиббий назорат таркиби	Тадқиқотдан аввалги 2 йил мобайнида тирик бола туққан аёлларнинг умумий сони
45	Эмизишни ўз вақтида бошлаш	Тадқиқотдан аввалги 2 йил мобайнида тирик бола туққан аёлларнинг умумий сони
46	Ўқишда ёрдам бериш	0-59 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
47	Ўқишда отанинг ёрдами	0-59 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
48	Ўқишда ёрдам бериш: болалар китоби	Ўрганилган уй хўжалиқларининг умумий сони
49	Ўқишда ёрдам бериш: болаларга мўлжалланмаган китоблар	Ўрганилган уй хўжалиқларининг умумий сони
50	Ўқишда ёрдам бериш: ўйин учун материаллар	Ўрганилган уй хўжалиқларининг умумий сони
51	Вояга етмаганларни парваршиллаш	0-59 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
52	Мактабгача муассасаларга қатнаш	36-59 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони

ИНДИКАТОР	Сурат	Махраж
53	Мактабга тайёргарлик	Биринчи синфдаги ўрганилган болаларнинг умумий сони
54	Бошлангич мактабга қабул қилиш соф коэффициенти	Мактабга қабул қилиниш ёшидаги ўрганилган болаларнинг умумий сони
55	Бошлангич мактаб муассасаларига қатнаш соф коэффициенти	Бошлангич мактаб ёшидаги ўрганилган болаларнинг умумий сони
56	Ўрта мактаб муассасаларига қатнаш соф коэффициенти	Ўрта мактаб ёшидаги ўрганилган болаларнинг умумий сони
57	Бешинчи синфгача ўқиган болалар	Олдинги ўқув йилида бошлангич мактабнинг охириги синфда бўлган ўрганилган болалар умумий сони
58	Ўрта мактабга ўтганлар фоизи	Бошлангич мактабни тугатиш ёшидаги ўрганилган болаларнинг умумий сони (бошлангич мактабнинг охириги синфига тўғри келадиган ёш)
59	Бошлангич мактабни тугатганлар фоизи	15-24 ёшдаги ўрганилган аёлларнинг умумий сони
60	Катталар саводхонлиги фоизи	Бошлангич ва ўрта мактабда ўғил болаларнинг улуши
61	Жинслар тенглиги кўрсаткичи	0-59 ойлик ўрганилган болаларнинг умумий сони
62	Туғилишни рўйхатга олиш	Ёш гуруҳлари бўйича 15-19 ва 20-24 ёшдаги ўрганилган аёлларнинг умумий сони
67	15 ёшгача, 18 ёшгача турмуш қуриш	15-19 ёшдаги ўрганилган аёлларнинг умумий сони
68	Хозирда эркак билан турмуш қурган/иттифоқдаги 15-19 ёшдаги ёш аёллар улуши	Хозирда эрга теккан/эркак билан иттифоқда бўлган 15-19 ва 20-24 ёшдаги аёллар сони
69	Эр-хотинлар ёши орасидаги тафовут	Болалар меҳнатига жалб қилинган 5-14 ёшдаги болалар сони
71	Болалар меҳнати	
72	Ишловчи ўқувчилар	
	Болалар меҳнатига жалб қилинган 5-14 ёшдаги болаларнинг мактабга қатнайдиганлари сони	
73	Ўқувчи ишчилар	Мактабга қатнайдиган 5-14 ёшдаги болаларнинг меҳнатига жалб қилинганларининг сони
75	Етимлар сони	Мактабга қатнайдиган 5-14 ёшдаги болаларнинг умумий сони
78	Болалар яшаш шароити	18 ёшгача бўлган ўрганилган болаларнинг умумий сони
82	Ёшларда ОИВ олдини олиш ҳақида ҳар томонлама билимлар мавжудлиги	0-17 ёшдаги ўрганилган болаларнинг умумий сони
83	Доимий бўлмаган шериклар билан презервативлардан фойдаланиш	15-24 ёшдаги ўрганилган аёлларнинг умумий сони
84	Ёшлар орасида биринчи жинсий алоқа ёши	Охириги 12 ой мобайнида бирга турмуш қурмаган ва бирга яшамайдиган шерик билан жинсий алоқада бўлган 15-24 ёшдаги ўрганилган аёлларнинг умумий сони
85	Охириги йилда юқори хатарли жинсий алоқалар	15-24 ёшдаги ўрганилган аёлларнинг умумий сони
86	ОИВ/ОИТС билан касалланган/яшовчи инсонларга муносабат	Охириги 12 ой мобайнида жинсий фаол бўлган 15-24 ёшдаги ўрганилган аёлларнинг умумий сони
87	Қаерда ОИВга тест ўтишни билувчи аёллар	Текширилган аёлларнинг умумий сони

ИНДИКАТОР	Сурат	Маҳраж
88	ОИВга тест ўтган аёллар	Текширилган аёлларнинг умумий сони
89	ОИВнинг ондан болага юқиши ҳақида билимлар мавжудлиги	Текширилган аёлларнинг умумий сони
90	ОИВнинг ондан болага ўтишини олдини олиш учун маслаҳатлар қамрови	Охириги 24 ой мобайнида туққан ўрганилган аёлларнинг сони
91	ОИВнинг ондан болага ўтишини олдини олиш учун тестлар қамрови	Охириги 24 ой мобайнида туққан ўрганилган аёлларнинг сони
92	Жинсий алоқадаги шериклар орасидаги ёшлар ҳар хиллиги	15-24 ёшдаги ўрганилган жинсий фаол аёлларнинг умумий сони
95	Номақбул яшаш шароитларида яшовчи уй хўжаликлари	Шаҳар уй хўжаликларида яшовчи уй хўжаликлари аъзолари сони
98	Оилани режалаштиришдаги қониқтирилмаган эҳтиёжлар	Хозирда эрга теккан/эркак билан иттифоқда бўлган барча сўралган аёлларнинг умумий сони
99	Оилани режалаштиришдаги қониқтирилган эҳтиёжлар	Хозирда эрга теккан/эркак билан иттифоқда бўлган, контрацепцияда қониқтирилмаган эҳтиёжларга эга ёки хозирда контрацепциядан фойдаланувчи аёлларнинг сони
101	Болалар ногиронлиги	2-9 ёшдаги барча ўрганилган болаларнинг умумий сони

F1 Иловаси. Уй хўжалиги саволномаси

Биз Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасиданмиз. Биз оила саломатлиги ва таълимига бағишланган масалаларни ўрганмоқдамиз. Мен Сиз билан шу ҳақда сўз юритмоқчиман. Бизнинг сўровимиз тахминан (30**) дақиқа давом этади. Биз олган маълумотлар қатъий сир сақланади ва ҳеч ким бу жавоблар сизники эканлигини билмайди. Мен уй хўжалиги бошлиғи ва барча оналар ёки оилада болаларни тарбияловчи инсонлар билан гаплашмоқчиман.

Саволни бошласам бўладими? Агар розилик берилса, сўровни бошланг.

УЙ ХЎЖАЛИГИ ТЎРИСИДА МАЪЛУМОТ МОДУЛИ		НН
НН1. Кластер рақами: _____	НН2. Уй хўжалиги рақами: _____	
НН3. Сўров ўтказиётган шахс исми ва рақами: Исми _____	НН4. Раҳбар исми ва рақами: Исми _____	
НН5. Сўров ўтказилаётган кун/ой/йил: _____/_____/_____		
НН6. Жой: Шаҳар..... 1 Қишлоқ 2	НН7. Минтақа: Ғарбий..... 1 Марказий..... 2 Жанубий..... 3 Марказий-шарқий..... 4 Шарқий..... 5 Тошкент ш..... 6	
НН 8. Уй хўжалиги бошлиғи исми: _____		
Уй хўжалигида барча саволномалар тўлдирилгандан сўнг қуйидаги маълумотларни киритинг:		
НН9. Уй хўжалиги сўрови натижалари: Ўтказилди..... 1 Уйда йўқ..... 2 Рад этилди..... 3 Уй топилмаган бузилган..... 4 Бошқалар (аниқлансин)..... 6	НН10. Уй хўжалиги саволномасига жавоб берувчи: Исми: _____ Сатр рақами: _____	
	НН11. Уй хўжалиги аъзолари сони: _____	
НН12. Кузатув мезонига жавоб берувчи аёллар сони: _____	НН13. Аёллар учун тўлдирилган саволномалар сони: _____	
НН14. 5 ёшдан кичик болалар сони: _____	НН15. 5 ёшдан кичик болаларга тўлдирилган саволномалар сони: _____	
Раҳбар сўров ўтказувчининг фикр-мулоҳазалари: Ушбу майдондан уй хўжалиги аъзолари билан ўтказилган сўров бўйича (қайта телефон кўнгироқлари, тўлдирилмаган яқка тартибда сўровномалар, сўров ўтказиш учун талаб этилган қатновлар сони ва ҳоказолар) фикр-мулоҳазаларни қайд этиш учун фойдаланинг.		
НН 16А. Муҳаррирининг исми ва хос рақами: Исми _____ Хос рақами _____	Таҳрир санаси ва имзо: _____	
НН16. Маълумот киритувчи оператор: _____		

Илтимос, аввал уй ҳўжалиги бошлиғидан бошлаб шу ерда одатда яшовчи барча инсонлар номларини айтинг. 01 сатрда уй ҳўжалиги бошлиғининг исмини ёзинг. Барча уй ҳўжалиги аъзоларини (НЛ2), уларнинг уй ҳўжалиги бошлиғига қариндошлик муносабатлари (НЛ3) ва жинсини (НЛ4) санаб ўтинг. Сўнгра сўранг: ШУ ЖОЙДА ЯШОВЧИ, ҲОЗИР УЙДА ЙЎҚ БЎЛГАН ЯНА БИРОР БОШҚА ОДАМЛАР БОРМИ? (Бу – мактаб ёки ишдаги болалар бўлиши мумкин). Агар бундай шахслар аниқланса, рўйхатга киритинг. Сўнгра саволларни ҳар бир кишига (НЛ5)дан бошлаб навбати билан беринг. Анкетада жой етишмаса, кўшимча анкетадан фойдаланинг. Агар анкетанинг кўшимча varaғидан фойдаланилса квадрат ичига белгиланг. □

НЛ		Тегшлик:				0-17 ёшдаги болалар учун НЛ9-НЛ12 саволларни беринг				НЛ	
		аёллар сўровига	болалар меҳнати буйича модулга	5 ёшдан кичик болалар сўровига	НЛ8	НЛ9	НЛ10	НЛ11	НЛ12		
НЛ1. Тартиб. №	НЛ2. Исми	НЛ3. Уй ҳўжалиги бошлиғига тегшлиги қанақа (исми)	НЛ4. Жинси (номи) 1 — эркак 2 — аёл	НЛ5. Еши (исми) Охирига туғилган кунда неча ёшга тулди? (исми) Ешни тўлиққиймларда ёзинг 98=бм*	НЛ6. Агар аёл 15-49 ёш бўлса, тартиб рақамини домга ичига олинг	НЛ7. 5-14 ёш ҳар бир боланинг бошқаси ёки асосий тарбияловчиси ким? Она тарбияловчининг тартиб рақамини ёзинг	НЛ8. 5 ёшдан кичик ҳар бир боланинг бошқаси ёки асосий тарбияловчиси ким? Она тарбияловчининг тартиб рақамини ёзинг	НЛ9. Уз онаси ҳаётми? (исми) 1 — ҳа 2 — йўқ □ НЛ11 8 — бм □ НЛ11	НЛ10. Агар ҳаёт бўлса: Уз онаси (исми) ушбу уй ҳўжалигида яшайдими? Она тартиб рақамини ёки аёқу жавобини учун 00 рақамини ёзинг	НЛ11. Уз отаси ҳаётми? (исми) 1 — ҳа 2 — йўқ □ НЛ11 8 — бм □ НЛ11	НЛ12. Агар ҳаёт бўлса: Уз отаси (исми) ушбу уй ҳўжалигида яшайдими? Она тартиб рақамини ёки аёқу жавобини учун 00 рақамини ёзинг
сатр	исми	теглиши	эркак	ёши	15-49	она	она	х й бм	она	х й бм	ота
01		01	1	---	01	---	---	1 2 8	---	1 2 8	---
02		---	1	---	02	---	---	1 2 8	---	1 2 8	---
03		---	1	---	03	---	---	1 2 8	---	1 2 8	---
04		---	1	---	04	---	---	1 2 8	---	1 2 8	---
05		---	1	---	05	---	---	1 2 8	---	1 2 8	---
06		---	1	---	06	---	---	1 2 8	---	1 2 8	---
07		---	1	---	07	---	---	1 2 8	---	1 2 8	---
08		---	1	---	08	---	---	1 2 8	---	1 2 8	---

сўғр	исми	тегишли	эркак	аёл	ёши	15-49	она	она	х й бм	она	х й бм	ота
09		-----	1	2	-----	09	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
10		-----	1	2	-----	10	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
11		-----	1	2	-----	11	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
12		-----	1	2	-----	12	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
13		-----	1	2	-----	13	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
14		-----	1	2	-----	14	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
15		-----	1	2	-----	15	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
16		-----	1	2	-----	16	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
17		-----	1	2	-----	17	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
18		-----	1	2	-----	18	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
19		-----	1	2	-----	19	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
20		-----	1	2	-----	20	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
21		-----	1	2	-----	21	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
22		-----	1	2	-----	22	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----
23		-----	1	2	-----	23	-----	-----	1 2 8	-----	1 2 8	-----

Сизнинг уй хўжалигингизда яшовчи бошқа болалар борми, гарчи улар сизнинг оилангиз аъзоси бўлмаса ёки ота-онаси оилангизда яшамётган бўлса ҳам? Мактаб ёки ишда бўлган болаларни ҳам киритган ҳолда? Агар бўлса, боланинг исмини ёзинг ва анкетани тўлдиринг. Сўнг, умумий сонни киритинг.

15–49 ёш аёллар	5–14 ёш болалар	5 ёшдан кичик
-----	-----	-----

Всего:

* Қўлланмани қаранг: фақат уй хўжалигининг кекса аъзолари учун қўлланилади. ("билмайман"/50 ёшдан катта"ни англаувчи хос рақам). Энди ҳар бир 15-49 ёшдаги аёл учун унинг исми, тартиб рақами ва бошқа шахсий маълумотларини Аёллар учун сўровноманинг юза саҳифасига ёзиб қўйинг. 5 ёшдан кичик ҳар бир бола учун унинг исми, тартиб рақами ва онаси ёки тарбиячисининг исми ва тартиб рақамини 5 ёшдан кичик болалар сўровномасининг юза саҳифасига ёзиб қўйинг. Сизда уй хўжалигини яшовчи, мезонга мос келувчи ҳар бир аёл ва 5 ёшдан кичик ҳар бир бола учун алоҳида сўровнома бўлиши лозим.

- * НЛЗ учун хос рақамлар: Уй хўжалиги бошлиғига тегишлилиги:
- 01 = УЙ ХЎЖАЛИГИ БОШЛИҒИ
 - 02 = ХОТИН ЁКИ ЭР
 - 03 = ўғил ёки қиз
 - 04 = кўёв ёки келин
 - 05 = НЕВАРА
 - 06 = ОТА-ОНАДАН БИРИ
 - 07 = ҚАЙНОТА/ ҚАЙНОНА
 - 08 = АКА/УКА ЁКИ ОПА/СИГИЛ
 - 09 = ҚАЙИН АКА ЁКИ КЕЛИН
 - 10 = АМАКИ-ТОҒА / АММА-ХОЛА
 - 11 = ҚОНДОШ ЖИЯН
 - 12 = НИКОХ БЎЙИЧА ЖИЯН
 - 13 = БОШҚА ҚАРИНДОШ
 - 14 = АСРАБ ОЛИНГАН БОЛА, ЎГАЙ ҚИЗ ЎҒИЛ
 - 15 = ҚАРИНДОШ ЭМАС
 - 98 = БИЛМАЙМАН

ТАЪЛИМ БЎЙИЧА МОДУЛЬ

ED1: Тартиб №	ED1A: Исми	ED2: (Исми) мактабга муассаса ёки мактабга қатнаганими 1 — ҳа → ED3 2 — йўқ & кейинги сатрга ўтинг	ED3: (Исми)қайси қатнаган ўқув муассаса- сининг даражаси энг юқори (исми) бу даражада нечаничи синфга битирган? 0 — мактабга муассаса/болалар боғчаси 1 — бошланғич (1-4 синф) 2 — ўрта (5-11 синф) 3 — ўрта махсус 4 — олий 6 — ноандозавий 8 — билмайман синф/курс 98 — билмайман Агар 1-синфдан паст бўлса 00 қўйинг	ED4: Ўқув (2005-2006) йили давомида (исми) ўқув муас- сасаси ёки макта- бга муассасага қатнаганими? 1 — ҳа 2 — йўқ → ED7	ED5: Ўпан (хафта кун)дан бери ўқув муассасасига неча марта қатнаган? Кунлар сонини ушбу устунга ёзинг. Агар ўлиқ ўқув хафтаси бўлмаса, «>» ёзинг.	ED6: Жорий ўқув йилида (исми) қайси даражадаги ўқув муассасасига ва нечаничи синфга қатнаган? Даражаси буйича: 0 — мактабга муассаса/болалар боғчаси 1 — бошланғич (1-4 синф) 2 — ўрта (5-11 синф) 3 — ўрта махсус 4 — олий 6 — ноандозавий 8 — билмайман синф/курс 98 — билмайман	ED7: Ўпан яъни 2004-2005 ўқув йилида (исми) ўқув муассаса- сига қатнаган-ми? 1 — ҳа 2 — йўқ & кейинги сатрга ўтинг 8 — бм & кейинги сатрга ўтинг	5 ёшдан 24 ёшгача бўлган уй ҳўжалиқларининг аъзолари учун		ED8: Ўпан яъни (2004-2005)йили (исми) қайси даражадаги ўқув муассасасига ва нечаничи синфга қатнаган? Даражаси буйича: 0 — мактабга муассаса/болалар боғчаси 1 — бошланғич (1-4 синф) 2 — ўрта (5-11 синф) 3 — ўрта махсус 4 — олий 6 — ноандозавий 8 — билмайман синф/курс 98 — билмайман				
								ха	йўқ		кунлар	даража	синф/курс	ха
сатр		ха йўқ	даража	синф/курс	ха	йўқ	кунлар	даража	синф/курс	ха	йўқ	бм	даража	синф/курс
01		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
02		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
03		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
04		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
05		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
06		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
07		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
08		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
09		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
10		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---
11		1 2 → кейин сатр	0123468	1 2	1 2	---	---	0123468	---	1 2	8	8	0123468	---

сатр	ха	йўқ	дража	синф/курс	ха	йўқ	кунлар	даража	синф/курс	ха	йўқ	бм	даража	синф/курс
12	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
13	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
14	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
15	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
16	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
17	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
18	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
19	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
20	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
21	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
22	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----
23	1	2 ⇨ кейин сатр	0123468	-----	1	2	---	0123468	-----	1	2	8	0123468	-----

СУВ ТАЪМИНОТИ ВА САНИТАРИЯ БЎЙИЧА МОДУЛЬ		WS
WS1. Сизнинг уй хўжалиги аъзоларингиз учун ичимлик сувининг асосий манбаи қандай?	Сув қувири кранидан Уйдаги сув қувири кранидан11 Ҳовли/участкадаги сув қувири крани12 Кўчадаги жамоат колонкаси13 Артезиан қудуғи/сўргичли сув йўли21 Қазилган қудуқ Ҳимояланган қазилган сув қудуғи31 Ҳимояланмаган қазилган сув қудуғи32 Булоқ суви Ҳимояланган булоқ41 Ҳимояланмаган булоқ42 Йиғилган ёмғир суви51 Цистерналарда келтирилади, сотилади61 Кичик идишли арава71 Юзадаги сувлар (дарё, ирмоқ, тўғон, кўл, сунъий сув ҳавзаси, канал) ...81 Шиша идишлардаги сув91 Бошқалар (аниқланг)96	11⇒WS5 12⇒WS5 ⇒WS3 96⇒WS3
WS2. Сизнинг уй хўжалиги аъзоларингиз учун овқат тайёрлаш ва қўл ювиш мақсадида ишлатиладиган сувнинг асосий манбаи қандай?	Сув қувири кранидан Уйдаги сув қувири кранидан11 Ҳовли/участкадаги сув қувири крани12 Кўчадаги жамоат колонкаси13 Артезиан қудуғи/сўргичли сув йўли21 Қазилган қудуқ Ҳимояланган қазилган сув қудуғи31 Ҳимояланмаган қазилган сув қудуғи32 Булоқ суви Ҳимояланган булоқ41 Ҳимояланмаган булоқ42 Йиғилган ёмғир суви51 Цистерналарда келтирилади, сотилади61 Кичик идишли арава71 Юзадаги сувлар (дарё, ирмоқ, тўғон, кўл, сунъий сув ҳавзаси, канал) ...81 Бошқалар (аниқланг)96	11⇒WS5 12⇒WS5
WS3. Сув манбаига етиб бориш, сув олиш ва уйга қайтиш учун қанча вақт сарфланади?	Вақт дақиқаларда Сув уйга келади995 Билмайман998	995⇒WS5
WS4. Уй хўжалиги аъзоларига сув олиб келиш учун одатда ким боради? Сўранг: Бу киши 15 ёшдан кичикми? Жинси? Бу кишини билдирувчи хос рақамни доира ичига олинг.	Катта ёшли аёл1 Катта ёшли эркак2 Қиз бола (15 ёшдан кичик)3 Ўғил бола (15 ёшдан кичик)4 Билмайман8	
WS5. Сувни истеъмол қилиш янада хавфсиз бўлиши учун қандайдир чоралар кўрасизми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒WS7 8⇒WS7
WS6. Сиз сувни истеъмол қилиш хавфсиз бўлиши учун қанда й чоралар кўрасиз? Яна нимадир қиласизми? Айтилганларнинг ҳаммасини ёзиб олинг.	ҚайнатишA Хлор/ тозаловчи воситалар қўшишB Мато орқали ўтказишC Фильтрдан фойдаланиш (саполли, қумли, композитли, ва б.)D Қуёш дезинфекциясиE Сувни тиндириб қўйишF Бошқалар (аниқланг)X БилмайманZ	

<p>WS7. Сизнинг уй хўжалиги аъзоларингиз одатда ҳожатхонанинг қайси туридан фойдаланадилар?</p> <p>Агар “унитаз” ёки “сув оқизгич мосламали” бўлса, сўранг: Қаерга оқиб чиқиб кетади?</p> <p>Агар керак бўлса, шу жойни кўриш учун рухсат сўранг.</p>	<p>Сув оқизгич мосламали ҳожатхона</p> <p>Сув идишли унитаз/канализация11</p> <p>Тиндиргичга уланган12</p> <p>Тозалаб олинадиган ўрага уланган13</p> <p>Бошқа қандайдир тармоққа уланган 14</p> <p>Уланган, номаълум нимагадир/аниқ айтилмайман/билмайман15</p> <p>Тозаланиб олинадиган ўра</p> <p>Ҳаво айланишли этиб яхшиланган 21</p> <p>Тозалаб олинадиган ёпиқ ўра 22</p> <p>Тозалаб олинадиган ёпилмаган ўра/очиқ ўра 23</p> <p>Компостли ҳожатхона 31</p> <p>Челак 41</p> <p>Ёнгил ёпилган ҳожатхона 51</p> <p>Ҳожатхоналар йўқ, буталар ёки майдон 95</p> <p>Бошқалар (аниқланг) 96</p>	<p>95⇒ кейинги модулга</p>
<p>WS8. Сиз ушбу ҳожатхонадан бошқа уй хўжаликлари билан бирга фойдаланасизми?</p>	<p>Ҳа1</p> <p>Йўқ2</p>	<p>2⇒ кейинги модулга</p>
<p>WS9. Умуман, бу ҳожатхонадан нечта уй хўжаликлари фойдаланади?</p>	<p>Уй хўжаликлари сони (агар 10 тадан кам бўлса) _0_ ____</p> <p>Ўн ва ундан ортиқ уй хўжаликлари 10</p> <p>Билмайман 98</p>	

УЙ ХЎЖАЛИГИ ТАВСИФИ МОДУЛИ		НС
НС1b. Уй хўжалиги бошлигининг она тили қайси?	Ўзбек тили1 Рус тили2 Қорақалпоқ тили3 Тожиқ тили4 Қирғиз тили5 Бошқа тил (аниқланг)6	
НС2. Уй хўжалигининг нечта хонаси ётоқхона учун фойдаланилади?	Хоналар сони	
НС3. Яшаётган уй полининг асосий материали. Кузатувларингизни ёзиб қўйинг.	Табиий пол Тупроқ/қум11 Оддий пол Ёғоч 21 Ишланган пол Паркет ёки силлиқланган ёғоч 31 Линолеум/Винил плиткалар 32 Керамик плитка 33 Цемент/бетон 34 Ковролан 35 Бошқалар (аниқланг) 96	
НС4. Уй томининг асосий материали. Кузатувларингизни ёзиб қўйинг.	Табиий том Сомон12 Тупроқ қопламаси 14 Оддий том Оддий тунока 21 Тахта 23 Ишланган том Металдан 31 Ёғочдан 32 Каламин/цемент толаси/Шифер 33 Керамик плитка/черепица? 34 Цемент 35 Бошқалар (аниқланг) 96	
НС5. Уй деворининг асосий материали. Кузатувларингизни ёзиб қўйинг.	Оддий девор Тош-тупроқли 22 Ишланмаган тупроқ 23 Энсиз тахта, тараша 24 Қайта ишланган ёғоч 26 Ишланган деворлар Цементдан 31 Оҳакли тош/цемент 32 Ғишт 33 Цемент блоклар 34 Қайта ишланган тупроқ/Пахса 35 Синч 36 Бошқалар (аниқланг) 96	
НС6. Уй хўжалиги аъзоларингиз таом тайёрлаш учун одатда қайси иссиқлик манбаидан фойдаланишади?	Электр энергияси 01 Сиқилган табиий газ 02 Табиий газ 03 Биогаз 04 Керосин 05 Кўмир/паст нав қўнғир тошкўмир 06 Писта кўмир 07 Ўтин 08 Сомон/буталар/ўтлар 09 Ҳайвон экскрементлари (гўнг) 10 Қишлоқ хўжалиги ўсимликлари 11 Бошқалар (аниқланг) 96	01⇒НС8 02⇒НС8 03⇒НС8 04⇒НС8
НС7. Ушбу уй хўжалигида таом плитада тайёрланадими ёки очиқ оловдами? Турини белгиланг.	Очиқ плитада1 Очиқ оловда2 Ёпиқ плитада3 Бошқалар (аниқланг)6	
НС7а. Плита / оловнинг мўриси ёки тутун торткичи борми?	Ҳа1 Йуқ2	

<p>HC8. Одатда таом уйда тайёрланадими, алоҳида хона/бинодами ёки кўчадами?</p>	<p>Уйда1 Алоҳида хона/бинода2 Кўчада3</p> <p>Бошқалар (аниқланг)6</p>	
<p>HC9. Сизнинг уй хўжалигингизда қуйдагилар борми:</p> <p>Электр энергияси? Радио? Телевизор? Уяли телефон? Хона телефони? Музлатгич? Сув учун электриситгич? Стул? Стул? Кўзгу? Кир ювиш машинаси? Чангюткич? Видеомагнитофон/DVD плейер? Шкаф? Мебел жавони?</p>	<p>Электр энергияси 1 Радио 1 Телевизор 1 Уяли телефон 1 Хона телефони 1 Музлатгич 1 Сув учун электриситгич 1 Стул 1 Стул 1 Кўзгу 1 Кир ювиш машинаси 1 Чангюткич 1 Видеомагнитофон/DVD плейер 1 Шкаф 1 Мебел жавони 1</p>	<p>Ҳа Йўқ 2</p>
<p>HC10. Уй хўжалиги аъзоларидан кимдасиз қуйдагилар борми:</p> <p>Соат? Велосипед? Мотоцикл ёки мотороллер? Ҳайвон қўшилган арава? Автомашина ёки юк машинаси? Компьютер? Трактор/комбайн?</p>	<p>Соат 1 Велосипед 1 Мотоцикл/Мотороллер 1 Ҳайвон қўшилган арава 1 Автомашина/ юк машинаси 1 Компьютер 1 Трактор/комбайн 1</p>	<p>Ҳа Йўқ 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2</p>
<p>HC11. Уй хўжалиги аъзоларидан қишлоқ хўжалиги мақсадларида фойдаланиш учун ерга эга бўлган ёки ижарага ер олганлари борми?</p>	<p>Ҳа1 Йўқ2</p>	<p>2⇒HC13</p>
<p>HC12. Уй хўжалиги аъзолари неча гектар қишлоқ хўжалигида фойдаланиш учун ерга эгалар?</p> <p>Агар 1 ва ундан кўп ША бўлса, «1»ни доира ичига олинг ва гектарини ёзиб қўйинг.</p> <p>Агар 97 дан кўп бўлса, «97» ёзинг.</p> <p>Агар 1 ГА дан кам бўлса, «2»ни доира ичига олинг ва Сотих сонини ёзиб қўйинг.</p> <p>Агар номаълум бўлса, «998»ни доира ичига олинг.</p>	<p>Агар 1 ГА дан >= бўлса, гектар 1.____</p> <p>Агар 1 ГА дан < бўлса, сотих 2.____</p> <p>Номаълум 998</p>	
<p>HC13. Владеет ли домохозяйство домашним скотом, стадами или животноводческой фермой?</p>	<p>Ҳа1 Йўқ2</p>	<p>2⇒кейинги модулга</p>
<p>HC14. Уй хўжалиги қуйида кўрсатилган ҳайвонлардан қанчасига эга?</p> <p>Сўйиш учун йирик шохли қорамол? Сигирлар ёки буқалар? Отлар, эшак ёки хачирлар? Туялар? Эчкилар? Қўйлар? Товуқлар/ бошқа паррандалар? Қуёнлар?</p> <p>Ҳеч нима йўқ бўлса, '00' ёзинг. Агар 97дан кўп бўлса, '97' ёзинг. Агар номаълум бўлса, '98' ёзинг.</p>	<p>Сўйиш учун йирик шохли қорамол _____</p> <p>Сигирлар ёки буқалар _____</p> <p>Отлар, эшак ёки хачирлар _____</p> <p>Туялар _____</p> <p>Эчкилар _____</p> <p>Қўйлар _____</p> <p>Товуқлар/ бошқа паррандалар _____</p> <p>Қуёнлар _____</p>	

БОЛАЛАР МЕХНАТИ БЎЙИЧА МОДУЛЬ

CL

Саволлар уй ҳўжалигида яшовчи 5дан 14 ёшгача бўлган болаларни тарбияловчи шахсларга берилади. УХ рўйхати HL7ни текширинг. Уй ҳўжалиги рўйхатидан кузатув учун мос келадиган ҳар бир боланинг исмини тегшли сатрнинг тартиб рақами тўғрисида кўчириб ёзинг. Энди, мен ушбу уй ҳўжалигида болалар бажара оладиган иш тўғрисида савол беришни хоҳлар эдим.

CL1 Тартиб №	CL2 Исми	CL3 (Исми) ўтган ҳафтада аъзоси бўлмаган ишга эдилар бирор-бир иш қилиб берганим? Агар ҳа бўлса, ҳақ эвазигами? 1 — ҳа, ҳақ эвазига (пул билан ёки напурада) 2 — ҳа, ҳақ эвазига эмас 3 — йўқ ⇨ CL5			CL4 Агар ҳа бўлса: ўтган (ҳафта кунлардан) берилган қилинган ишнинг бажариш учун у таҳминан неча соат сарфлагани? Агар бир мартадан кўп иш бўлса, сарфа ишларнинг жами вақтини кўрсатинг. Жавобларни ёзинг ва ⇨ CL6га утинг			CL5 (Исми) ўтган йил давомидан уй ҳўжалиги аъзоси бўлмаган кимгадир бирор-бир иш қилиб берганим? Агар ҳа бўлса, ҳақ эвазигами? 1 — ҳа, ҳақ эвазига (пул билан ёки напурада) 2 — ҳа, ҳақ эвазига эмас 3 — йўқ			CL6 (Исми) ўтган ҳафтада савол солик қилиш, йилдаги йилдаги, сув олиб келиш, ёки болага қараш каби уй ишларига ердани берганим? 1 — ҳа 2 — йўқ ⇨ CL8		CL7 Агар ҳа бўлса: ўтган (ҳафта кунлардан) бери ушбу уй ишларини бажариш учун у таҳминан неча соат сарфлагани?		CL8 (Исми) ўтган ҳафтада оилда (фермада ёки бунёс қуриб ёки қўчада товар ёки маҳсулотлар соғиб) бошқа турдаги бирор-бир иш бажарганим? 1 — ҳа 2 — йўқ 3 — сарғайганим		CL9 Агар ҳа бўлса: ўтган (ҳафта кунлардан) бери ушбу ишларини бажариш учун у таҳминан неча соат сарфлагани?			
		пулга	ха	йўқ	саволлар сони	пулга	ха	йўқ	ха	йўқ	саволлар сони	ха	йўқ	саволлар сони	ха	йўқ				
01		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
02		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
03		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
04		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
05		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
06		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
07		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
08		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
09		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2
10		1	2	3		1	2	3		1	2		1	2		1	2		1	2

с/р	исми	ха			соғлар сони	ха	йўк	соғлар сони	ха	йўк	соғлар сони		
		пулга	белул	йўк									
11		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
12		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
13		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
14		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
15		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
16		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
17		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
18		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
19		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
20		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
21		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
22		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
23		1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3

РИВОЖЛАНИШДА ОРҚАДА ҚОЛИШ												
Саволларни уй ҳўжалигида яшовчи, 2дан 9ёшгача бўлган барча болаларга қаровчи шахсларга бериш лозим. Уй ҳўжалигида яшовчи 2ёшгача ва 9ёшдан катта уй ҳўжалиги аъзолари бўлган болалар учун сатрларни бўш қолдиринг.												
DA1. сатр	DA2. Боланинг исми	DA3. Бошқа болаларга нисбатан (исмида, у Утиришни, турини ёки юришни бошлаганда қандайдир жиддий камчиликлар бўлганми ёки борми?)	DA4. Бошқа болаларга нисбатан (исмида кундузи ёки кечаси кўзининг қуриши бўйича қандайдир муаммо бўлганми ёки борми?)	DA5. (Исми)да ЭШИТИШ БУЙИЧА МУАММО БУЎҚМИ? (ЭШИТИШ апаратидан фойдаланадими, ёнади, ёмон ЭШИТАДИ, умуман ЭШИТМАЙДИ)	DA6. Сиз қачон (исми)дан бирор нарса қилишни сўраганда, сизга у тушунмаётгандек бўлиб сезиладими?	DA7. (Исми) юришда, қўл ҳаракатлари да қийинчиликларга дуч келмоқдами ёки қўли ёки оёқларида заифлик ёки увушиш қолётганини хис қилаётганими?	DA8. (Исми)да хўшдан кетиш, қотиб қолишлар ёки хуржлар бўлиб турадими?	DA9. (Исми) унинг ёшидаги бошқа болалар қилаётган нарсаларни бажа қилиши ургана дими?	DA10. (Исми) сўзлашишни билладими (Уз фикрини сўзлар орқали тушунира оладими, тушунадиган қандай дйр сўзларни айта оладими)?	DA11. (3-ёшдаги болалар учун): (Исми)нинг нутқи яхши нутқдан нимасидир билан ажралиб турадими (факат оила аъзолари учун эмас, балки бошқа кишилар тушуниши учун етарли анқ эмас)?	DA12. (2-ёшдаги болалар учун): (Исми) бирор бир буюмнинг номини айтиб бера оладими (масалан, ҳайвон, уйиннок, қўжжа, пиела, қошиқ)?	DA13. (Исми)уз ёшидаги бошқа болаларга нисбатан ақлан орқадан қолётгандек ёки сустроқ бўлиб қўринадими?
сатр	исми	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ	Ҳа Йўқ
01		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
02		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
03		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
04		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
05		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
06		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
07		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
08		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
09		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2
10		1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2	1 2

11		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
сатр	исми	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ	Ха	Йўқ
12		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
13		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
14		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
15		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
16		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
17		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
18		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
19		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
20		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
21		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
22		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2

		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	
23																		
ОНАЛАР ҲЛИМИ БҲЙИЧА МОДУЛЬ																		
ММ																		
ММ1 Сатр рақами	ММ2 Исми	ММ3 Бу «ишонч бўйича» берилган жавобми? 1. Ҳа 2. Йўқ	ММ4 Ваколатли респондентнинг сатр рақами (НЛ1даги уй ҳўжалиги рўйхатидан)	ММ5 Сизнинг негизга оид сингилларингиз (бир онадан тузилган) бўлган?	ММ6 Шу ола-сингилларингиздан негизга 15 ёшга ашган?*	ММ7 Шу ола-сингилларингиздан негизга 15 ёшга бўлса ҳам) ҳозир ҳаёт?	ММ8 15 ёшга ва ундан кўл яшган шу ола-сингилларингиздан негизга вафот этган?	ММ9 Шу вафот этган ола-сингилларингиздан негизга ҳомиладорлик даврида ёки туғил вақтида ёки ҳомиладорликдан сўнг 6 ҳафта давомида вафот этган?*	98= билмайман	98= билмайман	98= билмайман	98= билмайман	98= билмайман	98= билмайман	98= билмайман	98= билмайман	98= билмайман	98= билмайман
сатр	исми	Ҳа Йўқ	сатр															
01		1 2																
02		1 2																
03		1 2																
04		1 2																
05		1 2																
06		1 2																
07		1 2																
08		1 2																
09		1 2																

ЙОДЛАНГАН ТУЗНИ ИСТЕЪМОЛ ҚИЛИШ БЎЙИЧА МОДУЛЬ		SI	
SI1. Биз сизнинг уй ҳўжалигингизда фойдаланилаётган тузнинг йодланганлигини текшириб кўрмоқчи эдик. Мен кеча кечқурун уй ҳўжалиги аъзоларингиз томонидан тановул қилинган таомга ишлатилган тузни кўрсам бўладими? Тузни текширганингиздан сўнг, ушбу синов натижасига тўғри келадиган рақамни доира ичига олинг.	0 PPM билан йодланмаган	1	
	15 PPM дан кам	2	
	15 PPM ёки кўп	3	
	Уйда туз йўқ	6	
	Туз текширилмади	7	

SI2. Уй ҳўжалигида 15–49 ёшдаги мос келувчи аёл борми?
 Уй ҳўжалиги рўйхатини, HL6 устунини текширинг. Сизда ҳар бир мос келувчи аёл учун тўлдирилган маълумот панелли саволнома бўлиши керак.

Ҳа ⇒ Биринчи мос келувчи аёл билан суҳбат ўтказиш учун АЁЛЛАР УЧУН САВОЛНОМАГА ўтинг

Йўқ ⇒ Давом этинг

SI3. Уй ҳўжалигида 5 ёшдан кичик болалар борми?
 Уй ҳўжалиги рўйхатини, HL8 устунини текширинг. Сизда ҳар бир мос келувчи бола учун тўлдирилган маълумот панелли саволнома бўлиши керак.

Ҳа ⇒ Биринчи мос келувчи боланинг онаси ёки тарбияловчиси билан суҳбат ўтказиш учун 5 ЁШДАН КИЧИК БОЛАЛАР УЧУН САВОЛНОМАГА ўтинг.

Йўқ ⇒ Ҳамкорлик учун респондентга миннатдорчилик билдириб суҳбатни якунланг.
 Ушбу уй ҳўжалигига тегишли барча саволномаларни жамлаб, муқовада барча тугатилган суҳбатларнинг жами сонини ёзиб қўйинг.

F2 Иловаси. Аёллар учун шахсий саволнома

АЁЛЛАР ТЎҒРИСИДА МАЪЛУМОТЛАР МОДУЛИ WM

Ушбу модуль 15дан 49 ёшгача бўлган барча аёлларга тўлдирилиши лозим. (Уй хўжалиги рўйхати HL6 устунини қаранг).
 Ҳар бир мос келувчи аёлга биттадан анкета тўлдирилинг.
 Қуйидаги ажратилган жойда кластер рақами, уй хўжалиги рақами ва аёлнинг исми ва рақамини ёзиб қўйинг. Ўз исмингизни, рақамингизни ва вақтни ёзинг.

WM1. Кластер рақами: _____	WM2. Уй хўжалиги рақами: _____	
WM3. Аёл исми: _____	WM4. Аёлнинг сатр рақами: _____	
WM5. Сўхбат ўтказувчининг исми ва рақами: _____	WM6. Сўхбат куни/ойи/йили: _____ / _____ / _____	
WM7. Аёл билан сўхбат натижаси:	Ўтказилди1 Уйда йўқ2 Рад этилди3 Қисман ўтказилди4 Яроқсиз деб топилди5 Бошқалар (аниқланг)6	

Агар аёлга ўқиб берилмаган бўлса, унга саломлашни қайтаринг:
 Биз Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасиданмиз. Биз оила саломатлиги ва таълимига бағишланган масалаларни ўрганмоқдамиз. Мен Сиз билан шу ҳақда сўз юритмоқчиман. Бизнинг сўровимиз тахминан (30) дақиқа давом этади. Биз олган маълумотлар қатъий сир сақланади ва ҳеч ким бу жавоблар сизники эканлигини билмайди. Яна, Сиз ҳоҳишингиз бўлмаса, ҳеч қайси саволларга жавоб беришга мажбур эмассиз ва хоҳлаган вақтингизда сўхбатни тўхтатишингиз мумкин. Энди сўхбатни бошласам бўладими?

Рухсат берилган бўлса, сўхбатни бошланг. Агар аёл сўхбат ўтказишга рози бўлмаса, унга миннатдорчилик билдирилинг, WM7 билан тугатинг ва кейинги сўхбатга ўтинг. Аёллар билан сўхбат ўтказиш мақсадида уй хўжалигига келгусида қўшимча келиш учун натижаларни супервизорингиз билан муҳокама қилинг.

WM8. қайси йил ва ойда туғилгансиз?	Туғилган вақти: Ой Ойини билмайман 98 Йил Йилини билмайман 998	
WM9. Охирги туғилган кунингизда неча ёшга тўлдингиз?	Ёш (тўлиқ йил кўрсатилсин)	
WM10. Сиз қачондир ўқув муассасасида ўқиганмисиз?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒WM14
WM11. Сиз қатнаган ўқув муассасасининг энг юқори даражаси қандай: бошланғич, ўрта, ўрта махсус, олий?	Бошланғич1 Ўрта2 Ўрта махсус3 Олий4 Ностандарт ўқув режаси6	
WM12. Ушбу даражада қандай энг юқори курс/синфни тугатгансиз?	Синф/курс _____	

WM13. WM11ни текшириб кўринг:
 Ўрта ёки олий ⇒ Кейинги модулга ўтинг.
 Бошланғич ёки ностандарт ўқув режаси. ⇒ WM14 дан давом эттиринг.

WM14. Мен Сиздан ушбу жумлани ўқиб беришингизни сўрайман. Респондентга жумлаларни кўрсатинг. Агар аёл ўқиб бера олмаса, сўранг: Сиз жумланинг бир қисмини ўқиб бера оласизми? Саводхонликни текшириб кўриш учун жумлалар намунаси: 1. Бола китоб ўқимоқда. 2. Бу йил ёмғирлар кеч бошланди. 3. Ота-оналар ўз фарзандларини севишлари керак. 4. Фермерлик машаққатли меҳнат.	Умуман ўқа олмайди1 Жумланинг фақат бир қисмини ўқа олади2 Жумланинг ҳаммасини ўқа олади3 Керакли тилда жумла йўқ эди. (тилни аниқланг)4 Кўзи ожиз/соқов/кўриш қобилияти паст/нутқи бўйича муаммо бор5	
---	--	--

БОЛАЛАР ЎЛИМИ БЎЙИЧА МОДУЛЬ		СМ
Ушбу модуль 15дан 49 ёшгача бўлган барча аёлларга тўлдирилиши лозим. Барча саволлар фақат ТИРИК ТУФИЛГАНЛАРГА таалуқлидир.		
СМ1. Энди мен Сиздан ҳаётингизнинг шу давригача бўлган барча туғруқлар ҳақида сўрамоқчи эдим. Сиз ҳеч туққанмисиз? Агар "Йўқ" бўлса, сўраб кўринг: Мен лоақал бир неча дақиқа ёки соат яшаган бўлсада, нафас олган ёки қичқирган ёки бошқа бирор ҳаёт белгилари бўлган болани назарда тутмоқдаман.	Ҳа1 Йўқ2	2⇒СМ11А
СМ2а. Сиз биринчи марта қачон туққансиз? Мен сизнинг биринчи марта бола туққанингизни назарда тутмоқдаман, гарчанд бола кейинчалик ўлган бўлса ҳам ёки у ҳозирда сиз билан яшамётган эркакдан бўлса ҳам. СМ3га фақат биринчи туғруқнинг йили кўрсатилган ҳолдагина ўтинг. Акс ҳолда эса, СМ2В дан давом эттиринг.	Биринчи туғруқ вақти Кун Кунини билмайман 98 Ой Ойини билмайман 98 Йил Йилини билмайман9998	⇒СМ3 ⇄СМ2b
СМ2b. Сиз биринчи марта неча йил аввал туққансиз?	Биринчи туғруқдан кейин ўтган йиллар тўлиқ сони	
СМ3. Ҳозирги вақтда ўз ўғил ёки қизларингиздан бирортаси Сиз билан яшайдими?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒СМ5
СМ4. Ўз ўғилларингиздан нечаси Сиз билан бирга яшайди? Ўз қизларингиздан нечаси Сиз билан бирга яшайди?	Уйда яшайдиган ўғиллар Уйда яшайдиган қизлар	
СМ5. Сиз билан бирга яшамайдиган, ҳозирда ҳаёт бўлган ўз ўғил -қизларингиз борми?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒СМ7
СМ6. Ҳозирда ҳаёт бўлган ўз ўғилларингиздан нечаси Сиз билан бирга яшамайди? Ҳозирда ҳаёт бўлган ўз қизларингиздан нечаси Сиз билан бирга яшамайди?	Алоҳида яшайдиган ўғиллар Алоҳида яшайдиган қизлар	
СМ7. Сиз қачондир кейинчалик ўлган ўғил ёки қиз туққанмисиз?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒СМ9
СМ8. Нечта ўғлингиз ўлган? Нечта қизингиз ўлган?	Ўлган ўғиллар сони Ўлган қизлар сони	
СМ9. СМ4, СМ6 и СМ8 саволларига берилган жавобларни жамланг.	Жами	
СМ10. Тўғри ёзиб олганлигимга ишонч ҳосил қилиш учун Сиз умрингизда (умумий сони) марта туққансиз. Шу тўғрими? □ Ҳа. ⇒ СМ11 саволга ўтинг □ Йўқ. ⇒ СМ11 саволга ўтишдан аввал жавобларни текшириб чиқинг ва тузатишлар киритинг.		
СМ11. Ушбу барча туғруқлардан (умумий сони) Сиз охириги марта қачон туққансиз (ҳатто бола ўлган бўлса ҳам)? Агар куни номаълум бўлса, куни ўрнига '98' рақамини ёзиб қўйинг.	Охириги туғруқ вақти Кун/Ой/Йил _____/_____/_____	
СМ11А. Баъзида ҳомиладорлик тирик бола туғилиши билан тугамайди. Бошқача айтганда, ҳомиладорлик бола олдириш(аборт), бола тушиши ёки ўлик бола туғилиши билан тугаши мумкин. Ҳозир мен шу ҳолатларнинг ҳар бири тўғрисида алоҳида сўрамоқчи эдим. Сизда неча марта аборт бўлган? Агар умуман бўлмаган бўлса, «00» ёзинг.	Аборتلар жами _____	
СМ11В. Нечта марта бола тушиши содир бўлган? Агар умуман бўлмаган бўлса, «00» ёзинг.	Бола тушишлар жами _____	
СМ11С. Нечта марта ўлик бола туғилган? Агар умуман бўлмаган бўлса, «00» ёзинг.	Ўлик бола туғилишлар жами _____	

СМ12. СМ11ни текширинг: Охириги икки йил давомида, айнан (2004 йил суҳбатининг куни ва оийи)дан бери охириги туғруқлар бўлганми? Агар бола ўлган бўлса, кейинги модулда шу бола туғрисидаги саволларга алоҳида эътибор беринг.

- Охириги 2 йил давомида, ўтган суҳбатдан бери туғруқлар бўлмаган ⇒ ОИЛАВИЙ АҲВОЛИ/ИТТИФОҚИ БЎЙИЧА МОДУЛга ўтинг.
- Ҳа, 2 йил давомида, ўтган суҳбатдан бери туғруқлар бўлган. ⇒ СМ13дан давом эттиринг.

Боланинг исми _____

СМ13. (Исми)га қачон ҳомиладор бўлгансиз, ўша даврда Сиз ҳомиладор бўлишни хоҳлагансиз, Сиз тўхтаб турмоқчимидингиз ёки бола (бошқа) кўришни хоҳламагансиз?

Ўша даврда	1
Кейинроқ	2
Ҳомиладор бўлишни хоҳламаганман	3

ОНАЛАР ВА ЯНГИ ТУҒИЛГАНЛАР САЛОМАТЛИГИ БЎЙИЧА МОДУЛЬ		MN
Ушбу модул сўров вақтидан олдинги икки йил давомида тирик бола туққан барча аёлларга тўлдирилади.		
Болалар Ўлими модули CM12ни текширинг ва охириги боланинг исмини ёзиб қўйинг. _____ Келгуси саволларда, кўрсатилган жойларда шу боланинг исмидан фойдаланинг.		
MN1. Сиз охириги болангиз (исми)ни туққанингиздан кейин биринчи икки ой ичида А витаминини шундай миқдорда олганмисиз? 200,000 IU капсуласини ёки тарқатма мосламасини кўрсатинг.	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
MN2. Сиз шу охириги ҳомиладорлигингиз давомида туғруққача хизмат олиш мақсадида кимгадир мурожаат қилганмисиз? Агар ҳа бўлса: Кимларга мурожаат қилгансиз? Яна кимга? Аёлнинг кимга мурожаат қилганлигини аниқлаш учун саволлар беришни давом эттиринг ва қайд этилган шахсларни белгилаб, доира ичига олинг.	Тиббиёт ходимлари: Шифокор A Ҳамшира/доя B Доя ёрдамчиси C Бошқа шахслар Маҳаллий доя аёл F Жамоатчи тиббиёт ходими G кариндош/дугона H Бошқалар (аниқланг) X Ҳеч кимга Y	Y⇒MN7
MN3. Туғруққача кузатув қисми сифатида Сизга бир марта бўлса ҳам қуйида курсатилганлар амалга оширилганми? MN3a. Вазнингиз тортиб кўришганми? MN3b. қон босимингизни ўлчаб кўрилганми? MN3c. Таҳлил учун сийдик топширганмисиз? MN3d. Таҳлил учун қон топширганмисиз?	Ҳа Йўқ Вазн 1 2 қон босими 1 2 Сийдик таҳлили 1 2 қон таҳлили 1 2	
MN4. Туғруққача хизмат олиш учун келган даврларингизда кимдир Сиз билан ОИТС ёки ОИВ ҳақида сўзлашганми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
MN5. Мен текширув натижаси ҳақида билишни истамайман, лекин туғруққача хизмат олиш доирасида ОИТС қақирувчи вирус билан зарарланмаганлигингизни билиш учун текширувдан ўтганмисиз?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒MN7 8⇒MN7
MN6. Мен текширув натижасини билишни истамайман, лекин текширув натижаларини олганмисиз?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
MN7. Охириги болангиз (исми)ни туғаётганингизда сизга ким ёрдам берган? Яна ким? Аёлга туғаётганида ким ёрдам берганлигини аниқлаш учун саволлар беришни давом эттиринг ва қайд этилган шахсларни белгилаб, доира ичига олинг.	Тиббиёт ходимлари: Шифокор A Ҳамшира / доя B Доя ёрдамчиси C Бошқа шахслар Маҳаллий доя аёл F Жамоатчи тиббиёт ходими G кариндош / дугона H Бошқалар (аниқланг) X Ҳеч кимга Y	
MN8. Сиз (исми)ни қаерда туққансиз? Агар манба шифохона, тиббиёт маркази ёки клиника бўлса, муассаса номини ажратилган жойга ёзиб қўйинг. Муассаса турини сўранг ва тегишли хос рақамни доира ичига олинг. _____ (Муассаса номи)	Уйда Ўзининг уйида11 Ўзининг уйида эмас12 Давлат сектори Давлат шифохонаси 21 Давлат клиникаси /тиб.маркази 22 Давлат туғруқхонаси 23 Бошқа дав. муассасаси (аниқланг) 26 Хусусий тиббий сектор Хусусий шифохона 31 Хусусий клиника 32 Хусусий туғруқхона 33 Бошқа хусусий тиббиёт муассаси (аниқланг) 36 Бошқалар (аниқланг) 96	
MN9 (Исми) ТУҒИЛГАН ВАҚТИДА ЖУДА йирик, ўртачадан йирик, ўртача, ўртачадан кичик ёки жуда кичик бўлганми?	Жуда йирик1 Ўртачадан йирик2 Ўртача3 Ўртачадан кичик4 Жуда кичик5 Билмайман9	

MN10. (Исми) туғилган заҳоти вазни тортиб кўрилганми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒MN12 8⇒MN12
MN11. (Исми) вазни қанча эди? Агар боланинг ривожланиш картаси бўлса, ундан боланинг вазнини ёзиб олинг.	Картадан1 (граммларда) Хотирадан2 (граммларда) Билмайман99998	
MN12. Сиз (исми)ни қачондир кўкрак сути билан боққанмисиз?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒кейинги модулга
MN13. Сиз (исми)ни туққанингиздан кейин биринчи марта қачон кўкрак сути билан боққансиз? Агар бир соатдан кам бўлса, '00'соат деб ёзиб қўйинг. Агар 24 соатдан кам бўлса, соатлар сонини ёзиб қўйинг. Бошқа ҳолларда кунларни ёзинг.	Дарҳол000 Соатларда1 ____ ёки Кунларда2 ____ Билмайди / эсполмайди998	

ОИЛАВИЙ АҲВОЛИ/ИТТИФОҚИ БЎЙИЧА МОДУЛЬ		МА
MA1. Сиз ҳозирда никоҳдамисиз ёки норасмий никоҳдаги эркак билан яшаяпсизми?	Ҳа, ҳозир никоҳдаман1 Ҳа, ҳозир эркак киши билан яшамоқда ман2 Оила иттифоқида эмас3	3⇒MA3
MA2. Сизнинг турмуш ўртоғингиз / шеригингиз охириги туғилган кунда неча ёшга тўлди?	Ёши йилларда Билмайман98	⇒MA5 98⇒MA5
MA3. Сиз қачондир турмушга чиққанмисиз ёки норасмий никоҳдаги эркак билан яшаганмисиз?	Ҳа, турмушга чиққанман1 Ҳа, аввал эркак киши билан яшаганман2 Йўқ3	3⇒кейинги модулга
MA4. Ҳозирги вақтда Сизнинг оилавий аҳволингиз қандай: Сиз бевамисиз, ажрашганмисиз ёки алоҳида яшайсизми?	Бева1 Ажралишган2 Алоҳида яшайди3	
MA5. Сиз расмий ёки норасмий никоҳда бир марта бўлганмисиз ёки бир неча мартами?	Фақат бир марта1 Бир неча марта2	
MA6. Биринчи турмуш ўртоғингиз / шеригингиз билан қайси йил ва ойдан бери яшай бошлагансиз?	Ой Ойини билмайди98 Йил Йилини билмайди9998	
MA7. MA6ни текшириб кўринг: ☐ Никоҳ /иттифоқининг йили ва ойи маълумми? ⇒ Кейинги модулга ўтинг. ☐ Никоҳ / иттифоқининг ёки йили ёки ойи маълум эмасми? ⇒ MA8дан давом эттиринг.		
MA8. Биринчи турмуш ўртоғингиз / шеригингиз билан яшай бошлаганингизда Сиз неча ёшда эдингиз?	Ёши йилларда Билмайди9998	

КОНТРАЦЕПЦИЯ ВА КОНТРАЦЕПЦИЯНИНГ ЗАРУРЛИГИ		СР
СР1. Мен мавзуну ўзгартирмоқчиман. Мен Сиз билан бошқа нарса — оилани режалаштириш ва Сизнинг репродуктив саломатлигингиз ҳақида сўзлашмоқчиман. Сиз ҳозир ҳомиладормисиз?	Ҳа, ҳозир ҳомиладорман.1 Йўқ2 Аниқ айтолмайман ёки билмайман8	2⇒СР2 8⇒СР2
СР1а. Сиз қачон ҳомиладор бўлгансиз, ўша даврда Сиз ҳомиладор бўлишни хоҳлаганмисиз, Сиз тўхтаб турмоқчимидингиз ёки кейинроқ ҳомиладор бўлмоқчимидингиз ёки бошқа бола кўришни хоҳламаганмисиз?	Ўша даврда1 Кейинроқ2 Бола кўришни хоҳламаганман3	1⇒СР4b 2⇒СР4b 3⇒СР4b
СР2. Бази эр-хотинлар ҳомиладорликни кечиктириш ёки ундан сақланиш учун турли усуллардан фойдаланишади. Сиз ҳозирда ҳомиладорликдан сақланиш ёки уни кечиктириш учун нимадир ёки қайсидир усулдан фойдаланаяпсизми?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒СР4a
СР3. Сиз қайси усулни қўллаяпсиз? Сўровга тугилаётган аёлга жавоб беришга ёрдамлашманг. Агар бир неча усуллар қайд этилса, уларнинг ҳар бирини доира ичига олинг.	Аёлларни стериллаш A Эркакларни стериллаш B Таблеткалар C Ички бачадон спираллари D Иньекциялар E Имплантантлар F Резина сақлагич (презерватив)лар G Аёллар презервативи H Диафрагмалар I Кўпик / желе J Лактацион аменорея усули K Вақтинчалик сақланиш L Тўхтатилган жинсий алоқа M Бошқалар (аниқланг) X	
СР4а. Энди мен Сизга келажак тўғрисида бир неча саволлар бермоқчи эдим. Сиз бола (яна битта) кўришни хоҳлар эдингизми ёки бола (яна бошқа) кўришни истамайсизми? СР4б. Агар ҳозир ҳомиладор бўлса: Ҳозир келажак ҳаётингиз тўғрисида сўрамоқчи эдим. Ҳозирги ҳомиладор бўлган болангиздан ташқари бола (яна битта) кўришни хоҳлар эдингизми ёки бола (яна бошқа) кўришни истамайсизми?	Бола (яна бошқа) кўришни1 Бошқа йўқ, битта ҳам2 Ҳомиладор бўла олмайди3 Аниқ айтолмайман / билмайман8	2⇒СР4d 3⇒к. модулга 8⇒СР4d
СР4с. Сиз бола (яна битта) кўришни қанчалик узоқ кутишни хоҳлар эдингиз?	Ойларда 1 ___ Йил 2 ___ Тез фурсатда / ҳозир 993 Ҳомиладор бўла олмайди деб айтди. 994 Турмуш қургандан кейин 995 Бошқалар 996 Билмайман 998	994⇒кейинги модулга
СР4d. СР1ни текшириб кўринг: ☐ Ҳозирда ҳомиладорми? ⇒ кейинги модулга ўтинг. ☐ Ҳомиладор эмасми ёки аниқ ишонмайдими? ⇒ СР4едаги саволдан давом эттиринг.		
СР4е. Нима деб ўйлайсиз, Сиз ҳомиладор бўла оласизми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	

ЖИНСИЙ ҲУЎҚ МОДУЛИ		SB
Бошқа кишиларни бор-йўқ эканлигини текширинг. Сухбатни давом эттиришдан олдин ёнингизда бошқа ҳеч ким йўқлигига ишонч ҳосил қилинг.		
SB0. WM9ни текшириб кўринг: Респондент ёши 15 ва 24 ёшлар орасидами? ☐ 25–49 ёшда бўлса ⇒ Кейинги Модулга ўтинг. ☐ 15–24 ёшда бўлса. ⇒ SB1дан давом эттиринг.		
SB1. Энди мен оилавий ҳаётингизнинг баъзи жиҳатларини яхши тушуниб олиш учун Сизнинг жинсий фаоллигингизга оид бир неча саволлар бермоқчи эдим. Сизнинг жавобларингиз қатъий сирлигича қолади. Сиз биринчи марта жинсий алоқа қилганингизда неча ёшда эдингиз (агар алоқа қилган бўлсангиз)?	Ҳеч қачон жинсий муносабатда бўлмаганман 00 Ёши йилларда Биринчи бор (биринчи) турмуш ўртоғим/ шеригим билан яшай бошлаганимда 95	00⇒кейинги модулга

SB2. Сиз қачон охириги марта жинсий алоқада бўлдингиз? Агар охириги жинсий алоқа бир ёки бир йилдан кўп вақт илгари бўлган бўлса, 'йил олдин' деб ёзинг. Агар жавоб 12 ой ёки кўп бўлса, жавоб йилларда ёзилиши лозим.	Кун олдин 1 ____ Ҳафта олдин 2 ____ Ойлар олдин 3 ____ Йил олдин 4 ____	4⇒кей. модулга
SB3. Охириги жинсий алоқа вақтида резина сақлагич (презерватив)дан фойдаланилганми?	Ҳа1 Йўқ2	
SB4. Сиз охириги марта жинсий алоқа қилган эркак билан қандай муносабатдасиз? Агар эркак 'дўст' ёки 'қайлиқ'бўлса,сўранг: Сизлар биргаликда норасмий никоҳда яшаганмисиз? Агар 'ҳа' бўлса, 1ни доира ичига олинг Агар'йўқ'бўлса, 2ни доира ичига олинг.	Турмуш ўртоқ/бирга яшовчи шерик1 Эркак-ишқий дўст / қайлиқ2 Бошқа дўст3 Тасодифий таниш4 Бошқалар (аниқланг)6	1⇒SB6
SB5. У кишининг ёши нечада? Агар билмайман жавоби бўлса, яна сўранг: Бу шерикнинг ёши тахминан нечада?	Жинсий шерикнинг ёши Билмайман 98	
SB6. Сизда охириги 12 ой ичида яна ким биландир жинсий алоқа бўлганми?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒кей. модулга
SB7. Шу киши (дўст) билан охириги жинсий алоқа вақтида резина сақлагич (презерватив)дан фойдаланилганми?	Ҳа1 Йўқ2	
SB8. Бу эркак билан қандай муносабатдасиз? Агар эркак 'дўст' ёки 'қайлиқ'бўлса,сўранг: Охириги жинсий алоқа вақтида Сиз у билан бирга худди турмуш курганлардек яшаганмисиз? Агар 'ҳа' бўлса, 1ни доира ичига олинг Агар'йўқ'бўлса, 2ни доира ичига олинг.	Турмуш ўртоқ/бирга яшовчи шерик1 Эркак-ишқий дўст / қайлиқ2 Бошқа дўст3 Тасодифий таниш4 Бошқалар (аниқланг)6	1⇒SB10
SB9. У кишининг ёши нечада? Агар 'билмайман' жавоби бўлса,яна сўранг: Бу шерикнинг ёши тахминан нечада?	Жинсий партнернинг ёши Билмайман 98	
SB10. Бу икки эркакдан ташқари Сизда охириги 12 ой ичида яна ким биландир жинсий муносабатлар бўлганми?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒кей. модулга
SB11. Умуман олганда, Сизда охириги 12 ой ичида неча турли эркаклар билан жинсий муносабатлар бўлган?	Шериклар сони	

ОИТС/ОИВ БЎЙИЧА МОДУЛЬ		НА
НА1. Энди мен Сиз билан бошқа нарса тўғрисида гаплашмоқчи эдим. Сиз ҳеч иммунитет танқислиги вируси ОИВ ёки ОИТС деб аталадиган касаллик ҳақида эшитганмисиз?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒ НА19
НА2. Агар бошқа шериклари бўлмаган, касаллик юкмаган ягона жинсий (шаҳвоний) шериги бўлса, кишилар ОИТС вирусини юқтириб олиш имкониятини пасайтиришлари мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
НА3. Сизнингча ОИТС билан ғайри-табиий кучлар (кўз тегиши, кинна кириши ва бошқалар) таъсири остида зарарланиб қолиш мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
НА4. Ҳар бир жинсий алоқада резина сақлагич (презерватив) тўғри қўлланилганда кишилар ОИТС вирусини юқтириб олиш имкониятини пасайтиришлари мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
НА5. Чивин чақишидан ОИТС касаллигига чалиниш мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
НА6. Кишилар умуман жинсий алоқада бўлмай туриб, ОИТС вирусини юқтириб олиш имкониятини пасайтиришлари мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
НА7. Инсонлар ОИТС билан касалланган киши билан бирга овқатланиб, ОИТС вируси билан касалланиб қолишлари мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	

HA7a. Инсонлар кимлардир фойдаланган игнани ишлатганлари ҳолда ОИТС вируси билан касалланиб қолишлари мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
HA8. Соғлом кўринган инсон ОИТС вируси билан касалланган бўлиши мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
HA9. ОИТС вируси онадан болага ўтиши мумкинми?		
HA9a. Ҳомиладорлик даврида?	Ҳа Йўқ БМ Ҳомиладорлик даврида1 2 8	
HA9b. Туғруқ вақтида?	Туғруқ вақтида1 2 8	
HA9c. Кўкрак сути билан боқиш даврида?	Кўкрак сути орқали1 2 8	
HA10. Агар ўқитувчига ОИТС вируси юққан, лекин касал бўлиб кўринмаса, унга мактабда ишни давом эттиришга рухсат бериш мумкинми?	Ҳа1 Йўқ2 БМ/аниқ билмайман/боғлиқ8	
HA11. Агар Сиз озиқ-овқат маҳсулотлари сотувчида ОИТС вируси борлигини билсангиз, ундан янги сабзавотлар харид қилармидингиз?	Ҳа1 Йўқ2 БМ/аниқ билмайман/боғлиқ8	
HA12. Агар Сизнинг оила аъзоларингиздан бири ОИТС вируси билан зарарланиб қолса, буни сир сақлашни хоҳлайсизми?	Ҳа1 Йўқ2 БМ/аниқ билмайман/боғлиқ8	
HA13. Агар Сизнинг оила аъзоларингиздан бири ОИТС вируси билан касал бўлиб қолса, ўз уйингизда унга қарашни хоҳлар эдингизми?	Ҳа1 Йўқ2 БМ/аниқ билмайман/боғлиқ8	
HA14. MN5ни текшириб кўринг: Туғишгача бўлган хизмат кўрсатишда ОИТС вируси билан зарарланиш текширилганми? □ Ҳа. ⇒ HA18Ага ўтинг □ Йўқ. ⇒ HA15дан давом эттиринг		
HA15. Мен текширув натижаси ҳақида билишни истамайман, лекин қачондир ОИТС чақирувчи вирус билан зарарланмаганлигингизни билиш учун текширувдан ўтганмисиз?	Ҳа1 Йўқ2	2⇒HA18
HA16. Мен текширув натижасини билишни истамайман, лекин Сизга текширув натижалари ҳақида хабар беришганми?	Ҳа1 Йўқ2	
HA17. Сиз текширувдан ўтишни сўраганмисиз, Сизга таклиф қилишган ва Сиз рози бўлгансизми, ёки текширув мажбурий бўлганми?	Текширув ўтказишни сўраган1 Таклиф этилган ва рози бўлган2 Мажбурий3	1⇒HA19 2⇒ HA19 3⇒ HA19
HA18. Ҳозирги вақтда ОИТС вируси мавжудлигини текшириш мумкин бўлган қандайдир жойни биласизми?	Ҳа1 Йўқ2	
HA18a. Агар туғишгача бўлган хизмат кўрсатишда ОИТС вируси билан зарарланиш текширилган бўлса: Туғишгача бўлган хизмат кўрсатиш жойидан ташқари ОИТС вируси мавжудлигини текшириш мумкин бўлган қандайдир жойни биласизми?		
HA19. Уй хўжалиги рўйхатининг HL8 устунидан аёлнинг сатр рақамини текширинг: Шу аёл ўзи билан бирга яшаётган 5 ёшдан кичик болаларни асосий парваришловчи онаси ёки тарбияловчисими? □ Ҳа. ⇒ Уни барча болаларга нисбатан 5 ЁШДАН КИЧИК БОЛАЛАР УЧУН САВОЛНОМА бўйича сўранг □ Йўқ. ⇒ HA19А дан давом эттиринг		
HA19A. Уй хўжалиги рўйхатининг HL6 устунини текширинг: Уй хўжалигида мезонларга жавоб берувчи бошқа аёл борми? □ Ҳа. ⇒ Мезонларга жавоб берувчи навбатдаги аёл билан АЁЛЛАР УЧУН ШАХСИЙ САВОЛНОМА БЎЙИЧА суҳбат ўтказинг. □ Йўқ. ⇒ Ушбу уй хўжалигида сўровни яқунланг.		

ҒЗ Иловаси. 5 ёшдан кичик болалар ҳақида сўровнома

5 Ёшдан кичик бола ҳақида маълумот модули UF

Бу сўровнома ўзи билан бирга яшовчи 5 ёшдан кичик болаларни (уй хўжалиги рўйхатининг HL5 устунига қаранг) тарбияловчи барча оналар ёки тарбияловчиларига (уй хўжалиги рўйхатининг HL8 устунига қаранг) тўлдирилади.
 Ҳар бир бола учун алоҳида сўров варағи тўлдирилади.
 Ажратилган устунда уй хўжалиги ва кластер рақамини, боланинг, унинг онаси ёки тарбияловчисининг исми ва сатр рақамини ёзиб қўйинг.
 Ўз исмингиз, рақамингиз ва кунини ёзиб қўйинг.

UF1. Кластер рақами: _____	UF2. Уй хўжалиги рақами: _____	
UF3. Боланинг исми: _____	UF4. Боланинг сатр рақами: _____	
UF5. Она/тарбияловчи шахс исми: _____	UF6. Она /жавобгар катта ёшли шахснинг сатр рақами: _____	
UF7. Сўров ўтказувчи исми ва рақами: _____	UF8. Сўхбат куни/ойи/йили: _____ / _____ / _____	
UF9. 5 ёшдан кичик болалар учун сўров натижаси (Хос рақамлар она/тарбияловчига тегишли)	Ўтказилди1 Уйда йўқ2 Рад этилди3 Қисман ўтказилди4 Сўров ўтказиш аҳволида эмас5 Бошқалар (аниқланг)6	

Агар респондентга ўқиб берилмаган бўлса, унга саломлашишни қайтаринг:
 Биз Ўзбекистон Республикаси Давлат статистика қўмитасиданмиз. Биз оила саломатлиги ва таълимига бағишланган масалаларни ўрганмоқдамиз. Мен Сиз билан шу ҳақда сўз юритмоқчиман. Бизнинг сўровимиз тахминан 20 дақиқа давом этади. Биз олган маълумотлар қатъий сир сақланади ва ҳеч ким бу жавоблар сизники эканлигини билмайди. Яна, Сиз хоҳишингиз бўлмаса, ҳеч қайси саволларга жавоб беришга мажбур эмассиз ва хоҳлаган вақтингизда сўхбатни тўхтатишингиз мумкин. Энди сўхбатни бошласам бўладими?

Рухсат берилган бўлса, сўхбатни бошланг. Агар респондент сўхбат ўтказишга рози бўлмаса, унга миннатдорчилик билдириш ва кейинги сўхбатга ўтинг. Бола ҳақида маълумот олиш мақсадида уй хўжалигига келгусида кўшимча келиш учун натижаларни супервизорингиз билан муҳокама қилинг.

UF10. Ҳозир мен сизга сиз билан бирга яшовчи ва сиз тарбия қилаётган 5 ёшдан кичик ҳар бир болангиз соғлиги ҳақида бир неча саволлар бермоқчиман. Ҳозир мен сиздан (исми) тўғрисида сўрайман. (Исми) нинг туғилган йили ва ойини айтинг. Саволни давом эттиринг: Унинг туғилган кунини айтинг?	Туғилган вақти: Кун Кунини билмайди 98 Ой Йили	
Агар она боланинг туғилган кунини аниқ билса, уни ёзиб қўйинг; акс ҳолда туғилган куни учун 98 рақамини доира ичига олинг.		
UF11. (Исми) охириги туғилган кунини неча ёшга тўлди? Ёшини тўлиқ йилларда ёзинг.	Ёши тўлиқ йилларда __	

ТУҒИЛИШНИ ҚАЙД ЭТИШ ВА БОЛА БИЛАН ЭРТА МАШҒУЛОТ ЎТКАЗИШ БЎЙИЧА МОДУЛЬ BR

BR1. (Исми) туғилганлик тўғрисидаги гувоҳномага эгами? Уни кўрсам бўладими?	Ҳа, гувоҳнома кўрсатилди1 Ҳа, лекин гувоҳнома йўқ2 Йўқ3 Билмайман8	1⇒BR5
BR2. (Исми)нинг туғилганлиги давлат органларида қайд этилганми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	1⇒BR5 8⇒BR4
BR3. (Исми) нинг туғилганлиги нега қайд қилинмаган эди?	Бу жуда қимматга тушар эди1 Жуда узоққа бориш керак эди2 Қайд этиш кераклигини билишмаган3 Жарима тўлашни хоҳлашмаган4 Каерда қайд этишни билишмаган5 Бошқалар (аниқланг)6 Билмайди8	
BR4. Сиз болангиз туғилишини қандай қайд этиш кераклигини биласизми?	Ҳа1 Йўқ2	
BR5. Боланинг ёшини UF11 дан текширинг: Бола 3 ёки 4 ёшдами? ☐ Ҳа. ⇒ BR6 дан давом эттиринг ☐ Йўқ. ⇒ BR8 га ўтинг		

BR6. (Исми) бирор-бир уюштирилган машғулотларга қатнайди, у болалар боғчаси ёки болаларни парваришловчи жамоа гуруҳлари каби давлат ёки хусусий муассасаларда кичик ёшдаги болалар учун ўқув дастурларига жалб қилинганми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒BR8 8⇒BR8			
BR7. (Исми) охириги етти кун ичида неча соат (тахминан) машғулотларда қатнашди?	Соатлар сони.				
BR8. Охириги 3 кун ичида (исми) билан Сиз ёки 15 ёшдан катта уй хўжалиги аъзоларидан кимдир қуйида келтирилганлардан нимадир билан шуғулланганми?: Агар ҳа бўлса, сўранг: Бола билан ким шуғулланган — боланинг онаси, отаси ёки уй хўжалигининг бошқа катта ёшли аъзосими (жавобгар катта ёшли/ респондентни кўшган ҳолда)? Барча тегишлиларни доира ичига олинг.					
	Она	Ота	Бош-қалар	Ҳеч ким	
BR8a. (Исми) билан китоб ўқиганмисиз ёки китоблардаги расмларни кўрганмисиз?	Китоблар	A	B	X	Y
BR8b. (Исми)га эртақлар айтиб беришганми?	Эртақлар	A	B	X	Y
BR8c. (Исми) билан қўшиқ айтишганми?	Қўшиқлар	A	B	X	Y
BR8d. (Исми)ни уй, мажмуа, боғ ёки бино ташқарисига олиб чиқилганми?	Кўчага олиб чиқилган	A	B	X	Y
BR8e. (Исми) билан ўйинлар ўйнашганми?	Ўйинлар	A	B	X	Y
BR8f. (Исми) билан буюмларга ном бериб, санаб, ёки улар расмини чизиб вақт ўтказишганми?	Вақт ўтказишган	A	B	X	Y

БОЛАЛАР РИВОЖЛАНИШИ

CE

CE1 саволни ҳар бир тарбияловчига фақат бир марта бериш лозим.

CE1. Уй хўжалигида неча китоб мавжуд? дарсликларни кўшган ҳолда, лекин болалар учун бошқа, масалан расмли китобларга ўхшаган китобларни эмас. Агар йўқ бўлса, 00 деб ёзинг.	Болалар учун бўлмаган китоблар сони0___ 10 ва ундан ортиқ болалар учун бўлмаган китоблар 10	
CE2. (Исми)да неча болалар китоби ёки расмли китоблар бор? Агар йўқ бўлса, 00 деб ёзинг.	Болалар китоби сони0___ 10 ва ундан ортиқ китоблар 10	
CE3. Мени (исми)нинг уйда бўлганида нималарни ўйнаши қизиқтиради. (Исми) нималар билан ўйнайди? У ўйнайдими: Уй жиҳозлари яъни чўмич, ликопча, пиёла ёки кастрюл каби буюмлар биланми? Яшаш ҳудудидан ташқарида топилган буюмлар, масалан таёқ, тош, ҳайвонлар, чиғаноқлар ёки барглар кабилар биланми? Уйда ясалган ўйинчоқлар, масалан қўғирчоқлар, машина ёки бошқа уйда ясалган ўйинчоқлар биланми? Дўконлардан сотиб олинган ўйинчоқлар биланми? Агар респондент кўрсатилганлардан қайсидир бирига 'ҲА' деб жавоб берса, жавобни аниқлаш учун айнан бола нима билан ўйнашини билишга ҳаракат қилинг. Агар бола кўрсатилганлардан ҳеч қайсиси билан ўйнамаса, Y хос рақамини доира ичига олинг.	Уй жиҳозлари (чўмичлар, ликопчалар, пиёлалар, туваклар) A Уйдан ташқаридаги буюм ва материаллар (таёқлар, тошлар, ҳайвонлар, чиғаноқлар, барглар) B Ҳаваскорлик ўйинчоқлари (қўғирчоқлар, машиналар ва уйда ясалган бошқа ўйинчоқлар) C Дўкондан сотиб олинган ўйинчоқлар D Ҳеч қандай ўйинчоқлар айтилмади.....Y	
CE4. Баъзида болаларга қаровчи катталар харид қилиш учун ёки бошқа сабаблар билан уйдан чиқиб кетишлари ва кичик болаларни бошқалар билан қолдиришларига тўғри келади? Охириги (ҳафта кун) дан бери (исми) неча марта уйда бошқа бола (ун ёшдан кичик) назоратида қолган? Агар 'йўқ' бўлса, 00 ёзиб қўйинг.	Қолишлар сони.	

CE5. Шу ҳафта ичида (исми) неча марта уйда ёлғиз қолган? Агар 'йўқ' бўлса, 00 ёзиб қўйинг.	Қолишлар сони.	
---	---------------------	--

А ВИТАМИНИ БЎЙИЧА МОДУЛЬ **VA**

VA1. (Исми)га қачондир мана шунга ўхшаган А витамини капсуласи (қўшилмаси) берилганми? 6–11 ойлик бўлганлар учун — 100 000ли, 12–59 ойлик бўлганлар учун — 200 000ли бўлган ҳар хил дозалар учун капсула ёки томизувчи флаконни кўрсатинг	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒сл. модуль 8⇒сл. модуль
VA2. Охириги марта (исми) га шундай дозани неча ой олдин беришган эди?	Ойлар Билмайман 98	
VA3. (Исми)га охириги дозани қаерда беришган эди?	Тиббиёт муассасасига навбатдаги ташриф давомида.1 Боланинг касал бўлгани учун мурожаат этилган вақтида2 Миллий эмлаш кунлари ўтказилиши муносабати билан3 Бошқалар (аниқланг)6 Билмайман8	

КЎКРАК СУТИ БИЛАН БОҚИШ БЎЙИЧА МОДУЛЬ **BF**

BF1. Сиз ҳеч (исми)ни кўкрак сути билан боққанмисиз?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒BF3 8⇒BF3
BF2. Ҳозирги вақтгача болангиз эмадимми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
BF3. Кечаги куннинг айнан шу соатидан бошлаб болага қуйидагилардан қай бирини бергансиз?: Ҳар бир маҳсулот номини баланд овозда ўқиб беринг ва кейинги саволга ўтишдан олдин жавобни ёзиб қўйинг. BF3a. витаминлар, маъданли қўшилмалар ёки дорилар? BF3b. Оддий сув? BF3c. қанд солинмаган чой BF3d. Ширинлаштирилган хушбўй, бошқа(аниқланг) сув ёки мевали шарбат, чой ёки дамлама? BF3e. орал регидратацион эритма (регидрон)? BF3f. Болалар тўйимли аралашмалари? BF3g. Консервалаштирилган, кукунли ёки янги соғилган сут? BF3h. Бошқа бирор суюқликлар? BF3i. қуюқ ёки ярим қуюқ (майдаланган) овқат?	<p style="text-align: right;">Ҳ Й Бм</p> А. Витаминли қўшилмалар1 2 8 В. Сув1 2 8 Г. қанд солинмаган чой1 2 8 Д. Ширинлаштирилган сув ёки шарбат1 2 8 Е. ОРЭ1 2 8 Ж. Болалар тўйимли аралашмалари1 2 8 З. Сут1 2 8 И. Бошқа суюқликлар1 2 8 К. Майдаланган овқат1 2 8	
BF4. BF3Нни текширинг: Болага қуюқ ёки ярим қуюқ (бўтқасимон) овқат берилганми? □ Ҳа. ⇒ BF5га давом эттиринг. □ Йўқ ёки Бм. ⇒ Кейинги модулга ўтинг		
BF5. Кечаги куннинг айнан шу соатидан бери (исми)га суюқликлардан ташқари неча марта қуюқ ёки ярим қуюқ (майдаланган) овқат бергансиз? Агар 7 ёки ундан кўп марта бўлса, '7'ёзинг.	Берилган сони Билмайман8	

КАСАЛЛИКЛАРНИ ДАВОЛАШ ВА ПАРВАРИШЛАШ БЎЙИЧА МОДУЛЬ		СА
СА1. (Исми) да охириги икки ҳафта давомида яъни ўтган илгариги ҳафтанинг (ҳафта куни) кунидан бошлаб диарея (ич кетиш) кузатилганми? Диарея она ёки бола тарбиячиси тушуниши ёки болада кунига 3 ёки ундан ортиқ марта суюқ ёки сувли нажас келиши ёки нажасда қон булиши кузатилиши бўйича аниқланади.	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒СА5 8⇒СА5
СА2. (Исми) охириги диарея ҳолатида қуйидагиларни қабул қилганми?: Ҳар бир номни баланд овоз чиқариб ўқиб беринг ва кейингисига ўтишдан олдин жавобни ёзиб қўйинг. СА2а. Регидрон деб аталувчи махсус ОРР пакетидаги суюқлик ? СА2б. Тиббиёт ходими тавсия этган уйда тайёрланган суюқлик? СА2д. Ичимлик аралашмалари (тузли ёки ширин сув)?	Х Й Бм А. ОРР пакетидан суюқлик1 2 8 В. Ҳукумат тавсия этган суюқлик1 2 8 Д. Тузли ёки ширин сув?1 2 8	
СА3. (Исми) касаллик вақтида одатдагидан анча кам, одатдагидек ёки ундан кўп суюқлик ичганми?	Анча кам ёки ҳеч қанча1 Тахминан шунча миқдорда (ёки бирмунча кам)2 Кўпроқ3 Билмайман8	
СА4. (Исми) касаллик вақтида одатдагидан анча кам, одатдагидек ёки ундан кўп овқат истеъмол қилганми? Агар “кам” деган жавоб бўлса, аниқланг: Анча камми ёки бирмунча камми?	Умуман йўқ1 Анча кам2 Бирмунча кам3 Деярли шунча4 Кўп5 Билмайман8	
СА4а. СА2Ани текширинг: ОРР пакетдан фойдаланилганми? □ Ҳа. ⇒ СА4Вдан давом эттиринг □ Йўқ. ⇒ СА5га ўтинг.		
СА4б. Сиз (СА2Адаги ОРР пакети номи)ни қаердан олдингиз ёки сотиб олдингиз?	Давлат сектори Давлат шифохонаси11 Давлат тиббиёт маркази/Поликлиника12 Амбулатория/ҚВП13 Фельдшердан/ФАП14 Кўчма/чақирувли бригада/клиника15 Бошқа давлат тиббиёт муассасаси (аниқланг)16 Хусусий тиббиёт сектори Хусусий шифохона /клиника21 Хусусий шифокор22 Хусусий дорихона23 Кўчма клиника24 Бошқа хусусий тиббиёт муассасаси (аниқланг)26 Бошқа манба Дўстлар/ қариндошлар31 Дукон32 Маҳаллий даволовчи/ табиб33 Бошқалар (аниқланг)96 Билмайман98	
СА4с. Сиз (СА2Адаги ОРР пакети номи) учун неча пул тўладингиз?	Маҳаллий валютада(сўм) Бепул99996 Билмайман99998	
СА5. (Исми) охириги икки ҳафта давомида яъни ўтган илгариги ҳафтанинг (ҳафта куни)кунидан бошлаб йўталли қандайдир касал билан оғриганми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒СА12 8⇒СА12
СА6. Йўталли касаллик вақтида нафас олиши одатдагидан тез-тез қисқа ва тез ёки қийин бўлганми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒СА12 8⇒СА12
СА7. Ушбу белгилар кўкрак қафаси ёки битиб қолган бурунга боғлиқ эдими?	Кўкрак қафаси1 Битиб қолган бурун2 Ҳар иккала сабаб3 Бошқалар (аниқланг)6 Билмайман8	2⇒СА12 6⇒СА12

<p>CA8. Ушбу касалликни даволаш ёки маслаҳат олиш учун бирор ерга мурожаат қилганмисиз?</p>	<p>Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8</p>	<p>2⇒CA10 8⇒CA10</p>
<p>CA9. Сиз қаердан ёрдам олдингиз? Сизга яна кимдир ёрдам бердимиз? Барча айтилганларни доира ичига олинг, лекин айтиб турманг. Агар манба шифохона, тиббиёт маркази ёки клиника бўлса, муассаса номини қуйидаги ажратилган жойга ёзиб қўйинг. Муассаса турини сўранг ва тегишли хос рақамни доира ичига олинг.</p> <p>----- (Муассаса номи)</p>	<p>Давлат сектори Шифохона A Тиббиёт пункти/Поликлиника B Амбулатория/ҚВП C қишлоқ фельдшери/ФАП D Ҳаракатдаги/чақирувли тиббий бригада E Бошқа давлат тиббий муассасаси (аниқланг) H</p> <p>Хусусий тиббиёт сектори Хусусий шифохона/амбулатория I Хусусий шифокор J Хусусий дорихона K Ҳаракатдаги тиббий бригада L Бошқа хусусий тиббий муассасаси (аниқланг) O</p> <p>Бошқа манба қариндошлар ёки дўстлар P дўкон Q маҳаллий даволовчи/ табиб R</p> <p>Бошқалар (аниқланг) X</p>	
<p>CA10. (Исми) га касалликка қарши дори бергансизми?</p>	<p>Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8</p>	<p>2⇒CA12 8⇒CA12</p>
<p>CA11. (Исми) га қандай дори бергансиз? Барча айтилган дориларни доира ичига олинг.</p>	<p>Антибиотик (Ампициллин, Амоксициллин ва ҳоказолар) A</p> <p>Парацетамол/Панадол/Ацетаминофен P Аспирин Q Ибупрофен R</p> <p>Бошқалар (аниқланг) X Билмайман Z</p>	
<p>CA11a. CA11ни текширинг: Антибиотик берилганми? ☐ Ҳа. ⇒ CA11Вдан давом эттиринг ☐ Йўқ. ⇒ CA12га ўтинг</p>		
<p>CA11b. Сиз антибиотикни қаердан олдингиз?</p>	<p>Давлат сектори Давлат шифохонаси 11 Давлат тиббиёт маркази/Поликлиника 12 Амбулатория/ҚВП 13 Фельдшердан/ФАП 14 Қўчма/ чақирувли/ клиника 15 Бошқа давлат тиббиёт муассасаси (аниқланг) 16</p> <p>Хусусий тиббиёт сектори Хусусий шифохона /клиника 21 Хусусий шифокор 22 Хусусий дорихона 23 Қўчма клиника 24 Бошқа хусусий тиббиёт муассасаси (аниқланг) 26</p> <p>Бошқа манба Дўстлар/ қариндошлар 31 Дўкон 32 Маҳаллий даволовчи/ табиб 33 Бошқалар (аниқланг) 96 Билмайман 98</p>	
<p>CA11c. Сиз антибиотик учун қанча пул тўладингиз?</p>	<p>Маҳаллий валютада (сўм)</p> <p>Бепул 99996 Билмайман 99998</p>	
<p>CA12. UF11дан текширинг: Бола 3 ёшдан кичикми? ☐ Ҳа. ⇒ CA13дан давом эттиринг ☐ Йўқ. ⇒ CA14га ўтинг</p>		

<p>CA13. Охириги марта (исми)да суюқ нажас бўлганда уни йўқотиш учун нима қилинган?</p>	<p>Бола ҳожатхонадан фойдаланди. 01 Ҳожатхонага/халажойга оқизилди. 02 Урага/ оқавага ташланди. 03 Ахлатга ташланди 04 Кўмиб ташланди. 05 Очиқ қолдирилди 06</p> <p>Бошқалар (аниқланг) 96 Билмайман 98</p>	
<p>Ушбу саволни (CA14) фақат бир марта ҳар бир онага / тарбияловчига беринг.</p> <p>CA14. Баъзида болалар жиддий касалликка чалиниб қолади ва бу ҳолларда зудлик билан тиббиёт муассасасига мурожаат этиш керак. қандай белгилар болангизни ушбу муассасасига дарҳол олиб боришга мажбур этади?</p> <p>қолган белгилар ҳақида онадан/ тарбияловчидан барча қўшимча белгиларни билмагунча сўрайверинг. Барча қайд этилганларни доира ичига олинг. Лекин ҳеч нарса айтиб турманг.</p>	<p>Бола овқат ея олмайди ёки эма олмайди A Боланинг аҳволи ёмонлашмоқда B Боланинг ҳарорати кўтарилмоқда C Боланинг нафас олиши тезлашмоқда D Боланинг нафас олиши қийинлашмоқда E Бола нажасида қон. F Бола кам суюқлик ичмоқда G</p> <p>Бошқалар (аниқланг) X Бошқалар (аниқланг) Y Бошқалар (аниқланг) Z</p>	

ИММУНИЗАЦИЯ БЎЙИЧА МОДУЛЬ		ИМ										
Агар боланинг иммунизация картаси ёки иммунизация паспорти бўлса, IM2–IM7га барча турдаги иммунизация саналарини кўчириб ёзинг. Кейин IM10–IM19 саволларини фақат боланинг онасига/ асосий тарбияловчисига беринг.												
IM1. (Исми) эмлашларни қайд этиш картасига ёки иммунизация паспортига эгами?		Ҳа, у тақдим этилди	1								2⇒IM10
		Ҳа, лекин у тақдим этилмади.	2								3⇒IM10
		Йўқ	3								
(а) Паспортдан барча эмлаш саналарини кўчириб ёзинг. (в) Агар паспортда эмлаш амалга оширилганлиги қайд этилган, лекин санаси йўқ бўлса, кун устунига '44' рақамини қўйинг.		Иммунизация санаси										
		КУН		ОЙ		ЙИЛ						
IM2. БЦЖ	БЦЖ											
IM3a. ОПВ 0	оПВ 0											
IM3b. ОПВ 1	оПВ 1											
IM3c. ОПВ 2	оПВ 2											
IM3d. ОПВ 3	оПВ 3											
IM3e. ОПВ 4	оПВ 4											
IM4a. АКДС1	АКДС1											
IM4a. АКДС2	АКДС2											
IM4a. АКДС3	АКДС3											
IM4a. АКДС4	АКДС4											
IM5a. ГенВ1	ГенВ1											
IM5a. ГенВ2	ГенВ2											
IM5a. ГенВ3	ГенВ3											
IM6. Қизамиқ	Қизамиқ											
IM7. Паротит	Паротит											
IM10. (Исми)ни касалликлардан сақлаш учун қандайдир эмлашлар, миллий эмлаш кунлари вақтидаги эмлашларни қўшган ҳолда амалга оширилганми?		Ҳа	1								2⇒IM19
		Йўқ	2								8⇒IM19
		Билмайман	8								
IM11. (Исми) га қачондир чап елга қилиниб, чандиқ (ўйиқ) қолдирувчи, силга қарши БЦЖ эмлаши қилинганми?		Ҳа	1								
		Йўқ	2								
		Билмайман	8								
IM12. (Исми)га шолни олдини олиш мақсадида «оғизга томчи» кўринишида вакцинани берганмисиз?		Ҳа	1								2⇒IM15
		Йўқ	2								8⇒IM15
		Билмайман	8								
IM13. Бола бу томчиларни қачон олган — туғилишдан кейин тездами (2 ҳафта давомида) ёки кечроқми?		Туғилишдан кейин тезда(2 ҳафта ичида)	1								
		Кечроқ	2								
IM14. Бу томчилар неча бор берилди?		Сони									
IM15. (Исми)га қоқшол, кўкйўтал ва бўғмадан сақланиш учун сон ва думбага АКДС эмлаш инъекциялари қилинганми? (Баъзан улар шолга қарши эмлаш билан бир вақтда қилинади)		Ҳа	1								2⇒IM16a
		Йўқ	2								8⇒IM16a
		Билмайман	8								

IM16. Неча марта?	Сони.....	
IM16A. (Исми)га В гепатити(сариқ касаллиги)дан сақланиш учун сон ва думбага HepВ эмлаш инъекциялари қилинганми? (Баъзан улар шолга қарши эмлаш ва АКДС вакциналари билан бир вақтда қилинади)	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	2⇒IM17 8⇒IM17
IM16B. Неча марта?	Сони.....	
IM17. (Исми)га қизамиқдан сақланиш учун 9 ойлик ва ундан ортиқ ёшида елгага эмлаш инъекцияси қилинганми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
IM18. (Исми)га паротитдан (тепки)дан сақланиш учун 16 ойлик ва ундан ортиқ ёшида елгага эмлаш инъекцияси қилинганми?	Ҳа1 Йўқ2 Билмайман8	
IM19. Марҳамат, айтингчи, бола қайси бир А витамини миллий кампаниялари томонидан жалб этилганми: IM19a. 2005 йил июль-август ойларида ўтказилган а витамини кампаниясини назарда тутаяпман.	А кампанияси1	Ҳ Й Бм 2 8
IM20A. Тиббиёт муассасасидан боланинг картасини идентификация қилиш учун барча керакли маълумотларни билиб олинг. Сўров тугагандан сўнг тиббиёт муассасасига мурожаат қилиб, тиббиёт муассасаси маълумотлари асосида иммунизация бўйича модулни тўлдиринг. Боланинг тўлиқ исми: _____ Манзили: _____ Боланинг картаси, шу жумладан иммунизация картаси сақланаётган тиббиёт муассасасининг манзили: _____		
IM20. Уй хўжалигида ушбу респондент жавоб берадиган яна бошқа бола яшайдими? Уй хўжалиги рўйхатининг HL8 устунини текшириб кўринг. □ Ҳа. ⇒ Ушбу саволномани тугатинг ва кейинги болага қўллаш учун 5 ЁШДАН КИЧИК БОЛАЛАР УЧУН САВОЛНОМАга ўтинг. □ Йўқ. ⇒ Респондент билан суҳбатни тугатинг ва унинг ёрдами учун миннатдорчилик билдиринг. Агар ушбу бола уй хўжалигида маълумот олинаётган охириги бола бўлса, АНТРОПОМЕТРИЯ БЎЙИЧА МОДУЛга ўтинг.		

АНТРОПОМЕТРИЯ БЎЙИЧА МОДУЛЬ **AN**

Барча болаларга саволномалар тўлдирилгандан сўнг, ҳар бир боланинг оғирлигини ва бўйини ўлчаб кўринг. Оғирлиги ва бўйини ёзинг ва бу маълумотлар тўғри ёзилишини назорат қилинг. Ўлчов натижаларини ёзишдан олдин Уй хўжалиги Рўйхатидан боланинг исми ва тартиб рақамини текшириб кўринг.

AN1. Боланинг оғирлиги.	Килограмларда (кг).....	
AN2. Боланинг бўйи. Боланинг ёшини UF11дан текшириб кўринг: • Бола 2 ёшдан кичик. ⇒ Бўйини ўлчанг (ётган ҳолатида). • Бола 2 ёшда ва ундан катта. ⇒ Бўйини ўлчанг (тик турган ҳолатда).	Бўйи (см) Ётган ҳолатида1 _____ Бўйи (см) Тик турган ҳолатда2 _____	
AN3. Ўлчовни амалга ошираётган шахснинг идентификацион хос рақами.	Хос рақам	
AN4. Натижа	Ўлчаб кўрилди1 Уйда йўқ эдилар2 Рад этишди3 Бошқалар (аниқланг)6	

AN5. Оилада кузатилиши лозим бўлган яна бирор бола борми?
□ Ҳа. ⇒ Навбатдаги бола учун ўлчовларни ёзинг.
□ Йўқ. ⇒ Уй хўжалиги билан суҳбатни тугатинг. Барча қатнашчиларга уларнинг ёрдами учун миннатдорчилик билдиринг.
Ушбу уй хўжалиги учун барча саволномаларни жамланг ва ҳар бир варақ юқорисида барча идентификацион рақамлар қўйилганига ишонч ҳосил қилинг.
Уй хўжалиги тўғрисидаги маълумотлар Панелига тугатилган сўровлар сонини ёзиб қўйинг.

ТИББИЁТ МУАССАСАСИ МАЪЛУМОТАРИ БЎЙИЧА ИММУНИЗАЦИЯ МОДУЛИ		IMF						
Агар боланинг иммунизация картаси ёки иммунизация паспорти бўлса, IM2–IM7га барча турдаги иммунизация саналарини кўчириб ёзинг. Кейин IM10–IM19 саволларини фақат боланинг онасига/асосий тарбияловчисига беринг.								
IMF1a. IM20A ни текширинг. Иммунизация маълумотлари сақланаётган тиббиёт муассасаси ҳақида маълумот олинганми?	Ҳа1 Йўқ.....2	2⇒IMF9						
IMF1в. Тиббиёт муассасасига ташриф этилганми?	Ҳа1 Йўқ.....2	2⇒IMF9						
IMF1с. Тиббиёт муассасасида (исми)нинг иммунизация қилинганлиги ҳақида ёзувлар борми?	Ҳа1 Йўқ.....2	2⇒IM F9						
(а) Паспортдан барча эмлаш саналарини кўчириб ёзинг. (в) Агар паспортда эмлаш амалга оширилганлиги қайд этилган, лекин санаси йўқ бўлса, кун устунига '44' рақамини қўйинг.	Иммунизация санаси							
	Кун	Ой	Йил					
IM2. БЦЖ	БЦЖ							
IM3a. оПВ 0	оПВ 0							
IM3b. оПВ 1	оПВ 1							
IM3с. оПВ 2	оПВ 2							
IM3d. оПВ 3	оПВ 3							
IM3e. оПВ 4	оПВ 4							
IM4a. АКДС1	АКДС1							
IM4a. АКДС2	АКДС2							
IM4a. АКДС3	АКДС3							
IM4a. АКДС4	АКДС4							
IM5a. ГенВ1	ГенВ1							
IM5a. ГенВ2	ГенВ2							
IM5a. ГенВ3	ГенВ3							
IM6. Қизамиқ	Қизамиқ							
IM7. Паротит	Паротит							

IMF9. Тамом